

Jaarverslag 2019

Zwitserleven Beleggingsfondsen

Zwitserleven

Personalia

Beheerder

ACTIAM N.V.
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Website: actiam.com

Directie ACTIAM N.V.

W. Borgdorff (vanaf 5 december 2019)
H. van Houwelingen (tot 5 december 2019)
D.G. Keiller
W.M. Schouten

Raad van Toezicht

B. Blocq, voorzitter
L. Tang
K.C.K. Shum

Juridisch eigenaren

Stichting Juridisch Eigenaar Zwitserleven Beleggingsfondsen
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Bestuurder van de Stichting Juridisch Eigenaar Zwitserleven Beleggingsfondsen: ACTIAM N.V

Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Bestuurder van de Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen: ACTIAM N.V

Bewaarder en custodian

BNP Paribas Securities Services, Amsterdam branch
Postbus 10042
1001 EA Amsterdam

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Administrateur

BNP Paribas Securities Services
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht

De algemene informatie heeft betrekking op de situatie per datum van publicatie, 27 maart 2020.

Inhoudsopgave

Definities	6
Verslag van de Raad van Toezicht	7
1 Verslag van de Beheerder	11
1.1 Profiel Zwitserleven Beleggingsfondsen	11
1.2 Door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen	11
1.3 Beleggingsfilosofie van ACTIAM in het kort	11
1.4 Risicomanagement	15
1.5 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering	23
1.6 Juridische en fiscale structuur Zwitserleven Beleggingsfondsen	23
1.7 DUFAS Code Vermogensbeheerders	24
1.8 Verslaglegging en overige informatie	24
1.9 Ontwikkelingen Zwitserleven Beleggingsfondsen in 2019	24
1.10 Beheerontwikkelingen	26
1.11 Marktontwikkelingen en vooruitzichten	30
1.12 Ontwikkelingen rondom het ESG-beleid	32
1.13 Beloningsbeleid	42
1.14 Zwitserleven Europees Aandelenfonds	47
1.15 Zwitserleven Obligatiefonds	52
1.16 Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds)	56
1.17 Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	59
1.18 Zwitserleven Vastgoedfonds	62
1.19 Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	65
1.20 Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds	68
Bijlage 1: Overzicht beleggingsstrategie en de vermogensbeheerder	71
Bijlage 2: Overzicht verantwoordelijke fondsmanagers	71
Bijlage 3: Lijst van uitgesloten ondernemingen op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria per 31 december 2019	75
Bijlage 4: Lijst van uitgesloten staatsobligaties per 31 december 2019	81
2 Grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen	83
2.1 Algemeen	83
2.2 Algemene grondslagen	83
2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	85
2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling	88
2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	90
2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen	90
2.7 Fiscale aspecten	90
2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen	90
2.9 Uitbestedingsrisico en monitoring van risico's	91
2.10 Accountantskosten	91
3 Jaarrekening 2019 Zwitserleven Aandelenfonds	93
Introductie	94
4 Jaarrekening 2019 Zwitserleven Europees Aandelenfonds	95
Introductie	96
4.1 Toelichting op de balans	97
4.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	101
4.3 Overige toelichtingen	103
4.4 Beloning Raad van Toezicht	104
4.5 Overige gegevens	105
5 Jaarrekening 2019 Zwitserleven Obligatiefonds	109
Introductie	110
5.1 Toelichting op de balans	112
5.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	116

5.3	Overige toelichtingen	117
5.4	Beloning Raad van Toezicht	118
5.5	Overige gegevens	119
6	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	123
	Introductie	124
6.1	Toelichting op de balans	125
6.2	Toelichting op de winst- en verliesrekening	128
6.3	Overige toelichtingen	129
6.4	Beloning Raad van Toezicht	130
6.5	Overige gegevens	131
7	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	135
	Introductie	136
7.1	Toelichting op de balans	137
7.2	Toelichting op de winst- en verliesrekening	144
7.3	Overige toelichtingen	146
7.4	Beloning Raad van Toezicht	147
7.5	Overige gegevens	148
8	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	152
	Introductie	153
8.1	Toelichting op de balans	155
8.2	Toelichting op de winst- en verliesrekening	159
8.3	Overige toelichtingen	161
8.4	Beloning Raad van Toezicht	162
8.5	Overige gegevens	163
9	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Vastgoedfonds	167
	Introductie	168
9.1	Toelichting op de balans	169
9.2	Toelichting op de winst- en verliesrekening	173
9.3	Overige toelichtingen	175
9.4	Beloning Raad van Toezicht	176
9.5	Overige gegevens	177
10	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds	181
	Introductie	182
10.1	Toelichting op de balans	184
10.2	Toelichting op de winst- en verliesrekening	188
10.3	Overige toelichtingen	190
10.4	Beloning Raad van Toezicht	191
10.5	Overige gegevens	192
11	Jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen: ACTIAM Responsible Index Fund Equity-fondsen	196
	Introductie	197
11.1	ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe	198
11.2	ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America	208
11.3	ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B	218
12	Jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen: Beleggingspools	226
	Introductie	227
12.1	Euro Aandelenpool	228
12.2	Euro Obligatiepool	238
12.3	Euro Short Duration Pool	245
12.4	Euro Vastgoedfondsenpool	252
12.5	Global Equity Impact Pool	260
13	Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling	269
	Introductie	270

Definities

In dit document hebben de volgende woorden de daarbij genoemde betekenis.

Beheerder	De beheerder is ACTIAM N.V. (ACTIAM), statutair gevestigd te Utrecht.
Fonds	Een Fonds van Zwitserleven Beleggingsfondsen zoals gedefinieerd in artikel 1:1 Wft. De volgende Fondsen vallen hieronder: Zwitserleven Europees Aandelenfonds; Zwitserleven Obligatiefonds; Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds); Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds; Zwitserleven Wereld Aandelenfonds; Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds; Zwitserleven Vastgoedfonds.
Onderliggende Beleggingsinstelling (door ACTIAM beheerd)	Een Onderliggende Beleggingsinstelling (door ACTIAM beheerd) waarin beleggingen van een Fonds plaatsvinden, waaronder: ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe (ARIFE EU); ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America (ARIFE NA); ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B (ARIFE NA-B); ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific (ARIFE Pacific); ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets (ARIFE EM); Euro Short Duration Pool (voorheen: Euro Liquiditeitenpool); Euro Obligatiepool; Euro Aandelenpool; Euro Vastgoedfondsenpool; Global Equity Impact Pool.
Onderliggende Beleggingsinstelling (door een derde partij beheerd)	Een Onderliggende Beleggingsinstelling waarin door ACTIAM wordt belegd en waarvan de beheerde beleggingen plaatsvinden door een derde partij, waaronder: ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

Tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, heeft een begrip dat hiervoor is omschreven in het enkelvoud, met dienovereenkomstige aanpassing van de vermelde omschrijving, in het meervoud dezelfde betekenis en vice versa. Voor het overzicht van de juridische structuur van een Fonds en de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling(en) wordt verwezen naar paragraaf 1.6 Juridische Structuur en fiscale structuur Zwitserleven Beleggingsfondsen.

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (“RvT”) heeft als taak om toezicht te houden op de Beheerder en de juridisch eigenaar en staat hen met raad terzijde. De RvT richt zich bij de vervulling van haar taak naar het belang van de participanten in de Fondsen.

Samenstelling RvT

Bij aanvang van 2019 bestond de RvT uit de heren B. Blocq, L. Tang en K.C.K. Shum. In deze samenstelling is gedurende het jaar 2019 geen wijziging gekomen.

De RvT van Zwitserleven Beleggingsfondsen bestaat geheel uit mannen en kijkt daarmee af van de evenwichtige verdeling zoals bedoeld in artikel 2:166 van het Burgerlijk Wetboek. Bij mogelijke toekomstige wijzigingen in de samenstelling van de RvT zal bij de vacaturestelling en besluitvorming mede aandacht worden geschonken aan de desbetreffende wettelijke bepalingen.

Samenstelling directie ACTIAM en governance

ACTIAM N.V. (“ACTIAM”) is Beheerder als bedoeld in artikel 1:1 Wet financieel toezicht en voert het beheer over Zwitserleven Beleggingsfondsen (hierna ook: “de Fondsen”). ACTIAM is een 100% deelneming van VIVAT.

VIVAT is sinds juli 2015 in handen van Anbang Insurance Group Co. Ltd, (“Anbang”), een Chinese verzekeringsmaatschappij. Op 7 juni 2019 is VIVAT door haar aandeelhouder Anbang op de hoogte gebracht dat er overeenstemming is bereikt met Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. over de verkoop van de aandelen in VIVAT. De verwachting is dat de voorgenomen verkoop in 2020 wordt voltooid op voorwaarde van goedkeuring van toezichthouders.

VIVAT bepaalt het benoemingsbeleid voor de directie van ACTIAM. Benoeming van directieleden ACTIAM heeft goedkeuring van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank. Bij aanvang van 2019 bestond de directie van ACTIAM uit H. van Houwelingen (Chief Executive Officer, CEO), D.G. Keiller (Chief Transformation Officer, CTO), W.M. Schouten (Chief Risk Officer, CRO) en R.C. de Kuiper (Chief Investment Officer ad interim, CIO a.i., niet-statutair bestuurder). De heer H. van Houwelingen is met ingang van 5 december 2019 teruggetreden en de heer R.C. de Kuiper is met ingang van 1 januari 2020 teruggetreden. Op 26 november 2019 werd aanstelling van de heer W. Borgdorff als vervanging van de heer H. van Houwelingen aangekondigd onder voorwaarde van onder andere goedkeuring door de AFM. Aan de voorwaarden is voldaan per 5 december 2019 en sinds 5 december 2019 vervult W. Borgdorff de positie van CEO. Voor de positie van CIO bestaat sinds 1 januari 2020 een vacature als gevolg van het vertrek van de heer R.C. de Kuiper. Zijn taken worden tijdelijk door de heer W. Borgdorff waargenomen.

De personele ontwikkelingen binnen de directie van ACTIAM hadden gedurende 2019 de aandacht van de RvT, evenals andere organisatorische ontwikkelingen die voor de beheer- en directievoering van ACTIAM en de Fondsen van betekenis waren, waaronder de ontwikkelingen bij Anbang en de voorgenomen verkoop van VIVAT aan Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. De RvT is in dit kader door de directie van ACTIAM tijdig op de hoogte gesteld van relevante ontwikkelingen en periodiek geïnformeerd over de stand van zaken.

Vergaderingen

De RvT heeft in het verslagjaar viermaal regulier vergaderd met de directie van ACTIAM. De RvT was daarbij niet altijd voltallig aanwezig, in die zin dat in twee vergaderingen twee van de drie leden van de RvT aanwezig waren en één vergadering door een lid werd bijgewoond. Afwezige leden van de RvT zijn in voorkomende gevallen voor- en achteraf geïnformeerd over te bespreken en besproken onderwerpen met de mogelijkheid om reactie te geven. Voorts heeft de RvT in enkele actuele situaties buiten vergadering overleg gevoerd.

In het kader van haar toezichtstaken bewaakt de RvT de belangen van de beleggers in de fondsen, alsmede de balans tussen de belangen van de verschillende categorieën beleggers in de fondsen. De RvT heeft onder meer aandacht besteed aan de mate van realisatie van de financiële en niet-financiële doelstellingen, de verslaglegging van de Fondsen en haar Fondsen maar ook aan ontwikkelingen die zich afspeelden bij ACTIAM en voor zover relevant haar moederbedrijf VIVAT. In dat kader was er aandacht voor de financiële positie van ACTIAM, waaronder het voldoen aan wettelijke solvabiliteitseisen, de strategie en commerciële ontwikkelingen en voor de opzet en werking van de interne risicobeheersing. Voorts was er aandacht voor de voorgenomen verkoop van VIVAT aan Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. en de personele mutaties binnen de directie van ACTIAM. In november 2019 is tevens gesproken over de financiële positie van ACTIAM en de uit oogpunt van wettelijke solvabiliteitseisen noodzakelijke kapitaalstorting die in oktober 2019 door VIVAT is verricht en de voorwaardelijke kapitaalstorting die gelijktijdig werd aangekondigd en in december 2019 is verricht. De RvT vertrouwt erop dat de financiële positie van ACTIAM, door de directie van ACTIAM en VIVAT als enig aandeelhouder in de Vennootschap verder doorlopend zal worden bewaakt.

In iedere vergadering is door de Beheerder verslag gedaan van de prestaties en beleids- en structuurwijzigingen met betrekking tot de Fondsen. Daarbij was er onder meer aandacht voor de verduurzaming van het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en de transitie van een deel van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds naar Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. Aandacht was er tevens voor de transitie van activa van de Euro Obligatiepool, waarin het Zwitserleven Obligatiefonds belegt, naar een Luxemburgse beleggingsinstelling. Voor het betreffende Fonds vinden beleggingen in obligaties dientengevolge sinds mei 2019 plaats via de door de Beheerder opgezette Luxemburgse beleggingsinstelling ACTIAM (L). Voorts is de samenvoeging van Zwitserleven Credits Fonds en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds en de bijbehorende overheveling van Zwitserleven Credits Fonds naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen uitvoerig besproken. In de consultatie die met de RvT plaatsvond ten aanzien van genoemde wijzigingen stond aandacht voor governance en adequate behartiging van belangen van betrokken deelnemers in de Fondsen voorop.

Als regulier onderdeel van de vergaderingen is gesproken over het risicomanagement- en beheersingssysteem, waarbij onder andere aandacht is geschonken aan de uitbesteding van de administratie aan BNP Paribas Securities Services. Ten slotte is iedere reguliere vergadering gesproken over (toekomstige) wet- en regelgeving van toepassing op de Fondsen en heeft de RvT kennis genomen van relevante correspondentie en informatie van de directie over contacten met de toezichthouders.

Realisatie van de doelstellingen

De Fondsen kennen, uitgaande van een gematigd risico- en kostenprofiel, een financiële rendementsdoelstelling waarbij het streven is om voor de passief beheerde Fondsen een rendement te realiseren dat het rendement van de benchmark zoveel als mogelijk benaderd en voor actieve fondsen om een rendement te realiseren dat na aftrek van kosten ten minste gelijk is of hoger dan dat van de relevante benchmark. ACTIAM rapporteert ieder kwartaal over welk rendement gerealiseerd is met betrekking tot de verschillende Fondsen zodat de RvT kon vaststellen in welke mate de betreffende doelstellingen gerealiseerd worden.

De Fondsen kennen naast een financiële doelstelling ook een niet-financiële doelstelling, in het bijzonder het realiseren van toegevoegde waarde op het gebied van ESG. Dit vindt plaats op basis van onder meer het analyseren en selecteren van ondernemingen, entiteiten en instellingen die een verantwoord ESG-beleid voeren, met gebruikmaking van een uitsluitingsbeleid ten aanzien van ondernemingen, entiteiten en instellingen die niet voldoen aan minimum ESG-criteria. Een verantwoord ESG-beleid wordt daarnaast ten uitvoer gebracht via het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en engagement, oftewel het aangaan van een dialoog met ondernemingen waarin wordt bevestigd om duurzaam beleid en gedrag te bevorderen. Voor diverse Fondsen wordt in dit kader de duurzaamheid gemeten aan de hand van door ACTIAM ontwikkelde ESG-scores. Voor deze Fondsen geldt de minimale eis dat de ESG-score van het relevante Fonds te allen tijde hoger dient te zijn dan de ESG-score van de benchmark. Over de voortgang van de verduurzaming van het beleggingsbeleid van de Fondsen en het behalen van de financiële en niet-financiële doelstellingen wordt in de reguliere vergaderingen aan de RvT verantwoording afgelegd. Hierbij zijn geen materiële afwijkingen van de doelstellingen zoals beschreven in de voorwaarden gebleken.

Met ingang van 28 maart 2019 heeft de verduurzaming van het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds plaatsgevonden. Dit vond plaats door vanaf dat moment, naast het beleggen in verantwoorde passief beheerde ACTIAM Responsible Index Equity Funds, tevens voor een beperkt deel te gaan beleggen in een actieve op zogenaamde impact gebaseerde aandelenstrategie. Dit vond plaats via belegging voor 20% in de Global Equity Impact Pool. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling heeft onder meer als doel bij te dragen aan de zeventien Sustainable Development Goals (SDG's) zoals geformuleerd door de Verenigde Naties.

Wijziging voorwaarden

Wanneer ACTIAM voornemens is de voorwaarden te wijzigen die gelden tussen een Fonds en haar participanten, vindt afstemming plaats met de RvT. De RvT heeft getoetst in hoeverre met het doorvoeren van de betreffende aanpassing het belang van participanten wordt gediend.

Wanneer ACTIAM voornemens is de voorwaarden materieel te wijzigen, wordt de voorgenomen wijziging ten behoeve van consultatie voorgelegd aan de RvT. De RvT toetst in hoeverre met het doorvoeren van de betreffende wijziging het belang van participanten van de Fondsen wordt gediend.

Gedurende het jaar 2019 hebben de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen verschillende wijzigingen ondergaan. Aan het begin van het boekjaar vond een verruiming van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling van het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds, namelijk de Euro Short Duration Pool plaats, waarbij tevens het ESG-beleid verder werd aangescherpt.

Vervolgens werden de voorwaarden op 1 april 2019 aangepast naar aanleiding van de wijziging in de opzet van het Jaarverslag 2018 van Zwitserleven Beleggingsfondsen ten opzichte van het Jaarverslag 2017. De jaarrekening op 'parapluniveau' van Zwitserleven Beleggingsfondsen is komen te vervallen waarbij voor elk van de Fondsen vanaf heden een afzonderlijke jaarrekening wordt opgenomen. Dit wordt als meer passend beschouwd gegeven dat de fondsen deel uitmaken van een fonds voor gemene rekening, waartoe ook uitvoerige afstemming met de accountant heeft plaatsgevonden.

Een andere ontwikkeling voor het Zwitserleven Obligatiefonds betrof de wijziging van het beleggingsbeleid van de Euro Obligatiepool waarin Zwitserleven Obligatiefonds belegt. Vanaf 20 mei 2019 wordt door de Euro Obligatiepool belegd in een door een derde partij beheerde beleggingsinstelling, ACTIAM (L) Sustainable Fixed Income Fund, in plaats van rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels. Het beleggen via ACTIAM (L) Sustainable Fixed Income Fund leidde voor participanten in het Zwitserleven Obligatiefonds niet tot wezenlijke veranderingen, ermee rekening houdend dat de beleggingsdoelstelling, het onderliggende beleggingsbeleid, de benchmark, de kosten van het genoemde Fonds alsmede ACTIAM als vermogensbeheerder van de in Luxemburg gevestigde beleggingsmaatschappij onveranderd is gebleven.

Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool andermaal rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegt wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Hiermee wordt dezelfde beleggingsstrategie gehanteerd als voor 20 mei 2019. Deze wijzigingen worden in paragraaf 1.10 nader toegelicht.

Per 14 juni 2019 vond verder een verduurzaming van het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds plaats alsmede een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds. Het oude beleggingsbeleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds is voortgezet in het in 2019 nieuw opgerichte Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, en dit fonds belegt derhalve uitsluitend in de passief beheerde ACTIAM Responsible Index Equity Funds voor de diverse regio's.

Tenslotte is op 12 november 2019 het Zwitserleven Credits Fonds overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen, waarbij het Zwitserleven Credits Fonds de fiscaal transparante status verwierf. In dit kader is Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds gelijktijdig samengevoegd met Zwitserleven Credits Fonds, waarbij het Zwitserleven Credits Fonds het overblijvende beleggingsfonds was. Met de samenvoeging zijn, mede in het belang van participanten, schaal- en efficiencyvoordelen gerealiseerd.

Alle wijzigingen, die zijn doorgevoerd in de verslagperiode staan tevens beschreven in het Verslag van de beheerder in de paragrafen 1.8 of 1.10. Hier zijn ook meer details van bovenstaande beschreven wijzigingen te vinden.

Strategie en marktontwikkelingen, risico's en interne beheersingssystemen

Strategie en marktontwikkelingen

In 2019 is in de verschillende bijeenkomsten gesproken over de te volgen strategie van de Fondsen in relatie tot de bijzondere marktomstandigheden waarin beleggingsfondsen zich sinds een aantal jaren bevinden. Daarbij is de verdere verduurzaming van de door ACTIAM beheerde beleggingsfondsen een belangrijk agendapunt geweest, waarbij de aandacht van de RvT uitging naar de belangen van de participanten.

Er is qua marktomstandigheden tevens stilgestaan bij de ontwikkelingen op financiële markten onder invloed van macro-economische en geopolitieke ontwikkelingen, waaronder het lage rentebeleid van centrale banken wereldwijd, de toegenomen importheffingen met handelsconflicten tot gevolg en de toen nog mogelijke uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.

Risico's en interne beheersingssystemen

Met betrekking tot de opzet en werking van de interne risicomanagementsystemen heeft de RvT kunnen vaststellen dat de Beheerder van de Fondsen iedere reguliere vergadering verslag heeft gedaan en heeft gerapporteerd over de uitkomsten ter zake het gevoerde risicomanagement voor zowel financiële, als niet-financiële risico's. De rapportagestructuur over het risicobeheersingssysteem is naar de mening van de RvT adequaat opgezet en uit de rapportagestructuur is de RvT niet gebleken dat risicobeheersingssystemen in het verleden boekjaar onvoldoende hebben gefunctioneerd.

In de kwartaalrapportages die met de RvT gedeeld zijn, is verslag gedaan van de risicomonitoring op financiële en niet-financiële risico's die (kunnen) worden gelopen met betrekking tot het beheer van de Fondsen, en over de afstemming die hieromtrent plaatsvindt met de bewaarder. Hiermee wordt extra inzicht en een extra bevestiging van de zorgvuldigheid van de Beheerder van de Fondsen verkregen. Een aandachtspunt daarbij vormen materiële transacties met gelieerde partijen zoals toegestaan door de voorwaarden. Inzake de transitie van activa van Euro Obligatiepool naar ACTIAM (L) Sustainable Fixed Income Fund kwalificeert deze als een materiële transactie met een gelieerde partij. Daarbij is erop toegezien dat de transitie tegen marktconforme voorwaarden heeft plaatsgevonden.

Met betrekking tot interne beheersingssystemen heeft ACTIAM over 2019 een ISAE 3402 type II rapport opgesteld. Dit rapport is getoetst en gecertificeerd door een onafhankelijk accountant na beoordeling en vaststelling van een adequate beschrijving, opzet en werking van de interne beheersingssystemen. De opinie van de accountant is opgenomen in het assurance rapport en deze is besproken binnen de RvT. Hieruit volgden voor het boekjaar 2019 geen bijzondere en/of materiële bevindingen.

Jaarrekeningen 2019

In het kader van de voorbereiding van de controle van de jaarrekeningen 2019 heeft EY op 22 november 2019 de kernpunten van het controleplan met de RvT en de directie van ACTIAM besproken. Daarin is tevens de plaats van het ontdekken van fraude in het geheel van de controlemaatregelen toegelicht, gebaseerd op hierbij van toepassing zijnde vereisten.

Voor de publicatie van het jaarverslag 2019 heeft de RvT kennis genomen van de uitkomsten van de controlewerkzaamheden van de accountant. Tevens heeft de RvT kennis genomen van de controleverklaringen behorende bij de jaarrekeningen, evenals van informatie over de kwaliteit van de interne risicomangement- en beheersingssystemen.

De RvT is van mening dat de jaarrekeningen en het verslag van de Beheerder een getrouw beeld geven van de positie van de Fondsen. De RvT stelt voor dat de participanten de jaarrekeningen 2019 goedkeuren en ACTIAM als Beheerder decharge verlenen voor het gevoerde beheer over de Fondsen in 2019, en de RvT voor het uitgeoefende toezicht op het door de Beheerder gevoerde beleid van de Fondsen in 2019.

De RvT steunt het dividendvoorstel zoals is opgenomen in het jaarverslag.

Namens de Raad van Toezicht,

Utrecht, 27 maart 2020

B. Blocq, voorzitter

L. Tang

K.C.K. Shum

1 Verslag van de Beheerder

1.1 Profiel Zwitserleven Beleggingsfondsen

In Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn gelden ondergebracht ten behoeve van pensioensverzekeringsproducten van SRLEV N.V., dat onder de handelsnaam van Zwitserleven in de Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen participeert. Participaties in de Fondsen worden alleen aangeboden aan professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht.

1.2 Door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen

ACTIAM N.V. (ACTIAM) is statutair gevestigd en houdt kantoor in Utrecht. ACTIAM is een 100% deelneming van VIVAT N.V. (VIVAT). Voor de volgende beleggingsinstellingen is ACTIAM 'beheerder van een beleggingsinstelling' (Beheerder), ook wel Alternative Investment Fund Manager genoemd (AIFM):

- ACTIAM Beleggingsfondsen N.V.;
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe (ARIFE EU);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe-A (ARIFE EU-A);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America (ARIFE NA);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-A (ARIFE NA-A);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific (ARIFE Pacific);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets (ARIFE EM);
- ACTIAM Financial Inclusion Fund (voorheen: ACTIAM Institutional Microfinance Fund III);
- ACTIAM-FMO SME Finance Fund I;
- RZL Beleggingsfondsen N.V.;
- Zwitserleven Beleggingsfondsen;
- Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen;
- Euro Short Duration Pool (voorheen: Euro Liquiditeitenpool);
- Euro Obligatiepool;
- Euro Aandelenpool;
- Global Equity Mixpool;
- Amerika Aandelenpool;
- Azië Aandelenpool;
- Euro Vastgoedfondsenpool;
- Global Emerging Markets Equity Pool; en
- Global Equity Impact Pool.

Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A., die optreedt als beheerder van ACTIAM (L), heeft ACTIAM benoemd als vermogensbeheerder en wereldwijde distributeur van de volgende Luxemburgse beleggingsinstelling:

- ACTIAM (L)

1.3 Beleggingsfilosofie van ACTIAM in het kort

ACTIAM gelooft in beleggen op de lange termijn. Verantwoord en duurzaam beleggen staan daarin centraal. Vanuit deze overtuiging wil ACTIAM naast financieel rendement ook rekening houden met de maatschappelijke aspecten van beleggingen. ACTIAM maakt een onderscheid tussen verantwoord en duurzaam vermogensbeheer. Verantwoord vermogensbeheer vindt plaats bij een passieve beleggingsstijl. Duurzaam vermogensbeheer gaat nog een stap verder en wordt toegepast bij een actieve beleggingsstijl. Zwitserleven Vastgoedfonds vormt een uitzondering, aangezien dit Fonds een passieve beleggingsstijl heeft en hier duurzaam vermogensbeheer wordt toegepast.

ACTIAM EN VERANTWOORD BELEGGEN

ACTIAM is ervan overtuigd dat financieel en maatschappelijk rendement goed kunnen samengaan, en dat deze elkaar ook kunnen versterken. Een verantwoord beleggingsbeleid kan binnen de filosofie van ACTIAM bijdragen aan een aantrekkelijk financieel rendement. ACTIAM heeft een rijke historie van drie decennia in verantwoord beleggen. Reeds in 1990 werd voor de eerste door ACTIAM beheerde fondsen een verantwoord beleggingsbeleid geïntroduceerd, en sinds 1995 wordt tevens actief engagement gevoerd met bedrijven waarin wordt belegd. Door het aangaan van een dialoog met bedrijven en door te stemmen streeft ACTIAM er daarbij naar bedrijven aan te zetten tot een meer verantwoord beleid. ACTIAM gelooft dat bedrijven en instellingen die verantwoord ondernemen integraal onderdeel laten zijn van hun beleid en hun handelen meer

toekomstbestendig zijn. Een verantwoord beleggingsbeleid is tegenwoordig ingebed in alle door ACTIAM gevoerde beleggingsstrategieën. Hierdoor kunnen door ACTIAM competitieve en duurzame beleggingsoplossingen en fondsen worden aangeboden tegen lage kosten.

Aan het verantwoorde beleggingsbeleid ligt een transparant proces ten grondslag dat door ACTIAM in-house is ontwikkeld. ACTIAM hanteert daarbij strenge en zorgvuldige duurzaamheids- en/of impactcriteria om ondernemingen, overheden en instellingen te selecteren voor haar beleggingsproposities, waarbij tegelijkertijd wordt beoogd financiële rendementsdoelstellingen te realiseren. In door ACTIAM aangeboden beleggingsproposities wordt qua categorisering onderscheid gemaakt naar 'verantwoorde', 'duurzame' en op 'impact' gebaseerde beleggingsstrategieën. De lat voor duurzaam ingestoken beleggingsstrategieën ligt daarbij qua duurzaamheidseisen hoger dan die voor verantwoorde beleggingsstrategieën. Voor op impact gebaseerde beleggingsstrategieën geldt daarnaast dat daarmee aantoonbare maatschappelijke toegevoegde waarde wordt gecreëerd.

UITGANGSPUNTEN VERANTWOORD BELEGGINGSBELEID

ACTIAM belegt op verantwoorde wijze, waarbij rekening wordt gehouden met algemeen aanvaarde ethische beleidsuitgangspunten. Met betrekking tot ondernemingen, overheden en instellingen waarin wordt belegd, worden daartoe minimumeisen gesteld aan beleid en gedrag op het gebied van milieu, sociale aspecten en ondernemingsbestuur. Dit wordt getoetst aan de hand van door ACTIAM gehanteerde ESG-criteria, waarbij ESG staat voor Environmental, Social en Governance. De minimumeisen voor wat betreft gehanteerde ESG-criteria worden opgesteld aan de hand van de zogenaamde Fundamentele Beleggingsbeginselen van ACTIAM.

Het verantwoorde beleggingsbeleid dat door ACTIAM wordt gevoerd bestaat uit de volgende beleidsonderdelen:

- uitsluitingenbeleid;
- engagementbeleid; en
- stembeleid op aandeelhoudersvergaderingen.

ACTIAM is verantwoordelijk voor het uitsluitingen-, engagement- en stembeleid. Voor de implementatie van het uitsluitingen- en engagementbeleid maakt ACTIAM gebruik van informatie van gespecialiseerde dataleveranciers. ACTIAM beoordeelt deze informatie en stelt vast welke ondernemingen, overheden en instellingen in aanmerking komen voor uitsluiting en/of engagement. Hiertoe is door ACTIAM een selectiecomité ingericht. Dit selectiecomité besluit welke ondernemingen, overheden en instellingen van belegging zijn of worden uitgesloten. De uitvoering van het stembeleid vindt plaats via een daarin gespecialiseerde derde partij.

UITSLUITINGENBELEID

Alle ondernemingen, overheden en instellingen waarin ACTIAM investeert worden beoordeeld op naleving van minimumeisen die gesteld worden aan milieu, sociaal en bestuurlijk beleid en gedrag. Ten behoeve van het kunnen waarborgen van een respectvolle omgang met milieu, mensen en maatschappij zijn door ACTIAM ten behoeve van het beleggingsbeleid Algemene Uitsluitingscriteria en Aanvullende Uitsluitingscriteria geformuleerd.

Algemene Uitsluitingscriteria

De Algemene Uitsluitingscriteria zijn vastgelegd in de Fundamentele Beleggingsbeginselen. Dit zijn door ACTIAM geformuleerde beleidsuitgangspunten voor een respectvolle omgang met milieu, mensen en maatschappij.

Milieu

ACTIAM belegt niet in activiteiten die ernstige schade toebrengen aan het milieu of aan het klimaat. ACTIAM is daarbij in het bijzonder kritisch op vervuiling, verlies aan biodiversiteit en uitputting van natuurlijke hulpbronnen, zoals water, land en fossiele brandstoffen. Beoogd wordt daarbij om de voetafdruk met betrekking tot de uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) en het gebruik van water door ondernemingen of landen die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuilles zoveel als mogelijk te beperken.

Mensen

Ondernemingen, overheden en instellingen hebben de maatschappelijke verantwoordelijkheid om universele mensenrechten en arbeidsrechten te respecteren, waaronder het recht op gezondheid, onderwijs, en toegang tot energie, water en sanitaire voorzieningen. Voor wat betreft het respecteren van fundamentele arbeidsrechten sluit ACTIAM zich aan bij internationale normen. Dit betekent geen kinderarbeid, geen dwangarbeid en geen discriminatie op de werkvloer, maar wel vrijheid van vakvereniging en het recht op collectieve onderhandelingen. Al deze aspecten worden door ACTIAM zorgvuldig beoordeeld bij het selecteren van beleggingen. In dit kader belegt ACTIAM in beginsel niet in de productie, ontwikkeling, verkoop of distributie van controversiële wapens en aanverwante producten en niet in de verkoop van wapens aan burgers of de verkoop van militair materieel aan militaire regimes.

Maatschappij

Een zorgvuldige en integere omgang met de maatschappij vormt een kernaspect binnen het beleggingsbeleid van ACTIAM. ACTIAM sluit ondernemingen, overheden en instellingen uit waaraan sancties zijn opgelegd door internationale organisaties zoals de Verenigde Naties en de Europese Unie. ACTIAM is ook kritisch op corruptie. Corruptie heeft veel gezichten. Denk aan omkoping, afpersing, fraude, samenzwering, witwassen, belastingontduiking en nepotisme. ACTIAM streeft ernaar ondernemingen, overheden en instellingen die zich met dergelijke praktijken inlaten niet in beleggingsportefeuilles op te nemen.

Daarnaast hanteert ACTIAM strenge normen ten aanzien van het thema klant- en productintegriteit. Zo wordt in beginsel niet belegd in ondernemingen die schade toebrengen aan de volksgezondheid, zoals bedrijven die tabak, pornografie of gok- en loterijspellen produceren. ACTIAM belegt ook niet in bedrijven en landen die zich schuldig maken aan ernstige misstanden op het gebied van dierenwelzijn.

Het al dan niet voldoen aan de Algemene Uitsluitingscriteria wordt gemeten aan de hand van diverse indicatoren welke voortkomen uit internationale verdragen, conventies en zogeheten 'best practices'. Het Global Compact van de Verenigde Naties is een voorbeeld van zo'n verdrag. Opvattingen over de Algemene Uitsluitingscriteria en daartoe gehanteerde indicatoren kunnen in de tijd wijzigen. Voortschrijdende inzichten kunnen leiden tot bijstelling op basis waarvan ondernemingen, overheden en instellingen al dan niet uitgesloten of weer toegelaten worden.

Bij het toepassen van de Algemene Uitsluitingscriteria wordt naast de bestaande situatie bij ondernemingen, overheden en instellingen, tevens beoordeeld wat de potentie en intenties zijn om hierin verandering aan te brengen en zich voor te bereiden op de maatschappelijke transitie die gaande zijn. Hierbij wordt gekeken naar de mate waarin bedrijven zich voorbereiden op maatschappelijke veranderingen zoals bijvoorbeeld de energietransitie of de toenemende maatschappelijke aandacht voor arbeidsrechten, cybersecurity en ontbossing. De potentie en intentie om te veranderen wordt door ACTIAM aangeduid als het 'adaptieve vermogen'. Bedrijven bij wie het vermogen of de wil ontbreken om zich aan te passen worden ten behoeve van cliënten uitgesloten van belegging.

Door wijzigingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuilles waarin wordt belegd, bestaat de mogelijkheid dat in een financieel instrument wordt belegd voordat een adequate beoordeling heeft plaats kunnen vinden. Wanneer na beoordeling blijkt dat deze onderneming, overheid of instelling moet worden uitgesloten, zal de belegging binnen 30 werkdagen worden beëindigd, tenzij de Beheerder bepaalt dat in het belang van de aandeelhouders voor de verkoop een langere periode mag worden gehanteerd.

ACTIAM publiceert overzichten van ondernemingen, overheden en instellingen die op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria zijn uitgesloten van belegging. Deze zijn te vinden op de Webpagina van de beheerder.

Gebruikmaking van ESG-scores

Aan alle beleggingen van de Fondsen en aan de Fondsen zelf wordt een ESG-score toegekend die door ACTIAM wordt bepaald. Deze ESG-score kan variëren tussen 0 en 100, waarbij de maximale ESG-score van een vermogenstitel 100 kan bedragen. Hoe beter de ondernemingen, overheden of instellingen presteren op ESG-aspecten, des te hoger de score. Ook de benchmark wordt een ESG-score gegeven. Rekening houdend met de rendementsdoelstelling van een Fonds, luidt het streven dat een Fonds een zo hoog mogelijke ESG-score realiseert.

De volledige lijsten met uitsluitingen ultimo 2019 zijn weergegeven in bijlage 3 en bijlage 4.

ENGAGEMENTBELEID

ACTIAM beoordeelt bij het toepassen van het uitsluitingenbeleid voor ondernemingen, overheden en instellingen naast het huidige beleid en gedrag ook in hoeverre deze in staat en bereid zijn hierin te veranderen. Op basis van zogenaamd engagement streeft ACTIAM ernaar om het adaptieve vermogen van bijvoorbeeld bedrijven positief te beïnvloeden, in het bijzonder indien sprake is van verhoogde ESG-risico's. Bij engagement wordt actief de dialoog aangegaan met ondernemingen, instellingen en overheden om zo oplossingen aan te dragen voor hun duurzaamheidsuitdagingen en om verandering te stimuleren op het gebied van milieu, sociale aspecten en/of ondernemingsbestuur.

De doelstellingen van engagement zijn onder andere:

- het zorgdragen dat verbetering wordt getoond in ESG-beleid en ESG-prestaties;
- het zorgdragen dat verbeteringen van ESG-standaarden worden gerealiseerd; en
- het beïnvloeden van wet- en regelgeving op het gebied van ESG-standaarden.

De wijze waarop de dialoog met ondernemingen, overheden of instellingen wordt aangegaan, is onder andere afhankelijk van de aanleiding van engagement, de bereidheid om samen te werken en om vragen te beantwoorden. Engagement kan

vanuit verschillende invalshoeken gestart worden, bijvoorbeeld vanuit nieuwe en/of veranderende wet- en regelgeving en/of door samen te werken met andere beleggers om bepaalde ESG-doelstellingen te behalen en ESG-risico's te verminderen.

Wanneer na beoordeling duidelijk wordt dat verbetering van het beleid of gedrag op het gebied van milieu, sociale aspecten en/of ondernemingsbestuur nodig is om op termijn uitsluiting te voorkomen, wordt proactief een gesprek aangegaan. Zo kan ingeval van aandelenbeleggingen vanuit de rol als aandeelhouder het belang bij deze ondernemingen duidelijk gemaakt worden dat verbetering noodzakelijk is. Naast het aangaan van de actieve dialoog, is het ook mogelijk dat voorstellen gedaan worden tijdens aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen. Bij de uitvoering van het engagementbeleid kan ACTIAM gebruik maken van de diensten van Sustainalytics, voormalig GES International AB (GES). ACTIAM monitort daarbij het engagementproces zoals dat door Sustainalytics wordt uitgevoerd.

Voorafgaand aan eventuele uitsluiting van ondernemingen, overheden of instellingen wordt door ACTIAM te allen tijde beoordeeld in hoeverre het voeren van engagement zinvol kan zijn. Ondernemingen, overheden of instellingen die geen of onvoldoende voortgang laten zien na het aangaan van het engagement, kunnen na beoordeling door het selectiecomité alsnog worden uitgesloten van belegging.

STEMBELEID OP AANDEELHOUDERSVERGADERINGEN

Met betrekking tot beleggingen door de Fondsen in aandelen kan een aandeelhouder op aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen stemmen op voorstellen van het bestuur. Voor het gebruikmaken van het stemrecht op bestuursvoorstellen heeft ACTIAM beleid ontwikkeld gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen. In het algemeen wordt qua bestuursvoorstellen gestemd op:

- voorstellen aangaande de verslaglegging en winstbestemming;
- voorstellen aangaande de samenstelling van bestuurlijke organen;
- voorstellen aangaande het beloningsbeleid van bestuurlijke organen;
- accountantscontrole en daaraan gerelateerde voorstellen;
- kapitaal gerelateerde voorstellen; en
- overige gewichtige voorstellen.

Naast bestuursvoorstellen worden in aandeelhoudersvergaderingen ook aandeelhoudersvoorstellen besproken. Aandeelhoudersvoorstellen gaan veel meer dan de ingediende voorstellen van het management over impact of beleid gerelateerd aan milieu, mensenrechten of ethische principes. Ook voor aandeelhoudersvoorstellen heeft ACTIAM beleid ontwikkeld gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen. Ten behoeve van de uitvoering van het stembelief maakt ACTIAM gebruik van de diensten van Sustainalytics.

Voor een uitgebreid verslag over de ESG-ontwikkelingen in de verslagperiode, zie paragraaf 1.12. Een meer gedetailleerde stemverantwoording is opgenomen op actiam.com.

RICHTLIJNEN VOOR TRANSPARANTIE

ACTIAM onderschrijft de richtlijnen voor transparantie van duurzame beleggingsfondsen van het European Sustainable and Responsible Investment Forum (Eurosif).

Actief beheer met een gematigd risicoprofiel

Het grootste deel van de Fondsen wordt actief beheerd met een gematigd risicoprofiel ten opzichte van de relevante benchmark en door professionele fondsmanagers. Daarnaast zijn er Fondsen met een (gedeeltelijk) passieve beheerstijl. Zowel bij de actief als passief beheerde Fondsen is sprake van verantwoord vermogensbeheer, lage kosten en transparantie. ACTIAM gelooft in de toegevoegde waarde van actief beheer. Door gedegen onderzoek en analyse wordt gezocht naar een optimale verhouding van risico en rendement. Met als doel: een beleggingsresultaat dat gemiddeld beter is dan het resultaat van de relevante benchmark en vergelijkbare Fondsen. De mate waarin de fondsbeheerders risico's mogen nemen, staat duidelijk en strikt beschreven in het prospectus. Dit wordt zorgvuldig en continu bewaakt.

Lage kosten en transparantie

Het kostenbeleid is transparant, omdat vooraf bekend is welke kosten ten laste van het fondsvermogen komen. De kosten van de Fondsen bestaan uit twee hoofdcomponenten: de service fee en de transactiekosten. De service fee wordt voor elk Fonds afzonderlijk bepaald en staat vermeld in het prospectus en het jaarverslag. Het tarief is een all-in vergoeding voor alle beheerkosten, met uitzondering van de transactiekosten. De hoogte van de transactiekosten is vooral afhankelijk van de handelsactiviteit binnen de portefeuille, transactiebelasting en van de tarieven van brokers. De transactiekosten, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn, worden in de jaarrekeningen weergegeven.

In de jaarrekeningen is per Fonds een overzicht van de service fee en de Lopende kostenfactor (LKF) opgenomen.

1.4 Risicomanagement

ACTIAM bewaakt voortdurend dat de Fondsen en de beleggingsportefeuilles blijven voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de interne uitvoeringsrichtlijnen.

Het risicomanagement van ACTIAM is gebaseerd op het ‘three lines of defense model’. Dit houdt in dat er drie verdedigingslijnen te onderscheiden zijn. In dit model hebben verscheidene organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden. De betreffende drie verdedigingslijnen ondersteunen elkaar en versterken elkaar. De eerste lijn is de lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheertaken en in die zin verantwoordelijk voor het risico en de besturing van het risico. De tweede lijn wordt gevormd door stafafdelingen binnen ACTIAM of VIVAT. Deze stafafdelingen hebben de verantwoordelijkheid te toetsen of de invulling van de interne beheersing door het management voldoet aan beleidsuitgangspunten van ACTIAM en VIVAT en zij adviseren de directie van ACTIAM op het gebied van interne beheersing. Stafafdelingen of staffuncties die binnen deze tweede lijn vallen zijn onder andere de afdelingen Risk Management en Compliance. De afdeling Risk Management van ACTIAM is onafhankelijk van de eerste lijn. De afdeling rapporteert periodiek aan het risicomanagementcomité van ACTIAM. De risicofunctie ondersteunt en houdt proactief toezicht op de effectiviteit van het risicomanagement.

Binnen Risk Management ACTIAM worden een aantal verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- Compliance
- Operational Risk Management
- Financial Risk Management

Internal audit vormt de derde lijn in de verantwoordelijkheid voor de interne beheersing binnen ACTIAM. Internal audit toetst, volkomen onafhankelijk van het management van ACTIAM, de interne beheersing vanuit haar verantwoordelijkheid richting de Raad van Bestuur en het internal Audit Comité van VIVAT. De structuur en organisatie van risicomanagement zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

In deze paragraaf volgt een beschrijving van de risico's. Vervolgens wordt per Fonds inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's. In de paragraaf Financiële risico's en beheersingsmaatregelen in de jaarrekening worden risico's verder gekwantificeerd.

Financiële risico's

Marktrisico

Het marktrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de Fondsen als gevolg van waardeontwikkelingen van de financiële instrumenten waarin door de Fondsen wordt belegd.

De Fondsen zijn via de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen blootgesteld aan marktschommelingen en risico's inherent aan het beleggen in financiële instrumenten. De waarde van de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen kan fluctueren op basis van een groot aantal factoren, zoals verwachtingen ten aanzien van economische groei, inflatie en prijsontwikkeling op diverse goederen en valutamarkten. Daarnaast kan de waarde van de beleggingen fluctueren naar aanleiding van politieke en monetaire ontwikkelingen. Marktrisico's verschillen per beleggingscategorie en zijn mede afhankelijk van de mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen. Het is mogelijk dat beleggingen van de hele markt of van een bepaalde regio's en/of sectoren dalen. Door middel van een zorgvuldige selectie en spreiding van de beleggingen wordt getracht om het marktrisico te mitigeren. Met een actief beleid wordt vroegtijdig ingespeeld op de verwachtingen in de markt om zodoende te anticiperen op toekomstige trends in de markt. De Beheerder kan de verdeling van de door hem geselecteerde beleggingen over de diverse categorieën aanpassen op basis van de marktvooruitzichten.

Het marktrisico van een Fonds kan worden uitgedrukt door middel van de Value at Risk (VaR) maatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde van het desbetreffende Fonds, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR maatstaf is toepasbaar onder normale marktomstandigheden.

Marktrisico Vastgoedfondsen

Voor vastgoedfondsen zijn specifieke marktrisico's van toepassing. De marktrisico's voor vastgoed hebben onder meer betrekking op de ontwikkeling van de economische groei in het algemeen (bepalend voor de vraag naar bijvoorbeeld kantoren en winkels), de ontwikkeling van het inflatietempo en de renteontwikkeling. Versnelling van de economische groei is veelal positief voor de waardeontwikkeling van vastgoed. Stijgende rente met als gevolg hogere financieringskosten is een

negatieve factor. Toename van de inflatie is een negatieve factor als gevolg van een stijging van de exploitatiekosten van vastgoed en een waardedrukkende factor. Dit risico wordt door de vastgoedondernemingen waarin wordt belegd gedeeltelijk gemitigeerd door te beleggen in vastgoedobjecten waarvan de huur is geïndexeerd op basis van de inflatieontwikkeling.

Binnen de vastgoedsector zijn verschillende deelmarkten te onderkennen, waaronder kantoren, woningen, winkels en bedrijfsmatig onroerend goed. Elke subcategorie heeft een eigen risicoprofiel. Spreiding over categorieën zorgt voor demping van marktrisico's.

Bij beleggingen in genoteerde vastgoedondernemingen is sprake van zowel risico's verbonden aan de vastgoedonderneming als aan de onderliggende vastgoedbeleggingen. Hieronder is onder meer begrepen het risico verbonden aan de wijze van financiering van de activa van de onderneming. Naarmate bij de financiering meer gebruik wordt gemaakt van vreemd vermogen ('leverage') zal het risico toenemen dat bij daling van de waarde van het vastgoed het eigen vermogen van de onderneming meer dan evenredig negatief wordt beïnvloed. In de bepaling in hoeverre een vastgoedonderneming in aanmerking komt voor selectie is de mate van leverage die de betreffende onderneming hanteert een van de factoren die een rol speelt.

Renterisico

Een specifieke vorm van marktrisico is renterisico. Het renterisico is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de Fondsen als gevolg van renteontwikkelingen. De waarde van de beleggingen in vastrentende Fondsen fluctueert als gevolg van verandering in markttrentes.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is valutarisico of wisselkoersrisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro betreft. De Fondsen zijn genoteerd in euro's en lopen, indien relevant, alleen indirect valutarisico via de beleggingsinstellingen waarin zij beleggen. In de overzichten van de beleggingen bij de beleggingsinstellingen is aangegeven in welke valuta de verschillende beleggingen luiden.

Concentratierisico

Een nauw aan marktrisico gerelateerd risico is het concentratierisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de Fondsen als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde financiële instrumenten of markten. Een Fonds kan zijn beleggingen concentreren in ondernemingen die opereren in hetzelfde land, dezelfde regio, dezelfde sector of in specifieke ondernemingen. Het concentratierisico houdt in dat specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van de beleggingsportefeuille van een Fonds dan indien de mate van concentratie geringer is. De oorzaak van concentratie van de portefeuille kan het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het gevoerde beleggingsbeleid en de gehanteerde beleggingsrichtlijnen of van de omvang en samenstelling van het voor belegging beschikbare beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum leidt tot geringere spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

Actiefrendementsrisico

Het actieve rendementsrisico is het risico dat het rendement van een Fonds afwijkt van dat van de benchmark van het Fonds. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin door de Fondsen wordt belegd kunnen in positieve en negatieve zin afwijken van die opgenomen in de benchmark van het Fonds. De mate waarin het rendement van het Fonds afwijkt van de benchmark wordt weergegeven door de tracking error. Eventuele afwijkingen kunnen het gevolg zijn van het gehanteerde ESG en beleggingsbeleid van de Fondsen. In geval sprake is van een negatieve afwijking bestaat het risico dat de doelstelling van een Fonds niet wordt gerealiseerd. Om dit risico te beheersen, hanteert de Beheerder prestatienormen en beleggingsrestricties voor maximale afwijkingen ten opzichte van de benchmarks.

Inflatierisico

Een nauw aan marktrisico verbonden risico is het inflatierisico. Het inflatierisico houdt in dat de reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten in negatieve zin wordt beïnvloed door inflatie. De reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten wordt in dit kader gevormd door de nominale waarde na aftrek van het effect van inflatie.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de Fondsen als gevolg van de mogelijkheid dat een kredietnemer of tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt. Hierin is tevens begrepen de mogelijkheid van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland (overdrachtsrisico).

Credit spreadrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het zogenaamde credit spreadrisico, oftewel het risico dat koersen van vastrentende waarden fluctueren als gevolg van fluctuaties in de kredietrisicopremies die hierop van toepassing zijn. Het credit spreadrisico heeft in het bijzonder betrekking op Fondsen die beleggen in vastrentende waarden, zoals obligaties en onderhandse leningen. De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door een positieve of negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen of overheden die deze vastrentende waarden uitgeven, oftewel de debiteuren.

De kredietwaardigheid van debiteuren kan zich positief en negatief ontwikkelen, wat zich vertaalt in schommelingen in de kredietrisicopremies van de financiële instrumenten waarin wordt belegd. Bij een negatieve ontwikkeling neemt de kans toe dat een debiteur geheel of gedeeltelijk in gebreke zal blijven en niet aan zijn rente- en/of aflossingsverplichtingen zal voldoen. Hierdoor zal de kredietrisicopremie op financiële instrumenten die door de debiteur zijn uitgegeven stijgen, wat zich vertaalt in een koersdaling van de betreffende instrumenten. De waarde van de beleggingen in vastrentende Fondsen fluctueert als gevolg van verandering in kredietrisicopremies. Hierdoor zijn deze Fondsen blootgesteld aan credit spreadrisico, zowel in absolute zin als ten opzichte van de relevante benchmark.

Verschuillende rating agencies beoordelen de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen en overheden. De inschatting van kredietwaardigheid wordt beïnvloed door zowel factoren die gelden voor een bepaalde onderneming, instelling of overheid, als door factoren die op een bepaalde sector of regio van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle ondernemingen in die sector.

Faillissementsrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het faillissementsrisico. Naast het credit spreadrisico, waarbij ontwikkelingen in kredietrisicopremies de marktwaarde van beleggingen in vastrentende waarden beïnvloeden, is het mogelijk dat een debiteur als het gevolg van specifieke factoren van toepassing op deze individuele debiteur niet meer kan voldoen aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen, zonder dat dit adequaat in de marktwaarde is verwerkt. Dit wordt faillissementsrisico genoemd. Dit kan leiden tot verlies van de gehele marktwaarde van het financiële instrument. Ter beperking van het faillissementsrisico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding, verdeling over verschillende debiteurencategorieën, de minimale kwaliteit van de debiteur (rating) en voor de omvang van de beleggingen per debiteur.

Tegenpartijrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is tegenpartijrisico, oftewel het risico dat een uitgevende instelling of een tegenpartij bij transacties in financiële instrumenten in gebreke blijft. Tegenpartijrisico wordt onder meer gelopen bij het afsluiten van transacties in afgeleide financiële instrumenten zoals valutatermijntransacties. Het tegenpartijrisico wordt gemitigeerd door tegenpartijen met voldoende kredietwaardigheid te selecteren. Transacties in financiële instrumenten worden enkel afgesloten met tegenpartijen die beschikken over een rating van minimaal investment grade-kwaliteit, zoals afgegeven door minimaal een toonaangevende credit rating agency. Om het tegenpartijrisico te mitigeren worden ook met tegenpartijen via ISDA/CSA's afspraken gemaakt over het onderpand dat over en weer moet worden gestort.

Betalingsrisico of settlementrisico

Een specifieke vorm van tegenpartijrisico, een vorm van kredietrisico, is het betalingsrisico of settlementrisico. Dit risico wordt gelopen bij afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen. Daardoor is het risico beperkt, ermee rekening houdend dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of het transferrisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de Fondsen als gevolg van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland. Ter beperking van dit risico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding.

Paraplurrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het paraplurrisico dat betrekking heeft op het feit dat alle Fondsen deel uitmaken van dezelfde juridische paraplustructuur namelijk Zwitserleven Beleggingsfondsen. Daardoor is er een mogelijk risico dat een negatief vermogenssaldo van een Fonds wordt omgeslagen naar andere Fondsen. Gezien de aard van de beleggingen en

gezien het feit dat de financiering van de beleggingen van elk Fonds uitsluitend met eigen vermogen geschiedt, is een dergelijke gebeurtenis in de praktijk nagenoeg uitgesloten.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico betreft het risico dat niet tijdig kan worden beschikt over voldoende liquide middelen om aan financiële kortetermijnverplichtingen te voldoen, al dan niet onder normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het kan voorkomen dat een positie die voor een Fonds is ingenomen niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden verkocht door gebrek aan liquiditeit in de markt in het kader van vraag en aanbod. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij aandelen van kleine bedrijven of niet-beursgenoteerde bedrijven. Alle Fondsen beleggen hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan een officiële gereguleerde markt in financiële instrumenten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is dan ook sprake van een zodanige verhandelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd. De mate van verhandelbaarheid van de financiële instrumenten waarin wordt belegd, hangt onder meer samen met de transactievolumes op de markt in financiële instrumenten. De verhandelbaarheid neemt toe naarmate deze volumes groter zijn.

Risico's van derivaten en hefboomfinanciering

In het kader van het afdekken van risico's en efficiënt portefeuillebeheer kan in bepaalde Fondsen gebruik worden gemaakt van derivaten. Derivaten zijn veelal complexe instrumenten. Verschillende factoren hebben invloed op de waarde van een derivaat. De waarde van een derivaat kan sterk stijgen of dalen bij slechts een kleine koersontwikkeling. Het gebruik van derivaten impliceert tevens dat risico ontstaat als gevolg van hefboomfinanciering. Het beleggingsbeleid van het Fonds is erop gericht dat er geen negatieve waarde van de beleggingsportefeuille kan ontstaan. Wanneer gebruik wordt gemaakt van 'short' posities in derivaten kan in uitzonderlijke omstandigheden een negatieve waarde van het Fonds ontstaan. Het beleid van de Beheerder betreffende hefboomfinanciering ziet enerzijds op het mitigeren van risico's van een negatieve waarde van een Fonds en anderzijds op het voorkomen van significante ongewenste waarde mutaties. Het beleggingsbeleid van de Fondsen is dusdanig ingericht dat het risico op een negatieve waarde van de Fondsen is geminimaliseerd, omdat derivaten in beginsel enkel worden gebruikt om risico's af te dekken.

Afgeleide financiële instrumenten waren niet van toepassing voor de Fondsen gedurende de verslagperiode.

Financiële risico's worden per Fonds toegelicht in de paragraaf 'Risicobeheer' van betreffende Fondsen (vanaf paragraaf 1.14 tot en met paragraaf 1.20).

Niet-financiële risico's

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van de Fondsen kan buiten de macht van de Fondsen of de Beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor de Fondsen en de participanten van de Fondsen. Veranderingen in de wettelijke en/of fiscale status van de participanten of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kan de fiscale positie van de participanten aanzienlijk beïnvloeden.

Wijzigingsrisico fiscale of juridische regimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot fiscale of juridische regimes houdt op hoofdlijnen in dat een overheid de (belasting)wetgeving in ongunstige zin voor een Fonds of een Onderliggende Beleggingsinstelling verandert, waardoor de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een Fonds of Onderliggende Beleggingsinstelling negatief kan worden beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren ten tijde van het uitbrengen van het prospectus of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. De Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico fiscale of juridische regimes met betrekking tot alle beleggingen in alle landen.

Risico behouden status fiscale beleggingsinstelling

Zwitserleven Beleggingsfondsen heeft de status van fiscale beleggingsinstelling conform artikel 28 van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Als gevolg daarvan worden de winsten en verliezen belast tegen 0%. Aan de status van fiscale beleggingsinstelling wordt een aantal voorwaarden gesteld. Elk Fonds binnen Zwitserleven Beleggingsfondsen dient separaat aan deze voorwaarden te voldoen. Fondsen, en daarmee Zwitserleven Beleggingsfondsen, die op enig moment niet aan één of meerdere voorwaarden voldoen, verliezen met terugwerkende kracht tot het begin van het betreffende boekjaar

de status van fiscale beleggingsinstelling. Indien niet (tijdig) wordt voldaan aan de doorstootverplichting door een Fonds, verliest Zwitserleven Beleggingsfondsen reeds met ingang van het jaar waarop de doorstootverplichting betrekking heeft deze status. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat Zwitserleven Beleggingsfondsen, en daarmee de Fondsen, met ingang van het betreffende jaar normaal belastingplichtig worden voor toepassing van de Nederlandse vennootschapsbelasting. Door een beursnotering neemt dit risico toe omdat er geen volledig zicht is op wie de aandeelhouders in de Fondsen zijn.

Omstandigheden die ACTIAM niet kan beïnvloeden, kunnen ertoe leiden dat Zwitserleven Beleggingsfondsen of een Fonds niet meer voldoet aan de criteria, die gelden voor een fiscale beleggingsinstelling.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

De Fondsen zullen voldoen aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) en de Common Reporting Standard (CRS) en de in dat kader in de Nederlandse wetgeving opgenomen bepalingen. Om in dat kader ten aanzien van participanten hun status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen, kan aan participanten documentatie worden opgevraagd. Als de Fondsen, doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op haar beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de *net asset value* (NAV).

Risico erosie fondsvermogen

De Fondsen hebben de status van fiscale beleggingsinstelling. Teneinde deze status te kunnen behouden dient jaarlijks de fiscale winst geheel aan de participanten te worden uitgekeerd. De fiscale jaarwinst kan onder omstandigheden hoger uitkomen dan de winst zoals deze op grond van de regels die gelden bij het opstellen van het statutaire jaarrekening, wordt berekend. Daarnaast kan een Fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van de beleggingsinstelling door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst.

Afdrachtverminderingrisico

Indien fiscaal vrijgestelde partijen of buitenlandse partijen toetreden tot een van de Fondsen kan dit gevolgen hebben voor het rendement van het Fonds. Zwitserleven Beleggingsfondsen mag voor deze partijen de afdrachtvermindering niet toepassen op eventuele buitenlandse bronheffing.

Meer informatie over de fiscale aspecten en de daaraan verbonden risico's vindt u in de toelichting op de jaarrekeningen in de paragraaf Fiscale aspecten.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Fiscaal en Juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	De Beheerder heeft periodiek overleg met Juridisch en Fiscaal adviseurs en Compliance.

Compliance risico

Compliance risico betreft het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend waardoor wet- en regelgeving worden overtreden. Naast het externe aspect van het compliance risico bestaat er ook een interne deel dat betrekking heeft op het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regelgeving (beleid). Het beleid ziet er op toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliance risico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van Zwitserleven Beleggingsfondsen en ACTIAM als gevolg van fraude of het niet naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Met name de cultuur en het gedrag van medewerkers, klanten en partijen waar ACTIAM zaken mee doet spelen een belangrijke rol. Handelingen die in strijd zijn met de kernwaarden van ACTIAM en VIVAT, de gedragscode of wettelijke bepalingen worden niet getolereerd. Het risico op fraude wordt gemitigeerd door middel van het door ACTIAM toegepaste 'three lines of defense model' en organisatorische maatregelen op het gebied van interne controle. Daarnaast wordt er, door middel van controleprocessen, door de bewaarder en de externe accountant ook aandacht besteed aan dit risico.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Compliance risico	Laag	Hoog	Compliance risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Juridische Zaken signaleert veranderingen in/ nieuwe wet-en regelgeving. De compliance officer monitort op de tijdige implementatie hiervan. Om integriteit te borgen worden passende maatregelen getroffen door ACTIAM.

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico op schommelingen in de omvang en het rendement van de Fondsen als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne beheersing van processen en systemen.

ACTIAM neemt binnen de vastgelegde restricties financiële risico's ten einde rendement te kunnen realiseren. Bij het nemen van een beleggingsbeslissing maakt ACTIAM een afweging tussen het verwachte rendement en het risico. Bij operationeel- en compliance risico is deze afweging niet van toepassing. ACTIAM heeft in dit kader een zeer lage risicobereidheid voor operationeel- en compliance risico.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is procesrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen.

Systeemrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is systeemrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen ten behoeve van adequate en tijdige informatieverwerking en communicatie. Het beschikken over adequate informatietechnologiesystemen is cruciaal om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening ten behoeve van de Fondsen te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren, waaronder het in geval van uitval beschikbaar hebben van adequate back-up- en recovery systemen en business continuity planning.

Cybercriminaliteitsrisico

Een specifiek operationeel risico is het cybercriminaliteitsrisico. Bestrijding van cybercriminaliteit is een topprioriteit voor ACTIAM. In 2019 hebben zich binnen ACTIAM geen incidenten voorgedaan met betrekking tot cybercriminaliteit. Diverse passende organisatorische en technologische maatregelen zijn getroffen om cybercriminaliteitsrisico's te mitigeren. Enkele voorbeelden van de getroffen maatregelen zijn de implementatie van het nieuwe Security en Event Monitoring (SIEM) systeem, intensieve samenwerking met andere verzekeraars en het, waar nodig, verder aanscherpen van policy instellingen voor Windows 10, Windows Server en Office.

ESG-risico

Een specifiek operationeel risico is het ESG-risico. Het ESG-risico wordt gedefinieerd als het risico dat ondernemingen, instellingen of overheden ten onrechte zijn toegelaten tot het beleggingsuniversum, dan wel dat deze ten onrechte zijn uitgesloten van het beleggingsuniversum. De mogelijkheid bestaat dat door een Onderliggende Beleggingsinstelling belegd wordt in een onderneming, instelling of overheid die niet voldoet aan de duurzaamheidscriteria van ACTIAM. De Beheerder voert met gebruikmaking van gestandaardiseerde processen op basis van objectieve informatie onderzoek uit, met als doel dit risico te beperken.

Wanneer blijkt dat de onderneming, overheid of instelling niet voldoet aan de duurzaamheidscriteria, zal de vermogenstitel binnen 30 werkdagen uit de beleggingsportefeuille verkocht worden, tenzij in het belang van de participanten voor de verkoop een langere periode mag worden gehanteerd.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Operationeel risico	Laag	Hoog	Operationele risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen. Het ESG-risico is mogelijk beïnvloed aangezien er in de verslagperiode nieuwe bedrijven zijn uitgesloten en toegelaten.	ACTIAM's internal control framework wordt jaarlijks extern getoetst in het kader van ISAE 3402 type II verklaring. Het ESG-risico wordt beheerst door het beleggingsuniversum minimaal viermaal per jaar en de lijst met uitgesloten bedrijven minimaal tweemaal per jaar te toetsen op de uitsluitingscriteria.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich mee dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks gemaakte afspraken zoals deze zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties. ACTIAM heeft de uitvoering van de aan de Fondsen gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitvoering van het engagement- en stembeleid is uitbesteed aan Sustainalytics, voormalig GES International AB. Daarnaast heeft ACTIAM het vermogensbeheer van diverse Fondsen uitbesteed aan verschillende vermogensbeheerders.

De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat ACTIAM kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft en de AIFMD. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding.

Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten, waarin onder andere de beleggingsrestricties zijn uitgewerkt en afspraken zijn gemaakt over onder meer rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid. Uitbesteding van vermogensbeheer ontslaat ACTIAM niet van haar eindverantwoordelijkheid jegens beleggers. De vermogensbeheerders bewaken op basis van risicomanagementsystemen de beleggingsportefeuilles, zodat deze steeds voldoen aan bedoelde restricties.

ACTIAM heeft uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Monitoring vindt daarbij plaats op basis van de rapportages en 'in-control statements'. Assurance rapportages, zoals ISAE 3402 rapporten, worden gebruikt om vast te stellen dat de interne risicobeheersingsprocedures van de betreffende uitbestedingsrelatie adequaat zijn. Indien nodig kunnen additionele activiteiten worden uitgevoerd, zoals het uitvoeren van een due diligence. In de uitbestedingsovereenkomsten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot aansprakelijkheden tussen ACTIAM en de betreffende partij. Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen. Tenslotte ziet het ACTIAM beleid er ook op toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Het uitbestedingsrisico wordt beheerst op basis van de toepassing van het uitbestedingsbeleid waarin het monitoren van gedelegeerde taken centraal staat, onder meer op basis van het verkrijgen van de ISAE 3402 type II verklaring, waarbij ACTIAM zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Bewaarnemingsrisico

Bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de custodian dan wel, indien van toepassing, bij subcustodians die zijn aangesteld. Ter beperking van het bewaarnemingsrisico heeft de custodian interne controle maatregelen getroffen.

BNP Paribas Securities Services SCA, Amsterdam branch is aangesteld als bewaarder (depository) en custodian voor de AIF-Fondsen onder beheer van ACTIAM.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Er zijn controlemaatregelen getroffen met de custodian onder andere middels de bewaardersverklaring. Tevens zijn er controlemaatregelen getroffen bij de custodian. Deze worden beheerst door het verkrijgen van de ISAE 3402 type II verklaring, waarbij ACTIAM zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Strategisch Risico

Het vermogen van de Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen is vrijwel geheel belegd via pensioensverzekeringsproducten van SRLEV N.V., dat onder de handelsnaam van Zwitserleven in de Fondsen participeert. De beperkte spreiding van participanten over verschillende distributiekanaalen brengt het strategisch risico met zich mee dat het vermogen van de Fondsen of van Zwitserleven Beleggingsfondsen in zijn geheel onvoldoende kritische massa heeft indien er via betreffend distributiekanaal minder aankoop of meer verkoop van participaties plaatsvindt.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Strategisch Risico	Laag	Hoog	Strategische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Er vindt asset pooling plaats waardoor er voldoende schaalgrootte bestaat voor de verschillende beleggingscategorieën.

Brexit

Sinds 31 januari 2020, na een lange periode van onzekerheid, is Brexit een feit. Sinds 31 januari is een transitieperiode gestart die naar verwachting loopt tot 31 december 2020. Tijdens deze transitieperiode blijven alle relevante EU wet- en regelgeving van toepassing (het Verenigd Koninkrijk blijft onderdeel van de EU interne markt en van de douane-unie). Dit betekent dat financiële diensten verricht door Britse service providers voor EU-klanten en van EU service providers voor Britse klanten kunnen blijven plaatsvinden op basis van het paspoortregime, waarbij alle wetgeving met betrekking tot persoonsgegevens van kracht blijft. Feitelijk blijft het Verenigd Koninkrijk dus een onderdeel van de EU.

Het parlement van het Verenigd Koninkrijk heeft de mogelijkheid om de transitieperiode te verlengen beperkt. Als daarom eind 2020 geen deal is bereikt, dan is een no-deal Brexit (Hard Brexit) het gevolg. ACTIAM bereidt zich al langer dan twee jaar voor op een Hard Brexit. Haar toegang tot de derivaten clearing faciliteiten van Eurex zijn operationeel en ACTIAM heeft bepaalde derivatenposities succesvol gemigreerd. Verder heeft ACTIAM voldoende OTC-derivaten tegenpartijen beschikbaar op het continent om haar activiteiten voort te zetten en heeft zij al haar relaties met Britse dienstverleners zodanig aangepast dat een migratie naar Europese zusterpartijen of alternatieven op afroep beschikbaar is. ACTIAM bedient daarnaast geen Britse klanten. Hierdoor ziet ACTIAM een eventuele Hard Brexit met vertrouwen tegemoet en verwacht geen problemen met het kunnen blijven verrichten van haar dienstverlening aan klanten.

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

1.5 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Wij beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo). Wij hebben gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld, waaronder de uitbestede activiteiten. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Op grond hiervan verklaren wij als beheerder te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5, die voldoet aan de eisen van het Bgfo.

Ook hebben wij niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het verslagjaar effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd. Voor het komende jaar verwachten wij geen significante wijziging in de opzet van de bedrijfsvoering die een materiële impact zal hebben op de dienstverlening door Zwitserleven Beleggingsfondsen.

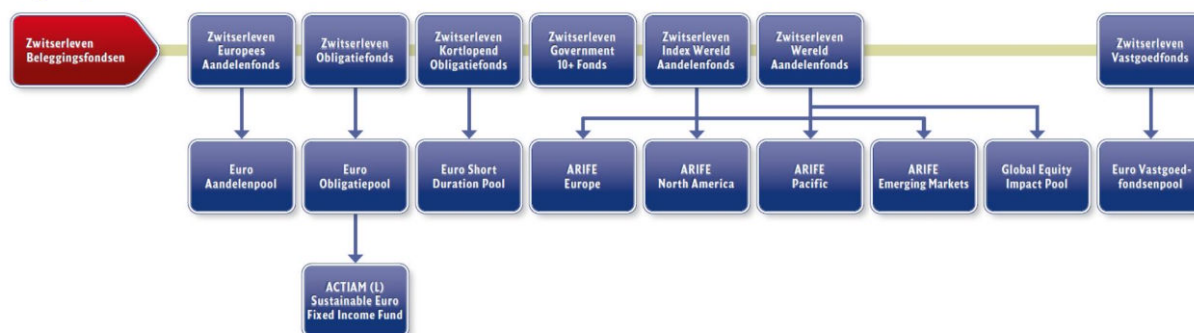
1.6 Juridische en fiscale structuur Zwitserleven Beleggingsfondsen

Juridische structuur

Zwitserleven Beleggingsfondsen betreft een fonds voor gemene rekening naar Nederlands recht met een open-end-structuur dat is opgericht op 27 juni 2007. Het fondsvermogen wordt verdeeld over series participaties voor de verschillende Fondsen. Dit leidt tot schaalvergroting als gevolg waarvan efficiencyvoordelen kunnen worden behaald. Bovendien kunnen nieuwe fondsen op betrekkelijk eenvoudige wijze worden geïntroduceerd en in de bestaande structuur worden ondergebracht. Hierdoor kan sneller en efficiënter op veranderende behoeften van klanten en marktsituaties worden ingespeeld. Beleggingsbeleid, risicoprofiel en kostenstructuur kunnen per Fonds verschillen. Voorafgaand aan de introductie van een fonds stellen de Beheerder en juridisch eigenaar van de beleggingsfondsen, met inbreng van Zwitserleven, de fondsspecificaties vast. Vanaf de introductie van een fonds gelden de fondsspecificaties zoals opgenomen in het betreffende supplement. Het prospectus van Zwitserleven Beleggingsfondsen inclusief de Voorwaarden van Beheer en de specificaties van de Fondsen zijn kosteloos op te vragen bij de Beheerder of op de internetpagina actiam.com in te zien.

In de volgende afbeelding is de juridische structuur van Zwitserleven Beleggingsfondsen weergegeven per ultimo 2019. Ten opzichte van de juridische structuur ultimo 2018 is het Fonds Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds toegevoegd aan Zwitserleven Beleggingsfondsen en het Zwitserleven Credits Fonds overgeheveld naar Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Daarnaast zijn de Onderliggende Beleggingsinstellingen ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund en Global Equity Impact Pool aan de juridische structuur toegevoegd en is ARIFE NA-B opgeheven. Deze wijzigingen worden in paragraaf 1.10 nader toegelicht.

Diagram Juridische Structuur

De juridische eigenaar van de beleggingen van Zwitserleven Beleggingsfondsen is Stichting Juridisch Eigenaar Zwitserleven Beleggingsfondsen.

Fiscale structuur

Zwitserleven Beleggingsfondsen heeft de status van fiscale beleggingsinstelling (FBI) in de zin van artikel 28 van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969, zoals dit nader uitgewerkt is in het Besluit beleggingsinstellingen. Dit houdt in dat Zwitserleven Beleggingsfondsen geen vennootschapsbelasting verschuldigd is (0%-tarief) omdat aan de in de Wet en het Besluit genoemde voorwaarden wordt voldaan. Wordt niet aan de voorwaarden voldaan, dan vervalt de status van fiscale beleggingsinstelling. Op dividenduitkeringen aan haar aandeelhouders dient de Vennootschap in beginsel 15% dividendbelasting in te houden.

Een deel van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin de Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen beleggen kwalificeert voor de Nederlandse belastingwetgeving als fiscaal transparant en is derhalve niet-belastingplichtig in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Uitzonderingen zijn de Onderliggende Beleggingsinstellingen ARIFE EU en ARIFE NA die de FBI-status hebben en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund die de fiscale SICAV status heeft. Derhalve zijn alle relevante belastingen, indien van toepassing, waaraan de Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn onderworpen, voor rekening van de Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen. Voor een uitgebreide beschrijving van de fiscale aspecten van de Fondsen wordt verwezen naar het prospectus van Zwitserleven Beleggingsfondsen, beschikbaar via actiam.com.

1.7 DUFAS Code Vermogensbeheerders

De Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) is de branche-organisatie van de vermogensbeheersector die in Nederland actief is. DUFAS behartigt de gemeenschappelijke belangen van deze sector, zowel ten behoeve van particuliere beleggers als ten behoeve van institutionele of professionele beleggers. De Code Vermogensbeheerders (verder, 'de Code'), zoals die door DUFAS is opgesteld, is per 1 oktober 2014 in werking getreden. De Code geeft antwoord op de vraag wat klanten van hun fonds- en vermogensbeheerder mogen verwachten. Als lid van DUFAS onderschrijft ACTIAM de Code. Jaarlijks zet ACTIAM in haar jaarverslag uiteen hoe de tien principes van de Code in het voorgaande jaar zijn toegepast volgens het 'comply and explain principe'.

1.8 Verslaglegging en overige informatie

Jaarverslag

Binnen vier maanden na afloop van elk boekjaar verschijnt het jaarverslag van Zwitserleven Beleggingsfondsen.

Naar aanleiding van de wijziging in de verslaglegging over 2018 van Zwitserleven Beleggingsfondsen is het prospectus op 1 april 2019 geactualiseerd. De opzet van het Jaarverslag 2018 Zwitserleven Beleggingsfondsen is aangepast ten opzichte van het Jaarverslag 2017, waardoor de jaarrekening 2018 op 'parapluniveau' van Zwitserleven Beleggingsfondsen destijds is komen te vervallen. Vandaar bevatten de overige gegevens, behorende bij de jaarrekeningen 2018 en 2019 van de Fondsen, ieder een afzonderlijke controleverklaring van de onafhankelijke accountant. Deze wijziging wordt verder toegelicht in het Jaarverslag 2018 van Zwitserleven Beleggingsfondsen.

Verkrijgbaarheid van de informatie

Exemplaren van het jaarverslag, Essentiële Beleggersinformatie en het prospectus zijn beschikbaar via actiam.com. Daar vindt u ook informatie over onder meer de maandelijks ontwikkeling van het rendement van de Fondsen.

Going concern

De jaarrekening van Zwitserleven Beleggingsfondsen wordt opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De Beheerder heeft de bedrijfsprocessen en de resultaten van Zwitserleven Beleggingsfondsen geanalyseerd en geconcludeerd dat de activiteiten op de lange termijn kunnen worden voortgezet.

Jaarvergadering

Binnen vier maanden na afloop van het boekjaar zal de Beheerder een vergadering van Participanten bijeenroepen conform de Voorwaarden van Beheer. Daarin worden de resultaten van Zwitserleven Beleggingsfondsen over het voorafgaande boekjaar besproken.

1.9 Ontwikkelingen Zwitserleven Beleggingsfondsen in 2019

In deze paragraaf wordt per Fonds inzicht gegeven in het fondsvermogen en het rendement. Daarnaast worden de dividendvoorstellen over de verslagperiode 2019 en de in 2019 uitgekeerde dividenden over de verslagperiode 2018 weergegeven.

Fondsvermogen per 31 december 2019 en 31 december 2018 in duizenden euro's

Naam Fonds	Fondsvermogen per	
	31-12-2019	31-12-2018
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	1.331.329	1.136.681
Zwitserleven Obligatiefonds	250.567	230.209
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	19.552	19.960
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	93.274	61.530
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	3.156.799	2.259.313
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds ¹	50.574	-
Zwitserleven Vastgoedfonds	283.162	209.299

1 Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019.

Rendement in 2019 op basis van intrinsieke waarde

Naam Fonds	Fonds ¹	Benchmark ²
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	29,06%	26,05%
Zwitserleven Obligatiefonds	4,07%	4,03%
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	-0,37%	-0,37%
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	10,34%	10,40%
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	27,53%	27,25%
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds ³	27,62%	25,05%
Zwitserleven Vastgoedfonds	27,52%	26,66%

1 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbeleggingen van het dividend dat is uitgekeerd in de verslagperiode.

2 De benchmark van het fonds kan worden teruggevonden in het fondsprofiel van elk onderscheiden fonds, voor de actuele benchmark van het fonds kunt u het prospectus van Zwitserleven Beleggingsfondsen raadplegen.

3 Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019. De rendementen hebben derhalve betrekking op de periode 14 juni 2019 tot en met 31 december 2019.

Rendement 3 en 5 jaar per 31 december 2019 op basis van intrinsieke waarde en meerkundig gemiddelde

Naam Fonds	3 Jaar		5 Jaar	
	Fonds ¹	Benchmark ²	Fonds ¹	Benchmark ²
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	8,66%	7,51%	8,36%	6,65%
Zwitserleven Obligatiefonds	1,45%	1,40%	1,70%	1,70%
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	-0,44%	-0,36%	-0,33%	-0,30%
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	4,26%	4,03%	3,92%	3,85%
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	9,79%	9,37%	9,46%	9,04%
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds ³	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Zwitserleven Vastgoedfonds	11,08%	10,38%	9,71%	9,09%

1 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbeleggingen van het dividend dat is uitgekeerd in de verslagperiode.

2 De benchmark van het fonds kan worden teruggevonden in het fondsprofiel van elk onderscheiden fonds, voor de actuele benchmark van het fonds kunt u het prospectus van Zwitserleven Beleggingsfondsen raadplegen.

3 Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019.

Dividend in euro per participatie

Naam Fonds	Voorstel 2019 (in €) ¹	2018 (uitgekeerd in 2019) (in €)
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	0,65	0,76
Zwitserleven Obligatiefonds	0,07	0,27
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	0,07	0,03
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	0,08	0,05
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	0,90	0,70
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds ²	-	-
Zwitserleven Vastgoedfonds	1,00	0,80

1 De datum ex-dividend is 14 mei 2020, de datum van herbelegging van het dividend is 15 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020.

2 Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019.

1.10 Beheerontwikkelingen

Overname VIVAT door Athora Holdings Ltd

Op 7 juni 2019 werd VIVAT, het moederbedrijf van ACTIAM, door haar aandeelhouder Anbang Insurance Group Co., Ltd. ("Anbang") op de hoogte gebracht dat er overeenstemming is bereikt met Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. over de verkoop van de aandelen in VIVAT. De voorgenomen verkoop is onderdeel van Anbang's strategische heroriëntatie die zij in oktober 2018 aankondigde. Op 19 maart 2020 is VIVAT op de hoogte gebracht dat Athora van De Nederlandsche Bank (DNB) een verklaring van geen bezwaar heeft ontvangen voor de overname van VIVAT door Athora. De afrondingsdatum voor de transactie wordt verwacht in het begin van het tweede kwartaal van 2020.

Samenstelling van de directie

Op 31 december 2019 bestond de directie van ACTIAM uit W. Borgdorff (Chief Executive Officer, CEO), D.G. Keiller (Chief Transformation Officer, CTO) en W.M. Schouten (Chief Risk Officer, CRO). De AFM heeft de statutaire directieleden en de samenstelling van de directie van ACTIAM goedgekeurd. Op 5 december 2019 nam W. Borgdorff de rol van CEO op als opvolger van H. van Houwelingen. Per diezelfde datum werd de benoeming van W. Borgdorff als CEO goedgekeurd door de AFM en is H. van Houwelingen teruggetreden uit de directie van ACTIAM. Op 31 december 2019 is de heer R.C. de Kuiper teruggetreden als CIO a.i. en uit de directie van ACTIAM als niet statutair bestuurder. De taken van CIO a.i. worden tijdelijk door W. Borgdorff waargenomen.

W. Borgdorff zal gedurende 2020 om persoonlijke redenen aftreden als CEO. W. Borgdorff blijft in functie en zal, in afwachting van goedkeuring door de toezichthouder, worden vervangen door Frank Kusse. W. Schouten zal aftreden als CRO en verlaat ACTIAM per 1 mei 2020. W. Schouten zorgt daarbij voor een goede overdracht van haar activiteiten. ACTIAM werkt de komende periode aan de werving van een opvolger.

Verruiming beleggingsbeleid en naamswijziging Euro Liquiditeitenpool

Per 1 januari 2019 wijzigden de voorwaarden van Euro Liquiditeitenpool. De wijziging betrof een aanpassing van het beleggingsbeleid van Euro Liquiditeitenpool en trof derhalve Zwitserleven Geldmarktfonds.

De wijziging betrof een verruiming van het beleggingsbeleid van Euro Liquiditeitenpool met gebruikmaking van een nieuwe benchmark. De benchmark van Euro Liquiditeitenpool werd aangepast van het Euro Overnight Index Average ('EONIA') naar de iBoxx € Overall AAA 1-3 (TR) benchmark. De aangepaste benchmark heeft betrekking op in euro luidende obligaties ten laste van overheden, bedrijven en instellingen met een resterende looptijd van 1 tot maximaal 3 jaar en welke zijn voorzien van een AAA rating. Aanvullend vond een aanpassing in het renterisicobeleid en kredietrisicobeleid plaats.

Daarnaast werd het ESG-beleid aangescherpt, in dit licht streeft de Euro Liquiditeitenpool een ESG-score na die zich of (i) bevindt in het bovenste kwartiel van het spectrum dan wel (ii) minimaal 5 punten hoger is dan de ESG-score van de benchmark. De minimale eis daarbij luidt dat de portefeuille dusdanig wordt samengesteld dat de ESG-score van de Euro Liquiditeitenpool te allen tijde ten minste hoger is dan de ESG-score van de benchmark.

In samenhang met het gewijzigde beleggingsbeleid werd tevens de tenaamstelling van Euro Liquiditeitenpool aangepast, namelijk naar Euro Short Duration Pool. Tevens werd de tenaamstelling van Zwitserleven Geldmarktfonds aangepast naar Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds.

Wijzigingen beleggingsbeleid Euro Obligatiepool

De wijziging betreft een aanpassing van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool en derhalve het Zwitserleven Obligatiefonds omdat dit Fonds uitsluitend belegt in de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool.

Belegging Euro Obligatiepool in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

Met ingang van 20 mei 2019 werd het beleggingsbeleid van Euro Obligatiepool gewijzigd. De Euro Obligatiepool belegt sinds 20 mei 2019 in een beleggingsinstelling in plaats van dat rechtstreeks belegd wordt in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels. De Euro Obligatiepool belegt in dit kader sindsdien in de Onderliggende Beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij.

ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed. De vermogensbeheerders van ACTIAM in Nederland beheren de portefeuille van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund beleggen.

Voor de beleggers leidde het beleggen via ACTIAM (L) Sustainable Fixed Income Fund overigens niet tot hogere kosten omdat de Euro Obligatiepool in de Z-shareclass belegt, waar geen beheer- en servicevergoeding in rekening wordt gebracht. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid en de benchmark voor de beleggers in de Euro Obligatiepool en de beleggers in de Fondsen zijn eveneens onveranderd gebleven omdat deze voor de Euro Obligatiepool en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund gelijk zijn.

Rechtstreekse beleggingen Euro Obligatiepool in vastrentende waarden

Op 19 februari 2020 heeft ACTIAM het voornemen bekend gemaakt om de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen per 19 maart 2020 andermaal te wijzigen. Tot 19 maart 2020 belegde de Euro Obligatiepool in de beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegd wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Deze aanpassing van het beleggingsbeleid is het gevolg van de strategiewijziging van ACTIAM om haar beleggingsproposities in Nederland te concentreren. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid, de beleggingsrestricties en de benchmark van de Euro Obligatiepool zijn gelijk aan die zoals van toepassing op ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

Wijziging beleggingsbeleid Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en transitie van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds naar Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

Met ingang van 14 juni 2019 werden de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen gewijzigd. De wijziging betrof een aanpassing van het beleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds. Per 14 juni 2019 vond er een verduurzaming van het beleggingsbeleid plaats alsmede een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds. De beleidswijziging heeft tevens geleid tot een bijstelling van de beheervergoeding (van 0,020% naar 0,036%) en van de op- en afslagen van het Fonds. Daarnaast is het oude beleggingsbeleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds voortgezet in het nieuw opgerichte Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, dat uitsluitend in de passief beheerde ARIFE Fondsen belegt.

Vóór de wijzigingsdatum belegde het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds in verantwoord passief beheerde aandelenstrategieën middels de Onderliggende Beleggingsinstellingen: ARIFE EU, ARIFE NA, ARIFE Pacific en ARIFE EM. De wijziging zag op het toevoegen van een duurzame en actief beheerde aandelenstrategie, op basis van een gedeeltelijke belegging ter waarde van 20% in de Global Equity Impact Pool. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling heeft als doel bij te dragen aan enerzijds de zeventien Sustainable Development Goals (SDG's) en anderzijds aan het beperken van negatieve impact op de planetaire grenzen, oftewel de grenzen die gelden ten aanzien van de benuttingscapaciteit van de aarde. Verband houdend met de beleidswijziging is tevens de samengestelde benchmark van het Fonds aangepast.

Samenvoeging Zwitserleven Credits Fonds en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds

Met ingang van 12 november 2019 werden de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen en Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen gewijzigd als gevolg van de samenvoeging van Zwitserleven Credits Fonds met Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds, waarna het overblijvende Zwitserleven Credits Fonds deel is uit gaan maken van de fondsparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Het Zwitserleven Credits Fonds heeft als zodanig de status van fiscaal transparant fonds aangenomen.

Hiertoe heeft er ten tijde van het inleveren van de fiscale status van Zwitserleven Credits Fonds als fiscale beleggingsinstelling een slotdividenduitkering plaatsgevonden ter waarde van 1,7% van de koers. De uitbetaling vond plaats in de vorm van uitgegeven participaties.

De participaties van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds zijn omgewisseld in participaties Zwitserleven Credits Fonds tegen de volgende ruilverhouding:

Per aandeel in Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds	was de ruilverhouding in Zwitserleven Credits Fonds
1 aandeel	1,14945

Met de samenvoeging werden, mede in het belang van participanten, schaal- en efficiencyvoordelen gerealiseerd. Voor de participanten in de Fondsen wijzigden, als gevolg van de samenvoeging, het beleggingsbeleid en de beheerkosten niet.

Accountant

Op 18 april 2019 heeft de jaarlijkse Vergadering van Participanten plaatsgevonden. In deze vergadering is Ernst & Young Accountants LLP herbenoemd als externe accountant van Zwitserleven Beleggingsfondsen voor het boekjaar 2019.

Aanpassing en wijziging op- en afslagen

ACTIAM evalueert jaarlijks de hoogte van de op- en afslagen. Uit de verrichte evaluatie bleek dat de gemiddeld gemaakte transactiekosten voor verkoop van onderliggende beleggingen voor de fondsen afwijken van de op dat moment geldende

hoogte van de betreffende op- en afslag. Met ingang van 1 november 2019 zijn in dit kader de op- en afslagen gewijzigd. Daarnaast zijn de op- en afslag van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds aan de tabel toegevoegd.

Voor de verschillende Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen gelden per 31 december 2019 de volgende op- en afslagen:

Subfonds	OP- EN AFSLAG TOT 1 november 2019	OP- EN AFSLAG VANAF 1 november 2019
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	Opslag 0,275% Afslag 0,075%	Opslag 0,25% Afslag 0,05%
Zwitserleven Obligatiefonds	Opslag 0,125% Afslag 0,125%	Opslag 0,10% Afslag 0,10%
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	Opslag 0,02% Afslag 0,02%	Opslag 0,03% Afslag 0,03%
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	Opslag 0,10% Afslag 0,10%	Opslag 0,075% Afslag 0,075%
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	Opslag 0,16% Afslag 0,10%	Opslag 0,14% Afslag 0,08%
Zwitserleven Vastgoedfonds	Opslag 0,23% Afslag 0,08%	Opslag 0,23% Afslag 0,04%
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds ¹	Opslag 0,15% Afslag 0,09%	Opslag 0,15% Afslag 0,09%

¹ De op- en afslag is sinds de introductie van het fonds op 14 juni 2019 niet veranderd.

Wijziging beleggingsbeleid Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

Op 18 maart 2020 maakte ACTIAM bekend dat de op 24 februari 2020 aangekondigde wijzigingen van de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen niet op 24 maart 2020 van kracht worden. Het doorvoeren van de betreffende wijzigingen voor Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds werd uitgesteld tot een op het moment van publicatie nader te bepalen datum. De Beheerder achtte het niet in het belang van de participanten om de voorgenomen aanpassingen op 24 maart 2020 door te voeren, gegeven de op dat moment geldende omstandigheden waarin financiële markten werden gekenmerkt door een hoge volatiliteit met de daarbij behorende potentiële (operationele) risico's.

Er wordt beoogd om het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds te wijzigen, door middel van aanpassingen ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin deze Fondsen beleggen. Om invulling te geven aan het beleggingsbeleid beleggen Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds in de door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen: ARIFE EU, ARIFE NA, ARIFE Pacific en ARIFE EM. Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt, naast in de voornoemde Onderliggende Beleggingsinstellingen, tevens in Global Equity Impact Pool. De wijzigingen hebben uitsluitend betrekking op de ACTIAM Responsible Index Funds Equity ('ARIFEs').

Wijziging voorwaarden ARIFE Europe, ARIFE North America en ARIFE Emerging Markets

De Beheerder beoogt om de voorwaarden van ARIFE EU, ARIFE NA en ARIFE EM aan te passen. De wijzigingen van de voorwaarden van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstellingen zien op de verduurzaming van het beleggingsbeleid, de aanpassing in de structuur van de beleggingsinstellingen, de wijziging van de hoogte van de tracking error en de aanpassing van de tenaamstelling van de Onderliggende Beleggingsinstellingen.

Verduurzaming beleggingsbeleid

De verduurzaming van het beleggingsbeleid ziet in het bijzonder op de aanvulling dat ondernemingen beoordeeld worden op in hoeverre zij de potentie en intentie hebben zich aan te passen en voor te bereiden op maatschappelijke veranderingen zoals de energietransitie. Wanneer ondernemingen hierin een te geringe mate van adaptiviteit vertonen, dan worden de aan hen verbonden financiële instrumenten uitgesloten van belegging. Daarnaast houdt de betreffende Onderliggende Beleggingsinstellingen bij de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening met ESG-scores en water- en koolstofdioxidevoetafdrukken van ondernemingen waarin wordt belegd. Rekening houdend met de rendementsdoelstelling is het streven een zo hoog mogelijke ESG-score te realiseren en een zo laag mogelijke water- en koolstofdioxidevoetafdruk. Als gevolg van de voorgenomen wijzigingen met het oog op een duurzamer beleggingsbeleid zullen meer ondernemingen worden uitgesloten van belegging.

De aanpassingen in het beleggingsbeleid leiden tot mutaties in de samenstelling van de beleggingsportefeuilles van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstellingen, om deze in overeenstemming te brengen met duurzame

beleggingsbeleid. Vandaar dat de maximale tracking error die wordt nagestreefd ten aanzien van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstellingen op de wijzigingsdatum zal worden verhoogd van 1% naar 1,5%.

Wijziging in de structuur en tenaamstelling Onderliggende Beleggingsinstellingen

De betreffende Onderliggende Beleggingsinstellingen zullen vanaf de wijzigingsdatum ook voor particuliere, niet-professionele beleggers worden opengesteld. Tevens hebben deze Onderliggende Beleggingsinstellingen een beursnotering gekregen aan Euronext Amsterdam, segment Euronext Fund Services. De Onderliggende Beleggingsinstellingen blijven onverminderd gestructureerd als fondsen voor gemene rekening. ARIFE EU en ARIFE NA behouden daarbij de status van fiscale beleggingsinstelling, terwijl de Onderliggende Beleggingsinstelling ARIFE EM vanaf de wijzigingsdatum de status van fiscale beleggingsinstelling zal verkrijgen.

De tenaamstelling van de desbetreffende Onderliggende Beleggingsinstelling zal als volgt wijzigen:

Onderliggende beleggingsinstelling	Beoogde tenaamstelling
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Europa
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Noord-Amerika
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen

De overige karakteristieken van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstellingen blijven gelijk.

Wijziging voorwaarden ARIFE Pacific

Daarnaast zal de doorbelegging van de Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds in ARIFE Pacific worden beëindigd en zal de belegging worden voortgezet in de door ACTIAM te beheren en nieuw op te richten beleggingsinstelling, ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific.

Het verschil tussen ARIFE Pacific en het ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific is derhalve op dezelfde wijze te duiden als toegelicht in bovenstaande paragraaf 'Verduurzaming beleggingsbeleid'. Het ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific heeft dezelfde eigenschappen en voert hetzelfde duurzaamheidsbeleid als ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Europa, ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Noord-Amerika en ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen.

ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific zal gestructureerd worden als fonds voor gemene rekening met de status van een fiscale beleggingsinstelling, en zal toegankelijk zijn voor zowel professionele als niet professionele beleggers. Daarnaast zal ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific een beursnotering krijgen aan Euronext Amsterdam, segment Euronext Fund Services.

Eindstructuur

Ter verduidelijking is in de onderstaande tabellen weergegeven in welke Onderliggende Beleggingsinstellingen de Fondsen vanaf de wijzigingsdatum zullen beleggen:

Zwitserleven Wereld Aandelenfonds		
Huidige onderliggende beleggingsinstellingen	Beoogde onderliggende beleggingsinstellingen	Doelweging in % (gelijk gebleven)
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Europa	30
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Noord-Amerika	28
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific	Nieuw fonds: ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific	10
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen	12
Global Equity Impact Pool	Global Equity Impact Pool	20

Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds		
Huidige onderliggende beleggingsinstellingen	Beoogde onderliggende beleggingsinstellingen	Doelweging in % (gelijk gebleven)
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Europa	37,5
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Noord-Amerika	35
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific	Nieuw fonds: ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific	12,5
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen	15

In samenhang met de genoemde wijzigingen in de structuur, zal vanaf de wijzigingsdatum een beheervergoeding worden geheven in de genoemde Onderliggende Beleggingsinstellingen met uitzondering van Global Equity Impact Pool. De beheervergoeding van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds zal naar aanleiding van de veranderde voorwaarden niet wijzigen. In dat kader worden de in de Onderliggende Beleggingsinstellingen geheven beheervergoedingen op het niveau van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds door de beheerder geneutraliseerd middels het verstrekken van een retourvergoeding in de vorm van extra participaties in de Onderliggende Beleggingsinstellingen.

Actualisatie EBI's en prospectus

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode zijn verwerkt in de Essentiële Beleggersinformatie van de Fondsen (EBI's) en in het prospectus. Het prospectus is geactualiseerd en op 1 februari 2020 gepubliceerd.

1.11 Markontwikkelingen en vooruitzichten

Economie en financiële markten in 2019

Economie

De Amerikaanse economie is in 2019 gegroeid met 2,3% en dat ondanks de afwezigheid van grote fiscale stimulansen zoals in 2018. De groei komt voornamelijk op het conto van hogere consumentenuitgaven. De Amerikaanse consument is comfortabel over zijn positie op de arbeidsmarkt. De werkloosheid is erg laag en de lonen zijn langzaam maar zeker aan het stijgen. Ondernemend Amerika blijft echter terughoudend door de onzekerheid over een handelsovereenkomst tussen China en de Verenigde Staten. Het vertrouwen onder bestuursvoorzitters is daardoor op het laagste niveau sinds de kredietcrisis van 2009 gekomen. Bovendien daalden ook diverse Amerikaanse inkoopmanagersindices tot net boven het cruciale niveau van 50 punten, de scheidslijn tussen groei en krimp. In Europa heeft vooral Duitsland last gehad van turbulentie van buitenaf. Zo was er een sterke terugval in Aziatische orders voor machines en auto's, belangrijke sectoren voor de Duitse economie. De onzekerheid omtrent de brexit liet daarnaast ook zijn sporen na. De Duitse export richting het Verenigd Koninkrijk stond in 2019 namelijk sterk onder druk. Frankrijk is intussen weer in de stakingsmodus beland, wat voor een negatief effect in het laatste kwartaal van 2019 heeft gezorgd. Verder lijkt het enorme stimuleringspakket van de Chinese overheid zijn vruchten af te werpen. Onder Chinese ondernemers is het optimisme langzaam aan het terugkeren. De Chinese Caixan inkoopmanagersindex steeg naar 51,8, het hoogste niveau sinds begin 2017.

Vastrentende markten

2019 was duidelijk het jaar van de aanhoudende dalende kapitaalmarktrente. De 10-jaarsstaatsrente in Duitsland daalde van 0,2% positief naar een laagterecord van 0,7% negatief in begin september. De aankondiging in september van het kwantitatieve verzuimingsprogramma (QE) en de verlaging van de korte rente door de Europese Centrale Bank (ECB) hadden geen of zelfs een averecht effect op de waardering van obligaties. Vanaf dat moment keerde de trend van dalende kapitaalmarktrentes en sloot 10-jaarsstaatsrente in Duitsland het jaar af op een renteniveau van 0,2% negatief. De verrassing binnen de eurozone was Italië. Begin van 2019 vreesden beleggers voor nieuwe verkiezingen, echter door de vorming van een nieuwe Italiaanse regering werd deze afgewend. Deze linkse coalitie heeft ingestemd met de begrotingsregels van de EU. De extra rente (spread) op Italiaanse obligaties versus Duitse obligaties daalde dit jaar van 2,4% naar 1,70%. Ook voor de andere landen uit de eurozone daalde de spread, met name van niet kernlanden als Portugal en Spanje. Het stelsel van Amerikaanse centrale banken, de Federal Reserve (Fed), verlaagde in oktober de rentetarieven voor de derde keer in een jaar met 25 basispunten naar een bandbreedte van 1,50% - 1,75%. Hierdoor daalde de rente op Amerikaans 10-jaarsstaatspapier van 2,7% naar 1,9%.

Aandelenmarkten

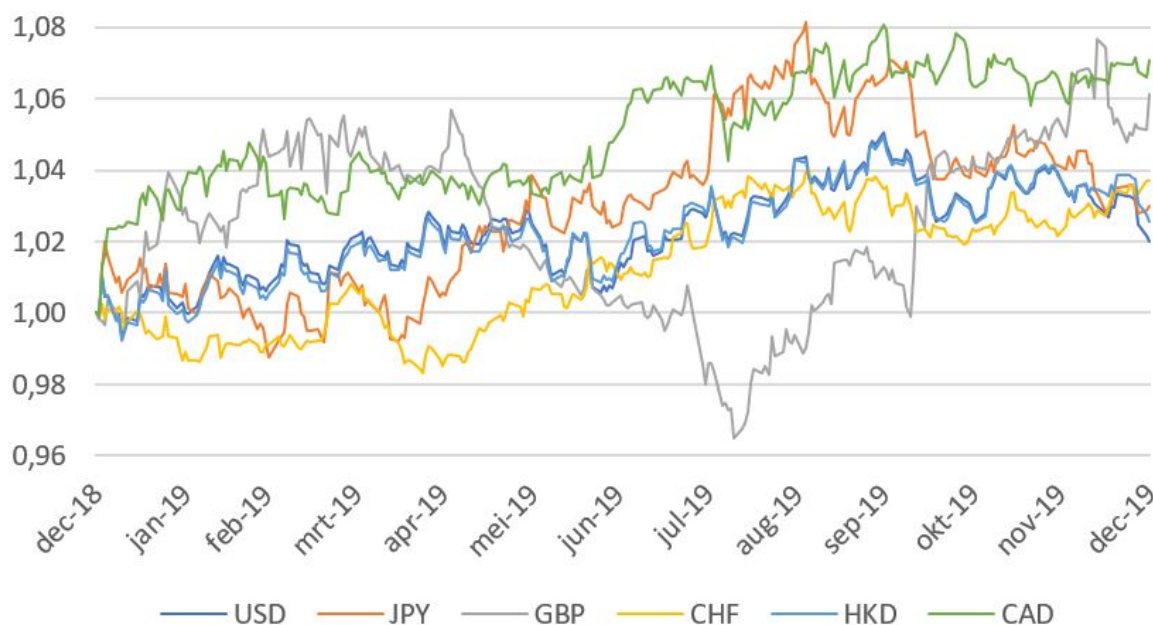
Gedurende 2019 lieten de aandelenmarkten een krachtig herstel zien, na een uitermate zwak verlopen laatste kwartaal van 2018. De stijging van de aandelenkoersen werd gedreven door de aantrekkelijke waardering en de opstelling van centrale banken. Vooral de uitspraak van de Fed dat het zich nu meer wil gaan richten op economische groei en minder op de bestrijding van inflatie zorgde voor een sterk positief sentiment op de financiële markten. Noemenswaardig was de

wereldwijde trend dat beleggers gedurende het jaar geld uit de aandelenfondsen onttrokken. In het vierde kwartaal kwam er een draai in deze houding en stroomde er weer geld in de markten, wat de aandelenkoersen een extra impuls gaf. Uiteindelijk werd 2019 ook in historisch perspectief een ijzersterk jaar, namelijk het beste beursjaar sinds 1999. Noord-Amerika was de best presterende regio waar aandelen in euro's gemeten met 33% in waarde stegen, daarna gevolgd door Europa (+26%), Pacific (+21%) en Emerging Markets (+21%), gebaseerd op de regionale benchmarks.

Valuta's

De bewegelijkheid in de valutamarkten was opvallend laag. De gemiddelde dagelijkse beweging is in de afgelopen vijf jaar nog niet zo laag geweest. Ook de verwachte monetaire acties van zowel de Fed als de ECB hadden vrijwel geen effect op de verhouding tussen de euro en de Amerikaanse dollar. Het Britse pond liet in 2019 wel degelijk relatief meer beweging zien dan andere belangrijke valuta's en was de uitzondering op de regel. Deze munt bewoog vooral mee met de toe- of afnemende kans op wel of geen harde brexit. Op de verkiezingsuitslag van het Britse parlement in december steeg het Britse pond in een klap met 2% versus de euro. Echter na de opmerkingen van Boris Johnson een paar dagen later moest de munt deze winst weer inleveren. Het pond begon het jaar op 1,11 versus de euro en eindigde op 1,17, een winst van ruim 5%. De Amerikaanse dollar werd 2% duurder versus de euro. De Japanse yen bewoog vrijwel mee met de Amerikaanse dollar en won 3% ten opzichte van de euro.

Valutaverloop ten opzichte van de euro: ultimo 2018 tot en met ultimo 2019

Een stijgende lijn toont een stijging van de waarde van de betreffende valuta ten opzichte van de waarde van de euro. Bijvoorbeeld, de waarde van de Canadese dollar steeg ten opzichte van de euro gedurende 2019.

Vooruitzichten

Op het moment van schrijven (maart 2020) volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Nu diverse landen in "lock down" gaan, zal dit dramatische gevolgen voor de economie hebben. Een recessie lijkt onvermijdbaar. Overigens is de "lock down" ook nodig om de lange termijneconomie te redden. Zolang het virus zich in dit tempo ontwikkelt, kan er überhaupt niet worden nagedacht over een herstel van de economie. Overheidsmaatregelen moeten primair gericht zijn op de volksgezondheid. De economie is van secundair belang. Pas als de maatregelen van de overheid effectief blijken te zijn, zal de consument weer vertrouwen krijgen. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie is nu nog weinig te zeggen. Dit zal onder andere afhangen van de effectiviteit van de overheidsmaatregelen en maatregelen van het bedrijfsleven.

1.12 Ontwikkelingen rondom het ESG-beleid

2019 was een enerverend jaar voor ACTIAM als verantwoorde vermogensbeheerder, met diverse ontwikkelingen ten aanzien van voorgenomen wet- en regelgeving op het gebied van duurzaam beleggen. Een belangrijke ontwikkeling betreft een verdere standaardisering van duurzaamheidseisen voor beleggers, op basis van de lancering door de Europese Commissie van de zogeheten 'EU-Taxonomie' voor duurzaam beleggen en investeren. Hiermee rekening houdend heeft ACTIAM, om voorloper te blijven als verantwoorde vermogensbeheerder gedurende 2019 haar duurzaamheidsbeleid geactualiseerd en een ESG-database en dashboard geïntroduceerd. Daarnaast is met de duurzame indexstrategie een nieuwe duurzame productpropositie aan het assortiment toegevoegd. Tegelijkertijd zette ACTIAM gedurende 2019 verdere stappen op het gebied van het beheersing van ESG-risico's, op basis van onder meer uitsluitingen, engagement, en het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Door onder andere deze inspanningen scoorde ACTIAM wederom hoog op onafhankelijke externe benchmarks.

ACTUALISATIE DUURZAAMHEIDSBELEID

In lijn met de missie van ACTIAM om de transitie naar een duurzame samenleving te ondersteunen heeft ACTIAM in 2019 haar duurzaam beleggingsbeleid geactualiseerd, in welk kader tevens een ESG-dashboard voor specifieke Fondsen en mandaten is geïntroduceerd.

Herziening duurzaamheidsbeleid

ACTIAM streeft naar een duurzame samenleving waarin bedrijven kunnen floreren terwijl ze opereren binnen de planetaire grenzen en de sociale grondslagen van de samenleving. ACTIAM verwacht van bedrijven dat zij zich voorbereiden op, en een rol spelen in, de onvermijdelijke transitie die nodig zijn om in de nabije toekomst een duurzame samenleving te bereiken.

Het herziene duurzaamheidsbeleid ziet erop toe dat er, in aanvulling op dat ACTIAM ondernemingen, instellingen en overheden beoordeelt op onacceptabel gedrag op basis van de ESG-criteria, meer aandacht is voor de capaciteit van bedrijven om zich aan te passen aan veranderende maatschappelijke en marktomstandigheden. ACTIAM beoordeelt hierbij in hoeverre entiteiten de capaciteit en de intentie hebben om ESG-gerelateerde risico's te beheersen die samenhangen met de noodzakelijke economische en maatschappelijke transitie. Het gedrag van bedrijven wordt op zeven 'business drivers' getoetst: het gebruik van fossiele brandstoffen, land, water, chemicaliën, het managen van menselijk kapitaal, sociaal kapitaal en het gedrag en de integriteit van organisaties. Ondernemingen die onvoldoende voorbereid zijn op de noodzakelijke transitie, bijvoorbeeld de overgang naar een fossielvrije economie, lopen een groot risico om marktaandeel te verliezen. Deze worden aangemerkt als 'non-adaptief' en kunnen worden uitgesloten van belegging. Daarnaast worden bedrijven gemarkeerd als 'in de gevarezone' indien deze in staat zijn de transitie te maken, maar onvoldoende zijn gevorderd in de praktische uitvoering hiervan. Deze bedrijven worden vooralsnog niet uitgesloten voor alle Fondsen van ACTIAM. Echter wordt deze laatste categorie bedrijven wel uitgesloten van de duurzame en impact Fondsen die ACTIAM haar klanten biedt.

De basis van het duurzaamheidsbeleid is onveranderd gebleven: Ondernemingen, overheden en instellingen moeten aan sociaal-ethische principes, de Fundamentele Beleggingsbeginselen (FIP), voldoen om in de Fondsen van ACTIAM opgenomen te kunnen worden. De Fundamentele Beleggingsbeginselen zijn gebaseerd op een reeks internationale conventies en beginselen, waaronder de 'Principles for Responsible Investment' (UNPRI) en Global Compact (UNGC) van de Verenigde Naties. Ondernemingen, overheden en instellingen die niet aan deze beginselen voldoen, vertonen wat ACTIAM betreft onaanvaardbaar gedrag en worden als gevolg uitgesloten van het beleggingsuniversum.

Introductie ESG-database en dashboard

In 2019 lanceerde ACTIAM de eerste interactieve ESG-dashboards voor een selectie van klanten met een specifiek mandaat. De dashboards bevatten informatie over de duurzame en financiële prestaties van een mandaat of een fonds waarin klanten beleggen. Op deze manier krijgen klanten inzicht in onder andere de ESG-risico's, CO₂-voetafdruk, watervoetafdruk, groene obligaties en bijdrage aan duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van hun beleggingen. De dashboards zijn afkomstig uit de ESG-database van ACTIAM, die ook wordt gebruikt voor de publicatie van duurzaamheidsinformatie op (websites van) klanten, evenals voor interne investeringsbeslissingen. Op deze manier wordt het gemakkelijker om duurzame en financiële prestaties verder te integreren.

BEHEERSING VAN ESG-RISICO'S

ACTIAM's duurzaamheidsbeleid vraagt om identificatie en management van zowel de risico's als de kansen die de duurzaamheidstransitie met zich meebrengt. Als actief aandeelhouder zet ACTIAM meerdere instrumenten in om ESG-risico's te beheersen: screening, uitsluitingen, engagement, stemmen, ESG-integratie en beleggen in bedrijven met positieve impact. Uiteindelijk is het doel om een gedragsverandering te stimuleren om te zorgen voor activiteiten in lijn met de duurzame transitie die ACTIAM voor ogen heeft.

Identificatie van ESG-risico's

De identificatie van ESG-gerelateerde risico's is een centraal aspect van het duurzaamheidsbeleid van ACTIAM. Risico's worden gemeten op basis van a) de mate waarin entiteiten worden blootgesteld aan duurzaamheidsrisico's en b) de mate waarin entiteiten het aanpassingsvermogen hebben om die risico's te beheren. ACTIAM gebruikt meerdere gegevensbronnen om zowel de fysieke als de transitierisico's van entiteiten te beoordelen. Deze data wordt uiteindelijk gebruikt ten behoeve van uitsluitingen en ESG-scores.

Eén van de risico's die ACTIAM beoordeelt is het gebruik van fossiele brandstoffen, door te kijken naar de mate waarin entiteiten worden blootgesteld aan de transitierisico's van klimaatverandering. Hierbij wordt beoordeeld in welke mate bedrijven opereren in lijn met een scenario waarin de wereld overgaat naar een koolstofarme economie. Voorbeelden van factoren die in dit scenario zijn meegenomen zijn de introductie van een koolstofprijnsbeleid door overheden en de ontwikkeling van nieuwe technologieën voor duurzame energie.

Toelatingen en uitsluitingen van ondernemingen, overheden en instellingen

In totaal waren 282 bedrijven uitgesloten per einde 2019. Mede op basis van het aangescherpte duurzaamheidsbeleid, werden 112 nieuwe bedrijven uitgesloten. Ongeveer de helft van de nieuw uitgesloten bedrijven overtreden de fundamentele beleggingsbeginselen van ACTIAM met betrekking tot milieu, mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens en klant- en productintegriteit. De andere helft van de uitsluitingen was naar het oordeel van ACTIAM niet voldoende adaptief met het oog op noodzakelijke duurzame transities.

Voorbeelden van bedrijven die zijn uitgesloten door overtreding van de fundamentele beleggingsbeginselen zijn:

- Elbit Systems Limited. Elbit Systems Limited ontwikkelt en levert een reeks aan lucht-, land- en maritieme systemen voor defensie, binnenlandse veiligheid en commerciële luchtvaarttoepassingen. Een recente overname van Elbit Systems Limited heeft de activiteiten in de eerste categorie uitgebreid met de productie van clustermunities. ACTIAM acht dit wapen controversieel en sluit daarom Elbit Systems Limited uit van beleggingen.
- Japan Tobacco International Financial Services. Dit bedrijf is nieuw in de benchmark en uitgesloten conform het beleid voor ondernemingen gelieerd aan uitgesloten moederbedrijven. Het moederbedrijf Japan Tobacco Inc. is in 2016 uitgesloten vanwege de productie van tabak.
- The Stars Group. Ook The Stars Group is een nieuwe toetreders van de benchmark. Het bedrijf is een wereldwijde aanbieder van online en mobiele gokspellen. Hiermee is het bedrijf in overtreding met het ACTIAM beleid omtrent het aanbieden van gokspellen, loterijspellen en wedstrijdspellen.
- Vale S.A. en Vale Overseas Ltd (onderdeel van Vale S.A.). In januari 2019 heeft er wederom een dambreuk plaatsgevonden bij een mijn in het beheer van het bedrijf Vale. Na een soortgelijke ramp in 2015 heeft ACTIAM responsief engagement gevoerd met het bedrijf. Dit heeft helaas niet tot de nodige gedragsverandering geleid bij Vale waardoor deze nieuwe ramp kon worden voorkomen. Volgens onafhankelijke auditors is de veiligheid van diverse dammen van het Braziliaanse mijnbouwconcern niet gewaarborgd. Vale is uitgesloten op basis van overtreding op de criteria milieu en mensenrechten.
- Hangzhou Hik-vision Digital, iFlyTek Co. Ltd., Xiamen Meiya Pico Information en Zhejiang Dahua Technology zijn uitgesloten wegens hun betrokkenheid bij de schending van mensenrechten. Deze bedrijven leveren essentiële producten en/of diensten aan de Xinjiang Integrated Joint Operations Platform (IJOP) en de Uyghur 'heropvoedingskampen' in Xinjiang. De Chinese overheid wordt ervan beschuldigd een zeer indringende 'surveillance staat' te bouwen in de historische moslim regio Xinjiang. Dit is in overtreding met internationale rechten op privacy en de vrijheid van vereniging en beweging.

Ongeveer een derde van de nieuw uitgesloten bedrijven heeft ofwel substantiële plannen om kolencentrales uit te breiden of te bouwen, of loopt ver achter bij de overgang naar een koolstofarme economie. Ondanks het gebruik van fossiele brandstoffen ondernemen deze bedrijven geen actie om zich voor te bereiden op verwachte marktveranderingen en regelgeving. Deze bedrijven kunnen beleggingsrisico's veroorzaken in beleggingsportefeuilles en zijn daarom uitgesloten van beleggingen. Voorbeelden zijn bedrijven zoals Aboitiz Power Corp., Compagnie Pétrolière Impériale LTEE (Imperial Oil), Korea Western Power en Saudi Arabian Oil Co.

Andere uitsluitingen hadden betrekking op landgebruik, en de bedrijven China Northern Rare Earth Group High Tech Co. en Volcan Compania Minera, Mexichem SAB de CV werden uitgesloten vanwege slechte prestatie op het gebied van chemicaliën en afvalbeheer. Country Garden Holdings Company Limited werd uitgesloten op basis van onverantwoorde omgang met arbeidsrechten.

In de verslagperiode zijn twee nieuwe bedrijven toegelaten tot het beleggingsuniversum die voorheen waren uitgesloten. ArcelorMittal S.A. werd toegelaten omdat het gestopt is met het verwijderen van bergtoppen voor koolwinning, wat voorheen reden voor uitsluiting was. ArcelorMittal S.A. blijft echter wel geclassificeerd als een bedrijf met verhoogd risico. Singapore Technologies Engineering Ltd. is toegelaten omdat het bedrijf gestopt is met het ontwerpen, produceren en verkopen van antipersoonsmijnen en clustermunities en gerelateerde componenten. Betrokkenheid bij deze activiteiten heeft er voorheen

toe geleid dat het bedrijf werd uitgesloten van beleggingen in 2016. Gezien de geconstateerde gedragsverandering van het bedrijf is besloten het bedrijf weer toe te laten tot het beleggingsuniversum.

Percentage van uitgesloten ondernemingen

In onderstaande tabel is per regio aangegeven welk percentage van de benchmark is uitgesloten.

Benchmark	Percentage uitsluitingen 31-12-2019	Percentage uitsluitingen 31-12-2018
MSCI Europe	5,5%	5,4%
MSCI North America	5,2%	4,6%
MSCI Pacific	3,8%	2,7%
MSCI Emerging Markets	9,9%	8,0%
MSCI World	5,1%	4,5%

Toelatingen en uitsluitingen van overheden

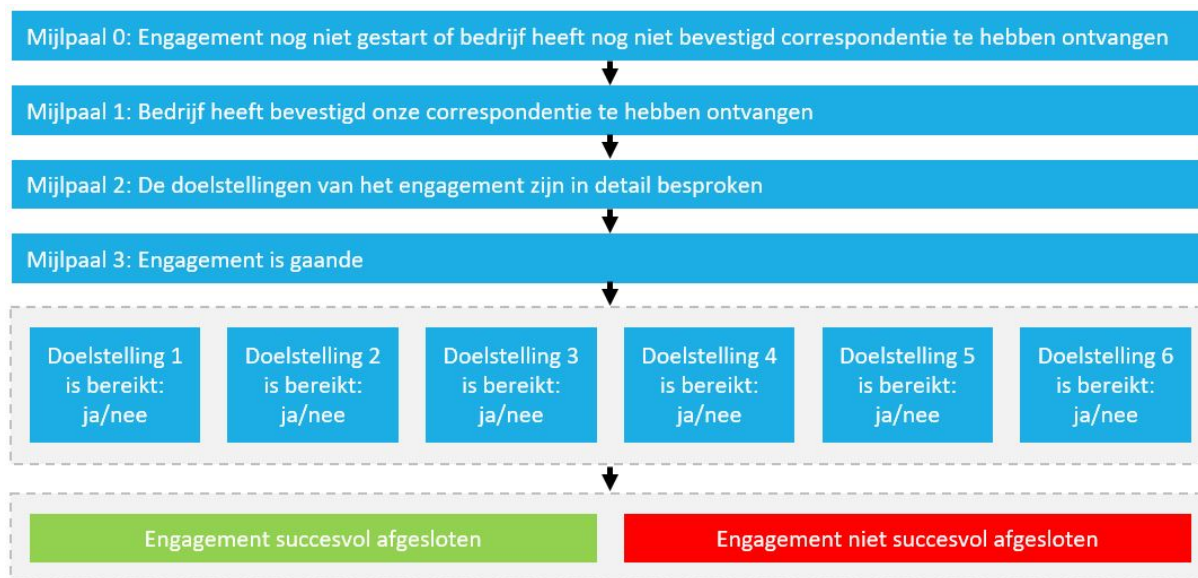
Het ESG-beleid van ACTIAM voor staatsobligaties, gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen, schrijft voor dat ACTIAM niet belegt in staatsobligaties van landen waarop het wapenembargo van de Verenigde Naties (VN) of de Europese Unie (EU) van toepassing is. Uitsluiting van staatsobligaties vindt ook plaats wanneer overheden het stempel ‘niet vrij’ krijgen op basis van de gehanteerde criteria door ‘Freedom House’ of wanneer overheden in het onderste kwintiel eindigen op basis van de zogeheten ‘Worldwide Governance Indicators’. In de verslagperiode zijn geen nieuwe landen toegelaten tot het beleggingsuniversum. Twee landen, Oeganda en Nicaragua, zijn uitgesloten omdat beide landen beoordeeld worden als ‘niet vrij’ door Freedom House.

De volledige lijst met uitsluitingen per 31 december 2019 is weergegeven in bijlage 3 en bijlage 4.

Engagement

ACTIAM voert vele engagementgesprekken per jaar om bedrijven te stimuleren hun duurzaamheidsrisico's en -kansen inzichtelijk te maken en daarop te acteren. Op die manier kunnen deze bedrijven stappen zetten in de juiste richting van een duurzame transitie. Engagement betekent met een bedrijf de dialoog aangaan om diens gedrag te beïnvloeden. De dialoog kan responsief worden gevoerd, in antwoord op specifieke incidenten, of proactief om oplossingen aan te dragen waarmee de bedrijven gaan voldoen aan door ACTIAM gestelde duurzaamheidscriteria.

Voorafgaand aan een engagement worden doelen vastgesteld zodat ACTIAM de voortgang kan worden gevolgd. De onderstaande figuur geeft een overzicht hiervan.

De volgende initiatieven vormen een selectie van de engagements die in 2019 zijn gevoerd.

- **Watergebruik:** Verantwoord watergebruik is belangrijk voor de ambitie van ACTIAM om een water-neutrale portefeuille te realiseren. Daarom voert ACTIAM, samen met andere beleggers, gesprekken met bedrijven die zeer afhankelijk zijn van water en daarom gevoelig voor veranderingen in de beschikbaarheid en kwaliteit van water. Uit een benchmarkonderzoek is gebleken dat de bedrijven waarmee engagement is gevoerd op waterverbruik meer verbeteringen hebben aangebracht in hun aanpak van waterrisico's in vergelijking met andere bedrijven. Sinds september 2019 maakt ACTIAM deel uit van

een werkgroep voor verantwoord waterverbruik in de mijnbouwsector. Samen met Nederlandse vermogensbeheerders, een brancheorganisatie en een internationaal initiatief voor natuurbehoud, wil ACTIAM mijnbouwbedrijven stimuleren om zich publiekelijk te binden aan normen en richtlijnen voor waterverbruik, zoals het 'Initiative for Responsible Mining Assurance' (IRMA).

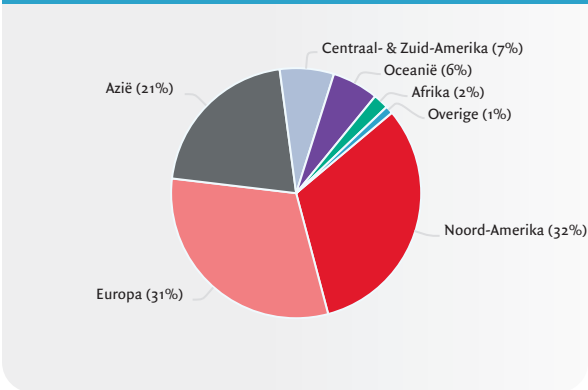
- **Fastfood:** ACTIAM heeft zich aangesloten bij een nieuw samenwerkingsverband met fastfoodbedrijven dat werd gelanceerd door de 'Coalition for Environmentally Responsible Economies' (CERES) en 'Farm Animal Investment Risk and Return' (FAIRR). Het engagement richt zich op zes fastfoodbedrijven: Domino's Pizza, McDonald's, Brands International Restaurant, Chipotle Mexican Grill, Wendy's Co en Yum! Brands. Deze bedrijven worden geconfronteerd met steeds strengere wet- en regelgeving, kritische consumenten en de fysieke gevolgen van klimaatverandering (zoals droogte). De bedrijven worden via het engagement gestimuleerd een duidelijke strategie te definiëren om deze risico's te verminderen. Bedrijven kunnen bijvoorbeeld het beleid ten aanzien van leveranciers versterken, wetenschappelijk onderbouwde doelen voor CO₂-emissiereductie vaststellen en scenarioanalyses uitvoeren om risico's beter te identificeren.
- **Bont en exotisch leer:** Verwachtingen van consumenten, activisten en strenger overheidsbeleid hebben ertoe geleid dat verschillende modemerken bontvrij zijn geworden. ACTIAM heeft in een samenwerking met andere vermogensbeheerders engagement gevoerd met vijf luxe modemerken over hun gebruik van bont en exotische leersoorten. Het doel van de engagement was om beter te begrijpen hoe bedrijven worden blootgesteld aan de risico's van het gebruik van bont en exotisch leer, de negatieve consumentenperceptie daarover en het gebruik ervan geleidelijk of helemaal af te schaffen. Een drietal van de vijf modehuizen heeft inmiddels aangekondigd om te stoppen met het gebruik van bont en bieden meer transparantie over de inkoop en het gebruik van dierlijke materialen in het productieproces.
- **Plastic:** ACTIAM neemt deel aan drie engagementprogramma's om het gebruik van plastic te verminderen en oplossingen te vinden voor de vervuiling die het gebruik van plastic teweeg brengt. In de 'Plastic Solutions Investor Alliance', gelanceerd door 'As You Sow', werkt ACTIAM samen met grote bedrijven om het gevaar van plastic afval en vervuiling te bestrijden. De UNPRI 'Plastic Investor Working Group' streeft ernaar oplossingen te vinden voor de ecologische en economische risico's van kunststoffen, bijvoorbeeld door nieuwe technologieën en innovaties. Via de 'New Plastics Economy' ondersteunt ACTIAM initiatieven om belangrijke stakeholders samen te brengen om het gebruik van plastic te verminderen en circulaire oplossingen te stimuleren. Deelnemers hebben zichzelf als doel gesteld om voor 2025 het gebruik van plastic te verminderen, recyclen of zelfs volledig te elimineren.

Naast engagement via gesprekken publiceert ACTIAM met enige regelmaat publieke 'statements'. Zo heeft ACTIAM in april 2019 samen met andere Nederlandse investeerders een gezamenlijk statement uitgebracht over de rol van de olie- en gassector in het tegengaan van klimaatverandering en het faciliteren van de energietransitie. In het statement roepen investeerders olie- en gasbedrijven op om CO₂-reductiedoelstellingen op te nemen in overeenstemming met het Parijs-Akkoord en transparant te zijn over hoe ze deze doelstellingen gaan bereiken.

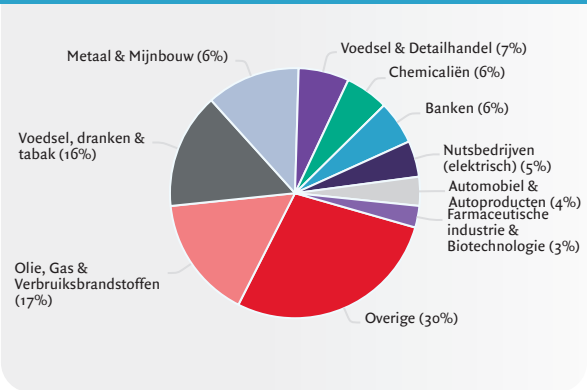
De crisis in de Amazone dit jaar was een duidelijke indicator van de economische risico's van de gevolgen van ontbossing, bosbranden, klimaatverandering en veranderingen in landgebruik. Samen met 230 andere investeerders heeft ACTIAM in september 2019 daarom een statement uitgebracht waarin het bedrijven dringend verzoekt om ontbossing in de waardeketen tegen te gaan en daarover transparant te zijn.

De volgende grafieken geven inzicht in de engagements verdeeld naar regio, sector, soort, doelstelling, thema, en mijlpaal. Daarnaast is er een overzicht van gesteunde aandeelhoudersvoorstellen verdeeld naar onderwerp per regio.

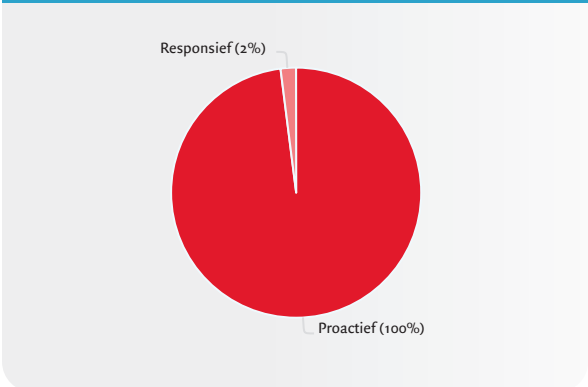
VERDELING ENGAGEMENTS NAAR REGIO

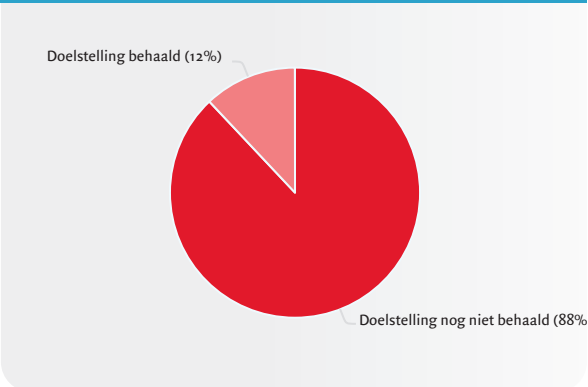
VERDELING ENGAGEMENTS NAAR SECTOR

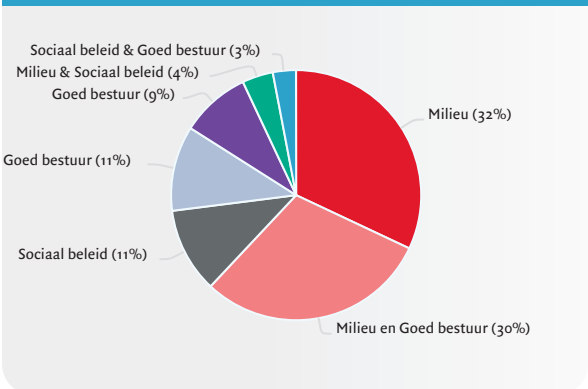
VERDELING ENGAGEMENTS NAAR SOORT

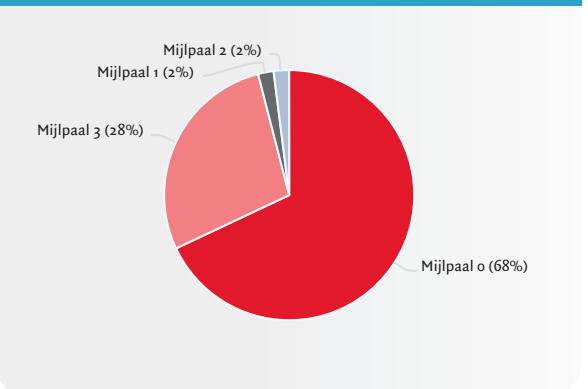
VERDELING STATUS ENGAGEMENTS DOELSTELLINGEN

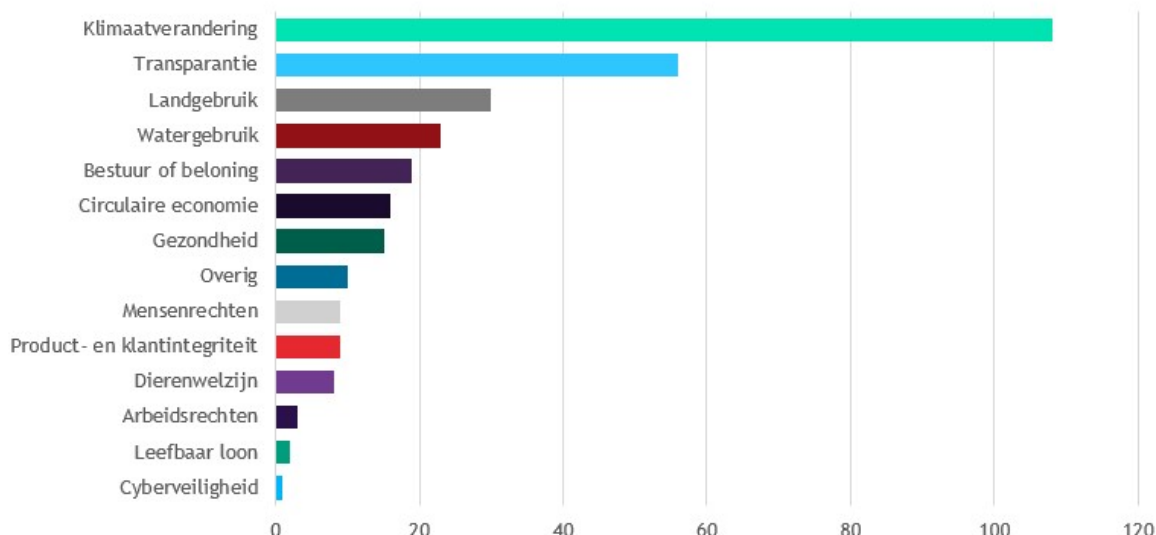
VERDELING ENGAGEMENTS NAAR ESG THEMA

VERDELING ENGAGEMENTS NAAR MIJLPAAL

Engagements per onderwerp

Uitoefening stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen

Als aandeelhouder van een onderneming heeft ACTIAM het recht om te stemmen op jaarlijkse Algemene vergaderingen van Aandeelhouders (AvA's) of Buitengewone Algemene vergaderingen van Aandeelhouders (BAvA's). ACTIAM gebruikt haar stemrecht als aandeelhouder om bedrijven aan te sporen om duurzamer te werk te gaan. Dat kan door te stemmen (1) op voorstellen van het bestuur, (2) op voorstellen van andere aandeelhouders, of (3) door zelf voorstellen op de agenda van een vergadering te zetten. ACTIAM streeft er daarbij naar om te stemmen op alle mogelijke AvA's van de in haar beleggingsportefeuilles opgenomen bedrijven. Daarnaast is de doelstelling om over alle voorgestelde besluiten (van zowel aandeelhouders als management) te stemmen.

ACTIAM heeft beginselen van het 'International Corporate Governance Network' (ICGN) geadopteerd als overkoepelende richtlijnen voor goed bestuur. De ICGN-beginselen worden internationaal erkend als 'best practices' en weerspiegelen en onderschrijven de OESO 'Principles of Corporate Governance'. Op basis van deze richtlijnen heeft ACTIAM een algemeen stembeleid ontwikkeld voor typische onderwerpen op de agenda van de aandeelhoudersvergaderingen. Aangezien aandeelhoudersvoorstellen zich niet alleen richten op governance-onderwerpen maar ook op sociale, milieu- en ethische kwesties, zijn ook de beleggingsbeginselen en financiële materiële drijfveren uit het duurzaamheidskader van ACTIAM in het stembeleid opgenomen.

Voor het uitvoeren van het stemproces werkt ACTIAM met een externe organisatie (Sustainalytics, voorheen GES). Deze organisatie stemt volgens ACTIAM's stembeleid. Eenmaal per jaar wordt een audit uitgevoerd om te kijken of de stemmen inderdaad aan het beleid voldoen. Daarnaast is er gedurende het jaar contact met Sustainalytics over specifieke vergaderingen, bijvoorbeeld van bedrijven waarmee engagement wordt gevoerd of als de uitgebrachte stemmen niet tot de gewenste verandering leiden.

Europa

Ondernemingen waarin wordt belegd via de ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe

Relevante Fondsen: Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

ACTIAM stemde in 2019 op 438 AvA's van ondernemingen waarin, via ARIFE EU, wordt belegd door het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. Meer dan de helft van die vergaderingen vond plaats in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk en Zweden. 29 vergaderingen hadden betrekking op Nederlandse ondernemingen. ACTIAM stemde op ongeveer de helft van alle vergaderingen (218) op ten minste één voorstel tegen het management van de onderneming. Van alle managementvoorstellen stemde ACTIAM in 8% van de voorstellen tegen. Van deze tegenstemmen ging bijna de helft (231) over beloningen en 29% over bestuurskwesties. Op de vergadering van de Britse Lloyd Banking Group stemde ACTIAM bijvoorbeeld tegen het beloningspakket omdat de substantiële salarisstijging niet in relatie staat met prestaties van de onderneming over de afgelopen 5 jaar. Bij Deutsche Bank stemde ACTIAM tegen de ratificatie van zowel de directie als de raad van commissarissen vanwege de verzwakte positie van de bank. Daarnaast steunde ACTIAM 52 van 160 ingediende aandeelhoudersresoluties. Een deel van de door ACTIAM gesteunde resoluties (19) had betrekking op bestuursaangelegenheden, zoals het verwijderen van de voorzitter van de raad van bestuur van de Zweedse oliemaatschappij Lundin Petroleum vanwege mogelijke medeplichtigheid aan internationale misdrijven in Zuid-Soedan.

Ondernemingen waarin wordt belegd via Euro Aandelenpool

Relevante Fonds: Zwitserleven Europees Aandelenfonds

ACTIAM stemde in 2019 op 90 AvA's van ondernemingen waarin het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, via Euro Aandelenpool, belegt. De meeste vergaderingen vonden plaats in het Verenigd Koninkrijk (24), Frankrijk (12), Duitsland (11) en Nederland (10). ACTIAM stemde tegen het management op 40 vergaderingen (44%) tegen 90 managementvoorstellen. Het grootste deel hiervan (41) betrof beloningsvoorstellen zoals bij de Britse drankengroep Diageo. ACTIAM stemde ook tegen 26 benoemingen, waaronder tegen de benoeming van de raad van commissarissen van Deutsche Wohnen wegens het niet in stemming brengen van het beloningsbeleid van het bedrijf.

Ondernemingen waarin wordt belegd via Euro Vastgoedfondsenpool

Relevante Fonds: Zwitserleven Vastgoedfonds

ACTIAM stemde in 2019 op 63 AvA's van ondernemingen waarin het Zwitserleven Vastgoedfonds, via Euro Vastgoedfondsenpool, belegt. Ongeveer een derde (19) van de vergaderingen vond plaats in het Verenigd Koninkrijk. ACTIAM stemde tegen 45 managementvoorstellen, waarvan 18 tegenstemmen te maken hadden met beloningsvoorstellen, zoals bij het Britse vastgoedbedrijf The Workspace Group. Ook stemde ACTIAM tegen 13 benoemingen van bestuursleden zoals bij het Britse Derwent, waar ACTIAM zich verzette tegen de CEO-kandidatuur voor voorzitter van de raad van bestuur.

Amerika

Ondernemingen waarin wordt belegd via ACTIAM Responsible Index Fund Equity North-Amerika

Relevante Fondsen: Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

ACTIAM stemde op 700 AvA's van ondernemingen waarin Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, via ARIFE NA, beleggen. Het grootste deel van die vergaderingen (85%) vond plaats in de Verenigde Staten. ACTIAM stemde tegen 15% van de 8035 bestuursvoorstellen en steunde 72% van de 373 ingediende aandeelhoudersresoluties. Het grootste deel van de tegenstemmen (43%) betrof beloningsvoorstellen zoals bij het oliemaatschappij Anadarko Petroleum. Daarnaast stemde ACTIAM op 285 vergaderingen tegen de verlenging van de accountantsaanstelling om de onafhankelijkheid en objectiviteit van de accountant te waarborgen. Zo heeft ACTIAM tegen de verlenging van de accountant bij het Amerikaanse bedrijf Campbell Soup gestemd vanwege de onafgebroken aanstelling van 65 jaar. ACTIAM steunde bovendien 268 aandeelhoudersvoorstellen, waaronder resoluties voor het vergroten van het percentage plantaardige eiwitten in voedingsmiddelen (Heinz) en het verkleinen van de beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen (Microsoft).

Pacific

Ondernemingen waarin wordt belegd via ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific

Relevante Fondsen: Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

ACTIAM stemde op 463 AvA's van ondernemingen waarin Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, via ARIFE Pacific, beleggen. Meer dan de helft van de vergaderingen vond plaats in Japan (70%), gevolgd door Australië (13%), Hong Kong (6%) en Singapore (5%). ACTIAM stemde ten minste één keer tegen het management op meer dan de helft (58%) van alle vergaderingen. Van de 5125 managementvoorstellen, stemde ACTIAM tegen 713 keer tegen (14%). Dit betrof voor een groot deel (79%) stemmen tegen benoemingen van bestuursleden. In Hong Kong waren de stemmen tegen benoemingen het gevolg van een gebrek aan onafhankelijkheid, zoals bij vier leden van het bestuur van Henderson Land. In Singapore betrof de oppositie vooral aandelenplannen, zoals bij UOL Group. ACTIAM stemde ook tegen beloningsvoorstellen op 15 van de 61 vergaderingen in Australië, zoals in het geval van Sydney Airport en Macquarie Group. ACTIAM steunde bovendien tien ESG-gerelateerde resoluties ingediend door aandeelhouders.

Opkomende landen

Ondernemingen waarin wordt belegd via ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets

Relevant Fonds: Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

ACTIAM stemde op meer dan 1200 AvA's van ondernemingen waarin Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, via ARIFE EM, beleggen. De meeste vergaderingen vonden plaats in China (28%), India en Zuid-Korea (samen 10%). Van de 10.567 managementvoorstellen, stemde ACTIAM in 18% van de voorstellen tegen waarvan ongeveer de helft stemmen tegen benoemingen van bestuursleden. Een veel voorkomend verschijnsel in India is een gebrek aan onafhankelijkheid van bestuursleden, zoals bij de Indiase verfproducent Asian Paints. Net als in 2018 passeerden er bij verschillende Chinese ondernemingen opnieuw managementvoorstellen voor kapitaalverhogingen. ACTIAM stemt tegen voorstellen voor kapitaaluitgiften als die meer dan 20% van de aandelen vertegenwoordigt en wanneer er geen formele verklaring of rechtvaardiging is, zoals bij de luchtvaartmaatschappij China Eastern Airlines het geval was. In Zuid-Afrika stemde ACTIAM vaak tegen de lange onafgebroken aanstellingstermijnen van accountants, zoals bij de ABSA Group (25 jaar), wat de onafhankelijkheid en objectiviteit van de accountantscontroles ondermijnt.

Wereld

Ondernemingen waarin wordt belegd via Global Equity Impact Pool

Relevant Fonds: Zwitserleven Wereld Aandelenfonds

ACTIAM stemde op 126 AVA's van ondernemingen waarin het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, via het Global Equity Impact Pool, belegt. De meeste vergaderingen vonden plaats in de Verenigde Staten (36%), gevolgd door China (11%) en Japan en het Verenigd Koninkrijk (elk 7%). ACTIAM stemde tegen het management op bijna twee derde (62%) van alle vergaderingen en tegen 14% van alle managementvoorstellen. Het grootste deel van de oppositie betrof benoemingen van bestuursleden (43%) en beloningsvoorstellen (30%). Zo stemde ACTIAM tegen een voorstel voor een ongestructureerd beloningsplan op de vergaderingen van het Amerikaanse technologiebedrijf Akamai en tegen vijf benoemingen bij de Chinese fabrikant van windturbines Xinjiang Goldwind. Ook steunde ACTIAM 8 aandeelhoudersresoluties, bijvoorbeeld de resolutie op de vergadering van het Amerikaanse Kellogg om jaarlijkse verkiezingen voor bestuurders te introduceren. Om effectief verantwoording af te leggen, moeten aandeelhouders in staat zijn hun stem uit te brengen over (her)benoemingen van alle bestuursleden.

Uitvoering stemproces

Voor het uitvoeren van het stemproces werkt ACTIAM met een externe organisatie (Sustainalytics, voormalig GES International). Deze organisatie stemt volgens ACTIAM's stembelid. Eens per jaar wordt een audit uitgevoerd om te kijken of de stemmen inderdaad aan het beleid voldoen. Daarnaast is er gedurende het jaar contact met Sustainalytics over specifieke vergaderingen, bijvoorbeeld van ondernemingen waarmee engagement wordt gevoerd.

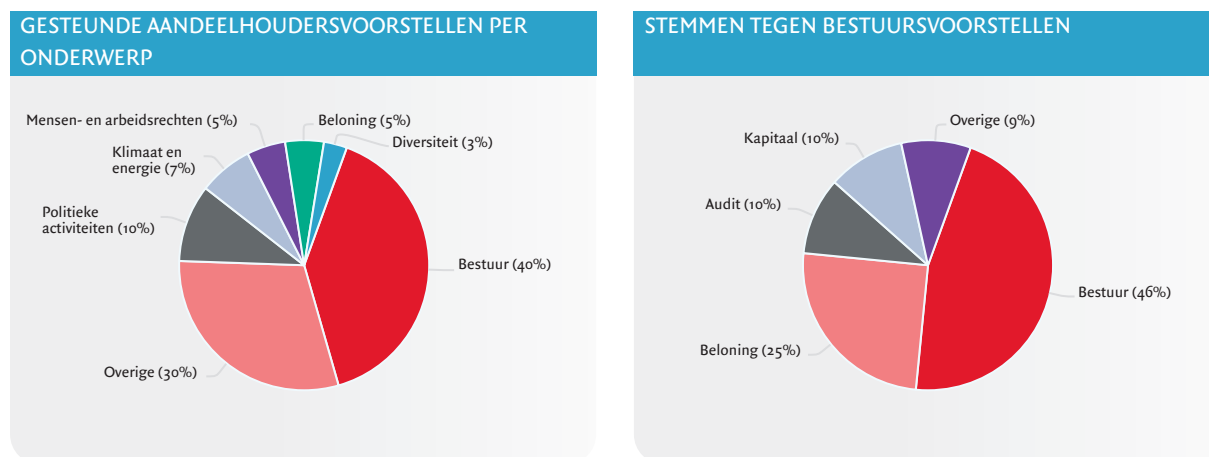
Regio	Europa			Noord-Amerika
	ARIFE EU	Euro Aandelen-pool	Euro Vastgoed-fondsenpool	ARIFE NA
Merknaam Onderliggende Beleggingsinstelling				
Aantal vergaderingen waar is gestemd¹	438	90	63	700
Stemmen voor het bestuur	220	50	38	98
Stemmen tegen het bestuur	218	40	25	602
Totaal aantal voorstellen	7.236	1.587	823	8.408
Stemmen voor	6.671	1.484	778	7.194
Stemmen tegen	557	102	45	1.193
Stemonthoudingen	8	1	0	21
Totaal aantal bestuursvoorstellen	7.116	1.565	823	8.035
Stemmen voor	6.619	1.475	778	6.926
Stemmen tegen	494	90	45	1.090
Stemonthoudingen	3	0	0	19
Totaal aantal aandeelhoudersvoorstellen	120	22	0	373
Stemmen voor	52	9	0	268
Stemmen tegen	63	12	0	103
Stemonthoudingen	5	1	0	2

¹ Voor verdere toelichting over de uitoefening van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen wordt verwezen naar de ACTIAM Kwartaalrapportage Q4 2019, beschikbaar via <https://www.actiam.com>.

Regio	Azië-Pacific	Opkomende Markten	Wereld
Merknaam Fonds	ARIFE Pacific	ARIFE EM	Global Equity Impact Pool
Aantal vergaderingen waar is gestemd¹	463	1.220	126
Stemmen voor het bestuur	194	507	48
Stemmen tegen het bestuur	269	713	78
Totaal aantal voorstellen	5.221	10.732	1.404
Stemmen voor	4.440	8.748	1.209
Stemmen tegen	781	1.756	185
Stemonthoudingen	0	228	10
Totaal aantal bestuursvoorstellen	5.125	10.567	1.393
Stemmen voor	4.412	8.613	1.201
Stemmen tegen	713	1.738	182
Stemonthoudingen	0	216	10
Totaal aantal aandeelhoudersvoorstellen	96	165	11
Stemmen voor	28	135	8
Stemmen tegen	68	18	3
Stemonthoudingen	0	12	0

¹ Voor verdere toelichting over de uitoefening van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen wordt verwezen naar de ACTIAM Kwartaalrapportage Q4 2019, beschikbaar via <https://www.actiam.com>.

De volgende grafieken geven inzicht in de verdeling van uitgebrachte stemmen per regio, de bestuursvoorstellen waar ACTIAM tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen.

Naast het stemmen op voorstellen van het bestuur en resoluties van andere aandeelhouders, kan ACTIAM zelf resoluties op de agenda van een vergadering zetten. Dat doet ACTIAM zelfstandig ('filing') of, als dit het resultaat ten goede komt, door onze krachten met andere aandeelhouders te bundelen ('co-filing'). Zo heeft ACTIAM in het najaar van 2019 samen met andere aandeelhouders een resolutie ingediend op de vergaderingen van de grootste mijnbouwonderneming ter wereld: BHP. In de resolutie werd het bedrijf opgeroepen om haar lidmaatschap van brancheorganisaties op te schorten waarvan de lobbyactiviteiten niet in overeenstemming zijn met het Parijs-Akkoord. De resolutie vertegenwoordigt een nieuwe generatie van aandeelhoudersresoluties over het lobbyen tegen klimaatwetgeving die verder gaat dan alleen het herzien van de belangenbehartiging door brancheverenigingen.

ESG-integratie

ACTIAM integreert ESG in haar beleggingsstrategieën via een eigen ontwikkelde ESG-score en door in toenemende mate te beleggen in duurzame obligaties.

- **Wijziging in methodiek ESG-scores van landen:** In 2019 heeft ACTIAM de ESG-score methodiek van landen verder aangescherpt door, naast landen te beoordelen op hoe zij omgaan met mensenrechten, politieke vrijheid, goed bestuur en controversiële wapens, ook landen te beoordelen op schaarste risico's door de blootstelling van landen aan natuurlijke hulpbronnen en de verwachte bevolkingsgroei.
- **Groene obligaties:** Om bij te dragen aan de duurzame transitie, investeert ACTIAM in leningen met een duurzame doelstelling. Gedurende het jaar heeft ACTIAM geïnvesteerd in leningen aan de financiële sector, zoals ICO, ABN AMRO en Banco Bilbao, en de niet-financiële sector, zoals Vesteda, Philips, Tennet, Vodafone en Ahold. Op deze manier draagt ACTIAM bij aan projecten op het vlak van hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, schoon transport, duurzame producten en promotie van gezonde voeding. Opvallend dit jaar was de uitgifte van de eerste groene obligatie door de Nederlandse Staat, waarmee ACTIAM investeert in duurzame energie, energie-efficiëntie, schoon transport en aanpassing aan klimaatverandering.

Impact van beleggingen op klimaatverandering en watergebruik

ACTIAM meet de CO₂- en watervoetafdruk van beleggingsportefeuilles en werkt actief aan het verkleinen van deze voetafdrukken, als onderdeel van de drijfveren gebruik van fossiele brandstoffen en watergebruik. De doelstelling is om de CO₂-voetafdruk van alle beleggingen van ACTIAM ten opzichte van 2010 met 30% te verminderen in 2030. Op basis van huidige gegevens is de CO₂-voetafdruk van ACTIAM's fondsbeleggingen met 36% afgenomen t.o.v. 2010. De voetafdruk kan in de toekomst nog veranderen door fluctuaties. Voor het meten van de CO₂-voetafdruk gebruikt ACTIAM een methode die in lijn is met wat op dit moment door het Partnership Carbon Accounting Financials (PCAF) wordt ontwikkeld. De methodiek voor het meten van de CO₂-voetafdruk van beleggingen kent aannames en beperkingen. De gedetailleerdere toelichting is te vinden op de website van ACTIAM.

Wat betreft water heeft ACTIAM de doelstelling om in 2030 water-neutrale beleggingsportefeuilles te beheren. Water neutraal (gebaseerd op het concept van Hoekstra¹) betekent dat er niet meer wordt water geconsumeerd dan door de natuur kan worden aangevuld of meer water vervuild dan voor de gezondheid van mensen en ecosystemen acceptabel is. De methode voor het berekenen van de watervoetafdruk beperkt zich op dit moment tot bedrijven. Hierdoor zal de huidige

¹ Hoekstra, A.Y. (2008). *Water neutral: reducing and offsetting the impacts of water footprints*. UNESCO-IHE, Research Report Series No. 28. Available at: https://waterfootprint.org/media/downloads/Report28-WaterNeutral_1.pdf

watervoetafdruk van portefeuilles die staatsobligaties bevatten lager zijn dan de werkelijke voetafdruk. De berekening van de watervoetafdruk volgt dezelfde methode als die van de CO₂-voetafdruk. Daarnaast is de ruwe data onderliggend aan de watervoetafdruk nog relatief onzeker. We verwachten dat met betere data in de toekomst de resultaten daarom mogelijk nog kunnen veranderen.

De onderstaande tabel geeft de CO₂ -uitstoot en waterconsumptie in schaarse gebieden weer van de beleggingen ten opzichte van de benchmark per ultimo 2019. Opvallend is de hogere watervoetafdruk van de Onderliggende Beleggingsinstelling ARIFE NA ten opzichte van de benchmark, dit komt door overweging in een aantal bedrijven met een relatief hoge watervoetafdruk.

	CO ₂ -uitstoot Scope 1 (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ²	CO ₂ -uitstoot Scope 2 (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ³	CO ₂ -uitstoot Scope 1 benchmark (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ²	CO ₂ -uitstoot Scope 2 benchmark (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ³	Gestresseerd water ¹ (liters x 1000) ⁴	Gestresseerd water benchmark ¹ (liters x 1000) ⁴
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	126.379	28.421	150.160	27.451	25.276	44.779
Zwitserleven Obligatiefonds	7.050	1.172	8.674	1.342	581	1.390
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds	40	22	24	2	n.v.t	n.v.t
Zwitserleven Government 10+ Fonds	202	4	194	4	n.v.t	n.v.t
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	280.247	64.566	318.219	66.690	94.652	108.953
Zwitserleven Vastgoedfonds ⁵	489	775	488	773	n.v.t	n.v.t
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds	4.596	1.025	5.057	1.057	1.605	1.647

- 1 De CO₂-uitstoot en de gestresseerd water gegevens worden berekend op basis van het totale fondsvermogen.
- 2 Scope 1: omvat de directe CO₂-uitstoot van beleggingen van het betreffende Fonds, veroorzaakt door interne bronnen van de betreffende belegging (eigen gebouw-, vervoer- en productiegerelateerde activiteiten).
- 3 Scope 2: omvat de indirecte CO₂-uitstoot van beleggingen van het betreffende Fonds, veroorzaakt door opwekking van verbruikte elektriciteit of warmte namens de betreffende belegging.
- 4 Gestresseerd water bestaat uit de absolute waterconsumptie van bedrijfsactiviteiten in sectoren en gebieden waar hoge waterschaarste heerst. De watervoetafdruk kan niet worden berekend voor overheidsobligaties en vastgoed aangezien hier geen gegevens van beschikbaar zijn. De watervoetafdruk wordt slechts gedeeltelijk berekend voor de Fondsen die beleggen in deze asset categorieën. Daarnaast wordt de watervoetafdruk niet materieel geacht voor de vastgoedsector, omdat er vanuit het Zwitserleven Vastgoedfonds niet wordt belegd in waterschaarse gebieden.
- 5 De Fondsen met een verantwoord beleggingsbeleid voldoen aan de Fundamentele Beleggingsbeginselen. De Fundamentele Beleggingsbeginselen zijn gebaseerd op internationale standaarden en normen op het gebied van mensenrechten, arbeidsrecht, milieu, corruptie, wapens, dierenwelzijn en klant- en productintegriteit. Bedrijven die in strijd handelen met de Fundamentele Beleggingsbeginselen worden uitgesloten. Als gevolg van deze aanpak heeft het Zwitserleven Vastgoedfonds meer belegd in bedrijven met een hogere CO₂-uitstoot dan de benchmark (waar ook uitgesloten bedrijven in zitten met een lage CO₂-uitstoot). Met ingang van 1 december 2018 houdt de benchmark van Zwitserleven Vastgoedfonds expliciet rekening met ESG-criteria.

Governance: toezicht op uitvoering duurzaamheidsbeleid

Verschillende afdelingen en comités binnen ACTIAM hebben de verantwoordelijkheid om het geactualiseerde duurzaamheidsbeleid goed ten uitvoer te brengen.

Het duurzaamheid & strategieteam van ACTIAM is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling, het opstellen van een jaarlijks strategisch actieplan en voor het juiste gebruik van de beschikbare instrumenten als stemmen, engagement en ESG-integratie. Bij de ontwikkeling en uitvoering van het duurzaamheidsbeleid is het team volledig onafhankelijk en rapporteert het rechtstreeks aan de Chief Executive Officer (CEO) van ACTIAM. Dit onderstreept zowel de onafhankelijkheid van het duurzaamheid & strategieteam ten opzichte van de beleggingsteams als het strategische belang voor ACTIAM en haar klanten.

Wijzigingen in het duurzaamheidsbeleid en uitvoering daarvan worden door het duurzaamheid & strategieteam voor formele goedkeuring ingediend bij het selectiecomité en/of het ESG-score comité van ACTIAM. De implementatie en resultaten van het ACTIAM duurzaamheidsbeleid worden bovendien gecontroleerd door een externe auditor.

Indicatoren en Doelstellingen: nieuwe databronnen en ambitieniveaus

Nieuwe databronnen

ACTIAM investeert actief in het ontwikkelen van methoden om duurzame prestaties te meten en zoekt naar nieuwe databronnen die helpen inzicht te krijgen in risico's en impact. In dat kader neemt ACTIAM sinds 2019 deel aan de werkgroep Biodiversiteit van de Nederlandsche Bank (DNB). Doel van de werkgroep is om modellen te ontwikkelen om biodiversiteitsrisico's voor de financiële sector te kunnen berekenen. Ook neemt ACTIAM deel aan het EU 'Business@Biodiversity Platform' om de financiële risico's van gedrag wat leidt tot verlies in biodiversiteit te identificeren.

Daarnaast heeft ACTIAM in 2019 een actieve bijdrage geleverd als klankbord voor een onderzoek van het 'Sustainable Finance Lab' en de Universiteit Utrecht waarbij gekeken wordt naar klimaatgerelateerde transitierisico's voor de financiële sector. Bovendien nam ACTIAM in 2019 deel aan de pilotstudie van het 'Science-Based Targets' (SBT) Initiative om SBT-methoden voor de financiële sector te testen.

Tijdens de klimaatconferentie van de Verenigde Naties (COP25) in Madrid in 2019, lanceerde het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) haar nieuwste rapport. Het rapport bevat updates over de methode voor het meten en rapporteren van CO₂-emissies door financiële instellingen. ACTIAM heeft bijgedragen aan het partnerschap door de methode te ontwikkelen, te testen en toe te passen.

ACTIAM is in 2019 een samenwerking aangegaan met Satelligence. Op basis van satellietbeelden levert Satelligence informatie over wereldwijde ontbossing, trends en oorzaken. De daadwerkelijke impact van bedrijven op hun natuurlijke omgeving wordt met deze beelden inzichtelijk gemaakt. ACTIAM is hierdoor nog beter in staat om duurzaamheidsdata in haar beleggingsbeleid te integreren.

Bijgestelde ambities

Als onderdeel van het aangepaste duurzaamheidsbeleid, heeft ACTIAM ook haar ambities bijgesteld. Om de noodzakelijke overgang naar een duurzame samenleving te ondersteunen, heeft ACTIAM de ambitie om haar beleggingsportefeuilles in lijn met internationaal overeengekomen richtlijnen te brengen. Voor vier drijfveren heeft ACTIAM daartoe de volgende kwantitatieve doelstellingen opgesteld:

- **Gebruik van fossiele brandstoffen:** Op de lange termijn is het doel om klimaatneutraal te worden. Een tussenstap is het doel om de broeikasgasintensiteit van de beleggingsportefeuilles van ACTIAM met ten minste 30% te verminderen in 2030 ten opzichte van het niveau in 2010.
- **Waterverbruik:** Op de lange termijn is het doel dat de beleggingsportefeuilles van ACTIAM waterneutraal zijn in 2030.
- **Landgebruik:** Op de lange termijn is het doel dat de beleggingsportefeuilles van ACTIAM geen bedrijven bevatten die aan ontbossing doen in 2030.
- **Gebruik van chemicaliën:** Er is geen internationaal erkend transitiepad om binnen planetaire grenzen te blijven. Daarom streeft ACTIAM, totdat er op wetenschap gebaseerde trajecten zijn bepaald, naar een economie zonder afval per 2050 en een tussentijdse doelstelling om afval met 50% te verminderen tegen 2030.

Erkenning

ACTIAM behaalde dit jaar hoge scores op de jaarlijkse UNPRI -enquête. Dit is een wereldwijd benchmarkonderzoek door UNPRI onder financiële instellingen. ACTIAM kreeg de hoogste beoordeling op 13 van de 14 modules, namelijk een score van A+. ACTIAM is sinds 2006 ondertekenaar van UNPRI.

Namens VIVAT heeft ACTIAM meegewerkt aan een onderzoek naar farmaceutische bedrijven, geïnitieerd door de Eerlijke Verzekeringwijzer (EVW). VIVAT kwam naar voren als koploper gegeven het duurzame investeringsbeleid en de actieve eigenaarsstrategie die wordt toegepast op de farmaceutische industrie. Er wordt bijvoorbeeld gelet op de toegankelijkheid van betaalbare geneesmiddelen en belastingontwijking.

1.13 Beloningsbeleid

In deze paragraaf worden het groepsbeloningsbeleid van VIVAT en, meer in het bijzonder, het beloningsbeleid van ACTIAM beschreven en wordt uiteengezet hoe dit beleid in de praktijk wordt gebracht.

ACTIAM streeft naar een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid, dat aansluit bij de strategie, risicobereidheid en waarden van ACTIAM. Het beleid is in overeenstemming met relevante vereisten op grond van wet- en regelgeving. Leidend principe in het beloningsbeleid is dat werknemers van ACTIAM niet worden aangemoedigd om meer risico's te nemen dan verantwoord wordt geacht binnen de context van een te allen tijde respectvolle behartiging van de belangen van klanten en beleggers in de fondsen die ACTIAM beheert.

Governance

Het beloningsbeleid van ACTIAM wordt opgesteld binnen het kader van het groepsbeloningsbeleid van VIVAT, en houdt tegelijkertijd rekening met de regels waaraan ACTIAM moet voldoen in haar hoedanigheid van fondsbeheerder onder de AIFM-richtlijn. In dat opzicht is het beloningsbeleid van ACTIAM gebaseerd op de Richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen 2011/61/EU (“AIFMD”) en de Richtsnoeren voor een goed beloningsbeleid in het kader van de AIFMD (“ESMA-Richtsnoeren”).

Het beloningsbeleid sluit aan bij de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (“Wbfo”) in samenhang met de Wet op het financieel toezicht (“Wft”), de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 (“Solvabiliteit II”) en de Richtsnoeren voor het Governancesysteem van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (“EIOPA-Richtsnoeren”). Gezien het feit dat VIVAT aandeelhouder van ACTIAM is, wordt het beloningsbeleid van ACTIAM – na uitoefening van eventuele rechten van de Ondernemingsraad - goedgekeurd door de Raad van Commissarissen van VIVAT.

Alle werknemers van ACTIAM dienen zich te houden aan de Gedragscode, de eed en eventuele toepasselijke regelgeving. ACTIAM moedigt alle werknemers voor wie dit relevant is aan om te zorgen voor een basiscertificaat van het DSI-Register Integriteit en voor werknemers in bepaalde functies is VBA- of CFA-certificering en/of een aanvullende DSI-registratie een vereiste.

ACTIAM neemt regelmatig deel aan marktonderzoek dat het beloningsbeleid van gelijksoortige fonds- en vermogensbeheerders in kaart brengt. Met behulp van de resultaten verkrijgt ACTIAM inzicht in de concurrentiekracht van haar beloningsbeleid en kan zij haar beloningsbeleid vergelijken met best practices in de markt.

Geïdentificeerde medewerkers (Identified Staff)

Ingevolge artikel 20 van de ESMA-Richtsnoeren moeten de volgende categorieën medewerkers, als geïdentificeerde medewerkers worden aangemerkt, tenzij wordt aangetoond dat zij geen materieel effect hebben op het risicoprofiel van een beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen (“abi-beheerder”) of op dat van een door de abi-beheerder beheerde abi:

- uitvoerende en niet-uitvoerende leden van het bestuursorgaan van de abi-beheerder, afhankelijk van de plaatselijke rechtsvorm van de abi-beheerder, zoals: directeuren, bestuursleden, de chief executive officer en uitvoerende en niet-uitvoerende vennoten;
- hogere leidinggevenden;
- medewerkers met controletaken;
- medewerkers die leiding geven op het gebied van portefeuillebeheer, administratie, marketing en human resources;
- andere risiconemers, zoals: medewerkers wier beroepsactiviteiten – individueel of collectief genomen, als de leden van een groep (bijv. een bedrijfs onderdeel of een afdelingsgroep) – van materiële invloed kunnen zijn op het risicoprofiel van de abi-beheerder of een door hem beheerde abi, met inbegrip van personen die bevoegd zijn overeenkomsten te tekenen, posities in te nemen en beslissingen te nemen die materieel van invloed zijn op de risicoposities van de abi-beheerder of van een door hem beheerde abi. Het gaat hierbij om medewerkers zoals bijvoorbeeld verkopers, individuele handelaars en specifieke dealingrooms;

VIVAT heeft een Werkgroep Identified Staff in het leven geroepen, waarin de directieleden van de afdelingen Human Resource Management, Legal, Financial Risk, Non-Financial Risk en Audit (“Werkgroep Identified Staff”, “WGIS”) zitting hebben. De WGIS adviseert de Raad van Commissarissen van VIVAT bij de besluitvorming over de lijst van geïdentificeerde medewerkers en de beloning van geïdentificeerde medewerkers. Een lijst van geïdentificeerde medewerkers wordt centraal vastgelegd en ten minste eenmaal per jaar geactualiseerd. Daarnaast worden de criteria voor het bepalen of een werknemer valt onder de categorie geïdentificeerde medewerker jaarlijks herzien in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving en ESMA-Richtsnoeren.

Als onderdeel van de selectieprocedure voor nieuwe werknemers wordt een kandidaat voor een functie binnen de categorie geïdentificeerde medewerker voorgelegd aan de WGIS. Daarnaast worden kandidaten voor bestuurs- en senior-controlefuncties voorgelegd aan de Remuneration and Nomination Committee van de Raad van Commissarissen van VIVAT (“ReNomCo”). De ReNomCo verleent goedkeuring aan de arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van de beloning van geïdentificeerde medewerkers. Voordat de kandidaat tijdens het wervingsproces aan de WGIS wordt voorgelegd, dient de directie van ACTIAM en vervolgens de Raad van Bestuur van VIVAT goedkeuring te verlenen voor de indienstneming van de kandidaat.

Emolumenten

De beloning van werknemers van ACTIAM bestaat uit een vast jaarsalaris, een variabele beloning, een pensioenregeling en overige secundaire arbeidsvoorwaarden. ACTIAM heeft afzonderlijke variabele beloningsregelingen voor geïdentificeerde

medewerkers en niet-geïdentificeerde medewerkers. Met ingang van 2018 heeft VIVAT prestatiegerelateerde variabele beloning voor de directieleden van ACTIAM afgeschaft.

Vaste beloning

Het vaste bruto jaarsalaris bestaat uit een vast bruto jaarsalaris, waaronder een vakantie-uitkering van 8% en een dertiende maand van 8,33% en, voor zover van toepassing, overige vaste toeslagen. Het bruto jaarsalaris wordt gebaseerd op de van toepassing zijnde salarisschaal. Ingevolge de cao hebben werknemers recht op een jaarlijkse verhoging. Deze periodieke verhoging van het salaris is gekoppeld aan een beoordeling van de mate waarin de desbetreffende werknemer is gegroeid in zijn of haar rol (verdere ontwikkeling van competenties) en is afhankelijk van de relatieve salarispositie. De precieze verhouding tussen de competentiebeoordeling en de salarisverhoging luidt als volgt: Onvoldoende: 0,0%; Bijna voldoende: 0,0%; Goed: 2,6%; Zeer goed: 3,3%; Uitstekend: 4,0%. Het toekennen van een dergelijke verhoging is tevens onderhevig aan financiële criteria op VIVAT-niveau (“knock-out”).

Pensioen

Nagenoeg alle werknemers van ACTIAM nemen deel aan de pensioenregeling van VIVAT. De huidige regeling is een collectieve beschikbarepremieregeling (*Collective Defined Contribution*; “CDC”) die is gebaseerd op een pensioenopbouw inclusief werknemersbijdrage van 4,5%. De regeling is een beschikbarepremieregeling in het kader van IAS 19 (International Accounting Standards 19). VIVAT en de werknemers betalen een werkgevers- respectievelijk werknemersbijdrage. Voor werknemers die op 31 december 2017 in dienst waren bij ACTIAM met een hoger salaris dan het maximale pensioengevend salaris wordt een compensatie van 16,35% over het pensioengevend salaris boven € 107.593 toegepast. De permanente toeslag is niet pensioengevend en wordt niet meegenomen in de berekening van ontslagvergoedingen, met inbegrip van de transitievergoeding ingevolge het Nederlandse arbeidsrecht of andere salariscomponenten of vergoedingen.

Variabele beloning en prestatiedoelen

Variabele beloning is gebaseerd op het behalen van vooraf bepaalde prestatiedoelstellingen door de desbetreffende werknemers. De prestatiecyclus begint met het bepalen van de prestatiedoelstellingen voor het boekjaar. De gestelde prestatiedoelstellingen sluiten aan bij de doelstellingen van de onderneming en de missie en visie van ACTIAM. Onder de variabele beloningsregelingen worden voor de prestatieperiode duidelijke en meetbare key performance indicators (“KPI’s”) gedefinieerd. De toekenning van variabele beloning is afhankelijk van het bereiken van deze KPI’s. De KPI’s hebben betrekking op zowel financiële als niet-financiële doelstellingen. De belangrijkste KPI’s hebben betrekking op klanttevredenheid (deze KPI geldt voor alle werknemers), de kwaliteit van de bedrijfsvoering, risicobeheer, beleggingsprestatie, ESG-doelen en de commerciële en financiële resultaten van ACTIAM. De directie van ACTIAM had voor het jaar 2019 tevens een collectieve KPI met betrekking tot het behouden van een solide, beheerste organisatie. Waar mogelijk en van toepassing, wordt bij het bepalen van KPI’s zoveel als mogelijk rekening gehouden met de volgende stakeholders:

- klanten en/of beleggers in fondsen die ACTIAM beheert;
- werknemer;
- VIVAT en haar aandeelhouder(s);
- de samenleving als geheel.

Niet meer dan 50% van de KPI’s mag betrekking hebben op financiële doelstellingen. Voor werknemers in functies met controle- en toezichthoudende taken, zoals de afdeling Risk Management, zijn geen financiële KPI’s vastgesteld. De maximale variabele beloning zoals bepaald in de Wbfo geldt voor alle werknemers van VIVAT. Ingevolge de Wbfo mag de variabele beloning van een werknemer van een financiële instelling niet hoger zijn dan 20% van de vaste beloning. Dit maximum geldt echter niet voor werknemers van beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen met een vergunning onder de AIFM-richtlijn, zoals ACTIAM. In geval van buitengewone prestaties bedraagt de variabele beloning binnen ACTIAM maximaal 50% van het vaste jaarsalaris voor senior portefeuillebeheerders; voor andere functies geldt een lager maximum.

Voor geïdentificeerde medewerkers gelden specifieke regels voor het vaststellen van prestatiedoelstellingen en KPI’s, het bepalen in hoeverre die doelen zijn bereikt, en het vaststellen en uitbetalen van variabele beloning. Ten aanzien van de prestatiedoelstellingen en KPI’s wordt zowel vooraf als achteraf een risicobeoordeling verricht.

Naast het proces om te komen tot KPI’s, maken medewerkers ook afspraken over welk gedrag zij willen ontwikkelen (de competenties), hetgeen persoonlijke ontwikkeling mogelijk maakt en stimuleert. Deze aandachtspunten voor persoonlijke ontwikkeling worden per werknemer vastgesteld en worden gekozen uit de uiteenlopende waarden van VIVAT, met als focus gedragsmatige aspecten, waaronder eigen verantwoordelijkheid, klantgerichtheid en samenwerking.

Toekenning variabele beloning

Een variabele beloning wordt toegekend nadat is beoordeeld in welke mate de vooraf gestelde KPI's zijn bereikt. Deze beoordeling omvat relevante input van, onder andere, de afdeling Risk Management en de Compliance-functionaris in het kader van de risicobeoordeling achteraf. Ten behoeve van deze beoordeling worden de resultaten en incentives opgenomen in een gecentraliseerde database. De uiteindelijke beslissing met betrekking tot het toekennen van variabele beloning, zoals voorgesteld door de directie van ACTIAM, wordt genomen door de Raad van Bestuur van VIVAT en Raad van Commissarissen van VIVAT. Voor geïdentificeerde medewerkers met controletaken is tevens de goedkeuring van de ReNomCo nodig. De leidende beginselen, met inbegrip van knock-outs, worden toegepast alvorens enige variabele beloning wordt toegekend.

Variabele beloning voor niet-geïdentificeerde medewerkers wordt, indien van toepassing, direct contant toegekend. Voor geïdentificeerde medewerkers wordt variabele beloning in twee gedeelten toegekend: een direct/onvoorwaardelijk deel (60%) en een uitgesteld/voorwaardelijk deel (40%). 50% van de variabele beloning van geïdentificeerde medewerkers wordt contant uitbetaald en 50% is gebaseerd op het rendement van ACTIAM Duurzaam Mixfonds Neutraal, een subfonds van ACTIAM Beleggingsfondsen N.V. Het uitgestelde deel van de variabele beloning wordt betaald drie jaar volgend op het jaar waarin de beloning is toegekend. Voor de op aandelenrendement gebaseerde component van het uitgestelde deel van de variabele beloning geldt een wachttijd van drie jaar na het jaar waarin de beloning onvoorwaardelijk is toegekend, gevolgd door een lock-up van een jaar. Voor vermogensbeheerders wordt 3-jaars resultaatdoelstelling vastgesteld, die moet zijn gerealiseerd alvorens recht ontstaat op het uitgestelde deel. Het uitgestelde deel van de variabele beloning kan op basis van een achteraf verrichte risicobeoordeling naar beneden worden bijgesteld.

Hold back & claw back

Naar aanleiding van een voorstel van ACTIAM, is VIVAT bevoegd om alle toegekende variabele beloningen geheel of gedeeltelijk niet uit te betalen ("hold back") of terug te vorderen ("claw back") (conform artikel 2:135 lid 6 & 8 BW jo. artikel 1:127 lid 2 & 3 Wft). Gehele of gedeeltelijke hold back of claw back zal in ieder geval plaatsvinden wanneer de werknemer niet heeft voldaan aan relevante eisen van bekwaamheid of gepast gedrag, of wanneer deze verantwoordelijk was voor gedrag dat heeft geleid tot een aanzienlijke verslechtering van de financiële positie van VIVAT en/of ACTIAM.

Tekenbonus & retentiebonus

ACTIAM is zeer terughoudend wat betreft het aanbieden van regelingen zoals de tekenbonus of een retentiebonus. Dergelijke regelingen mogen uitsluitend worden overeengekomen indien deze in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving alsook met de governance van VIVAT en ACTIAM.

Als gevolg van de aangekondigde strategische heroriëntatie door de aandeelhouder heeft VIVAT eind 2018 aan een aantal werknemers binnen ACTIAM een retentieregeling aangeboden. In de loop van 2019 is de retentieregeling aan een bredere groep werknemers binnen ACTIAM aangeboden. De onvoorwaardelijke toekenning van bedragen onder deze regelingen is onderhevig aan bepaalde voorwaarden. Voordat VIVAT deze aanblijfgeregelingen aanbood, had zij reeds de relevante goedkeuring hiervoor ontvangen.

Overige voordelen

Al naargelang de trede in de salarisschaal komt een aantal senior managers binnen ACTIAM in aanmerking voor een leaseauto of een leaseautovergoeding. Het leasebeleid schrijft voor dat de leaseauto's 100% elektrisch moeten zijn. In het kader van de beginselen van duurzaam beleggen waaraan ACTIAM zich heeft verbonden, zijn bepaalde types en merken auto's niet meer beschikbaar binnen dit beleid, waar een uitzondering wordt gemaakt voor 100% elektrische modellen.

Ontslagvergoeding

Indien en voor zover een werknemer recht heeft op een ontslagvergoeding, zal deze gelijk zijn aan de transitievergoeding in de zin van artikel 7:673 BW, tenzij (i) de desbetreffende werknemer kan profiteren van een andere regeling die uitdrukkelijk is overeengekomen in een toepasselijk sociaal plan of (ii) de directie van ACTIAM en de Raad van Bestuur van VIVAT of, waar het een vergoeding voor de directie of de geïdentificeerde medewerkers van ACTIAM betreft, de ReNomCo anders hebben/ heeft bepaald, en de vergoeding is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen van VIVAT. VIVAT, met inbegrip van ACTIAM, heeft met de bonden een verlenging van het Sociaal Plan 2018-2019 overeengekomen, dat van toepassing is op eventuele reorganisaties.

Beloning tijdens de verslagperiode

In 2019 kende ACTIAM € 16,9 miljoen aan beloning toe aan haar werknemers (in 2018: € 14,0 miljoen). Dit bedrag valt uiteen in een bedrag van € 15 miljoen aan vaste beloningen (in 2018: € 13,4 miljoen) en een bedrag van € 1,9 miljoen aan variabele beloning (in 2018: € 0,7 miljoen).

Vaste beloning

Volgens de cao hebben werknemers van VIVAT op 1 februari 2019 een periodieke salarisverhoging gekregen. In 2019 heeft geen collectieve salariswijziging plaatsgevonden (cao).

De vakbonden hebben VIVAT gevraagd in 2020 te beginnen met cao-onderhandelingen. Gezien de strategische heroriëntatie kan een nieuwe cao enkel worden besproken als de verkoop afgerond is en er duidelijkheid is over de strategie van de koper. Als gevolg hiervan hebben de vakbonden de werkgever gevraagd een eenmalige vergoeding aan te bieden aan de werknemers als compensatie voor de vertraging in de onderhandelingen over een nieuwe cao per 1 januari 2020, alsmede voor de onzekere omstandigheden waarin de vennootschap zich momenteel bevindt. De werknemers die op 31 december 2019 in dienst zijn bij VIVAT - ACTIAM daaronder begrepen - ontvangen in december 2019 een eenmalige vergoeding gelijk aan het bruto maandsalaris van december, exclusief eventuele toeslagen en/of compensatie. Werknemers die gedurende 2019 in dienst zijn getreden, ontvangen in december 2019 naar rato deze eenmalige uitkering.

Variabele beloning

De stijging van het bedrag in 2019 ten opzichte van 2018 moet worden bekeken in het licht van een verlaging in 2017 op de totale bonussom, een toegenomen aantal werknemers die in aanmerking komt voor variabele beloning, en de realisatie van 40% van de KPI's voor 2018 (de algemene KPI's: Net Promoter Score en het beheerd vermogen) uitkwam op uitstekende prestaties. De in 2019 toegekende variabele beloning heeft betrekking op het boekjaar 2018 en omvat tevens het uitgestelde deel van het jaar 2015. De variabele beloning voor de geïdentificeerde medewerkers bestaat voor 50% uit het rendement op aandelen in ACTIAM Duurzaam Mixfonds Neutraal. Zodra dit deel onvoorwaardelijk wordt toegekend, wordt dividend uitgekeerd (waar van toepassing). In 2019 bedroeg het uitgekeerde dividend € 0,10 per aandeel.

In 2019 heeft VIVAT - ACTIAM daaronder begrepen - haar recht op het toepassen van een hold back en claw back niet uitgeoefend.

De toekenning van variabele beloning voor 2019 zal na de datum van publicatie van het jaarverslag plaatsvinden.

In 2019 had ACTIAM een gemiddeld fte van 103 (in 2018: 102 fte).

Onderstaande tabel geeft de in 2019 toegekende beloningen weer.

	Aantal ontvangers ^{1,2}		Vaste beloning in Euro's ³		Variabele beloning in Euro's	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Directie ⁴	4	4	1.126.032	945.793	0	0
Identified Staff ⁵	38	42	6.936.407	6.477.946	1.095.920	392.640
Overige medewerkers	70	72	6.963.917	5.944.365	803.599	277.995
Totaal	112	118	15.026.357	13.368.105	1.899.519	670.635

1 Door in- en uitstroom van medewerkers is het aantal ontvangers hoger dan de gemiddelde personele bezetting.

2 Aantal werknemers met variabele beloning in 2019: 88 (in 2018: 70).

3 Met inbegrip van sociale-zekerheidsbijdragen, pensioenpremies en overige betaalde beloning.

4 De directieleden zijn een categorie van Identified Staff en worden afzonderlijk in deze tabel weergegeven.

5 Identified Staff omvat medewerkers in controlefuncties. Medewerkers in controlefuncties werden afzonderlijk gespecificeerd in het jaarverslag 2018.

Aantal medewerkers met een beloning van meer dan € 1 miljoen

In 2019 heeft geen van de medewerkers van ACTIAM een totale beloning ontvangen van meer dan € 1 miljoen.

Beloningsbeleid uitbestedingsrelaties

Alvorens een externe vermogensbeheerder aan te stellen, voert ACTIAM een 'due diligence' onderzoek uit naar de desbetreffende vermogensbeheerder. Een beoordeling van het beloningsbeleid van de externe beheerder vormt een onderdeel van het due diligence onderzoek. Het beloningsbeleid moet verenigbaar zijn met de belangen van fondsdeelnemers, en derhalve behoren passende incentives te worden ingezet. Deze incentives dienen aan te sluiten bij de doelstellingen van het beleggingsfonds waarvoor de vermogensbeheerder wordt aangesteld, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen actief en passief beheerde fondsen. Voor actief beheerde fondsen beoordeelt ACTIAM bijvoorbeeld in hoeverre de beleggingshorizon van de externe vermogensbeheerder aansluit bij de prestatiehorizon van het beleggingsfonds, normaliter 3 tot 5 jaar. Voor actief beheerde fondsen die ernaar streven een hoger rendement te realiseren dan dat van de benchmark beoordeelt ACTIAM in hoeverre het beloningsbeleid van de externe vermogensbeheerder is verbonden met risico gecorrigeerde maatstaven, met bijvoorbeeld gebruikmaking van de 'informatieratio'. Voor passief beheerde beleggingsfondsen is een aan actief rendement gerelateerde beloning minder wenselijk. In dergelijke gevallen beoordeelt ACTIAM in hoeverre de prestatie maatstaven op passende wijze zijn verbonden met de wijze waarop het rendement van het beleggingsfonds dat van de benchmark volgt, met bijvoorbeeld gebruikmaking van tracking errors. Hierbij wordt ook informatie opgevraagd omtrent het beloningsbeleid van zowel 'identified staff' als 'non-identified staff' bij

desbetreffende vermogensbeheerders, bijvoorbeeld om erop toe te zien dat voor risicomanagement en compliance functies in het beloningsbeleid geen performance-gerelateerde prestatieprikkels worden gehanteerd.

ACTIAM vraagt voorts jaarlijks informatie op bij externe vermogensbeheerders over hoe het beloningsbeleid wordt toegepast. De door ACTIAM aangestelde vermogensbeheerders zijn entiteiten die beschikken over een vergunning op basis van de AIFM richtlijn dan wel de ICBE richtlijn (UCITS) en zijn derhalve onderworpen aan beloningsbeleid regels die gelden op grond van die richtlijnen en daarmee onderworpen aan hetzelfde regelgevend kader voor beloningsbeleid als ACTIAM. Met betrekking tot de Questionnaire van de ESMA 34-32-352, Sectie 1, Vraag 6, sub i) verwijst de Beheerder naar de websites² van de externe vermogensbeheerders waar informatie over het door Amundi Asset Management S.A. gehanteerde beloningsbeleid is opgenomen.

1.14 Zwitserleven Europees Aandelenfonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt, via participaties in Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Aandelenpool, in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in lidstaten van de Europese Unie, Verenigd Koninkrijk, Noorwegen en Zwitserland. De fondsmanagers selecteren alleen aandelen waarin we vanuit ons ESG-beleid mogen beleggen. Aan alle ondernemingen in het beleggingsuniversum wordt een ESG-score toegekend. De ESG-score van de portefeuille is altijd hoger dan de ESG-score van de benchmark. Om risico's te spreiden worden beleggingen gespreid over landen, bedrijfstakken en ondernemingen. Het Fonds kan ook gebruik maken van afgeleide producten. Het beleggingsdoel van het Fonds is een rendement te behalen dat ten minste gelijk is aan het rendement van de MSCI Europe Index Net EUR, de benchmark.

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	1.331,3	29,06%	26,05%	0,76	21,64
2018	1.136,7	-8,87%	-10,57%	0,55	17,44
2017	1.247,0	9,10%	10,24%	0,55	19,66
2016	867,7	2,33%	2,58%	0,60	18,54
2015	966,8	13,81%	8,22%	0,60	18,76

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Het Fonds behaalde in 2019 in vergelijking met de benchmark een duidelijk hoger rendement. Zes van de zeven factoren waarop aandelen geselecteerd worden, leverden een positieve bijdrage. De aandelenselectie op basis van ESG, laag risico en waardering behaalden de beste prestaties. Alleen de factor reality check (analyse op basis van fundamentele ontwikkelingen) droeg negatief bij aan het fondsrendement. Aandelen uit de sectoren technologie, basisindustrie en consument cyclisch realiseerden de hoogste rendementen. De grootste achterblijvers bevonden zich in de sectoren telecom en energie.

Aandelenposities die de grootste positieve bijdrage leverden:

- Barratt Developments (bouwbedrijf, Verenigd Koninkrijk, +84%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: 0,6%). Barratt Developments liet het gehele jaar sterke resultaten zien met een hogere omzet in combinatie met hogere winstmarges. Bovendien is het orderboek van het bedrijf goed gevuld. De koers werd verder nog gestimuleerd door het wegvallen van onzekerheid rond de brexit.
- ASML (chipmachinefabrikant, Nederland, +95%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: 0,5%). De verkopen van de nieuwe generatie chipmachines, de EUV-chipmachines, leggen het bedrijf geen windeieren. Elke machine is namelijk goed voor een omzet van meer dan 100 miljoen euro. Het bedrijf uit Veldhoven heeft met de ontwikkeling van de EUV-chipmachine technologische de voorsprong op de concurrentie verder kunnen vergroten. Het maakte over 2019 record aan omzet en winst bekend en ook voor 2020 is het orderboek sterk gevuld.

² <https://about.amundi.com>; Amundi Group 2019 Remuneration Policy

- Schneider Electric (specialist in energiemanagement en automatisering, Frankrijk, +57%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: 0,5%). Het bedrijf presenteerde goede omzet- en winstcijfers met dank aan de trend van digitalisering en elektrificatie. Daarnaast snoeit het bedrijf in kosten bij onderdelen die een lage marge behalen.
- HSBC (bank, Verenigd Koninkrijk, +3%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: 0,4%). De bank met grote activiteiten in Azië (met name in Hongkong) heeft te maken met uitdagende marktomstandigheden. Ook een lagere kapitaalmarktrente is nadelig voor de rentemarge van HSBC. Het Fonds was het gehele jaar niet belegd in HSBC. Naast een lage score op duurzaamheid zijn de financiële prestaties van HSBC ook onder de maat.
- 3i Group (investeringsmaatschappij, Verenigd Koninkrijk, +47%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: 0,4%). 3i Group publiceerde goede winstcijfers, onder meer door de sterke waardevermeerdering van Action waar het bedrijf grootaandeelhouder van is. Het bedrijf heeft van Action ondanks de concurrentie van webshops een groot succes weten te maken.

Aandelenposities die de grootste negatieve bijdrage leverden:

- Nokia (beheerder van mobiele telefoonnetwerken, Finland, -34%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: -0,7%). Nokia verlaagde tijdens de presentatie van de derde kwartaalcijfers de voorspellingen voor 2019/2020 en staakt het tijdelijk met het uitbetalen van dividend. Toenemende concurrentie, hogere kosten en extra investeringen in 5G-apparatuur liggen ten grondslag aan de winstwaarschuwing.
- Bunzl (leverancier van facilitaire producten als verpakkingsmaterialen en poetsmiddelen, Verenigd Koninkrijk, -5%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: -0,5%). Bunzl publiceerde zwakke omzetgroei in combinatie met een hoge kostendruk. Het management geeft als verklaring de terugvallende economische groei en heeft als blijk van vertrouwen naar de toekomst opnieuw het dividend verhoogd.
- Orange (telecombedrijf, Frankrijk, -4%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: -0,4%). De concurrentie in de sector zorgt voor achterblijvende omzetgroei. Daarnaast vergt de verwachte uitrol van het nieuwe 5G-netwerk grote investeringen, terwijl hier nog weinig verwachte inkomsten tegenover staan.
- Ahold Delhaize (supermarktketen, Nederland, +5%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: -0,3%). Het aandeel Ahold Delhaize stond onder druk door toenemende concurrentie, met name in de Verenigde Staten. In deze regio behaalt het bedrijf een belangrijk deel van de omzet en winst. Ahold Delhaize heeft aangegeven hier flink te willen investeren, onder meer in distributiecentra voor een bedrag van 480 miljoen dollar in de komende drie jaar. Op termijn moet dit een kostenbesparing van 100 miljoen dollar per jaar opleveren.
- NN Group (verzekeraar, Nederland, +2%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: -0,3%). De onderliggende winst van NN was prima. Ook de solvabiliteitsratio verbeterde naar 217 procent, een belangrijk cijfer voor de houdbaarheid van het dividend. Toch bleef het aandeel sterk achter in vergelijking met de brede aandelenmarkt, dit met name vanwege de lagere kapitaalmarktrente wat doorgaans negatief uitwerkt op het businessmodel van een verzekeraar.

Portefeuillebeleid

Het portefeuillebeleid wordt bepaald door de factoren ESG, winst- en koersmomentum, waardering, laag risico, marktkapitalisatie en fundamentele analyse. In het vierde kwartaal was het fonds evenwichtig verdeeld tussen cyclische en defensieve aandelen. Op sectorniveau nemen financiële diensten, technologie en basisgoederen een overwogen positie in. De sectoren gezondheidszorg en consument defensief zijn het meest onderwogen. Defensieve aandelen profiteren van de vraag naar veilige en kwalitatief hoogwaardige beleggingen. Het waarderingsverschil tussen defensieve en cyclische aandelen is historisch gezien erg groot. Als de politieke onzekerheden verder afnemen en de voorlopende indicatoren zich goed blijven ontwikkelen, kan de vraag naar kwalitatief hoogwaardige en veilige aandelen afnemen ten gunste van waarde- en cyclische aandelen.

Belangen in onder meer de volgende ondernemingen werden gehandhaafd, uitgebreid of nieuw aan de portefeuille toegevoegd:

- Autofabrikant PSA Groupe bekend van de merken Peugeot, Citroën en Opel heeft ingezet op de groei van het fabriceren van elektrische auto's. De kwaliteitsmanagementsystemen worden benoemd als beste in de branche. Ook heeft Peugeot professionele ontwikkelprogramma's opgezet als secundaire arbeidsvoorwaarden. Het aandeel PSA Groupe is naast de genoemde duurzaamheidsargumenten bovendien aantrekkelijk gewaardeerd in vergelijking met andere Europese autofabrikanten.
- Philips is naast UNGC signatory, ook ondertekenaar van het Partnering Against Corruption Initiative. Dit is bijzonder in de industrie. Philips werkt ook aan "access to healthcare". Dit gebeurt bijvoorbeeld door het longontsteking bij kinderen te bestrijden met de Philips ChARM-monitor en via samenwerkingen met academische instellingen in Afrika door het geven van klinische opleidingen. Op de trend van vergrijzing en meer budget voor gezondheidszorg is het bedrijf uitstekend gepositioneerd en kunnen de omzet- en winstcijfers voor de komende jaren zich sterk verbeteren.
- Het ophogen van het gewicht in de Britse vastgoedontwikkelaar Barratt Developments was dit jaar zeer lucratief. Vanwege de onzekerheid over de Brexit was het aandeel aantrekkelijk gewaardeerd. Bovendien is het een uitermate duurzame onderneming. Zo concentreert Barratt Developments zich op betaalbare en energiezuinige woningen. Tevens houden ze veel rekening met gezondheid en veiligheid van hun medewerkers en onderaannemers. Het bedrijf heeft duurzaamheid

als kernwaarde in zijn beleid opgenomen en is daarbij een van de koplopers op het gebied van transparantie. Tenslotte worden de senior managers financieel gestimuleerd om de duurzaamheidsdoelen van het bedrijf te halen.

De belangen in de bedrijven van onder meer Renault, Nestlé, Zurich Financial Services, Reckitt Benckiser en Accor werden in 2019 verminderd. Binnen de sector financiële dienstverlening zijn aandelen geruild van verzekeraars naar banken. De waarderingen van banken zijn erg laag en de visie van een hogere kapitaalmarktrente is ook het voordeel van bankinstellingen. De portefeuilleaanpassingen in het verslagjaar zorgden voor een hogere ESG-score van het Fonds.

ESG Score

Naast het algemene ESG-beleid dat op de Fondsen van toepassing is en staat beschreven in paragraaf 1.12, wordt voor het Fonds een ESG-score berekend. De ESG score wordt berekend op basis van scores voor beleid, gedrag, product, sector en een analistenscore toegekend door ACTIAM's ESG-team en dient te allen tijde hoger te zijn dan die van de benchmark. De ESG-score van het Fonds bedroeg ultimo verslagperiode 68 (ultimo 2018: 66) tegenover 55 (ultimo 2018: 54) voor de benchmark.

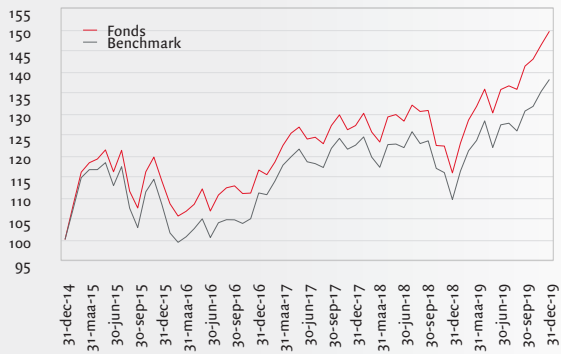
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALIZATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 10% (ultimo 2018: 9,8%). De VaR ² ultimo 2019 is 41,2% (ultimo 2018: 40,6%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het Fonds is blootgesteld aan vreemde valuta.	Gemiddeld	Hoog	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.11 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2019.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Doordat het Fonds belegt in een gespreide portefeuille van aandelen in Europa is het concentratierisico beperkt.	Gemiddeld	Laag	De grootste drie aandelenposities van de Onderliggende Beleggingsinstelling van het Fonds zijn: Roche Holding, Diageo en Asm Lithography Holding. Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Gemiddeld	Hoog	Tracking error ³ ultimo 2019: 1,96% (ultimo 2018: 1,85%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Liquiditeitsrisico Doordat in liquide aandelen wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Laag	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

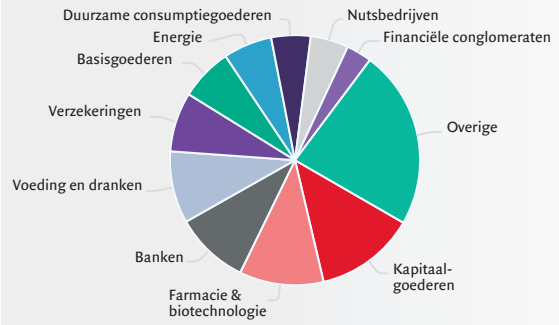
- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

Geïndexeerd rendementsverloop

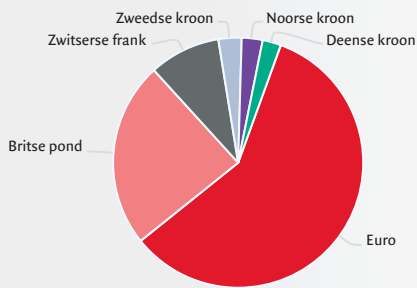
Sectorallocatie beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

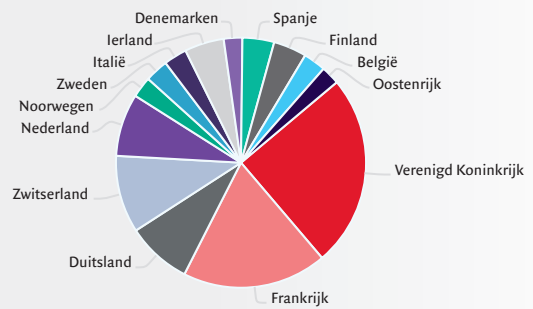
Valutaverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Landenverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

1.15 Zwitserleven Obligatiefonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Obligatiefonds belegt via participaties in Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool. De Euro Obligatiepool belegde vanaf 20 mei 2019 tot 19 maart 2020 in een in Luxemburg gevestigde beleggingsmaatschappij in plaats van dat rechtstreeks belegd werd in individuele vermogenstitels. De in Luxemburg gevestigde beleggingsmaatschappij, ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund, belegde in obligaties, onderhandse leningen of andere verhandelbare schuldbewijzen en asset backed securities. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool andermaal rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegt wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Hiermee wordt dezelfde beleggingsstrategie gehanteerd als voor 20 mei 2019.

Het Fonds belegt minimaal 90% in vermogenstitels met een minimale gemiddelde rating van BBB- en maximaal 10% in vermogenstitels met een lagere gemiddelde rating. Asset backed securities moeten voldoen aan een minimale gemiddelde rating van AA-. De gewogen gemiddelde rating voor alle beleggingen is minimaal A-. De gewogen gemiddelde looptijd van de portefeuille mag maximaal 2 jaar afwijken van die van de benchmark. Het Fonds kan ook beleggen in afgeleide producten. Aan alle debiteuren in het beleggingsuniversum wordt een ESG-score toegekend. De ESG-score van de portefeuille is altijd hoger dan de ESG-score van de benchmark. Het beleggingsdoel is een rendement te behalen dat ten minste gelijk is aan 50% iBoxx € Sovereign 1-10 Index (TR) en 50% iBoxx € Non Sovereign Index (TR), de samengestelde benchmark en tegelijkertijd voor het Fonds een zo hoog mogelijke ESG-score te realiseren.

Debiteurencategorie	Rating	Maximaal individueel belang
Staatsobligaties	AAA	Benchmarkgewicht + 15%
Staatsobligaties	AA	Benchmarkgewicht + 10%
Staatsobligaties	A	Benchmarkgewicht + 5%
Staatsobligaties	BBB	Benchmarkgewicht + 2,5%
Staatsobligaties	< BBB	1,25%
Niet-staatsobligaties	AAA	Benchmarkgewicht + 7,5%
Niet-staatsobligaties	AA	Benchmarkgewicht + 5,0%
Niet-staatsobligaties	A	Benchmarkgewicht + 2,5%
Niet-staatsobligaties	BBB	Benchmarkgewicht + 1,25%
Niet-staatsobligaties	< BBB	1,25%

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € ³	Intrinsieke waarde per participatie in € ¹
2019	250,6	4,07%	4,03%	0,27	17,56
2018	230,2	0,03%	-0,01%	0,25	17,14
2017	246,6	0,31%	0,24%	0,35	17,38
2016	259,2	3,33%	3,32%	0,50	17,68
2015	254,6	0,81%	1,00%	0,60	17,60

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Het Fonds profiteerde van de lagere kapitaalmarktrente en het afnemen van de renteversillen (spread) tussen Duitsland en andere landen binnen de eurozone. Ook de lagere kredietvergoeding voor bedrijfsobligaties was in het voordeel van het Fonds. Wel kwamen hierdoor de rentevergoeding op nieuwe obligaties onder druk te staan. De Duitse 10-jaarsrente sloot het jaar 2019 af op een niveau van -0,19%, een daling van 43 basispunten (0,43%) vergeleken met een jaar eerder. De zwakke economische groei in de eurozone, en dan met name in de grootste economie Duitsland, gaf aanleiding voor de ECB opnieuw monetair te stimuleren. In 2019 daalden vooral de spreads van Zuid-Europese landen als Portugal (met -85 basispunten), Italië (-74 bp) en Spanje (-46 bp) aanzienlijk. Eveneens presteerden de staatsobligaties van andere niet-kernlanden van de euro, bijvoorbeeld Slowakije (-39 bp) en Slovenië (-27 bp) duidelijk beter dan de kernlanden Oostenrijk (-5 bp) en Nederland (+1 bp).

Actief beheer voegde 10 basispunten toe aan het fondsrendement (voor aftrek van kosten). Vooral de overwogen posities in de Oost-Europese landen (Slovenië en Slowakije) en de Baltische staten (Letland en Litouwen) waren winstgevend binnen de landselectie. De overwogen posities in achtergestelde leningen in zowel financiële dienstverleners (met name bankinstellingen) als bedrijven zorgden voor een positieve bijdrage vanuit credits. Het voorzichtige allocatiebeleid met een onderwogen positie in credits en een overwogen positie in semioverheden en leningen met onderpand kostte daarentegen rendement. De bijdrage van de durationpositie was dit jaar per saldo nihil.

Portefeuillebeleid

Binnen het Fonds wordt beoogd waarde toe te voegen door het voeren van actief beleid. Voorbeelden hiervan zijn duratiebeleid, categorieallocatie, landselectie, sector onder- en overwegingen en debiteurselectie. Het jaar 2019 begon met een short duration positie van 0,40 jaar in vergelijking met de benchmark, conform de visie van een hogere rente. Medio februari is deze positie opgehoogd naar 0,60 jaar. Vervolgens is in stapjes van telkens 0,20 jaar de short duration naar neutraal gebracht. Vanaf mei tot begin september waren de duration posities wisselend, afhankelijk van het renteniveau. In september werd er vervolgens een short duration positie ingezet die later nog werd uitgebreid. In de eurozone lieten de voorlopende indicatoren een verbetering zien en is een extra argument voor een hogere kapitaalmarktrente. Per ultimo december 2019 is het fonds overwogen in Nederland, Portugal, Slovenië, Letland, Litouwen en Duitsland ten koste van Spanje en Ierland. De fondsbeheerder blijft voorzichtig met betrekking tot Europese bedrijfsobligaties, wat zich uit in een onderwogen positie in credits. Verder is het fonds overwogen in semioverheden en leningen met onderpand en onderwogen in staatsobligaties. In 2019 is actief meegedaan aan nieuwe emissies van relatief aantrekkelijke bedrijfsleningen. Daarnaast werden onder meer groene of sociale leningen van Orsted, Rabobank en Credit Agricole aan het Fonds toegevoegd.

ESG-score & percentage beleggingen in green bonds

Naast het algemene ESG-beleid dat op de Fondsen van toepassing is en staat beschreven in paragraaf 1.12, wordt voor het Fonds een ESG-score berekend. De ESG score wordt berekend op basis van scores voor beleid, gedrag, product, sector en een analistenscore toegekend door ACTIAM's ESG-team en dient te allen tijde hoger te zijn dan die van de benchmark. De ESG-score van het Fonds bedroeg ultimo verslagperiode 67 (ultimo 2018: 66) tegenover 59 (ultimo 2018: 57) voor de benchmark. De relatieve verhouding van de ESG-scores geeft aan hoeveel gewicht gegeven wordt aan bedrijven die beter scoren op duurzaamheidscriteria.

Het Fonds heeft in haar beleid een voorkeur voor beleggingen in obligaties uitgegeven door bedrijven die actief bijdragen aan het realiseren van de 'Sustainable Development Goals' ('SDGs') zoals geformuleerd door de Verenigde Naties. De Beheerder streeft ernaar om in dat kader minimaal 10% van de portefeuille aan te houden in zogeheten groene obligaties ('green bonds'). Het percentage van de portefeuille aangehouden in green bonds bedroeg ultimo verslagperiode 17,4% (ultimo 2018: 15,6%).

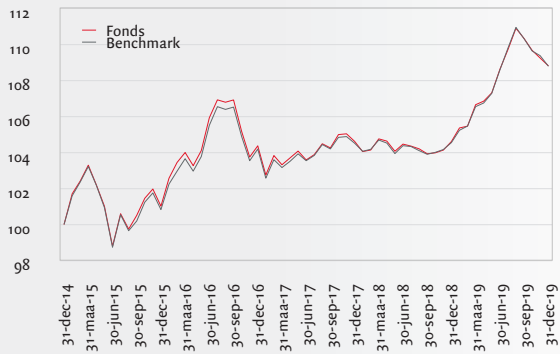
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Gemiddeld	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 2,1% (ultimo 2018: 2,5%). De VaR ² ultimo 2019 is 4,9% (ultimo 2018: 4,7%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ ultimo 2019: 4,9 (ultimo 2018: 4,9). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	In de verslagperiode werden transacties gedaan om de rentegevoeligheid van het Fonds maximaal 1 te laten afwijken van die van de benchmark en de renterisico's ten opzichte van de benchmark beperkt te houden.
Concentratierisico De benchmark vormt het uitgangspunt van de portefeuille. Hierdoor is er concentratierisico naar specifieke landen.	Gemiddeld	Gemiddeld	De grootste drie debiteuren van de Onderliggende Beleggingsinstelling van het Fonds zijn: Frankrijk, Italië en Spanje. Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er is een grote concentratie in Frankrijk, Duitsland en Italië.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Laag	Laag	Tracking error ⁴ ultimo 2019: 0,21% (ultimo 2018: 1,1%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Het Fonds belegt in (staats)obligaties; er is sprake van kredietrisico.	Gemiddeld	Hoog	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is A (ultimo 2018: A-) ⁵ .	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Crediteuren hebben een minimale gemiddelde rating van BBB-.
Liquiditeitsrisico Doordat voornamelijk in liquide vastrentende waarden wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Gemiddeld	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

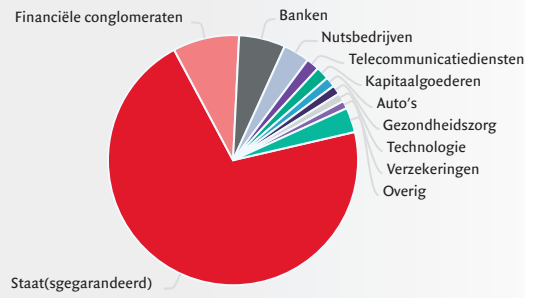
- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootste mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- 4 De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 5 De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

Geïndexeerd rendementsverloop

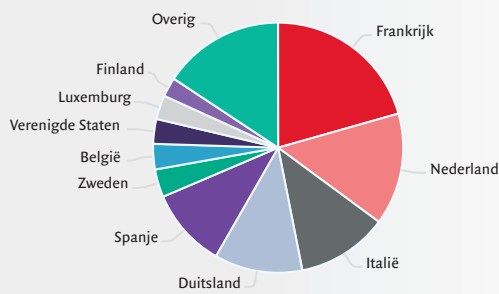
Sectorallocatie beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

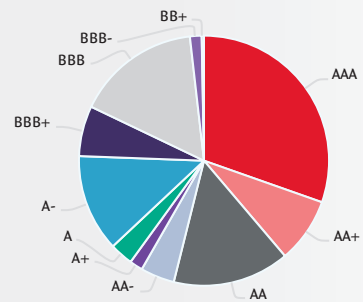
Landenverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

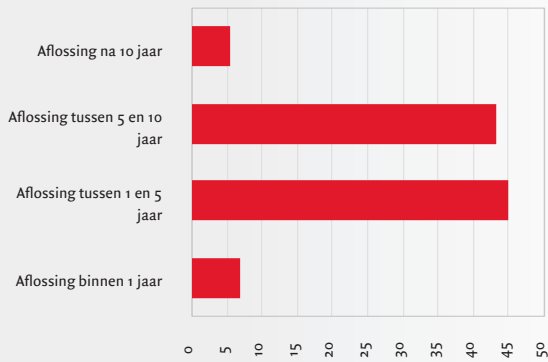
Ratingverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Looptijdverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

1.16 Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds)

Fondsprofiel

Voor 1 januari 2019 belegde Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds) via participaties in Euro Short Duration Pool (voorheen: Euro Liquiditeitspool), in geldmarktinstrumenten genoteerd in euro met een hoge kredietwaardigheid. Een lening waarin werd belegd moet een toonaangevende kredietbeoordelaar hebben beoordeeld met een gemiddelde waardering van minimaal A-. Maximaal 30% van het Fonds mocht worden belegd in leningen met onderpand (bijvoorbeeld hypotheek of creditcardschulden) met een minimale gemiddelde waardering van AA-. De gewogen gemiddelde looptijd per lening was maximaal 1,05 jaar. De gewogen gemiddelde looptijd van de portefeuille was maximaal 6 maanden. Het Fonds mocht in geval van staatsleningen maximaal 10% van zijn vermogen in één uitgevende instelling beleggen. Het Fonds mocht in geval van ondernemingen maximaal 5% van zijn vermogen in één uitgevende instelling beleggen. Het Fonds kon ook gebruik maken van afgeleide producten. Het beleggingsdoel was gericht op kapitaalbehoud. De benchmark van het Fonds was de Euro OverNight Index Average ('EONIA').

Vanaf 1 januari 2019 wijzigde het beleggingsbeleid en tevens de tenaamstelling van Zwitserleven Geldmarktfonds. Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voor 1 januari 2019: Zwitserleven Geldmarktfonds) belegt in vastrentende waarden luidend in euro met een relatief korte resterende looptijd, een laag kredietrisico profiel en een laag liquiditeitsrisico. De beleggingen waardeert kredietbeoordelaar Standard & Poor's, Moody's of Fitch met een gemiddelde minimale rating van A-. De gewogen gemiddelde looptijd van de portefeuille mag maximaal 0,5 jaar afwijken van die van de benchmark. Aan alle debiteuren en/of vermogenstitels in het beleggingsuniversum wordt een ESG-score toegekend. De ESG-score van de portefeuille is te allen tijde ten minste hoger dan de ESG-score van de benchmark. De benchmark van het Fonds is vanaf 1 januari 2019 de iBoxx € Overall AAA 1-3 (TR).

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	19,6	-0,37%	-0,37%	0,03	5,91
2018	20,0	-0,54%	-0,36%	0,07	5,96
2017	21,1	-0,41%	-0,35%	0,15	6,06
2016	24,3	-0,28%	-0,32%	0,08	6,24
2015	27,9	-0,05%	-0,10%	0,15	6,34

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

In 2019 bleven Europese macro-economische data maand-op-maand verzwakken. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft daarom besloten haar monetaire teugels opnieuw te laten vieren. Zo verlaagde de ECB de depositorente met 0,1% naar een nieuw laagterecord van 0,5% negatief. Tevens werd vanaf november het opkoopprogramma van obligaties ter waarde van 20 miljard per maand weer opgestart. De Duitse 2-jaarsrente daalde bij de aankondiging hiervan nog iets verder onder het nulpunt, namelijk naar -0,77%. In de laatste drie maanden steeg deze rente weer en sloot het jaar af op een niveau van -0,60%, een stijging 3 basispunten (0,03%). De creditspreads (opslag voor kredietrisico) daalden in deze verslagperiode vanwege het risk-on sentiment. Het negatief effectief rendement op kortlopende leningen verklaart het negatieve fondsrendement. Het actieve fondsbeleid voegde vijf basispunten toe aan het Fonds, met dank aan de beleggingen in credits. De kosten van Fonds werden hierdoor voor een deel goedge maakt.

Portefeuillebeleid

Het strategische beleid van het Fonds heeft qua renterisicoprofiel een gewogen gemiddelde looptijd van maximaal drie maanden, waarbij beperkte actieve kredietrisicoposities worden ingenomen. Daarbij luidde gedurende de verslagperiode het uitgangspunt dat alleen in liquide vastrentende waarden werd belegd en daarbinnen voor een groot gedeelte in staatsobligaties. Het Fonds belegt in staatsobligaties, bedrijfsobligaties, obligaties met onderpand en obligaties van financiële instellingen met een variabele coupon. De laatste twee categorieën blijven na aankoop veelal tot aflossing in de portefeuille zitten, waardoor geprofiteerd wordt van de hogere rentevergoeding in vergelijking met de benchmark. Deze strategie past in het kader van risico-rendementsverhouding goed bij het Fonds. Lossingen en coupons werden onder meer

herbelegd in leningen van Kommunekredit, Münchener Hypothekenbank, Caisse Refinance L'Habit en LB Baden-Wuerttemberg. Hiermee werd tevens de duurzaamheidsscore in vergelijking met de benchmark verbeterd.

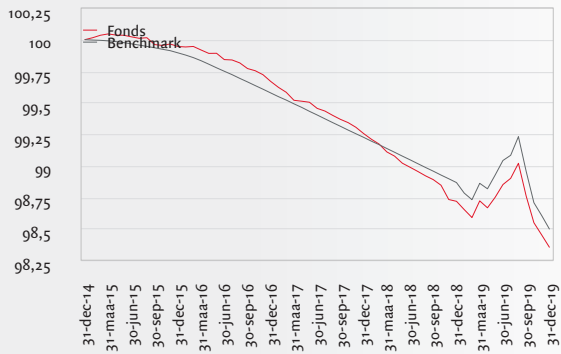
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

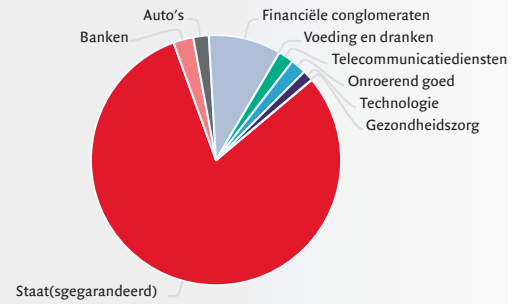
BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Laag	Gemiddeld	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 0,3% (ultimo 2018: 0,1%). De VaR ² ultimo 2019 is 0,8% (ultimo 2018: 0,1%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een liquiditeitsfonds.	Laag	Laag	Modified duration ³ ultimo 2019: 1,8 (ultimo 2018: 0,2). De huidige lage rentestand is een indicatie van het verwachte rendement.	In de verslagperiode werden transacties gedaan om de rentegevoeligheid van het Fonds maximaal 6 maanden te laten zijn en de renterisico's beperkt te houden.
Concentratierisico De benchmark vormt het uitgangspunt van de portefeuille. Hierdoor is er concentratierisico naar specifieke landen.	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er is een grote concentratie in Duitsland, Nederland en Frankrijk.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Laag	Laag	Tracking error ⁴ ultimo 2019: 0,1% (ultimo 2018: 0,0%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Het fonds belegt in vastrentende waarden; er is sprake van kredietrisico.	Laag	Laag	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is AA+ (ultimo 2018: AA ⁻⁵).	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Crediteuren hebben minimaal een rating van A-.
Liquiditeitsrisico Doordat in geldmarktinstrumenten wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Laag	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

- De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootste mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de markrente van één procent.
- De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

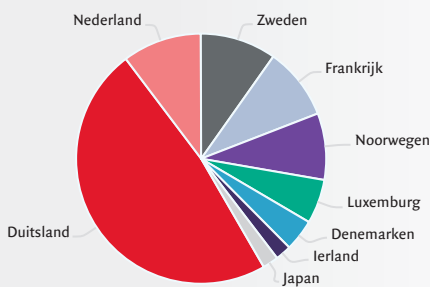
Geïndexeerd rendementsverloop

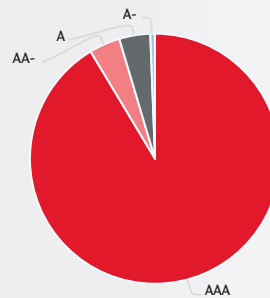
Sectorallocatie beleggingen (met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

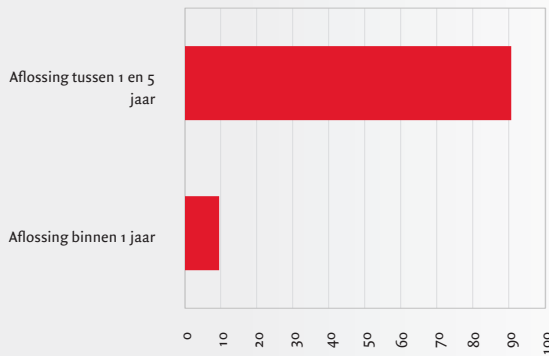
Landenverdeling beleggingen (met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Ratingverdeling beleggingen (met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Looptijdverdeling beleggingen (met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

1.17 Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds belegt in staatsleningen genoteerd in euro van landen uit de eurozone of in leningen die door overheden uit de eurozone worden gegarandeerd. Een lening waarin wordt belegd moet een toonaangevende kredietbeoordelaar hebben beoordeeld met een gemiddelde waardering van minimaal A-. De gewogen gemiddelde waardering voor alle beleggingen is minimaal AA. De gewogen gemiddelde looptijd van de portefeuille mag maximaal 2 jaar afwijken van die van de benchmark. Minimaal 75% van de portefeuille heeft een resterende looptijd van meer dan 7 jaar. Het Fonds kan ook gebruik maken van afgeleide producten. Het Fonds heeft als beleggingsdoel een rendement te behalen dat ten minste gelijk is aan dat van de benchmark, de iBoxx€ Sovereign 7+ AAA/AA/A Index (TR). Met ingang van 18 juli 2018 wijzigden de beleggingsrestricties die gelden ten aanzien van het aangaan van kredietrisico. De minimum ratingrestrictie van AA- die geldt ten aanzien van de gemiddelde rating voor de portefeuille komen te vervallen. Daarnaast werden de restricties voor het kunnen beleggen in specifieke ratingsegmenten en individuele overheden in beperkte mate verruimd. Vanaf 18 juli 2018 gelden de volgende restricties:

Ratingsegmenten en individuele overheden	Maximaal %
AAA	Benchmarkgewicht + 30%
AA	Benchmarkgewicht + 20%
A	Benchmarkgewicht + 10%

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € ³	Intrinsieke waarde per participatie in € ¹
2019	93,3	10,34%	10,40%	0,05	10,80
2018	61,5	2,07%	2,10%	2,00	9,83
2017	40,8	0,61%	-0,13%	0,30	11,63
2016	478,1	6,93%	7,15%	0,34	11,86
2015	470,6	0,01%	0,15%	0,35	11,41

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds behaalde over 2019 een positief rendement. De lagere kapitaalmarktrente, de lagere landenspreads (renteopslag) en in mindere mate de rentevergoedingen op staatsleningen waren verantwoordelijk voor het hoge absolute rendement van het Fonds. De Duitse 10-jaarsrente sloot het jaar 2019 af op een niveau van -0,19%, een daling van 43 basispunten (0,43%) vergeleken met een jaar eerder. De zwakke economische groei in de eurozone, en dan met name in de grootste economie Duitsland, gaf aanleiding voor de ECB opnieuw monetair te stimuleren. In 2019 daalden vooral de spreads van Spanje (-46 bp), Slowakije (-39 bp), Ierland (-33 bp) en Slovenië (-27 bp) aanzienlijk en presteerden duidelijk beter dan de kernlanden Oostenrijk (-5 bp) en Nederland (+1 bp). Actief beheer had per saldo een beperkt negatief effect op het rendement van het Fonds. De duration- en curveposities hadden in het jaar een negatieve bijdrage. Het landenbeleid had een positieve bijdrage met dank aan onder meer actieve posities in Frankrijk, Litouwen en Spanje.

Portefeuillebeleid

Binnen Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds wordt beoogd waarde toe te voegen op het gebied van actief duration-, landen- en curvebeleid. Het jaar 2019 begon met een short duration positie van 0,40 jaar in vergelijking met de benchmark, conform de visie van een hogere rente. Medio februari is deze positie opgehoogd naar 0,60 jaar. Vervolgens is in stapjes van telkens 0,20 jaar de short duration naar neutraal gebracht. Vanaf mei tot begin september waren de duration posities wisselend, afhankelijk van het renteniveau. In september werd er vervolgens een short duration positie ingezet die later nog werd uitgebreid. In de eurozone lieten de voorlopende indicatoren een verbetering zien en is een extra argument voor een hogere kapitaalmarktrente. Eind december 2019 was de duration van het Fonds 0,3 jaar korter ten opzichte van de duration van de benchmark. Binnen landen werden er diverse tactische posities ingenomen. Zo is bijvoorbeeld Spanje naar een duidelijk onderwogen positie gezet. De nieuwe linkse Spaanse regering kan een risico vormen voor de huidige positieve ontwikkeling van de economie in Spanje, onder meer vanwege de aankondiging van belastingverhogingen voor grote

bedrijven. Per ultimo december 2019 is het Fonds overwogen in Duitsland, Nederland, Slovenië, Letland en Litouwen ten koste van Frankrijk, Spanje en Ierland.

Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 5,8% (ultimo 2018: 6,3%). De VaR ² ultimo 2019 is 19,0% (ultimo 2018: 19,0%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ ultimo 2019: 12,9 (ultimo 2018: 12,2). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	In de verslagperiode werden transacties gedaan om de rentegevoeligheid van het Fonds maximaal 1 te laten afwijken van die van de benchmark en de renterisico's ten opzichte van de benchmark beperkt te houden.
Concentratierisico De benchmark vormt het uitgangspunt van de portefeuille. Hierdoor is er concentratierisico naar specifieke landen.	Hoog	Laag	De grootste drie debiteuren van de Onderliggende Beleggingsinstelling van het Fonds zijn: Frankrijk, Duitsland en Spanje. Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er is een grote concentratie in Duitsland en Frankrijk.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Laag	Gemiddeld	Tracking error ⁴ ultimo 2019: 0,2% (ultimo 2018: 0,3%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Het Fonds belegt in staatsobligaties; er is sprake van kredietrisico.	Laag	Gemiddeld	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is AA- (ultimo 2018: AA-) ⁵ .	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Crediteuren hebben een gemiddelde waardering van minimaal A-.
Liquiditeitsrisico Doordat voornamelijk in liquide vastrentende waarden wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

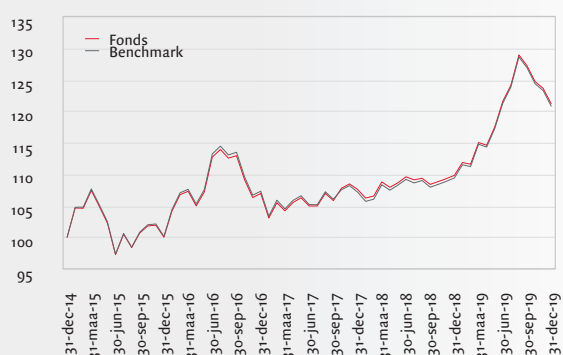
- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- 4 De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 5 De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

Rentegevoeligheidscontributie

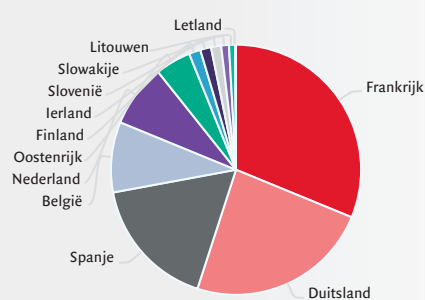
Rentegevoeligheidscontributie is de bijdrage van de modified duration per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie. De rentegevoeligheidscontributie per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie telt op tot de totale modified duration van de portefeuille.

RENTEGEVOELIGHEIDSCONTRIBUTIE	
Looptijdsegment (jaar)	Totaal
0 - 5	-0,46
5 - 10	2,70
10 - 15	2,26
15 - 20	1,98
20 - 25	1,94
25 - 35	2,93
35+	1,56
Totaal	12,92

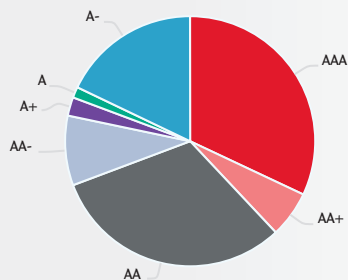
Geïndexeerd rendementsverloop

Landenverdeling

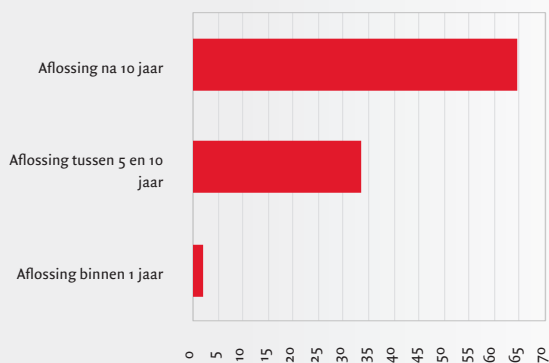
Ratingverdeling

Sectorallocatie

Looptijdverdeling

1.18 Zwitserleven Vastgoedfonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Vastgoedfonds belegt via participaties in de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Vastgoedfondsenpool, in beursgenoteerde aandelen van Europese vastgoedondernemingen die onderdeel uitmaken van de benchmark. De uit de beleggingen voortkomende valutarisico's worden niet afgedekt naar euro. Er kan gebruik worden gemaakt van futures op aandelen of aandelenindices ter beperking van transactiekosten bij toe- of uittreding of indien het als gevolg van marktomstandigheden tijdelijk niet mogelijk is de benchmark te repliceren via beleggingen in aandelen die onderdeel uitmaken van de benchmark. Het Fonds kende een passief beleggingsbeleid, waarbij het de samenstelling van de benchmark, de GPR Sustainable Real Estate Index Europe, zo goed als mogelijk repliceert.

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	283,2	27,52%	26,66%	0,80	29,32
2018	209,3	-5,79%	-6,17%	0,95	23,70
2017	184,9	14,08%	13,18%	0,65	26,10
2016	154,7	-0,94%	-1,41%	0,70	23,50
2015	132,4	17,06%	16,56%	0,55	24,43

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

In 2019 won het Fonds flink aan waarde. Beursgenoteerd Europees vastgoed profiteert van de lage rentestanden, waardoor de financieringslasten dalen, terwijl de hogere bezettingsgraden en hogere huren voor hogere opbrengsten zorgen. Daarnaast wordt vastgoed door beleggers vaak gezien als een goed alternatief voor laag renderende obligaties. De vastgoedaandelen stonden in juni tijdelijk onder druk door nieuwe Duitse wetgeving in de deelstaat Berlijn omtrent een verplichte beperking van huurverhogingen. Vastgoedaandelen herstelden zich in de tweede helft van het jaar opmerkelijk snel, vanwege de zoektocht naar rendement door beleggers.

De belangrijkste (negatieve) bijdragers aan de attributie:

- Land Securities (Verenigd Koninkrijk, +23%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: +0,1%). Initieel presteerde Land Securities beter dan puur retail vastgoed. Een analistenrapport wees beleggers erop dat ook Land Securities een aanzienlijke retail exposure heeft. Na de publicatie van dit rapport werd een groot gedeelte van de outperformance van het aandeel Land Securities weer prijsgegeven. De tweede jaarhelft stond in het teken van de brexit en door de overwinning van Boris Johnson werd er veel onzekerheid weggenomen.
- Segro (Verenigd Koninkrijk, +52%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: +0,1%). Segro's logistieke vastgoed presteerde aanzienlijk beter dan residentieel of ander commercieel vastgoed in de sector. Het bedrijf profiteert hiermee van de trend naar online winkelen.
- British land (Verenigd Koninkrijk, +19%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: +0,1%). British land is een van de grootste vastgoedbezitters in het Verenigd Koninkrijk. 2019 stond in het teken van de brexit, waarbij de koers van het aandeel in de zomer het laagste punt van het jaar bereikte. Na de parlementsverkiezingen, waarmee veel onzekerheid werd weggenomen, steeg het aandeel weer flink in waarde.
- Unibail-Rodamco-Westfield (Frankrijk, -4%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: +0,1%). Het strategisch plan van Unibail-Rodamco-Westfield om meer (winkel)panden te gaan verkopen zorgde voor een daling van de huurinkomsten.
- Derwent London (Verenigd Koninkrijk, +41%, relatieve bijdrage aan het rendement van het Fonds: +0,1%). Het aandeel kan worden vergeleken met de andere vastgoedaandelen die in het Verenigd Koninkrijk actief zijn. De tweede jaarhelft is de ommekeer gekomen en kende het aandeel een mooie afsluiting van het jaar.

Portefeuillebeleid

Het Fonds belegt op passieve wijze door de benchmark fysiek te repliceren door te beleggen in ondernemingen die deel uitmaken van de index en die daarnaast voldoen aan Environment, Social en Governance (ESG)-criteria.

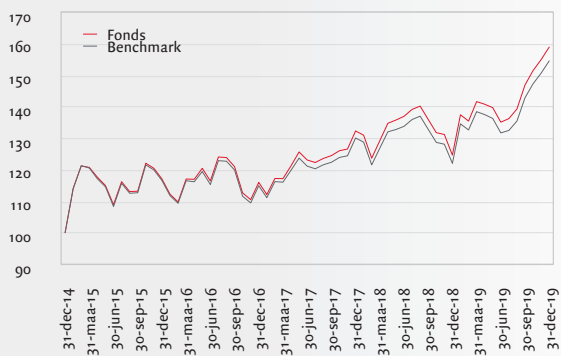
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

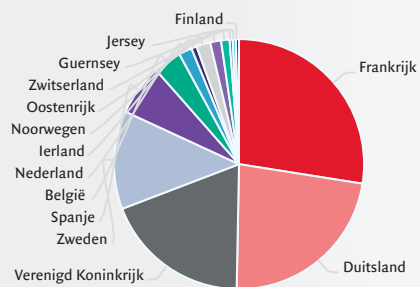
BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 11,1% (ultimo 2018: 11,7%). De VaR ² ultimo 2019 is 36,3% (ultimo 2018: 35,8%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het Fonds is blootgesteld aan vreemde valuta.	Gemiddeld	Hoog	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.11 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2019.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Het Fonds is gericht op de Europese vastgoed sector.	Hoog	Hoog	De grootste drie posities van de Onderliggende Beleggingsinstelling van het Fonds zijn: Vonovia Se, Unibail-Rodamco Westfield en Deutsche Wohnen Se. Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen zijn over landen en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een passief verantwoord beleggingsbeleid.	Laag	Laag	Tracking error ³ ultimo 2019: 0,1% (ultimo 2018: 0,1%).	De benchmark vormt het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie zal de portefeuille afwijken van de benchmark. De beheerder streeft naar een minimale tracking error.
Liquiditeitsrisico Doordat het Fonds in liquide aandelen beleggen is het liquiditeitsrisico beperkt.	Gemiddeld	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootste mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

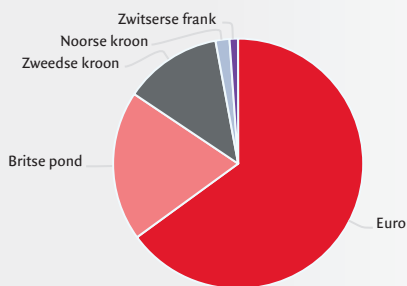
Geïndexeerd rendementsverloop

Landenverdeling

Valutaverdeling

1.19 Zwitserleven Wereld Aandelenfonds

Fondsprofiel

Voor 14 juni 2019 belegde het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds enkel in passief beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen die belegden in aandelen in de regio's Europa (37,5%), Noord-Amerika (35%), Opkomende Landen (15%) en Pacific (12,5%).

Vanaf 14 juni 2019 combineert het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds een belegging ter waarde van circa 80% in verantwoord en passief beheerde aandelenstrategieën met een belegging van circa 20% in een duurzaam en actief beheerde aandelenstrategie. De passief beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen in dit geval in aandelen in de regio's Europa (30%), Noord-Amerika (28%), Opkomende Landen (12%) en Pacific (10%). De verdeling over de Onderliggende Beleggingsinstellingen kan maximaal 5% afwijken van de standaardverdeling. Daarnaast belegt het Fonds in een duurzaam en actief beheerde aandelenstrategie (20%), Global Equity Impact Pool. Laatstgenoemde strategie heeft als doel bij te dragen aan enerzijds de zeventien Sustainable Development Goals (SDG's) en anderzijds aan het beperken van negatieve impact op de planetaire grenzen, oftewel de grenzen die gelden ten aanzien van de benuttingscapaciteit van de aarde.

Het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds is gericht op het behalen van een rendement dat na aftrek van kosten over een doorlopende beoordelingsperiode van drie jaar tenminste gelijk is aan het rendement van de samengestelde benchmark.

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € ³	Intrinsieke waarde per participatie in € ¹
2019	3.156,8	27,53%	27,25%	0,70	50,69
2018	2.259,5	-6,22%	-6,77%	0,85	40,37
2017	1.810,8	10,65%	10,28%	0,60	43,87
2016	1.502,0	9,73%	9,32%	0,50	40,21
2015	1.223,9	8,21%	7,77%	0,30	37,17

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

In 2019 steeg de waarde van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds. De goede relatieve prestaties van de Onderliggende Beleggingsinstellingen in vergelijking met de benchmarks zorgden voor extra rendement. De regio's Europa, Noord-Amerika en Pacific behaalden een outperformance. Opkomende Landen en Wereldwijd bleven in rendement achter in vergelijking met de bijbehorende benchmark. De bijdrage van de actieve regio-allocatie was licht negatief, dit kwam door de onderwogen positie in Noord-Amerika versus de overwogen posities in Europa, Opkomende Landen en Pacific.

Portefeuillebeleid

Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds combineert een belegging ter waarde van circa 80% in verantwoord en passief beheerde aandelenstrategieën met een belegging van circa 20% in een duurzaam en actief beheerde aandelenstrategie. Laatstgenoemde strategie heeft als doel bij te dragen aan enerzijds de zeventien Sustainable Development Goals (SDG's) en anderzijds aan het beperken van negatieve impact op de planetaire grenzen, oftewel de grenzen die gelden ten aanzien van de benuttingscapaciteit van de aarde.

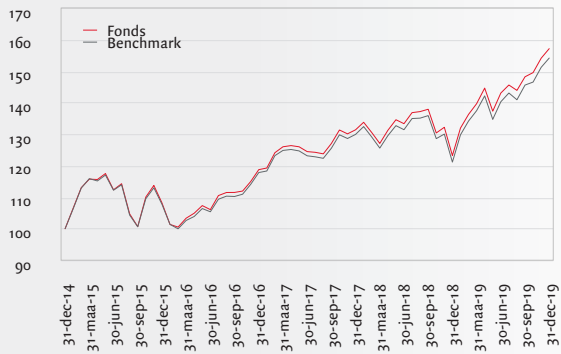
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 9,8% (ultimo 2018: 9,1%). De VaR ² ultimo 2019 is 33,4% (ultimo 2018 is 33,1%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het Fonds is via de onderliggende beleggingen blootgesteld aan vreemde valuta.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.11 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2019.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Doordat het Fonds belegt in verschillende regio's in de wereld is het concentratierisico beperkt.	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen zijn over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een passief verantwoord beleggingsbeleid.	Gemiddeld	Gemiddeld	Tracking error ³ ultimo 2019: 0,9% (ultimo 2018: 0,3%).	De benchmark vormt het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie zal de portefeuille afwijken van de benchmark. De beheerder streeft naar een minimale tracking error.
Liquiditeitsrisico Doordat onderliggende Fondsen in liquide aandelen beleggen is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Laag	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

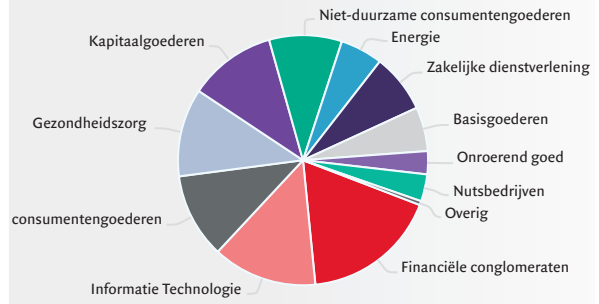
- De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootste mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

Geïndexeerd rendementsverloop

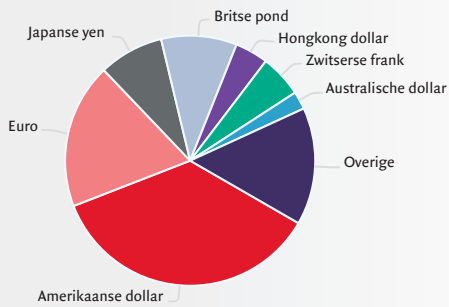
Sectorallocatie beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

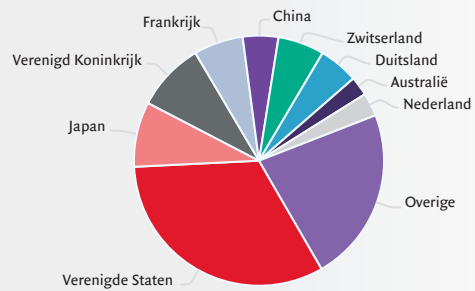
Valutaverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Landenverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

1.20 Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

Fondsprofiel

Per 14 juni 2019 wijzigde het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds. In samenhang met deze beleidswijziging is een nieuwe Fonds, het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, opgericht. Het oude beleggingsbeleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds wordt voortgezet in het nieuw opgerichte Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, die uitsluitend in de passief beheerde ARIFE Fondsen belegt. Het Fonds belegt derhalve in passief beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen die beleggen in aandelen in de regio's Europa (37,5%), Noord-Amerika (35%), Opkomende Landen (15%) en Pacific (12,5%). De verdeling over de Onderliggende Beleggingsinstellingen kan maximaal 5% afwijken van de standaardverdeling. Het beleggingsdoel is een rendement te behalen dat het rendement van de benchmark evenaart. Deze is opgebouwd uit de benchmarks van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin belegd wordt.

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019 ⁴	50,6	27,62%	25,05%	-	50,73

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

4 Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019. De rendementcijfers hebben derhalve betrekking op de periode 14 juni 2019 tot en met 31 december 2019.

Rendement

In 2019 steeg de waarde van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. De goede relatieve prestaties van de Onderliggende Beleggingsinstellingen in vergelijking met de benchmarks zorgden voor extra rendement. De regio's Europa, Noord-Amerika en Pacific behaalden een outperformance. Opkomende Landen was de enige regio die in rendement achterbleef in vergelijking met de benchmark. De bijdrage van de actieve regio-allocatie was licht negatief, dit kwam door de onderwogen positie in Noord-Amerika versus de overwogen posities in Europa, Opkomende Landen en Pacific.

Portefeuillebeleid

Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt in verantwoord en passief beheerde aandelenstrategieën in de regio's Europa, Noord Amerika, de Pacifische regio en in opkomende landen. Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt daartoe op basis van vastgestelde doelwelingen in de volgende vier door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen: ARIFE EU, ARIFE NA, ARIFE Pacific en ARIFE EM.

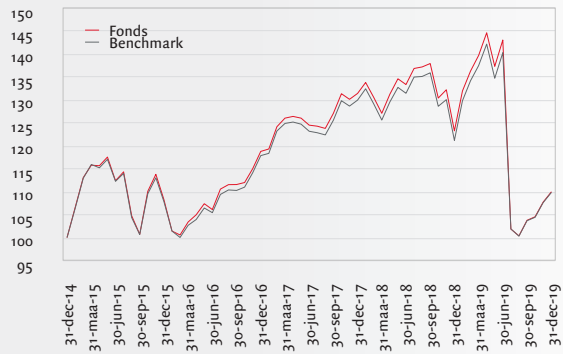
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE ¹	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ² ultimo 2019: 9,8% (ultimo 2018: 9,1%). De VaR ³ ultimo 2019 is 33,0% (ultimo 2018 is 33,1%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het Fonds is via de onderliggende beleggingen blootgesteld aan vreemde valuta.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.11 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2019.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Doordat het Fonds belegt in verschillende regio's in de wereld is het concentratierisico beperkt.	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen zijn over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een passief verantwoord beleggingsbeleid.	Laag	Laag	Tracking error ⁴ ultimo 2019: 0,3% (ultimo 2018: 0,3%).	De benchmark vormt het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie zal de portefeuille afwijken van de benchmark. De beheerder streeft naar een minimale tracking error.
Liquiditeitsrisico Doordat onderliggende Fondsen in liquide aandelen beleggen is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Laag	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

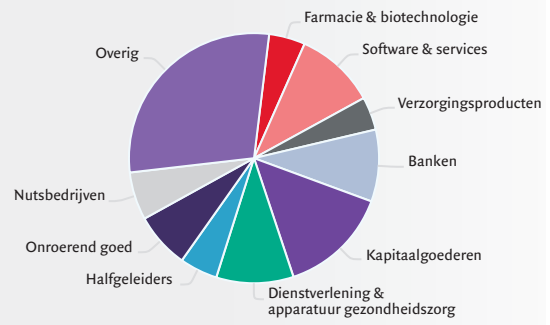
- De risicocijfers ultimo 2019 van het in juni 2019 opgerichte Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds worden vergeleken met de risicocijfers van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, ultimo 2018, die een identieke beleggingsstrategie hanteerde tot en met 14 juni 2019.
- De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis, bij het berekenen van de standaarddeviatie van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is gebruik gemaakt van beperkt beschikbare historische data van zes maanden.
- De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

Geïndexeerd rendementsverloop

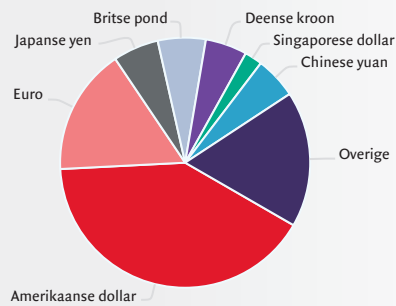
Sectorallocatie beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

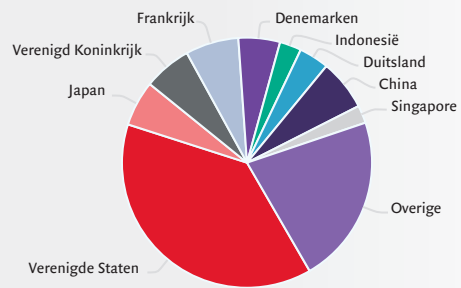
Valutaverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Landenverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff

D.G. Keiller

W.M. Schouten

Bijlage 1: Overzicht beleggingsstrategie en de vermogensbeheerder

Beleggingsfonds	Strategie	Portefeuillebeheerder
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	Europese aandelen	ACTIAM
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	Wereldwijde aandelen	ACTIAM en Amundi
Zwitserleven Vastgoedfonds	Europese beursgenoteerde vastgoed aandelen	ACTIAM
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds)	Euro obligaties (kortlopend)	ACTIAM
Zwitserleven Obligatiefonds	Euro obligaties	ACTIAM
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	Euro staatsobligaties	ACTIAM
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds	Wereldwijde aandelen	ACTIAM en Amundi

Een beschrijving van de beleggingsstrategieën vindt u op actiam.com

Bijlage 2: Overzicht verantwoordelijke fondsmanagers

De functie van Fondsmanager binnen ACTIAM is een fulltime functie met in de meeste gevallen geen ruimte voor andere taken binnen de organisatie. Bij het beheer van Fondsen in teamverband zijn de verantwoordelijkheden niet aan vaste aanspreekpunten gekoppeld en is dus sprake van gezamenlijke- en uitwisselbare verantwoordelijkheden.

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	Hilde Veelaert	2005	2003	1994
	Edwin Slaghekke	2017	2017	1999
	Margarita Shevtsova	2018	2018	2004

Hilde Veelaert

Relevante werkervaring

- 2003 – heden Gestart als Analist. Sinds 2005 Senior Portfolio Manager voor het ACTIAM Duurzaam Europees Aandelenfonds. In 2011 benoemd tot Hoofd Aandelen en daarmee verantwoordelijke voor de resultaten, beleggingsprocessen, klantencontacten en coaching van het aandelen team.
- 1999 – 2002 AXA Investment Managers, Portfolio Manager in het team Europese Aandelen met locatie Den Haag en Parijs.
- 1994 – 1999 AXA Bank België, Portfolio Manager Wereldwijde Aandelen en gestructureerde aandelenfondsen.

Relevante opleidingen

- Universiteit Leuven, Handels en Bedrijfseconomisch ingenieur
- Rijksuniversiteit Groningen, bedrijfskunde
- Financieel analist ABAF (EFFAS)
- DSI geregistreerd Senior Vermogensbeheerder

Edwin Slaghekke

Relevante werkervaring

- 2017 – heden Senior Portfolio Manager ACTIAM. lid van Europees aandelenteam.
- 2006 – 2017 Delta Lloyd Asset Management. Fondsmanager van het Delta Lloyd Select Dividend Fonds.
- 2006 ING Investment Management. Lid van Europees aandelenteam.
- 1999 – 2005 Investment Manager Theodoor Gilissen Bankiers. Lid van strategieteam en medeverantwoordelijk voor global equity portefeuille.

Relevante opleidingen

- Rijksuniversiteit Groningen, Bedrijfseconomie
- VBA, Vrije Universiteit Amsterdam
- DSI geregistreerd Senior Vermogensbeheerder

Margarita Shevtsova

Relevante werkervaring

- Juni 2018 - heden ACTIAM, Senior Portfolio Manager aandelen. Beheert het ACTIAM Duurzaam Europees Aandelenfonds.
- 2010-2018 - Achmea Investment Management, Portfolio Manager Equities. Fundamentele en actieve strategie voor Europa and Amerika portefeuilles.
- 2006-2010 - Keijser Capital, Senior Equity Analyst. Sell-side research Europese Technologie- en Energiesectoren.

- 2004-2006 - Oyens & Van Eeghen, Junior Financial Analyst. Sell-side research Europese Consumer Staples-, Energie-, Chemische- and Technologiesectoren.

Relevante opleidingen

- Chartered Financial Analyst (CFA)
- DSI geregistreerd Vermogensbeheerder

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Wereld Aandelenfonds	Robby Koreman	2017	2017	2006
	Caspar Sniijders	2017	2017	2016
	Amundi Asset Management S.A.	2016	n.v.t.	n.v.t.
	Edgar Taverne	2018	2018	1999
	Tashan Yen	2018	2016	2006
Zwitserleven Vastgoedfonds	Robby Koreman	2017	2017	2006
	Caspar Sniijders	2017	2017	2016
Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds	Robby Koreman	2017	2017	2006
	Caspar Sniijders	2017	2017	2016
	Amundi Asset Management S.A.	2016	n.v.t.	n.v.t.

Robby Koreman

Relevante werkervaring

- Vanaf juli 2017 – heden: ACTIAM Portfolio Manager verantwoordelijk voor het beheer en de ontwikkeling van de Responsible Index Funds Equity, de Onderliggende Beleggingsinstellingen van de AVIA's
- 2015 – 2017: Vivat verzekeringen – Quantitative analyst Risk
- 2013 – 2014: ABN Amro – Quantitative analyst Market Risk
- 2011 – 2013: APG Asset Management - Quantitative analyst
- 2011 – 2011: ING Belgium - Quantitative analyst Front Office Interest Rate Derivatives
- 2006 – 2011: Accenture – Capital Markets Consultant

Relevante opleidingen

- Universiteit Leuven – Electrical Engineering (signal processing)
- Certificate in Quantitative Finance (CQF)
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- Chartered Alternative Investment Analyst (CAIA)
- DSI geregistreerd Vermogensbeheerder

Caspar Sniijders

Relevante werkervaring

- 2017 – heden ACTIAM Portfolio Manager Global Equities en verantwoordelijk voor het beheer en de ontwikkeling van de Responsible Index Funds Equity, de Onderliggende Beleggingsinstellingen van de AVIA's
- 2016 – 2017: PGGM - stagiair verantwoord beleggen

Relevante opleidingen

- CAIA (Chartered Alternative Investment Analyst)
- DSI geregistreerd Vermogensbeheerder
- Universiteit Wageningen - Master Management & Economics met specialisatie in business economics
- Universiteit Wageningen - Bachelor Bedrijfs- en consumentenwetenschappen
- Universiteit Leuven – Electrical Engineering (signal processing)

Edgar Taverne

Relevante werkervaring

- 2018 - heden - ACTIAM Senior Portfolio Manager Global Equity Impact Strategy
- 2016 - Internal Investment Advisor Holland Casino Pension Fund
- 2008 - 2016. Achmea Insurance Portfolio Manager, Europese en Amerikaanse telecom en industriële sectoren
- 1999 - 2008. PGGM Investments Portfolio Manager, regio Azië

Relevante opleidingen

- Masters degree Business Economics, University of Groningen
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- DSI geregistreerd Vermogensbeheerder

Tashan Yen

Relevante werkervaring

- 2016 - heden: ACTIAM Senior Portfolio Manager, Global Equities
- 2015 - 2016: Anbang Asset Management, Vice President
- 2011 - 2015: Picoco LLC, Investment Associate
- 2008 - 2011: Darewind LLC, Managing Principal
- 2006 - 2008: Picoco LLC, Senior Analyst

Relevante opleidingen

- Massachusetts Institute of Technology - Master of Business Administration
- Massachusetts Institute of Technology - Master of Engineering, Civil Engineering
- University of California, Los Angeles - Bachelor of Science, Civil Engineering

Amundi Asset Management S.A.

Het Amundi index investment team bestaat uit twaalf portefeuille-managers, waarvan er negen vanuit Europa (Parijs) opereren en drie vanuit Azië (Tokyo). Deze geografische spreiding geeft het voordeel in nabijheid te zijn van onderliggende markten, het voordeel van beter begrip van lokale verschillen en dankzij het opereren in dezelfde tijdzone de mogelijkheid om snel te handelen. De Amundi index portefeuille-managers worden ondersteund door tien traders met een gemiddelde ervaring van vijftien jaar.

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Obligatiefonds	Chris Brils	2018	2018	1998
	Mehdi Abdi	2011	2011	2007
Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds)	Navied Sawari	2015	2015	2013
	Mehdi Abdi	2011	2011	2007
Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds	Pim Burggraeve	2018	2002	1995
	Mehdi Abdi	2011	2011	2007

Mehdi Abdi

Relevante werkervaring

- 2011 – heden - ACTIAM. Gestart als Senior Portfolio Manager Fixed Income. Vanaf 2018 Lead Portfolio manager Actiam Duurzaam Euro Obligatiefonds.
- 2007 - 2011 - Allianz Global Investors, Portfolio Manager Fixed income

Relevante opleidingen

- Bachelors degree International Business Administration, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Masters degree Finance & Investments, Erasmus Universiteit Rotterdam
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- Cursussen: Excel, Programmeren met VBA in Excel en Social Media

Chris Brils

Relevante werkervaring

- 2018 – heden ACTIAM. Gestart als Senior Portfolio Manager - Credit
- 2011 – 2017 BMO Global Asset Management, Head of Global High Yield
- 2008 – 2010 Pall Mall Investment Management, Head of High Yield
- 2005 – 2008 ABN AMRO Asset Management – Londen, Head of European High Yield
- 1998 – 2004 ABN AMRO Asset Management – Amsterdam, Senior Portfolio Manager

Relevante opleidingen

- Nyenrode Business Universiteit, bedrijfskunde
- ITC Enschede, GIS & Remote Sensing
- Wageningen University & Research, bosbouw
- Chartered Financial Analyst (CFA)

Navied Sawari

Relevante werkervaring

- 2015 – heden ACTIAM. Portfolio Manager Fixed Income, verantwoordelijk voor fundamentele analyse en portefeuillesamenstelling.
- 2013 – 2015 CFF. Investment Analyst, verantwoordelijk voor asset allocatie en manager selectie.

Relevante opleidingen

- Vrije Universiteit Amsterdam, Masters degree Finance
- Vrije Universiteit Amsterdam, Bachelors degree Economie en bedrijfseconomie
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder: Adviseren Beleggen Institutioneel

Pim Burggraeve

Relevante werkervaring

- 2002 – heden ACTIAM. Senior Portfolio Manager Fixed Income. Focus op portfolio construction, fixed income strategieën, asset allocation
- 1999 – 2001 Axa Investment Managers Den Haag
- 1995 – 1998 Ippa Bank / Royale Belge

Relevante opleidingen

- Universiteit van Antwerpen, master in Toegepaste Economische Wetenschappen
- Financieel analist ABAF (EFFAS)
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder

Bijlage 3: Lijst van uitgesloten ondernemingen op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria per 31 december 2019

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Aboitiz Power Corp. ¹	Utilities	Opkomende markten	Milieu
Adani Ports and Special Economic Zone	Transport	Opkomende markten	Milieu
Aerobet Rocketdyne Holdings Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Aeroteh SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Airbus Group Finance BV	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Airbus Group SE	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Alpha Natural Resources Inc	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Altria Group	Voedsel, dranken & tabak	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Aluminum Corporation of China Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Andeavor ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Andeavor LLC ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Anhui Conch Cement Company Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Anhui Great Wall Military Industry Co. Ltd. ¹	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Antero Resources Corporation ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Arch Coal Inc	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Aryt Industries Ltd	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Ashot Ashkelon Industries Ltd	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
AviChina Industry & Technology Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Babcock International Group Plc	Zakelijke dienstverlening	Europa	Wapens
BAE Systems Plc	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Banco BTG Pactual S.A. ¹	Banken	Opkomende markten	Corruptie en Klant- en productintegriteit
Bank Vtb PAO	Banken	Opkomende markten	Mensenrechten
Banpu Public Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
Barrick Gold Corporation	Grondstoffen	Noord-Amerika	Milieu
BAT Capital Corp	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
BAT Intl Finance Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Beijing Capital International Airport Company	Transport	Opkomende markten	Corruptie
Berjaya Sports Toto Berhad	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Bharat Heavy Electricals	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Bloomerry Resorts	Dienstverlening	Opkomende Markten	Klant- en productintegriteit
Braskem Finance Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende Markten	Corruptie
Braskem Netherlands Finance B.V. ¹	Grondstoffen	Opkomende Markten	Corruptie
Braskem S.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende Markten	Corruptie
British American Tobacco (Malaysia) Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
British American Tobacco Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Bukit Asam TBK PT ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
BWX Technologies Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Canadian Natural Resources Limited ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Canadian Oil Sands Ltd ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Canadian Tire Corp	Voeding & detailhandel	Noord-Amerika	Wapens
Cenovus Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Centerpoint Energy Inc. ¹	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
Centrais Eletricas Brasileiras SA	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Mensenrechten en Milieu
China Avionics Systems Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
China Coal Energy Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
China Mobile Ltd	Telecommunicatie	Opkomende markten	Corruptie en Mensenrechten

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
China Northern Rare Earth Group High Tech Co. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
China Petroleum & Chemical Corporation (SINOPEC)	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
China Power International Development	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
China Resources Cement Holdings Limited ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
China Resources Power Holdings	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
China Shenhua Energy Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
China Spacesat Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Chinalco Finance Holdings ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Chubu Electric power Company, Incorporated	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
CLP Holdings Limited	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
CLP Power Hong Kong Financing Ltd	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
Coal India	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Compagnie Financière Richemont SA	Consumptiegoederen & kleding	Europa	Wapens
Compagnie Pétrolière Impériale LTEE (Imperial Oil) ¹	Grondstoffen	North America	Milieu
Compania de Minas Buenaventura S.A.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
CONSOL Energy Inc	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Continental Resources	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Country Garden Holdings Company Limited ¹	Onroerend goed	Opkomende markten	Mensenrechten
Crown Resorts Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Daewoo Engineering & Construction Co. Ltd. ¹	Constructie & Engineering	Azië-Pacific	Milieu
Daicel Corporation	Grondstoffen	Azië-Pacific	Wapens
Dassault Aviation SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Datang International Power Generation Co., Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
DICK's Sporting Goods Inc	Retail	Noord-Amerika	Wapens
DMCI Holdings	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Milieu
DTE Energy Company	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
Eastern Co SAE	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Ecopetrol ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
Elbit Systems Limited ¹	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Electric Power Development Co., Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
ENEA SA	Nutsbedrijven	Europa	Milieu
Energy Transfer Partners ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer LP / Regency Energy Finance Corp ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer Operating LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer Partners ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer Partners LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Evraz Plc ¹	Grondstoffen	Europa	Arbeidsrechten
Exxaro Resources Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
Federal State Unitary Enterprise SPLAV State Research & Production Association	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Fluor Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Freeport-McMoRan Inc	Grondstoffen	Noord-Amerika	Mensenrechten en Milieu
G4S International Finance Plc	Zakelijke dienstverlening	Europa	Mensenrechten
G4S Plc	Zakelijke dienstverlening	Europa	Mensenrechten
Galaxy Entertainment Group	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Gazprom PAO	Energie	Opkomende markten	Milieu
GD Power Development Co. Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
General Dynamics Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Genting Behad	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Genting Malaysia Berhad	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Genting Plantations Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Genting Singapore Plc	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Greek Organisation Of Football Prognostics SA	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Grupo México S.A.B. de C.V.	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Guangdong Investment Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Guanghui Energy Co. Ltd ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
GVC Holdings	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
Hangzhou Hik-vision Digital ¹	Technologie, Hardware & Apparatuur	Opkomende markten	Mensenrechten
Hanwha Corporation	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Hanwha Techwin Co Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Honeywell International Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Hopewell Holdings ¹	Industriële Conglomeraten	Azië-Pacific	Milieu
Huadian Power International Corporation Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Huaneng Power International Inc	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Huntington Ingalls Industries, Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Husky Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
iFlyTek Co. Ltd. ¹	Software	Opkomende markten	Mensenrechten
Imperial Brands Finance Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Imperial Brands Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Inner Mongolia Junzheng Energy & Chemical Group Co. Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Inner Mongolia Yitai Coal Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
IOI Corporation Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
ITC Ltd	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Jacobs Engineering Group Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Japan Tobacco Inc	Voedsel, dranken & tabak	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Japan Tobacco International Financial Services ¹	Voedsel, dranken & tabak	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Jardine Cycle & Carriage Ltd	Retail	Azië-Pacific	Milieu
Jastrzebska Spolka Weglowa Spolka Akcyjna	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Jiangxi Copper Co Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Jinduicheng Molybdenum Co. Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Kangwon Land Inc	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Kingston Financial Group Ltd	Gediversifieerde financiële dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Kobe Steel, Ltd. ¹	Grondstoffen	Azië-Pacific	Milieu
Korea Electric Power Corporation ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Korea South-East Power Co., Ltd ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Korea Southern Power Co., Ltd ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Korea Western Power ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
KT&G Corporation	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Kuala Lumpur Kepong Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Arbeidsrechten en Mensenrechten
Kyushu Electric Power Company, Incorporated ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
L3-Harris Technology Inc. ¹	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Larsen & Toubro Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Las Vegas Sands Corporation	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Leidos Holdings	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Leonardo Finmeccanica SpA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Lockheed Martin Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Lig Nex1 Co. Ltd. ¹	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Manila Electric Co. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Marathon Petroleum Corp. ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Marubeni Corporation ¹	Kapitaalgoederen	Azië-Pacific	Milieu
MDU Resources Group Inc	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
MEG Energy Corp ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Melco Resorts & Entertainment Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Mesaieed Petrochemical Holding Company Q.S.C. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Metro Pacific Investments Corp. ¹	Banken	Opkomende markten	Milieu
Mexichem SAB de CV ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
MGM China Holdings Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
MGM Resorts International	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
NiSource Inc	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
NK Rosneft ¹ PAO	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Norilsk Nickel	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
NORINCO International Cooperation Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Northrop Grumman Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Novomatic AG	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
NRG Energy Inc ¹	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Energietransitie
NTPC Ltd ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
OCP S.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Oil and Natural Gas Corporation	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten, Arbeidsrechten en Milieu
ONGC Videsh Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Flutter Entertainment Plc	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
PAO Severstal	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Parsley Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
Perusahaan Perseroan (Persero) Pt Perusahaan Listrik Negara ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Petrobras Distribuidora SA	Energie	Opkomende markten	Milieu
PetroChina Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten, Corruptie en Milieu
Petróleo Brasileiro S.A. – Petrobras	Energie	Opkomende markten	Corruptie
Petróleos Mexicanos	Energie	Opkomende markten	Arbeidsrechten
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Philip Morris International Inc	Voedsel, dranken & tabak	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Phillips 66	Energie	Noord-Amerika	Controverse
Phillips 66 Partners LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Controverse
Poongsan Corporation	Grondstoffen	Opkomende markten	Wapens
Porsche Automobil Holding SE	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
POSCO	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
POSCO Chemtech Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
POSCO DAEWOO	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Power Construction Corporation of China, Ltd. ¹	Constructie & Engineering	Opkomende markten	Milieu
Prosegur Compania De Seguridad, S.a. ¹	Zakelijke dienstverlening	Europa	Arbeidsrechten
PT Adaro Energy Tbk	Energie	Opkomende markten	Milieu
PT Astra International Tbk	Autoproducten	Opkomende markten	Milieu
PT Barito Pacific Tbk ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Pt Gudang Garam Tbk	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Pt Hanjaya Mandala Sampoerna Tbk	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
PT Semen Indonesia (Persero) Tbk ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Energietransitie
PT United Tractors Tbk	Energie	Opkomende markten	Milieu
Ratch Group Public Company Limited ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Raytheon Company	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Reynolds American Inc	Voedsel, dranken & tabak	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Rheinmetall AG	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Richemont International Holding SA	Consumptiegoederen & kleding	Europa	Wapens
Rio Tinto Finance Plc	Grondstoffen	Europa	Mensenrechten en Milieu
Rio Tinto Ltd	Grondstoffen	Azië-Pacific	Mensenrechten en Milieu
Rio Tinto Plc	Grondstoffen	Europa	Mensenrechten en Milieu
Rolls-Royce Holdings Plc	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Rolls-Royce Plc	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Rosneft Finance SA	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Rosneft International Finance ¹	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Russian Agricultural Bank OJSC Via RSHB Capital SA ¹	Banks	Opkomende markten	Sancties
Safran SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Sands China Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Sasol Financing International Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
SASOL Financing USA LLC ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Sasol Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Saudi Arabian Oil Co ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
Sberbank Rossii PAO	Banken	Opkomende markten	Mensenrechten
SDG Finance ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
SDIC Power Holdings Co., Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Serco Group Plc	Zakelijke dienstverlening	Opkomende markten	Wapens
Shaanxi Coal Industry Company Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shandong Gold Mining Co Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shanghai Industrial Holdings Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Shanxi Lu'an Environmental Energy Dev. Co. Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shanxi Xishan Coal and Electricity Power Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
Shenenergy Company Limited	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Shenhua Overseas Capital ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shenzhen Energy Group Company Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Sinopec Group Overseas Development 2013 Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Sinopec Group Overseas Development 2015 Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
SJM Holdings Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
South32 Ltd	Grondstoffen	Azië-Pacific	Milieu
Southern Copper Corporation	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten, Arbeidsrechten en Milieu
Steel Capital (Severstal) ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Studio City Company Limited ¹	Dienstverlening	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Suedzucker AG ¹	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Suedzucker International Finance BV ¹	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Sumitomo Corporation ¹	Kapitaalgoederen	Azië-Pacific	Milieu
Suncor Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
Swedish Match AB	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Tabcorp Holdings Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Tatts Group Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Tauron Polska Energia	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Tbea Co Ltd. ¹	Kapitaalgoederen	Azië-Pacific	Milieu
Tenage Nasional Berhad ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Textron Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Thales SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
The Boeing Company	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
The Chugoku Electric Power Company, Incorporated ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
The Kansai Electric Power Company, Incorporated ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
The National Commercial Bank SJC ¹	Banken	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
The Stars Group ¹	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
The Tata Power Company Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Tokyo Electric Power Company Holdings Inc	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Mensenrechten
Tongling Nonferrous Metals Group Co Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Tourmaline Oil Corp. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
Transneft ¹ PAO	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Tsogo Sun Holdings Ltd	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Uniper SE ¹	Nutsbedrijven	Europa	Milieu
United Technologies Corp	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Vale Overseas Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Vale S.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Vedanta Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Vedanta Resources Plc	Grondstoffen	Europa	Mensenrechten en Milieu
Vnesheconombank via VEB Finance PLC ¹	Banken	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Volcan Compañía Minera ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Volkswagen AG	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen Bank GmbH	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen Financial Services AG	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen International Finance NV	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen Leasing GmbH	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
VTB Bank ¹	Banken	Opkomende markten	Sancties
Wal-Mart de Mexico S.A.B. de C.V.	Voeding & detailhandel	Opkomende markten	Arbeidsrechten en Corruptie
Washington H. Soul Pattinson And Company Limited ¹	Energie	Azië-Pacific	Milieu
Whiting Petroleum Corp ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Walmart	Voeding & detailhandel	Noord-Amerika	Arbeidsrechten en Wapens
William Hill Plc	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
Wynn Macau Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Wynn Resorts Ltd	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Xiamen Meiya Pico Information ¹	Technologie, Hardware & Apparatuur	Opkomende markten	Mensenrechten
Yancoal International Resources Development Co.' Limited	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Yanzhou Coal Mining Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
YPF Sociedad Anonima ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
Zhejiang Dahua Technology ¹	Technologie, Hardware & Apparatuur	Opkomende markten	Mensenrechten
Zhejiang Huahai Pharmaceuticals Co. Ltd. ¹	Farmaceutica	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Zhejiang Zheneng Electric Power Company Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Zijin International Capital Company Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Zijin Mining Group Company Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu

¹ Dit bedrijf is in de verslagperiode uitgesloten naar aanleiding van het besluit door het ESG-comité

Bijlage 4: Lijst van uitgesloten staatsobligaties per 31 december 2019

	EU- of VN-wapenembargo's	Freedom House ¹	Wereldbank World Governance Indicators
Afghanistan		X	X
Algerije		X	X
Angola		X	X
Azerbeidzjan		X	
Bahrein		X	
Bangladesh			X
Brunei		X	
Burundi		X	X
Cambodja		X	X
Centraal-Afrikaanse Republiek	X	X	X
China	X	X	
Cuba		X	
Democratische Republiek Congo		X	X
Djibouti		X	X
Egypte	X	X	X
Equatoriaal Guinea		X	X
Eritrea		X	X
Ethiopië		X	X
Gabon		X	
Gambia ²			
Guinea			X
Guinea-Bissau			X
Haïti			X
Irak		X	X
Iran	X	X	X
Israël ³		X	
Jemen	X	X	X
Kameroen		X	X
Kazachstan		X	
Kirgizië ²			
Komoren			X
Laos		X	
Libanon			X
Liberia ²			
Libië	X	X	X
Mali			X
Marokko ³		X	
Mauritanië		X	
Mozambique			X
Myanmar	X		X

	EU- of VN-wapenembargo's	Freedom House ¹	Wereldbank World Governance Indicators
Nicaragua		X	X
Nigeria			X
Noord-Korea	X	X	X
Oezbekistan		X	X
Oman		X	
Pakistan			X
Palestina (West Bank en Gaza)		X	
Qatar		X	
Republiek Congo		X	X
Rusland	X	X	
Rwanda		X	
Saoedi-Arabië		X	
Soedan	X	X	X
Somalië	X	X	X
Swaziland		X	X
Syrië	X	X	X
Tadzjikistan		X	X
Thailand		X	
Tsjaad		X	X
Turkije		X	
Turkmenistan		X	X
Uganda		X	
Venezuela	X	X	X
Verenigde Arabische Emiraten (VAE)		X	
Vietnam		X	
Wit-Rusland	X	X	
Zimbabwe	X		X
Zuid-Soedan	X	X	X
Swaziland		X	

- 1 In de uitsluitingenlijst worden landen opgenomen die als 'niet vrij' worden beoordeeld door Freedom House. De beoordeling van de 'Freedom House status' van landen is gebaseerd op een combinatie van indicatoren die de politieke rechten en burgerlijke vrijheden in een land beoordelen. Voor politieke rechten wordt gekeken naar verkiezingsproces, politiek pluralisme en participatie en het functioneren van de overheid. Voor burgerlijke vrijheden kijkt men naar vrijheid van meningsuiting en overtuiging, verenigings- en organisatie-rechten, rechtsstaat en persoonlijke autonomie en individuele rechten.
- 2 Deze landen horen sinds dit jaar niet langer bij de 20% van de landen met de laagste scores op de World Governance Indicators. Om te voorkomen dat het universum te veel fluctueert worden in de analyse data van twee opeenvolgende jaren gebruikt. Landen moeten voor twee opeenvolgende jaren niet bij de 20% laagst scorende landen op de World Governance Indicators horen om te worden toegelaten tot het universum. Deze landen blijven voor dit jaar uitgesloten, maar worden volgend jaar weer toegelaten mits ze hun score handhaven.
- 3 Deze landen worden als 'vrij' beschouwd door Freedom House, maar betwiste gebieden binnen hun grenzen worden beschouwd als 'niet vrij'.

2 Grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen

2.1 Algemeen

Inleiding

Ten aanzien van fondsen voor gemene rekening (FGR) is het geen wettelijk vereiste om een jaarrekening op 'paraplu-niveau' op te nemen en biedt de optelsom van de afzonderlijk Fondsen - gezien de juridische structuur - de participanten geen relevante additionele informatie. Derhalve bevat het jaarverslag 2019 enkel de afzonderlijke jaarrekeningen van de Fondsen, opgenomen in de hoofdstukken 3 tot en met 10.

Op 12 november 2019 is het Zwitserleven Credits Fonds overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Het Zwitserleven Credits Fonds maakt derhalve geen onderdeel meer uit van het jaarverslag Zwitserleven Beleggingsfondsen.

Per 14 juni 2019 is het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds opgericht. Het fonds belegt in vier Onderliggende Beleggingsinstellingen, namelijk ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific. Er heeft een transitie plaatsgevonden van een deel van de beleggingen van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds naar Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. De jaarrekening van het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgenomen in hoofdstuk 10.

Achtergrond

Zwitserleven Beleggingsfondsen betreft een fonds voor gemene rekening naar Nederlands recht met een open-end-structuur dat is opgericht op 27 juni 2007. Het fondsvermogen wordt verdeeld over series participaties voor de verschillende Fondsen. Participaties worden voor elk van de Fondsen uitsluitend aangeboden aan professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft).

De Fondsen worden uitsluitend aangeboden in Nederland. Elk Fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel en koersvorming. Voor alle Fondsen geldt dat het beleggingsbeleid met name is gericht op het behalen van vermogensgroei op de lange termijn. Ook de administratie van elk Fonds is gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het in een afzonderlijk Fonds gestort kapitaal wordt afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per Fonds afzonderlijk verantwoord in de afzonderlijke jaarrekeningen van de Fondsen. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een Fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de participaties in het betreffende Fonds.

Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) is er sprake van afgescheiden vermogens tussen de verschillende Fondsen. De Fondsen zijn gevormd voor onbepaalde tijd en zijn niet genoteerd aan een effectenbeurs.

De jaarrekeningen van de Fondsen zijn opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ), in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De jaarrekeningen van de Fondsen zijn opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel. Op onderdelen zijn in de jaarrekeningen van de Fondsen bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

ACTIAM N.V. (ACTIAM), die het beheer voert over de Fondsen, is een 100% deelneming van VIVAT N.V. te Amstelveen.

Bewaarder

De bewaarder is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, naleving van beleggingsbeleid en eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van de Fondsen. Vanaf 9 november 2018 is BNP Paribas Securities Services, Amsterdam branch aangesteld als bewaarder en custodian.

2.2 Algemene grondslagen

Verslagperiode

De verslagperiode van de Fondsen - opgenomen in de hoofdstukken 3 tot en met 10 - heeft betrekking op de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Vreemde valuta

Zowel de functionele valuta als de presentatievaluta is de euro. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen op rapportagedatum.

Onderstaande tabel presenteert de wisselkoersen (World Market/Reuters closing spot rates) die ultimo verslagperiode zijn gehanteerd:

Valutakoersen ten opzichte van de euro

VALUTA	31-12-2019	31-12-2018
Amerikaanse dollar	1,1225	1,1431
Australische dollar	1,5968	1,6238
Braziliaanse real	4,5155	4,4306
Britse pond	0,8473	0,8976
Canadese dollar	1,4556	1,5613
Chileense peso	844,0639	793,3461
Chinese yuan	7,8190	7,8485
Colombiaanse peso	3.690,0369	3.712,3796
Deense kroon	7,4725	7,4624
Egyptisch pond	18,0161	20,4852
Euro	1,0000	1,0000
Filipijnse peso	56,8505	60,1125
Hongaarse forint	330,6878	320,8000
Hongkong dollar	8,7463	8,9501
Indiase roepie	80,1218	79,8090
Indonesische roepia	15.583,1063	16.438,4970
Japanse yen	121,9877	125,4207
Keniaanse shilling	113,7654	116,4298
Maleisische ringgit	4,5916	4,7241
Mexicaanse peso	21,1972	22,5129
Nieuw-Zeelandse dollar	1,6638	1,7048
Noorse kroon	9,8637	9,8987
Poolse zloty	4,2512	4,2945
Russische roebel	69,7204	79,3032
Singaporese dollar	1,5094	1,5581
Taiwanese dollar	33,6492	35,1370
Thaise baht	33,6231	37,2210
Tsjechische kroon	25,4140	25,7370
Turkse lira	6,6800	6,0814
VAE-dirham	4,1231	4,1990
Zuid-Afrikaanse rand	15,6965	16,4442
Zuid-Koreaanse won	1.298,1151	1.275,5300
Zweedse kroon	10,5078	10,1350
Zwitserse frank	1,0870	1,1269

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst- en verliesrekening in vreemde valuta worden eveneens de transactiekoersen gehanteerd. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening op beleggingen worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de waardeveranderingen verwerkt. Verschillen uit hoofde van valutaomrekening op vorderingen en schulden worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de valutaresultaten verwerkt.

Opname van een actief of verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds of de Onderliggende Beleggingsinstelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien:

- er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen;
- het stellige voornemen bestaat om de posten netto en simultaan af te wikkelen.

De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van de waarde van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van de waarde van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Foutherstel

Indien een materiële fout na de vaststelling van de jaarrekening wordt geconstateerd, wordt deze middels een retrospectieve verwerking hersteld. Dit houdt in dat het eigen vermogen aan het einde van de voorafgaande verslagperiode wordt herrekend alsof de fout niet heeft plaatsgevonden. Het verschil tussen het eigen vermogen aan het eind van de voorafgaande verslagperiode voor en na herrekening, wordt vervolgens verwerkt als een rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen aan het begin van de huidige verslagperiode.

De bate of last als gevolg van een eventueel herstel van een niet-materiële fout wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening van de huidige verslagperiode.

Ten aanzien van verslagperiode 2019, is na de vaststelling van de jaarrekening 2018 van de Fondsen geen sprake geweest van foutherstel.

2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden tegen reële waarde in de balans opgenomen, tenzij anders vermeld. Wijzigingen in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling worden beschouwd als een stelselwijziging en verwerkt in lijn met artikel 2:362 BW.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening van de Fondsen vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de verslagperiode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige verslagperiodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten beleggingen, vorderingen, overige activa en kortlopende schulden. Onder de beleggingen zijn tevens opgenomen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden verwerkt op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ontstaan. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare

transactiekosten in de eerste opname worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Bij een vervolgwaaarding tegen reële waarde worden de transactiekosten verwerkt als waardeverandering in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten worden niet langer opgenomen indien (nagenoeg) alle rechten op economische voordelen of risico's op de positie zijn overgedragen. De transactiekosten bij verkoop worden in de post waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Beleggingen

De beleggingen staan ter vrije beschikking van de Fondsen of Onderliggende Beleggingsinstelling. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor de Fondsen en de Onderliggende Beleggingsinstellingen niet van toepassing of niet toegestaan.

Bepaling reële waarde beleggingen

In overeenstemming met RJ 290.916 volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in de jaarrekening van de Fondsen tegen reële waarde worden gewaardeerd. Voor de meerderheid van de beleggingen is, voor de prijs-component van de reële waarde, sprake van objectief vast te stellen frequente marktnoteringen. Voor bepaalde beleggingen zijn deze niet beschikbaar en vindt waardering plaats op basis van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Voor financiële activa en financiële verplichtingen die gewaardeerd worden tegen reële waarde dient de beleggingsentiteit aan te geven waar de boekwaarden van zijn afgeleid.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar de volgende waarderingsniveaus (categorieën):

- Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;
- Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;
- Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW); of
- Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte waarderingsmethodiek.

Als beleggingen op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de Beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen. In geval van bijzondere omstandigheden (zoals bijvoorbeeld grote volatiliteit op financiële markten) waardoor naar de mening van de Beheerder de waardering op de hierboven beschreven wijze leidt tot een waardering die niet de werkelijke waarde weerspiegelt, kan de Beheerder bij de vaststelling van de waarde van beursgenoteerde beleggingen rekening houden met verwachte noteringen aan de hand van relevante indices op financiële markten.

Aandelen

Beleggingen in aandelen (inclusief money market funds) worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Vaststelling van deze reële waarde vindt plaats op basis van de tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers op een gereglementeerde markt met actieve handel.

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er sprake is van een actieve markt wordt gebruikgemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante middenkoers (tussen de biedkoers en de laatkoers) ten tijde van het slot van de markt. Wanneer er geen actieve markt beschikbaar is voor een vastrentende belegging, wordt gebruikgemaakt van een koers die is afgeleid van quoteringen van vergelijkbare beleggingen, of van een koers op basis van een indicatieve quote die is verkregen van derde partijen die een markt onderhouden in de betreffende beleggingen. Indien dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde of als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingsmodellen of op basis van een marktopgave.

Andere waarderingsmodellen en veronderstellingen zouden tot andere schattingen kunnen leiden. Derivaten met een negatieve reële waarde zijn verantwoord in de post derivaten onder beleggingen op de passivazijde van de balans.

Voor ontvangen onderpand in verband met openstaande derivatenposities geldt dat het Fonds of de Onderliggende Beleggingsinstelling in de balans een schuld aan de tegenpartij opneemt voor het terug te betalen onderpand. Voor verstrekt onderpand in verband met openstaande derivatenposities neemt het Fonds of de Onderliggende Beleggingsinstelling een vordering op de tegenpartij op. Over het ontvangen of verstrekte onderpand wordt rente berekend.

Valutatermijncontracten

De marktwaarde van valutatermijncontracten wordt bepaald met behulp van een standaard model. Via het informatiesysteem van Bloomberg (Bloomberg Terminal) worden parameters en prijzen (quotes) ingelezen.

Futures

De marktwaarde van futures wordt bepaald aan de hand van de notering op een beurs of een andere gereguleerde markt.

Deposito's

Deposito's worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde, omdat de deposito's een korte looptijd hebben.

Callgelden

Callgelden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Beleggingen in Onderliggende Beleggingsinstellingen

De beleggingen van de Fondsen (kunnen) bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen. De participaties in de Onderliggende Beleggingsinstellingen worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde per einde verslagperiode, hetgeen overeenkomt met de reële waarde. De participaties worden op dagbasis aangekocht of verkocht tegen de vastgestelde intrinsieke waarde. De beleggingen zijn als liquide te beschouwen. De intrinsieke waarde van alle participaties wordt één keer per jaar gecontroleerd door de externe accountant in het kader van de jaarlijkse controle van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling.

Indien een Fonds 20 procent of meer van haar beheerde vermogen direct of indirect belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling, is in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgro Wft), artikel 124 lid 1i, van toepassing. Indien een Fonds 85 procent of meer van haar beheerde vermogen direct of indirect belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling, zijn artikel 122, lid 1a tot en met 1e, artikel 123, lid 1m, lid 5 en 6 en artikel 124, lid 1i en 1j ook van toepassing. Op grond van deze artikelen dient aanvullende informatie verstrekt te worden ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstelling waarin wordt belegd. Middels het opnemen van de jaarrekening van de Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voldaan aan de vereisten in voornoemde artikelen. De jaarrekening van de Onderliggende Beleggingsinstelling waarin wordt belegd wordt geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van de Fondsen die in de Onderliggende Beleggingsinstelling beleggen.

Ten aanzien van extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin door de Fondsen 20 procent of 85 procent van haar beheerde vermogen direct of indirect wordt belegd, wordt niet de jaarrekening van de extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling opgenomen, maar wordt de aanvullende informatie beperkt tot hetgeen is vereist op basis van voornoemde artikelen.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering en wordt dit toegelicht in de toelichting op de balans van de Fondsen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Fondsvermogen

Het totaal van fondsvermogen wordt bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle activa en verplichtingen volgens de van toepassing zijnde waarderinggrondslagen zijn verwerkt in de balans.

Verwerking van plaatsing en inkoop van participaties

De uit hoofde van plaatsing en inkoop van participaties ontvangen respectievelijk betaalde bedragen worden geheel verwerkt in het gestorte kapitaal van het desbetreffende Fonds. In geval van inkoop van participaties wordt afhankelijk van de gemiddelde historische uitgifteprijs van de ingekochte participaties, ook een deel op de overige reserves in mindering gebracht.

Bij de uitgifte en inkoop van participaties van de Fondsen wordt de intrinsieke waarde van de participaties verhoogd met een opslag respectievelijk verlaagd met een afslag om tot de uitgifterespectievelijk inkoopprijs te komen³. Deze op- en afslagen dienen met name ter dekking van transactiekosten die worden gemaakt. De op- en afslagen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen' en komen geheel ten goede aan het betreffende Fonds.

De op- en afslagen worden jaarlijks door de Beheerder vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. De Beheerder kan het betreffende percentage aanpassen indien het lange termijn gemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd.

Participaties als fondsvermogen

Participanten van het Fonds hebben het recht om hun participatie terug te verkopen aan het Fonds en participaties hebben daarmee een kenmerk van vreemd vermogen. De participaties van het Fonds worden in de jaarrekening van het Fonds als eigen vermogen verantwoord, omdat de participaties aan de volgende kenmerken voldoen:

- de houder van de participatie heeft recht op een pro-rata deel van de netto activa in het Fonds; en
- de participaties zijn achtergesteld ten opzichte van alle andere verplichtingen van het Fonds.

2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten van het beleggingsbeleid worden bepaald door de directe en indirecte opbrengsten uit beleggingen. De resultaten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben en worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Beleggingsresultaten

Directe en indirecte resultaten en aan de verslagperiode toe te rekenen kosten van beleggingen worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe resultaten worden opbrengsten uit rente en dividend gepresenteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Het dividend betreft het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van 'keuze dividend' (cashdividend of stockdividend) wordt bij de keuze voor stockdividend het niet ontvangen cash dividend verantwoord en als kostprijs van het stockdividend geregistreerd. Overige directe beleggingsresultaten worden aan de verslagperiode toegerekend waarin zij optreden.

Onder de indirecte resultaten worden de waardeveranderingen van beleggingen, de gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten, over de verslagperiode verantwoord. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen.

Transactiekosten

Eventuele transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen in de winst- en verliesrekening verantwoord. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd. Transactiekosten bij aankopen van derivaten worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Het totaalbedrag aan geïdentificeerde transactiekosten van beleggingen (naast de transactiekosten van derivaten) over de verslagperiode, wordt toegelicht in de toelichting op de winst- en verliesrekening van de Fondsen en/of indien sprake is van beleggingen in Onderliggende Beleggingsinstellingen, in de toelichting op de winst- en verliesrekening van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling.

³ Tot en met 31 december 2016 boden de Fondsen opgenomen in hoofdstuk 3 tot en met 11 de participaties aan tegen intrinsieke waarde. De Beheerder kon tot deze datum besluiten om in het belang van zittende participanten bij uitgifte en inkoop van participaties een op- of afslag te hanteren ter dekking van transactiekosten van aan- en verkopen van beleggingen. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van de Fondsen opgenomen in hoofdstuk 3 tot en met 11 aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds.

Aan de aan- en verkopen, door de Fondsen, van participaties in door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn geen transactiekosten verbonden. Echter ten aanzien van de ACTIAM Responsible Index Fund Equity-fondsen is wel sprake van een op- of afslag bij aan- of verkoop van participaties, maar dit is onderdeel van de transactieprijs die door de Fondsen wordt betaald ter verkrijging van de participaties en wordt als zodanig niet separaat geadmistreerd door de Fondsen.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Service fee / Beheervergoeding

Een onderdeel van de bedrijfslasten is de service fee / beheervergoeding. De Beheerder brengt de Fondsen een beheervergoeding oftewel een service fee in rekening. De service fee dient ter dekking van kosten van de bewaarder, de Beheerder, kosten van administratie, oprichtings- en introductiekosten en bewaargeving van effecten, alsmede van alle andere operationele kosten zoals die van toezicht en registratie, accountantscontrole, verslaggeving en participantenvergaderingen.

De service fee bedraagt op jaarbasis 0,04% van het gemiddelde fondsvermogen van het Fonds, met uitzondering van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. Voor het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds bedroeg de service fee van 1 januari 2018 tot 23 september 2019 0,02% van het gemiddelde fondsvermogen. Vanaf 23 september 2019 bedraagt de service fee op jaarbasis 0,036% van het gemiddeld fondsvermogen van het Fonds. Voor het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds bedraagt de service fee 0,02% van het gemiddelde fondsvermogen. Maandelijks wordt hiertoe 1/12e deel in rekening gebracht over het gemiddelde fondsvermogen gedurende de maand dat op dagbasis gereserveerd wordt.

In de service fee zijn begrepen de kosten voor het beheer van het fondsvermogen door de Beheerder. Wanneer het vermogensbeheer aan een derde partij wordt uitbesteed, zullen deze kosten apart in rekening worden gebracht bij het desbetreffende Fonds. Eventuele voordelen uit hoofde van (gedeeltelijk) retour ontvangen beheerkosten van deze derde partijen komen geheel ten gunste van het desbetreffende Fonds.

Lopende kosten factor (LKF)

De lopende kosten factor (LKF) van een Fonds omvat alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het Fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten factor wordt uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld fondsvermogen van het desbetreffende Fonds. Het gemiddeld fondsvermogen is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

Indien het Fonds belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling en het Fonds daarin gemiddeld over de verslagperiode meer dan 10 procent van het beheerde vermogen direct of indirect belegt, wordt voor de bepaling van de lopende kosten factor, tevens de lopende kosten van de Onderliggende Beleggingsinstelling meegenomen.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingsportefeuille van een Fonds. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in beleggingsportefeuilles. Een eventuele negatieve omloopfactor geeft aan dat toe- en uittreding in een Fonds niet per definitie gepaard hoeft te gaan met effectentransacties in onderliggende beleggingsportefeuilles.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

- Totaal 1: het totaal bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen);
- Totaal 2: het totaal bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de Fondsen;
- X: de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds. De gemiddelde intrinsieke waarde is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop deze zijn aangewend. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat, door aanpassingen hierop, tot kasstromen herleid. Kasstromen die betrekking hebben op beleggingen, de mutaties in voorzieningen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Overige kasstromen die samenhangen met toetreding en uittreding zijn opgenomen onder de kasstromen uit financieringsactiviteiten.

2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen

De jaarrekening van de Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De grondslagen zoals uiteengezet in de voorgaande hoofdstukken: i) hoofdstuk 2.2: Algemene grondslagen, ii) hoofdstuk 2.3: Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4: Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5: Grondslagen voor het kasstroomoverzicht, zijn overeenkomstig van toepassing voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen.

De jaarcijfers van de door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling, namelijk ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund, zijn opgesteld volgens Luxemburgse grondslagen. Deze grondslagen zijn gelijk aan de hierboven beschreven grondslagen met uitzondering van de hieronder beschreven uitzonderingen. Volgens de Nederlandse grondslagen vindt splitsing plaats van het eigen vermogen in onder andere gestort kapitaal; dit is volgens de Luxemburgse grondslagen niet het geval. Een ander verschil betreft een verschuiving tussen gerealiseerde waardeveranderingen en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Deze verschuiving wordt veroorzaakt door het feit dat de Luxemburgse fondsen er voor hebben gekozen om de historische kostprijs als kostprijs te hanteren voor de resultaatbepaling en voor de Nederlandse fondsen heeft ACTIAM er voor gekozen om de marktwaarde eind vorig boekjaar als kostprijs te hanteren.

2.7 Fiscale aspecten

Fiscale status

De Fondsen hebben gekozen voor de status van fiscale beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals dit nader uitgewerkt is in het Besluit beleggingsinstellingen. Dit houdt in dat de Fondsen geen vennootschapsbelasting verschuldigd zijn (0%-tarief) indien aan de in de wet en het besluit genoemde voorwaarden wordt voldaan. Wordt niet aan de voorwaarden voldaan, dan vervalt de status van fiscale beleggingsinstelling.

Voor een uitgebreide beschrijving van de fiscale aspecten van de Fondsen wordt verwezen naar: 'Prospectus Zwitserleven Beleggingsfondsen'.

Dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting

De Fondsen dienen op uitgekeerd dividend aan aandeelhouders in beginsel 15% dividendbelasting in te houden.

Op dividend dat van Nederlandse beleggingen wordt ontvangen, wordt in beginsel 15% dividendbelasting ingehouden. Op dividend en overige inkomsten dat van buitenlandse beleggingen wordt ontvangen, kan het betreffende land bronbelasting inhouden. Als Nederland een verdrag heeft gesloten met het betreffende bronland om dubbele belasting te voorkomen, kan het bronbelastingtarief mogelijk op grond van dit belastingverdrag worden verlaagd naar het verdragstarief. Afhankelijk van het betreffende belastingverdrag kunnen de Fondsen in beginsel verzoeken om een (gedeeltelijke) teruggaaf van de ingehouden bronbelasting (tot aan het verdragstarief) bij de buitenlandse belastingautoriteiten.

De Fondsen kunnen in beginsel de Nederlandse dividendbelasting die is ingehouden op ontvangen dividenden, en (resterende) buitenlandse bronbelasting tot maximaal 15% verrekenen met de dividendbelasting die zij moet afdragen over de dividenuitkeringen. Dit vindt plaats via de zogenaamde afdrachtvermindering. De Fondsen mogen de afdrachtvermindering niet toepassen ter zake van buitenlandse bronbelasting voor zover er vrijgestelde entiteiten deelnemen met uitzondering van vrijgestelde beleggingsinstellingen (VBI's).

2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van de Fondsen opgenomen in hoofdstuk 3 tot en met 10 kunnen financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan voornamelijk uit marktrisico, renterisico, valutarisico, concentratierisico, actief rendementsrisico, inflatierisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

In hoofdstuk 1 wordt per Fonds inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's. De risico's worden onderstaand en in de toelichting op de balans van het betreffende Fonds of de toelichting op de balans van de Onderliggende Beleggingsinstelling waarin het betreffende Fonds (een deel) van haar vermogen belegt, nader uitgewerkt.

Marktrisico

In hoofdstuk 1 wordt in de paragraaf 'Fondsprofiel', waar relevant, een verdeling van de portefeuille naar sector en/of land van het Fonds opgenomen. Voor de segmentatie van de beleggingen wordt verwezen naar de informatie zoals die is opgenomen in de jaarrekening van de Fondsen.

Renterisico

Het Zwitserleven Obligatiefonds (via Euro Obligatiepool en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund) -hoofdstuk 5 en 13- en het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds -hoofdstuk 7- beleggen in vastrentende waarden en staan derhalve (indirect) bloot aan renterisico. Het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds -hoofdstuk 6- belegt via de Euro Short Duration Pool eveneens indirect in vastrentende waarden maar kent een beperkt (indirect) renterisico als gevolg van de korte looptijd van de portefeuille.

In hoofdstuk 1 is in de paragraaf 'Fondsprofiel' voor de vastrentende Fondsen een overzicht van de verdeling van verwachte cash flows in de tijd opgenomen. Daarnaast zijn de gemiddelde resterende looptijden, het effectief rendement, het couponrendement en de modified duration opgenomen.

Valutarisico

De Fondsen die beleggingen in vreemde valuta aanhouden, lopen een valutarisico. In de toelichting op de beleggingen in de jaarrekening van de Fondsen, of van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin indirect wordt belegd, wordt gepresenteerd in welke valuta de beleggingen luiden.

Kredietrisico

Zwitserleven Obligatiefonds (via Euro Obligatiepool en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund) -hoofdstuk 5 en 13-, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (via Euro Short Duration Pool) -hoofdstuk 6- en Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds -hoofdstuk 7- beleggen in vastrentende waarden en lopen (indirect) kredietrisico. Het totale maximale kredietrisico van een Fonds wordt gelopen op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen.

Voor alle Fondsen opgenomen in hoofdstuk 3 tot en met 10 geldt bovendien dat, als gevolg van vooral verkooptransacties, kortlopende vorderingen ontstaan. De kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties kennen een laag risico omdat de onderliggende activa slechts worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag.

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode hebben de Fondsen geen tegenpartijrisico uit hoofde van afgeleide financiële instrumenten.

Paraplurisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het paraplurisico dat betrekking heeft op het feit dat alle Fondsen opgenomen in hoofdstuk 3 tot en met 10 deel uitmaken van dezelfde juridische paraplustructuur namelijk Zwitserleven Beleggingsfondsen. Daardoor is er een mogelijk risico dat een negatief vermogenssaldo van een Fonds wordt omgeslagen naar andere Fondsen. Gezien de aard van de beleggingen en gezien het feit dat de financiering van de beleggingen van elk Fonds uitsluitend met eigen vermogen geschiedt, is een dergelijke gebeurtenis in de praktijk nagenoeg uitgesloten.

2.9 Uitbestedingsrisico en monitoring van risico's

De Beheerder heeft een deel van de vermogensbeheertaken uitbesteed aan derden. ACTIAM bewaakt het voldoen aan wet- en regelgeving, alsmede beursvoorschriften. Er is periodiek overleg tussen ACTIAM en de afdeling Juridische Zaken en Fiscale Zaken van VIVAT. Daarnaast is de afdeling Compliance betrokken bij de monitoring van de fondsbeheeractiviteiten binnen en buiten ACTIAM.

2.10 Accountantskosten

De Beheerder brengt een service fee in rekening bij de Fondsen. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van de Beheerder. De Beheerder bekostigt de accountantskosten uit de service fee. Er worden geen accountantskosten direct ten laste van de Fondsen gebracht.

De accountantskosten die over 2019 in rekening gebracht zijn bij de Beheerder en die volledig betrekking hebben op de controle van het jaarverslag 2019, bedragen € 17.420 ex. 21% BTW (2018: € 17.420 ex. BTW). De accountant heeft geen andere diensten verleend dan hierboven benoemd.

3 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Aandelenfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	18-2-2018
Beleggingen	
Participaties in Euro Aandelenpool	-
Vorderingen	-
Overige activa	
Liquide middelen	-
Kortlopende schulden	-
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	-
Activa min kortlopende schulden	-
Fondsvermogen	
Gestort kapitaal	-35
Overige reserves	1.322
Onverdeeld resultaat	-1.287
Totaal fondsvermogen	-

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	01-01-2018 t/m 18-02-2018
Bedrijfsopbrengsten	
Opbrengsten uit beleggingen	
Dividend aandelen	-
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.285
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-
In rekening gebrachte op- en afslagen	2
Overige bedrijfsopbrengsten	1
Som der bedrijfsopbrengsten	-1.282
Bedrijfslasten	
Service fee	5
Overige bedrijfslasten	-
Som der bedrijfslasten	5
Resultaat	-1.287

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2018 t/m 18-02-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten	
Resultaat	-1.287
Koersverschillen op geldmiddelen	-1
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-1.288
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.285
Aankoop van beleggingen	-141
Verkoop van beleggingen	682
Mutaties in activa en passiva:	
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	225
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-22
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	741
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten	
Uitgifte van participaties	140
Inkoop van participaties	-901
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	19
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-742
Totaal nettokasstromen	-1
Koersverschillen op geldmiddelen	1
Mutatie liquide middelen	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-

Introductie

Het vermogen van het Zwitserleven Aandelenfonds is per 19 februari 2018 samengevoegd met het Zwitserleven Europees Aandelenfonds. Het Zwitserleven Aandelenfonds is daarmee per 19 februari 2018 opgehouden te bestaan. Voor toelichtingen op de jaarrekening wordt verwezen naar het jaarverslag 2018 van Zwitserleven Beleggingsfondsen, te vinden op de website van ACTIAM (www.actiam.com).

4 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Europees Aandelenfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Aandelenpool		1.331.247	1.136.704
Vorderingen	2	2.751	2.410
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	2.669	2.433
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		82	-23
Activa min kortlopende schulden		1.331.329	1.136.681
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		1.129.070	1.182.276
Overige reserves		-111.100	59.212
Onverdeeld resultaat		313.359	-104.807
Totaal fondsvermogen		1.331.329	1.136.681

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		-	10
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	30.540	2.026
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	282.795	-107.026
In rekening gebrachte op- en afslagen		526	632
Overige bedrijfsopbrengsten	7	4	53
Som der bedrijfsopbrengsten		313.865	-104.305
Bedrijfslasten			
Service fee		506	502
Som der bedrijfslasten		506	502
Resultaat		313.359	-104.807

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	313.359	-104.807
Koersverschillen op geldmiddelen	-4	-53
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	313.355	-104.860
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-30.540	-2.026
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-282.795	107.026
Aankoop van beleggingen	-134.972	-101.303
Verkoop van beleggingen	253.764	204.865
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-254	2.655
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	94	-73
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	118.652	106.284
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	175.806	130.991
Inkoop van participaties	-245.696	-201.800
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-87	-1
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	142	59
Uitgekeerd dividend	-48.821	-35.656
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-118.656	-106.407
Totaal nettokasstromen	-4	-123
Koersverschillen op geldmiddelen	4	53
Mutatie liquide middelen	-	-70
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	70
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

Het vermogen van het Zwitserleven Aandelenfonds is per 19 februari 2018 samengevoegd met het Zwitserleven Europees Aandelenfonds.

4.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in Euro Aandelenpool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Stand per 1 januari	1.136.704
Aankopen	134.972	101.303
Overheveling van Zwitserleven Aandelenfonds ¹	-	100.946
Verkopen	-253.764	-204.865
Gerealiseerde waardeveranderingen	30.540	2.026
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	282.795	-107.026
Stand ultimo periode	1.331.247	1.136.704

¹ Het vermogen van het Zwitserleven Aandelenfonds is per 19 februari 2018 samengevoegd met het Zwitserleven Europees Aandelenfonds.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Aandelenpool	21.494.393	23.694.248	1.331.247	1.136.704	48,93%	46,94%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Aandelenpool			61,93	47,97		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Aandelenpool opgenomen in hoofdstuk 12.1.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt indirect via de Euro Aandelenpool -hoofdstuk 12.1- in aandelen. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Aandelenpool bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 12.1.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrend. Het Fonds belegt via de Euro Aandelenpool niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen renterisico.

Kredietrisico

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt via de Euro Aandelenpool niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen significant kredietrisico met betrekking tot de beleggingen. Desalniettemin wordt wel beperkt kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds bedraagt ultimo verslagperiode € 2,8 miljoen (ultimo 2018: € 2,4 miljoen).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via de Euro Aandelenpool kan het fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	88	1
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	88	1
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	2.535	2.393
Te vorderen dividend-/bronbelasting	128	16
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.663	2.409
Totaal	2.751	2.410

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds betreft het een bedrag ultimo verslagperiode van € 16 duizend (2018: € 15 duizend).

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	2.535	2.393
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.535	2.393
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	88	1
Te betalen service fee	46	39
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	134	40
Totaal	2.669	2.433

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	1.182.276	1.136.890
Uitgegeven participaties	175.806	130.991
Overheveling van Zwitserleven Aandelenfonds ¹	-	100.946
Ingekochte participaties	-229.012	-186.551
Stand ultimo periode	1.129.070	1.182.276
Overige reserves		
Stand per 1 januari	59.212	18.505
Ingekochte participaties	-16.684	-15.249
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-153.628	55.956
Stand ultimo periode	-111.100	59.212
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-104.807	91.612
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	153.628	-55.956
Uitgekeerd dividend	-48.821	-35.656
Resultaat over de verslagperiode	313.359	-104.807
Stand ultimo periode	313.359	-104.807
Totaal fondsvermogen	1.331.329	1.136.681

1 Het vermogen van het Zwitserleven Aandelenfonds is per 19 februari 2018 samengevoegd met het Zwitserleven Europees Aandelenfonds.

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	1.331.329	1.136.681	1.247.007	867.694	966.763
Resultaat	313.359	-104.807	91.612	18.768	142.540
Aantal uitstaande participaties	61.523.607	65.194.664	63.433.501	46.793.685	51.536.385
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	21,64	17,44	19,66	18,54	18,76
Dividend ¹	0,76	0,55	0,55	0,60	0,60
Opbrengsten uit beleggingen	-	-	0,36	0,70	0,58
Waardeveranderingen beleggingen	4,91	-1,61	1,16	-0,32	2,08
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,01	0,01	0,03	-	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat³	4,91	-1,61	1,54	0,37	2,65

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals

geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

4.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	30.540	3.750
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-	-1.724
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	30.540	2.026
Totaal	30.540	2.026

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	282.795	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-107.026
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	282.795	-107.026
Totaal	282.795	-107.026

7 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	4	53
Totaal	4	53

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Europees Aandelenfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Europees Aandelenfonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten	506	502
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	1.264.569	1.256.206
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de Euro Aandelenpool, wordt voor de omloopfactor verwezen naar hoofdstuk 12.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, zijn 'nihil' in de verslagperiode (2018: nihil). De werkelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de Euro Aandelenpool. Voor de transactiekosten wordt derhalve verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van de Euro Aandelenpool in hoofdstuk 12.1.5.

4.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Europees Aandelenfonds. De Onderliggende Beleggingsinstelling, waarin het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt, belegt niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstelling belegt in gesecuritiseerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Europees Aandelenfonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds en bedraagt in de verslagperiode € 506 duizend (2018: € 502 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Europees Aandelenfonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,76.

De Beheerder stelt voor om € 0,65 dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 313.359 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

4.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁴ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁴ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

4.5 Overige gegevens

4.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Conform artikel 122 lid 2 Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) geeft onderstaand overzicht het totale persoonlijke belang weer dat de leden van de directie van ACTIAM en de Raad van Toezicht in een belegging van het Fonds per begin en einde van de verslagperiode hebben gehad.

OMSCHRIJVING	GEMEENSCHAPPELIJK BELANG IN AANTALLEN	
	31-12-2019	31-12-2018
ING Groep	-	496
NN Groep	1.411	1.331

4.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

4.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Europees Aandelenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Europees Aandelenfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Europees Aandelenfonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Europees Aandelenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Europees Aandelenfonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

5 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Obligatiefonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Obligatiepool		250.575	230.217
Vorderingen	2	220	564
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	228	572
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-8	-8
Activa min kortlopende schulden		250.567	230.209
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		246.163	231.480
Overige reserves		-5.200	-1.261
Onverdeeld resultaat		9.604	-10
Totaal fondsvermogen		250.567	230.209

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	446	-117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	9.208	105
In rekening gebrachte op- en afslagen		47	100
Som der bedrijfsopbrengsten		9.701	88
Bedrijfslasten			
Service fee		97	98
Som der bedrijfslasten		97	98
Resultaat		9.604	-10

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	9.604	-10
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	9.604	-10
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-446	117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-9.208	-105
Aankoop van beleggingen	-24.294	-21.033
Verkoop van beleggingen	13.590	37.442
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	329	-451
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-15	15
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-10.440	15.975
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	27.427	24.044
Inkoop van participaties	-12.953	-36.863
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	15	-15
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-329	451
Uitgekeerd dividend	-3.720	-3.592
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	10.440	-15.975
Totaal nettokasstromen	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

Het Zwitserleven Obligatiefonds brengt haar beleggingsbeleid ten uitvoer door belegging in een door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling, de Euro Obligatiepool. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe

beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed.

De jaarcijfers van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund zijn opgenomen in hoofdstuk 13.1.

5.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties Euro Obligatiepool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	230.217	246.638
Aankopen	24.294	21.033
Verkopen	-13.590	-37.442
Gerealiseerde waardeveranderingen	446	-117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	9.208	105
Stand ultimo periode	250.575	230.217

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Obligatiepool	4.957.509	4.741.125	250.575	230.217	8,70%	8,27%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Obligatiepool			50,54	48,56		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Obligatiepool opgenomen in hoofdstuk 12.2.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt indirect via de Euro Obligatiepool en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in obligaties. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 13.1.1 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrent. Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt via de Euro Obligatiepool en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in vastrentende waarden en staat derhalve indirect bloot aan een renterisico.

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft tevens het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting kan voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt via de Euro Obligatiepool en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in vastrentende waarden en staat derhalve indirect bloot aan een kredietrisico.

Het directe kredietrisico dat wordt gelopen is beperkt tot het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van het Zwitserleven Obligatiefonds bedraagt ultimo verslagperiode € 220 duizend (ultimo 2018: € 564 duizend).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) kan het Fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	15
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	15
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	220	549
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	220	549
Totaal	220	564

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	220	549
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	220	549
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	15
Te betalen service fee	8	8
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	8	23
Totaal	228	572

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	231.480	244.493
Uitgegeven participaties	27.427	24.044
Ingekochte participaties	-12.744	-37.057
Stand ultimo periode	246.163	231.480
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-1.261	1.274
Ingekochte participaties	-209	194
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-3.730	-2.729
Stand ultimo periode	-5.200	-1.261
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-10	863
Onttrekking aan overige reserves	3.730	2.729
Uitgekeerd dividend	-3.720	-3.592
Resultaat over de verslagperiode	9.604	-10
Stand ultimo periode	9.604	-10
Totaal fondsvermogen	250.567	230.209

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	250.567	230.209	246.630	259.191	254.601
Resultaat	9.604	-10	863	8.308	1.739
Aantal uitstaande participaties	14.268.877	13.433.331	14.188.521	14.659.753	14.468.618
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	17,56	17,14	17,38	17,68	17,60
Dividend ¹	0,27	0,25	0,35	0,50	0,60
Opbrengsten uit beleggingen	-	-	0,13	0,37	0,43
Waardeveranderingen beleggingen	0,70	-	-0,06 ²	0,22	-0,32
In rekening gebrachte op- en afslagen ³	-	0,01	-	-	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat⁴	0,69	-	0,06	0,58	0,10

- 1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.
- 2 De waardeveranderingen beleggingen per participatie zijn voor 2017 aangepast. Het negatief resultaat op futures werd niet als onderdeel van de waardeveranderingen meegenomen.
- 3 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.
- 4 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aanpassing beleggingsbeleid Euro Obligatiepool

Op 19 februari 2020 heeft ACTIAM het voornemen bekend gemaakt om de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen per 19 maart 2020 andermaal te wijzigen. De wijziging betreft een aanpassing van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool en derhalve het Zwitserleven Obligatiefonds.

Voor 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool in de beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende

vermogenstitels in plaats van dat belegd wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid, de beleggingsrestricties en de benchmark van de Euro Obligatiepool blijft gelijk aan die zoals van toepassing op ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

5.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	447	2
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-1	-119
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	446	-117
Totaal	446	-117

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	9.208	105
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	9.208	105
Totaal	9.208	105

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Obligatiefonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Obligatiefonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten	97	98
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	243.123	243.963
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden via de Euro Obligatiepool in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), wordt voor de omloopfactor verwezen naar hoofdstuk 13.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. Tevens zijn aan de aan- en verkopen van participaties in door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen (Euro Obligatiepool en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund) geen transactiekosten verbonden.

5.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Obligatiefonds. De Onderliggende Beleggingsinstelling, waarin het Zwitserleven Obligatiefonds belegt, belegt niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstelling belegt in gesecuriteerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Obligatiefonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Obligatiefonds en bedraagt in de verslagperiode € 97 duizend (2018: € 98 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Obligatiefonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Obligatiefonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Obligatiefonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Obligatiefonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,27.

De Beheerder stelt voor om € 0,07 dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 9.604 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

5.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁵ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁵ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

5.5 Overige gegevens

5.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Obligatiefonds.

5.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

5.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Obligatiefonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Obligatiefonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Obligatiefonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Obligatiefonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Obligatiefonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

6 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Kortlopend Obligatiefonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Short Duration Pool		19.553	19.961
Vorderingen	2	66	241
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	67	242
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-1	-1
Activa min kortlopende schulden		19.552	19.960
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		20.349	20.656
Overige reserves		-725	-585
Onverdeeld resultaat		-72	-111
Totaal fondsvermogen		19.552	19.960

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	1	-6
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	-65	-98
In rekening gebrachte op- en afslagen		-	1
Som der bedrijfsopbrengsten		-64	-103
Bedrijfslasten			
Service fee		8	8
Som der bedrijfslasten		8	8
Resultaat		-72	-111

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-72	-111
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-72	-111
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1	6
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	65	98
Aankoop van beleggingen	-1.596	-1.173
Verkoop van beleggingen	1.940	2.185
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-66	-
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-241	240
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	29	1.245
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	1.679	1.373
Inkoop van participaties	-1.917	-2.142
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	241	-240
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	66	-
Uitgekeerd dividend	-98	-236
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-29	-1.245
Totaal nettokasstromen	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

Vanaf 1 januari 2019 wijzigde het beleggingsbeleid en tevens de tenaamstelling van het Zwitserleven Geldmarktfonds. Het Zwitserleven Geldmarktfonds heet sindsdien het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds.

6.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties Euro Short Duration Pool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Stand per 1 januari	19.961
Aankopen	1.596	1.173
Verkopen	-1.940	-2.185
Lossingen	-	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	1	-6
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-65	-98
Stand ultimo periode	19.553	19.961

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Short Duration Pool	631.250	642.272	19.553	19.961	12,70%	12,99%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Short Duration Pool			30,98	31,08		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Short Duration Pool opgenomen in hoofdstuk 12.3.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds belegt via de Euro Short Duration Pool in obligaties. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Short Duration Pool bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 12.3.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrent. Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds belegt via de Euro Short Duration Pool in rentedragende vermogenstitels en staat derhalve indirect bloot aan een renterisico.

Kredietrisico

Doordat het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds belegt in de Euro Short Duration Pool staat het indirect bloot aan een kredietrisico. Het kredietrisico van de Euro Short Duration Pool wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement als gevolg van de mogelijkheid dat een kredietnemer of tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt. Hierin is tevens begrepen de mogelijkheid van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland.

Het directe kredietrisico van het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds wordt beperkt tot het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds bedraagt ultimo verslagperiode € 66 duizend (ultimo 2018: € 241 duizend).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via de portefeuille van de Euro Short Duration Pool kan het Fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	241
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	241
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	66	-
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	66	-
Totaal	66	241

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	66	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	66	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	241
Te betalen service fee	1	1
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1	242
Totaal	67	242

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	20.656	21.487
Uitgegeven participaties	1.679	1.373
Ingekochte participaties	-1.986	-2.204
Stand ultimo periode	20.349	20.656
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-585	-317
Ingekochte participaties	69	62
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-209	-330
Stand ultimo periode	-725	-585
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-111	-94
Onttrekking aan overige reserves	209	330
Uitgekeerd dividend	-98	-236
Resultaat over de verslagperiode	-72	-111
Stand ultimo periode	-72	-111
Totaal fondsvermogen	19.552	19.960

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	19.552	19.960	21.076	24.270	27.903
Resultaat	-72	-111	-94	-72	-16
Aantal uitstaande participaties	3.308.609	3.348.228	3.475.578	3.889.716	4.403.194
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	5,91	5,96	6,06	6,24	6,34
Dividend ¹	0,03	0,07	0,15	0,08	0,15
Opbrengsten uit beleggingen	-	-	0,04	0,11	0,10
Waardeveranderingen beleggingen	-0,02	-0,03	-0,07	-0,13	-0,10
Resultaat²	-0,02	-0,03	-0,03	-0,02	-

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

6.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	1	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-	-6
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	1	-6
Totaal	1	-6

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-65	-98
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	-65	-98
Totaal	-65	-98

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten	8	8
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	19.733	20.442
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de Euro Short Duration Pool, wordt voor de omloopfactor verwezen naar hoofdstuk 12.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. Tevens zijn aan de aan- en verkopen van participaties in door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen (Euro Short Duration Pool) geen transactiekosten verbonden.

6.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds. De Onderliggende Beleggingsinstelling, waarin het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds belegt, belegt niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstelling belegt in gesecuritiseerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds en bedraagt in de verslagperiode € 8 duizend (2018: € 8 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,03.

De Beheerder stelt voor om € 0,07 dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het negatieve resultaat in 2019 van € 72 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

6.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁶ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁶ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

6.5 Overige gegevens

6.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds).

6.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

6.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

7 Jaarrekening 2019

Zwitsersleven Government Bonds 10+ Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Obligaties		92.229	60.481
Vorderingen	2	830	959
Overige activa			
Liquide middelen	3	218	92
Kortlopende schulden	4	3	2
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.045	1.049
Activa min kortlopende schulden		93.274	61.530
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		89.873	65.414
Overige reserves		-4.499	-5.015
Onverdeeld resultaat		7.900	1.131
Totaal fondsvermogen		93.274	61.530

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		1.249	838
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	1.411	-133
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	5.246	390
In rekening gebrachte op- en afslagen		31	58
Som der bedrijfsopbrengsten		7.937	1.153
Bedrijfslasten			
Service fee		35	21
Overige bedrijfslasten		2	1
Som der bedrijfslasten		37	22
Resultaat		7.900	1.131

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	7.900	1.131
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	7.900	1.131
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.411	133
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.246	-390
Aankoop van beleggingen	-66.575	-60.556
Verkoop van beleggingen	41.484	40.595
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-143	-233
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1	-
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-23.990	-19.320
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	29.830	32.076
Inkoop van participaties	-5.582	-4.713
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	272	-257
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-	-20
Uitgekeerd dividend	-404	-7.745
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	24.116	19.341
Totaal nettokasstromen	126	21
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	126	21
Liquide middelen begin van de verslagperiode	92	71
Liquide middelen eind van de verslagperiode	218	92

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

7.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	60.481	40.263
Aankopen	66.575	60.556
Verkopen	-37.880	-38.993
Lossingen	-3.604	-1.602
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.411	-133
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	5.246	390
Stand ultimo periode	92.229	60.481

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. In de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's. Hieronder wordt een specificatie van de beleggingen gegeven naar regio's.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrent. Het Fonds belegt in vastrentende waarden en loopt derhalve renterisico. Onderstaande tabel geeft informatie betreffende het effectieve rendement, couponrendement, gemiddelde resterende looptijd en modified duration. Verder is een specificatie van de beleggingen gegeven met daarbij de renteherzieningsdatum van de belegging.

	31-12-2019	31-12-2018
Effectief rendement	0,49%	1,12%
Coupon rendement	1,41%	1,67%
Gemiddeld resterende looptijd	16,41 jr	15,22 jr
Modified duration	13,43	12,24

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het risico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden en te beleggen in hoogwaardige beleggingen. Hieronder wordt in de specificatie van de beleggingen inzicht gegeven in de spreiding en rating van de beleggingen.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 93,3 miljoen (ultimo 2018: € 61,5 miljoen).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt niet in vreemde valuta en loopt dus geen valutarisico.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

Effectenportefeuille

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
	Beleggingen per 31 december 2019				92.229
	Obligaties binnenland				7.502
1.200.000	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2027	1.285
1.085.000	2,5%	Nederland	EUR	15-1-2033	1.424
200.000	4%	Nederland	EUR	15-1-2037	327
400.000	3,75%	Nederland	EUR	15-1-2042	696
500.000	2,75%	Nederland	EUR	15-1-2047	809
1.220.000	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2028	1.312
600.000	0,5%	Nederland	EUR	15-1-2040	621
1.000.000	0,25%	Nederland	EUR	15-7-2029	1.028
	Obligaties buitenland				84.727
	België				8.378
200.000	0,8%	België	EUR	22-6-2027	213
1.880.000	1,25%	België	EUR	22-4-2033	2.102
300.000	1,45%	België	EUR	22-6-2037	343
300.000	1,9%	België	EUR	22-6-2038	367
490.000	4,25%	België	EUR	28-3-2041	831
600.000	1,6%	België	EUR	22-6-2047	709
400.000	2,25%	België	EUR	22-6-2057	548
110.000	2,15%	België	EUR	22-6-2066	150
330.000	3,75%	België	EUR	22-6-2045	555
1.300.000	1%	België	EUR	22-6-2031	1.412
60.000	1,7%	België	EUR	22-6-2050	72
1.000.000	0,9%	België	EUR	22-6-2029	1.076
	Caymaneilanden				-
655.356	0%	Sigma Finance	EUR	9-3-2009	-
	Duitsland				21.969
2.100.000	0,25%	Duitsland	EUR	15-2-2027	2.191
730.000	4,75%	Duitsland	EUR	4-7-2034	1.237
680.000	4%	Duitsland	EUR	4-1-2037	1.132
770.000	4,25%	Duitsland	EUR	4-7-2039	1.382
745.000	4,75%	Duitsland	EUR	4-7-2040	1.438
700.000	3,25%	Duitsland	EUR	4-7-2042	1.169
780.000	2,5%	Duitsland	EUR	4-7-2044	1.195
700.000	2,5%	Duitsland	EUR	15-8-2046	1.095
1.010.000	1,25%	Duitsland	EUR	15-8-2048	1.266
700.000	0,25%	Duitsland	EUR	15-8-2028	731
3.200.000	0,5%	Duitsland	EUR	15-2-2028	3.409
1.200.000	0%	Duitsland	EUR	15-8-2029	1.221
270.000	0%	Duitsland	EUR	15-8-2050	242
2.450.000	0,25%	Duitsland	EUR	15-2-2029	2.556
1.700.000	0%	Duitsland	EUR	12-6-2020	1.705
	Finland				1.339
400.000	0,75%	Finland	EUR	15-4-2031	426
290.000	1,375%	Finland	EUR	15-4-2047	349
380.000	0,5%	Finland	EUR	15-9-2028	397
150.000	1,125%	Finland	EUR	15-4-2034	167
	Frankrijk				28.856
3.500.000	1%	Frankrijk	EUR	25-5-2027	3.785

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
2.400.000	0,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2028	2.554
2.400.000	2,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2030	2.983
3.000.000	1,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2031	3.434
1.600.000	1,25%	Frankrijk	EUR	25-5-2036	1.786
1.370.000	4%	Frankrijk	EUR	25-10-2038	2.211
1.470.000	1,75%	Frankrijk	EUR	25-6-2039	1.776
1.060.000	4,5%	Frankrijk	EUR	25-4-2041	1.870
1.100.000	3,25%	Frankrijk	EUR	25-5-2045	1.722
1.050.000	2%	Frankrijk	EUR	25-5-2048	1.346
500.000	4%	Frankrijk	EUR	25-4-2055	949
600.000	4%	Frankrijk	EUR	25-4-2060	1.188
500.000	1,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2066	621
1.600.000	1,25%	Frankrijk	EUR	25-5-2034	1.791
730.000	1,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2050	840
		Ierland			1.255
150.000	1,7%	Ierland	EUR	15-5-2037	177
310.000	2%	Ierland	EUR	18-2-2045	394
250.000	0,9%	Ierland	EUR	15-5-2028	268
220.000	1,3%	Ierland	EUR	15-5-2033	245
150.000	1,5%	Ierland	EUR	15-5-2050	171
		Letland			132
100.000	2,25%	Letland	EUR	15-2-2047	132
		Litouwen			698
600.000	0,95%	Litouwen	EUR	26-5-2027	636
50.000	2,125%	Litouwen	EUR	22-10-2035	62
		Oostenrijk			4.226
800.000	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-2-2028	852
350.000	2,4%	Oostenrijk	EUR	23-5-2034	452
450.000	4,15%	Oostenrijk	EUR	15-3-2037	731
210.000	3,15%	Oostenrijk	EUR	20-6-2044	335
290.000	1,5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2047	351
280.000	3,8%	Oostenrijk	EUR	26-1-2062	577
270.000	1,5%	Oostenrijk	EUR	2-11-2086	334
570.000	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2029	594
		Slovenië			1.193
670.000	1,25%	Slovenië	EUR	22-3-2027	724
120.000	1,5%	Slovenië	EUR	25-3-2035	134
150.000	1,75%	Slovenië	EUR	3-11-2040	173
150.000	1,1875%	Slovenië	EUR	14-3-2029	162
		Slowakije			913
360.000	1,375%	Slowakije	EUR	21-1-2027	392
70.000	2%	Slowakije	EUR	17-10-2047	88
140.000	1,875%	Slowakije	EUR	9-3-2037	165
250.000	1%	Slowakije	EUR	12-6-2028	268
		Spanje			15.768
3.600.000	1,4%	Spanje	EUR	30-4-2028	3.915
900.000	2,7%	Spanje	EUR	31-10-2048	1.193
700.000	4,7%	Spanje	EUR	30-7-2041	1.185
470.000	3,45%	Spanje	EUR	30-7-2066	744
830.000	2,9%	Spanje	EUR	31-10-2046	1.132
600.000	5,15%	Spanje	EUR	31-10-2044	1.109

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.290.000	1,95%	Spanje	EUR	30-7-2030	1.477
1.400.000	2,35%	Spanje	EUR	30-7-2033	1.691
1.250.000	4,2%	Spanje	EUR	31-1-2037	1.905
1.400.000	0,6%	Spanje	EUR	31-10-2029	1.417

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	92.229	100,0	60.481	100,0
Totaal	92.229	100,0	60.481	100,0

Landenverdeling Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Frankrijk	28.856	31,2	17.979	29,7
Duitsland	21.969	23,8	14.939	24,7
Spanje	15.768	17,1	10.925	18,1
België	8.378	9,1	5.683	9,3
Nederland	7.502	8,1	3.907	6,5
Oostenrijk	4.226	4,6	3.070	5,1
Finland	1.339	1,5	1.678	2,8
Ierland	1.255	1,4	1.251	2,0
Slovenië	1.193	1,3	416	0,7
Slowakije	913	1,0	529	0,9
Litouwen	698	0,8	104	0,2
Letland	132	0,1	-	-
Totaal	92.229	100,0	60.481	100,0

Ratingverdeling Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	MARKTWAARDE	%	MARKTWAARDE	%
AAA	29.471	32	18.847	31,2
AA+	5.565	6,0	4.748	7,9
AA	28.856	31,3	17.978	29,7
AA-	8.378	9	5.683	9,4
A+	2.168	2,4	1.780	2,9
A	1.255	1,4	-	0,0
A-	16.536	17,9	11.445	18,9
Totaal	92.229	100,0	60.481	100,0

Aflossing van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	1.705	1,8	1.100	1,8
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	30.986	33,6	25.335	41,9
Aflossing na 10 jaar	59.538	64,6	34.046	56,3
Totaal	92.229	100,0	60.481	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	71	343
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	71	343
Beleggingsactiviteiten		
Lopende rente obligaties	759	616
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	759	616
Totaal	830	959

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen service fee	3	2
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3	2
Totaal	3	2

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	65.414	38.329
Uitgegeven participaties	29.830	32.076
Ingekochte participaties	-5.371	-4.991
Stand ultimo periode	89.873	65.414
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-5.015	5.839
Ingekochte participaties	-211	278
Toevoeging/onttrekking uit onverdeeld resultaat	727	-11.132
Stand ultimo periode	-4.499	-5.015
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	1.131	-3.387
Toevoeging/onttrekking aan overige reserves	-727	11.132
Uitgekeerd dividend	-404	-7.745
Resultaat over de verslagperiode	7.900	1.131
Stand ultimo periode	7.900	1.131
Totaal fondsvermogen	93.274	61.530

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	93.274	61.530	40.781	478.103	470.590
Resultaat	7.900	1.131	-3.387	34.694	-55
Aantal uitstaande participaties	8.639.208	6.258.319	3.507.978	40.320.236	41.256.652
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	10,80	9,83	11,63	11,86	11,41
Dividend ¹	0,05	2,00	0,30	0,34	0,35
Opbrengsten uit beleggingen	0,15	0,17	0,23	0,29	0,32
Waardeveranderingen beleggingen	0,82	0,04	-0,35 ²	0,55	-0,31
In rekening gebrachte op- en afslagen ³	-	0,01	0,02	-	-
Resultaat⁴	0,97	0,22	-0,10	0,84	0,01

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 De waardeveranderingen beleggingen per participatie zijn voor 2017 aangepast. Het negatief resultaat op futures werd niet als onderdeel van de waardeveranderingen meegenomen.

3 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

4 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de

onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

7.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-3	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
	-3	-
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	1.444	161
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-14	-195
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	1.430	-34
Futures		
Futures - gerealiseerde koerswinsten	937	788
Futures - gerealiseerde koersverliezen	-953	-887
Futures - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Futures - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal futures	-16	-99
Totaal	1.411	-133

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	5.453	652
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-207	-262
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	5.246	390
Totaal	5.246	390

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	35	21
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	86.959	51.608
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 83,54% (2018: 124,71%).

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 2.927 (2018: € 181).

7.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds en bedraagt in de verslagperiode € 35 duizend (2018: € 21 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,05.

De Beheerder stelt voor om € 0,08 dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 7.900 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

7.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁷ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁷ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

7.5 Overige gegevens

7.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds.

7.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

7.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

8 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Wereld Aandelenfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen		3.151.041	2.254.120
Vorderingen	2	12.563	7.309
Overige activa			
Liquide middelen	3	5.878	79
Kortlopende schulden	4	12.683	1.995
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		5.758	5.393
Activa min kortlopende schulden		3.156.799	2.259.513
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		2.511.469	2.205.415
Overige reserves		-7.988	210.342
Onverdeeld resultaat		653.318	-156.244
Totaal fondsvermogen		3.156.799	2.259.513

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		38.422	35.975
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	85.177	2.747
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	529.792	-195.671
In rekening gebrachte op- en afslagen		642	1.132
Som der bedrijfsopbrengsten		654.033	-155.817
Bedrijfslasten			
Service fee		691	425
Overige bedrijfslasten	8	24	2
Som der bedrijfslasten		715	427
Resultaat		653.318	-156.244

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	653.318	-156.244
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	653.318	-156.244
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-85.177	-2.747
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-529.792	195.671
Aankoop van beleggingen	-994.931	-745.589
Verkoop van beleggingen	712.979	105.036
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-7.167	-1.112
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.769	1.264
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-252.539	-603.721
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	432.056	741.235
Inkoop van participaties	-146.797	-99.732
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	1.913	-1.173
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	12.457	-
Uitgekeerd dividend	-41.291	-36.550
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	258.338	603.780
Totaal nettokasstromen	5.799	59
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	5.799	59
Liquide middelen begin van de verslagperiode	79	20
Liquide middelen eind van de verslagperiode	5.878	79

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

Met ingang van 14 juni 2019 is het beleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds gewijzigd. Per 14 juni 2019 vond er een verduurzaming van het beleggingsbeleid plaats alsmede een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds.

De beleidswijziging heeft tevens geleid tot een bijstelling van de beheervergoeding (per 23 september 2019 van 0,020% naar 0,036%) en de op- en afslagen van het Fonds. Daarnaast is het oude beleggingsbeleid van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds tevens voortgezet in het nieuw opgerichte Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds (zie hoofdstuk 10), die uitsluitend in de passief beheerde ACTIAM Responsible Index Fondsen belegt.

Vóór de wijzigingsdatum belegde het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds in deze passief beheerde fondsen. De wijziging ziet op het toevoegen van een duurzame en actief beheerde aandelenstrategie, namelijk de Global Equity Impact Pool. De jaarrekening van Global Equity Impact Pool is toegevoegd in hoofdstuk 12.5.

8.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Stand per 1 januari	2.254.120
Aankopen	994.931	745.589
Verkopen	-712.979	-105.036
Gerealiseerde waardeveranderingen	85.177	2.747
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	529.792	-195.671
Stand ultimo periode	3.151.041	2.254.120

Het grote saldo van de aan- en verkopen wordt veroorzaakt door het toevoegen van de Global Equity Impact Pool aan de effectenportefeuille ten koste van de bestaande effectenportefeuille.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. In de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe	13.024	14.621	946.940	859.126	53,01%	56,01%
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America	12.478.280	14.235.725	882.397	762.730	27,77%	31,59%
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	11.587.027	12.831.154	380.174	349.657	95,93%	98,17%
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific	2.596	2.874	310.508	282.607	33,61%	37,05%
Global Equity Impact Pool	19.604.109	-	631.022	-	98,02%	--
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe			72.706,23	58.760,35		
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America			70,71	53,58		
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets			32,81	27,25		
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific			119.590,15	98.346,57		
Global Equity Impact Pool			32,19	25,16		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), zijn de jaarrekeningen van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 11.1 en hoofdstuk 11.2. ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegt vanaf 3 oktober 2019 direct in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada. Voor 3 oktober 2019 belegde ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America indirect (via ACTIAM Responsible Index North America-B) in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada. Op 3 oktober 2019 is ACTIAM Responsible Index North America-B opgeheven en zijn de directe beleggingen overgeheveld naar ACTIAM Responsible Index North America.

Met ingang van 14 juni 2019 belegt het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds tevens in de Global Equity Impact Pool. De jaarrekening van Global Equity Impact Pool is toegevoegd in hoofdstuk 12.5.

Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt tevens in het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific, echter ten aanzien van deze twee Onderliggende Beleggingsinstellingen voor niet meer dan 20 procent van haar vermogen.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt indirect via de ACTIAM Responsible Index Fund Equity-fondsen in aandelen. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America en de Global Equity Impact Pool bevinden wordt verwezen naar respectievelijk hoofdstuk 11.1.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen, hoofdstuk 11.2.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen en hoofdstuk 12.5.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrente. Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt via de Onderliggende Beleggingsinstellingen niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen renterisico.

Kredietrisico

Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen significant kredietrisico met betrekking tot de beleggingen. Desalniettemin wordt wel beperkt kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds bedraagt ultimo verslagperiode € 18,4 miljoen (ultimo 2018: € 7,4 miljoen).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen, kan het Fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	1.913
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	1.913
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	6.800	-
Te vorderen dividend-/bronbelasting	5.763	5.396
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	12.563	5.396
Totaal	12.563	7.309

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds betreft het een bedrag van nihil (2018: nihil).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	12.457	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	12.457	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	130	1.956
Te betalen service fee	96	39
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	226	1.995
Totaal	12.683	1.995

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.205.415	1.551.116
Uitgegeven participaties	432.056	741.235
Ingekochte participaties	-126.002	-86.936
Stand ultimo periode	2.511.469	2.205.415
Overige reserves		
Stand per 1 januari	210.342	96.669
Ingekochte participaties	-20.795	-12.796
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-197.535	126.469
Stand ultimo periode	-7.988	210.342
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-156.244	163.019
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	197.535	-126.469
Uitgekeerd dividend	-41.291	-36.550
Resultaat over de verslagperiode	653.318	-156.244
Stand ultimo periode	653.318	-156.244
Totaal fondsvermogen	3.156.799	2.259.513

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	3.156.799	2.259.513	1.810.804	1.501.990	1.223.882
Resultaat	653.318	-156.244	163.019	140.553	76.034
Aantal uitstaande participaties	62.273.671	55.971.414	41.279.604	37.353.930	32.925.983
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	50,69	40,37	43,87	40,21	37,17
Dividend ¹	0,70	0,85	0,60	0,50	0,30
Opbrengsten uit beleggingen	0,64	0,74	0,74	0,48	0,54
Waardeveranderingen beleggingen	10,29	-3,96	3,49	3,40	2,08
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,01	0,02	0,01	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	0,01	0,02
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat³	10,93	-3,21	4,23	3,88	2,63

- 1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.
- 2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.
- 3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

Wijziging beleggingsbeleid Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

Op 18 maart 2020 maakte ACTIAM bekend dat de op 24 februari 2020 aangekondigde wijzigingen van de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen niet op 24 maart 2020 van kracht worden. Het doorvoeren van de betreffende wijzigingen voor Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds werd uitgesteld tot een op het moment van publicatie nader te bepalen datum. De Beheerder achtte het niet in het belang van de participanten om de voorgenomen aanpassingen op 24 maart 2020 door te voeren, gegeven de op dat moment geldende omstandigheden waarin financiële markten werden gekenmerkt door een hoge volatiliteit met de daarbij behorende potentiële (operationele) risico's.

Er wordt beoogd om het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds te wijzigen, door middel van aanpassingen ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin deze Fondsen beleggen. Om invulling te geven aan het beleggingsbeleid beleggen Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds in de door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen: ARIFE EU, ARIFE NA, ARIFE Pacific en ARIFE EM. Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt, naast in de voornoemde Onderliggende Beleggingsinstellingen, tevens in Global Equity Impact Pool. De wijzigingen hebben uitsluitend betrekking op de ACTIAM Responsible Index Funds Equity ('ARIFES').

8.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	85.943	4.183
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-766	-1.436
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	85.177	2.747
Totaal	85.177	2.747

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	530.791	379
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-999	-196.050
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	529.792	-195.671
Totaal	529.792	-195.671

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	24	2
Totaal	24	2

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds is de LKF gelijk aan 0,025% (2018: 0,020%).

Als gevolg van de beleidswijziging van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds is de LKF per 23 september 2019 verhoogd van 0,020% naar 0,036% en is de LKF voor geheel 2019 uitgekomen op 0,025%.

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	691	425
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	2.773.270	2.128.700
Lopende kosten factor	0,025%	0,020%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets, het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific en vanaf 14 juni 2019 de Global Equity Impact Pool wordt voor de omloopfactor naar de toelichting op de jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen verwezen.

De omloopfactor van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe is opgenomen in hoofdstuk 11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor. De omloopfactor van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B voor de periode 1 januari 2019 tot 3 oktober 2019 (ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegde tot 3 oktober 2019 in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B) is opgenomen in hoofdstuk 11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor. De omloopfactor van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America voor de periode 3 oktober 2019 tot en met 31 december 2019 is opgenomen in hoofdstuk 11.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor. De omloopfactor van Global Equity Impact Pool is opgenomen in hoofdstuk 12.5.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

De omloopfactor van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific bedraagt respectievelijk 41,93% (2018: 49,62%) en 0,51% (2018: 2,15%).

Transactiekosten

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin het Fonds participeert, wordt voor de omvang van de transactiekosten verwezen naar de Toelichting op de winst- en verliesrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen.

De omvang van de transactiekosten van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe is opgenomen in hoofdstuk 11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten. De omvang van de transactiekosten van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B (ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegde tot 3 oktober 2019 in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B) is opgenomen in hoofdstuk 11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten. De omvang van de transactiekosten van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America voor de periode 3 oktober 2019 tot en met 31 december 2019 is opgenomen in hoofdstuk 11.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten. De omvang van de transactiekosten van Global Equity Impact Pool is opgenomen in hoofdstuk 12.5.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten.

De transactiekosten van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific bedragen respectievelijk € 552.539 (2018: € 334.494) en € 159.118 (2018: € 111.393).

8.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds. De Onderliggende Beleggingsinstellingen, waarin het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt, belegt niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen in gesecuritiseerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en bedraagt in de verslagperiode € 691 duizend (2018: € 425 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van het vermogensbeheer van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	Amundi Asset Management S.A.
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

De uitvoering van het vermogensbeheer van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets is uitbesteed aan Amundi Asset Management S.A.

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke

voortvloeiën uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstrekking en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,70.

De Beheerder stelt voor om € 0,90 dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 653.318 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

8.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁸ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁸ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

8.5 Overige gegevens

8.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Conform artikel 122 lid 2 Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) geeft onderstaand overzicht het totale persoonlijke belang weer dat de leden van de directie van ACTIAM en de Raad van Toezicht in een belegging van het Fonds per begin en einde van de verslagperiode hebben gehad.

OMSCHRIJVING	GEMEENSCHAPPELIJK BELANG IN AANTALLEN	
	31-12-2019	31-12-2018
ING Groep	-	496
NN Groep	1.411	1.331

8.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

8.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Wereld Aandelenfonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

9 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Vastgoedfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Vastgoedfondsenpool		282.677	208.499
Vorderingen	2	2.811	1.324
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	2.326	524
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		485	800
Activa min kortlopende schulden		283.162	209.299
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		221.955	196.870
Overige reserves		-694	25.114
Onverdeeld resultaat		61.901	-12.685
Totaal fondsvermogen		283.162	209.299

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		-	7.672
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	4.968	-7.075
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	56.877	-13.341
In rekening gebrachte op- en afslagen		152	140
Overige bedrijfsopbrengsten		5	1
Som der bedrijfsopbrengsten		62.002	-12.603
Bedrijfslasten			
Service fee		101	80
Overige bedrijfslasten	7	-	2
Som der bedrijfslasten		101	82
Resultaat		61.901	-12.685

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	61.901	-12.685
Koersverschillen op geldmiddelen	-5	-1
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	61.896	-12.686
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-4.968	7.075
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-56.877	13.341
Aankoop van beleggingen	-51.461	-327.004
Verkoop van beleggingen	39.128	282.340
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.996	-122
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-506	511
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-14.784	-36.545
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	56.367	63.885
Inkoop van participaties	-37.181	-19.926
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	509	-510
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	2.315	-2
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-7	-62
Uitgekeerd dividend	-7.224	-6.841
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	14.779	36.544
Totaal nettokasstromen	-5	-1
Koersverschillen op geldmiddelen	5	1
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

9.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Participaties Euro Vastgoedfondsenpool	282.677	208.499
Totaal	282.677	208.499

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. In de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Verloop beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m	01-01-2018 t/m
	31-12-2019	31-12-2018
Stand per 1 januari	208.499	184.251
Aankopen ¹	51.461	327.004
Verkopen ¹	-39.128	-282.340
Gerealiseerde waardeveranderingen	4.968	-7.075
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	56.877	-13.341
Stand ultimo periode	282.677	208.499

- ¹ Vanaf 19 oktober 2018 belegt het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool. De beleggingen (aandelen) van het Zwitserleven Vastgoedfonds zijn verkocht aan de Euro Vastgoedfondsenpool waarvoor tegen hetzelfde bedrag (€ 214.062 duizend) aan participaties in de Euro Vastgoedfondsenpool zijn aangekocht. Dit verklaart de relatief hoge aan- en verkopen in de verslagperiode 2018.

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Vastgoedfondsenpool opgenomen in hoofdstuk 12.4.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Vastgoedfondsenpool	2.244.870	2.112.745	282.677	208.499	77,42%	75,41%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Vastgoedfondsenpool			125,92	98,69		

Financiële risico's en beheersmaatregelen

Voor de risico's die op het Fonds van toepassing zijn en een beschrijving daarvan, wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement. Voorts wordt verwezen naar de jaarrekening van de in bovenstaande tabel genoemde Onderliggende Beleggingsinstelling voor een inzicht in de risico's per balansdatum.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Zwitserleven Vastgoedfonds bevonden, is de reële waarde afgeleid van ter beurse genoteerde marktprijzen waarbij gold dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld werd.

Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 12.4.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	1	510
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	1	510
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	2.316	-
Te vorderen dividend	-	60
Te vorderen dividend-/bronbelasting	494	754
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.810	814
Totaal	2.811	1.324

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van Zwitserleven Vastgoedfonds betreft het een bedrag van € 306 duizend (2018: nihil).

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Schulden aan kredietinstellingen	-	7
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	2.315	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.315	7
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	1	510
Te betalen service fee	10	7
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	11	517
Totaal	2.326	524

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

Schulden aan kredietinstellingen

Beleggingen worden niet gefinancierd met vreemd vermogen. Een tijdelijke debetstand op de geldrekeningen van de Onderliggende Beleggingsinstelling is wel toegestaan. De totale debetstand van de geldrekeningen, uitgedrukt als percentage van de omvang van Zwitserleven Vastgoedfonds, mag daarbij maximaal 2% zijn.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	196.870	149.577
Uitgegeven participaties	56.367	63.885
Ingekochte participaties	-31.282	-16.592
Stand ultimo periode	221.955	196.870
Overige reserves		
Stand per 1 januari	25.114	12.340
Ingekochte participaties	-5.899	-3.334
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-19.909	16.108
Stand ultimo periode	-694	25.114
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-12.685	22.949
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	19.909	-16.108
Uitgekeerd dividend	-7.224	-6.841
Resultaat over de verslagperiode	61.901	-12.685
Stand ultimo periode	61.901	-12.685
Totaal fondsvermogen	283.162	209.299

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	283.162	209.299	184.866	154.695	132.366
Resultaat	61.901	-12.685	22.949	-139	17.320
Aantal uitstaande participaties	9.658.589	8.830.440	7.084.113	6.581.588	5.418.669
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	29,32	23,70	26,10	23,50	24,43
Dividend ¹	0,80	0,95	0,65	0,70	0,55
Opbrengsten uit beleggingen	-	0,98	1,03	0,79	0,80
Waardeveranderingen beleggingen	6,50	-2,60	2,30	-0,79	2,75
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,02	0,02	0,01	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-0,01	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat³	6,51	-1,61	3,33	-0,02	3,54

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de

onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

9.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	4.968	9.166
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-	-16.302
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	796
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-735
Subtotaal aandelen	4.968	-7.075
Totaal	4.968	-7.075

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	56.877	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-13.341
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	56.877	-13.341
Totaal	56.877	-13.341

7 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	-	2
Totaal	-	2

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Vastgoedfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Vastgoedfonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	101	80
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	251.291	201.013
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt nihil (periode 1 januari 2018 tot 19 oktober 2018: 261,44%).

Het Zwitserleven Vastgoedfonds belegt per 19 oktober 2018 in de Onderliggende Beleggingsinstelling genaamd Euro Vastgoedfondsenpool. De directe beleggingen zijn verkocht tegen participaties in de Euro Vastgoedfondsenpool. Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vanaf 19 oktober 2018 in deze Onderliggende Beleggingsinstelling plaatsvinden wordt vanaf die datum voor de omloopfactor tevens verwezen naar hoofdstuk 12.4.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode nihil (2018: € 201.799).

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vanaf 19 oktober 2018 plaatsvinden in de Euro Vastgoedfondsenpool, wordt voor de omvang van de transactiekosten verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstelling, hoofdstuk 12.4.5.

9.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Vastgoedfonds. De Onderliggende Beleggingsinstelling, waarin het Zwitserleven Vastgoedfonds vanaf 19 oktober 2018 belegt, belegt niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstelling belegt in gesecuritiseerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Vastgoedfonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Vastgoedfonds en bedraagt in de verslagperiode € 101 duizend (2018: € 80 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Vastgoedfonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Vastgoedfonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Vastgoedfonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Vastgoedfonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,80.

De Beheerder stelt voor om € 1,00 dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 61.901 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

9.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁹ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁹ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

9.5 Overige gegevens

9.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Vastgoedfonds.

9.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

9.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Vastgoedfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Vastgoedfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Vastgoedfonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Vastgoedfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Vastgoedfonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

10 Jaarrekening 2019

Zwitsersleven Index Wereld Aandelenfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019 ²
Beleggingen	1	
Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen		50.523
Vorderingen	2	207
Overige activa		
Liquide middelen		-
Kortlopende schulden	3	156
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		51
Activa min kortlopende schulden		50.574
Fondsvermogen	4	
Gestort kapitaal		45.213
Overige reserves		-66
Onverdeeld resultaat		5.427
Totaal fondsvermogen		50.574

- 1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.
- 2 Het Zwitsersleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	14-06-2019 t/m 31-12-2019 ²
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten uit beleggingen		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	80
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	5.281
In rekening gebrachte op- en afslagen		71
Som der bedrijfsopbrengsten		5.432
Bedrijfslasten		
Service fee		5
Som der bedrijfslasten		5
Resultaat		5.427

- 1 De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.
- 2 Het Zwitsersleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	14-06-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten	
Resultaat	5.427
Koersverschillen op geldmiddelen	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	5.427
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-80
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.281
Aankoop van beleggingen	-46.742
Verkoop van beleggingen	1.580
Mutaties in activa en passiva:	
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-45.095
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten	
Uitgifte van participaties	46.786
Inkoop van participaties	-1.639
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-207
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	155
Uitgekeerd dividend	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	45.095
Totaal nettokasstromen	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-
Mutatie liquide middelen	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-

¹ Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Introductie

Per 14 juni 2019 is het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds opgericht. Het fonds belegt in vier Onderliggende Beleggingsinstellingen, namelijk ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific. Er heeft een transitie plaatsgevonden van een deel van de beleggingen van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds naar Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds.

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

10.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen

In € 1.000	14-06-2019 t/m 31-12-2019
Stand per 1 januari	-
Aankopen	46.742
Verkopen	-1.580
Gerealiseerde waardeveranderingen	80
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	5.281
Stand ultimo periode	50.523

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. In de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties	Intrinsieke waarde in € 1.000	Belang in %
	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe	261	18.943	1,06%
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America	249.203	17.622	0,55%
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	234.487	7.694	1,94%
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific	52	6.264	0,68%
		Intrinsieke waarde per participatie in € 1	
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe		72.706,23	
ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America		70,71	
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets		32,81	
ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific		119.590,15	

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), zijn de jaarrekeningen van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 11.1 en hoofdstuk 11.2. ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegt vanaf 3 oktober 2019 direct in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada. Voor 3 oktober 2019 belegde ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America indirect (via ACTIAM Responsible Index North America-B) in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada. Op 3 oktober 2019 is ACTIAM Responsible Index North America-B opgeheven en zijn de directe beleggingen overgeheveld naar ACTIAM Responsible Index North America.

Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt tevens in het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific, echter ten aanzien van deze twee Onderliggende Beleggingsinstellingen voor niet meer dan 20 procent van haar vermogen.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt indirect via de ACTIAM Responsible Index Fund Equity-fondsen in aandelen. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America bevinden wordt verwezen naar respectievelijk hoofdstuk 11.1.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen en hoofdstuk 11.2.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrente. Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt via de Onderliggende Beleggingsinstellingen niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen renterisico.

Kredietrisico

Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen significant kredietrisico met betrekking tot de beleggingen. Desalniettemin wordt wel beperkt kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds bedraagt ultimo verslagperiode € 207 duizend.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen, kan het Fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019
Financieringsactiviteiten	
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	207
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	207
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-
Totaal	207

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/ bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds betreft het een bedrag van nihil.

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019
Financieringsactiviteiten	
Schulden aan kredietinstellingen	155
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	155
Beleggingsactiviteiten	
Te betalen service fee	1
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1
Totaal	156

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	14-06-2019 t/m 31-12-2019
Gestort kapitaal	
Stand per 1 januari	-
Uitgegeven participaties	46.786
Ingekochte participaties	-1.573
Stand ultimo periode	45.213
Overige reserves	
Stand per 1 januari	-
Ingekochte participaties	-66
Stand ultimo periode	-66
Onverdeeld resultaat	
Stand per 1 januari	-
Resultaat over de verslagperiode	5.427
Stand ultimo periode	5.427
Totaal fondsvermogen	50.574

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019 ¹
Intrinsieke waarde	50.574
Resultaat	5.427
Aantal uitstaande participaties	997.011
In € 1	
Per participatie	
Intrinsieke waarde	50,73
Dividend ²	-
Waardeveranderingen beleggingen	5,40
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,07
Som der bedrijfslasten	-0,01
Resultaat³	5,46

1 Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is opgericht op 14 juni 2019.

2 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

Wijziging beleggingsbeleid Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

Op 18 maart 2020 maakte ACTIAM bekend dat de op 24 februari 2020 aangekondigde wijzigingen van de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen niet op 24 maart 2020 van kracht worden. Het doorvoeren van de betreffende wijzigingen voor Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds werd uitgesteld tot een op het moment van publicatie nader te bepalen datum. De Beheerder achtte het niet in het belang van de participanten om de voorgenomen aanpassingen op 24 maart 2020 door te voeren, gegeven de op dat moment geldende omstandigheden waarin financiële markten werden gekenmerkt door een hoge volatiliteit met de daarbij behorende potentiële (operationele) risico's.

Er wordt beoogd om het beleggingsbeleid van Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds te wijzigen, door middel van aanpassingen ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin deze Fondsen beleggen. Om invulling te geven aan het beleggingsbeleid beleggen Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds in de door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen: ARIFE EU, ARIFE NA, ARIFE Pacific en ARIFE EM. Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt, naast in de voornoemde Onderliggende Beleggingsinstellingen, tevens in Global Equity Impact Pool. De wijzigingen hebben uitsluitend betrekking op de ACTIAM Responsible Index Funds Equity ('ARIFEs').

10.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	14-06-2019 t/m 31-12-2019
Aandelen	
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	80
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-
Subtotaal aandelen	80
Totaal	80

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	14-06-2019 t/m 31-12-2019
Aandelen	
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	5.285
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-4
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-
Subtotaal aandelen	5.281
Totaal	5.281

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is de LKF op jaarbasis gelijk aan 0,020%.

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	14-06-2019 t/m 31-12-2019
Som der bedrijfslasten	5
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	47.301
Lopende kosten factor	0,020%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific wordt voor de omloopfactor naar de toelichting op de jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen verwezen.

De omloopfactor van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe is opgenomen in hoofdstuk 11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor. De omloopfactor van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B voor de periode 1 januari 2019 tot 3 oktober 2019 (ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegde tot 3 oktober 2019 in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B) is opgenomen in hoofdstuk 11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor. De omloopfactor van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America

voor de periode 3 oktober 2019 tot en met 31 december 2019 is opgenomen in hoofdstuk 11.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

De omloopfactor van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific bedraagt respectievelijk 41,93% (2018: 49,62%) en 0,51% (2018: 2,15%).

Transactiekosten

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin het Fonds participeert, wordt voor de omvang van de transactiekosten verwezen naar de Toelichting op de winst- en verliesrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen.

De omvang van de transactiekosten van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe is opgenomen in hoofdstuk 11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten. De omvang van de transactiekosten van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B (ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegde tot 3 oktober 2019 in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B) is opgenomen in hoofdstuk 11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten. De omvang van de transactiekosten van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America voor de periode 3 oktober 2019 tot en met 31 december 2019 is opgenomen in hoofdstuk 11.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Transactiekosten.

De transactiekosten van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific bedragen respectievelijk € 552.539 (2018: € 334.494) en € 159.118 (2018: € 111.393).

10.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. De Onderliggende Beleggingsinstellingen, waarin het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds belegt, belegt niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen in gesecuritiseerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en bedraagt in de verslagperiode € 5 duizend.

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van het vermogensbeheer van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets	Amundi Asset Management S.A.
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

De uitvoering van het vermogensbeheer van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets is uitbesteed aan Amundi Asset Management S.A.

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke

voortvloeiën uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstrekking en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds.

Winstbestemming

De Beheerder stelt voor om geen dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 5.427 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

10.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen¹⁰ € 4.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Bericht van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

¹⁰ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (voorheen: Zwitserleven Geldmarktfonds), Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds, Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Vastgoedfonds.

10.5 Overige gegevens

10.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Conform artikel 122 lid 2 Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) geeft onderstaand overzicht het totale persoonlijke belang weer dat de leden van de directie van ACTIAM en de Raad van Toezicht in een belegging van het Fonds per begin en einde van de verslagperiode hebben gehad.

OMSCHRIJVING	GEMEENSCHAPPELIJK BELANG IN AANTALLEN	
	31-12-2019	31-12-2018
ING Groep	-	496
NN Groep	1.411	1.331

10.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

10.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds op 31 december 2019 en van het resultaat over de periode 14 juni 2019 tot en met 31 december 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over de periode 14 juni 2019 tot en met 31 december 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

11 Jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen: ACTIAM Responsible Index Fund Equity-fondsen

Introductie

De beleggingen van de Fondsen - met uitzondering van het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds - bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen. In lijn met de grondslagen zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3 Toelichting - Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, wordt in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), de jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen opgenomen.

Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds en het Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds beleggen in de volgende Onderliggende Beleggingsinstellingen: het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America. Het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegt op haar beurt in participaties van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B. De jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 11.1, hoofdstuk 11.2 en hoofdstuk 11.3.

ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America belegt vanaf 3 oktober 2019 niet meer in direct in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B, maar direct in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada. Op 3 oktober 2019 is ACTIAM Responsible Index North America-B opgeheven en zijn de directe beleggingen overgeheveld naar ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America. De jaarrekening 2019 (tot opheffingsdatum) van de Onderliggende Beleggingsinstelling ACTIAM Responsible Index North America-B is nog wel opgenomen.

Het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds belegt tevens in het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific, echter ten aanzien van deze twee Onderliggende Beleggingsinstellingen voor minder dan 20 procent van haar vermogen. De jaarrekeningen van deze twee Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn - in lijn met de grondslagen - derhalve niet opgenomen.

De meest recente jaarrekening van het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets en het ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific is te vinden op www.actiam.nl en gratis op te vragen bij ACTIAM N.V., Graadt van Roggenweg 250, Postbus 679, 3500 AR te Utrecht.

11.1 ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe

11.1.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	1.774.493	1.531.916
Vorderingen	2	13.894	9.808
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	1.984	7.762
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		11.910	2.046
Activa min kortlopende schulden		1.786.403	1.533.962
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		1.464.969	1.532.902
Overige reserves		-82.719	160.672
Onverdeeld resultaat		404.153	-159.612
Totaal fondsvermogen		1.786.403	1.533.962

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.1.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		66.472	51.635
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	35.873	-1.893
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	299.851	-210.442
In rekening gebrachte op- en afslagen		701	1.175
Overige bedrijfsopbrengsten	7	1.395	2
Som der bedrijfsopbrengsten		404.292	-159.523
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	8	139	89
Som der bedrijfslasten		139	89
Resultaat		404.153	-159.612

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.1.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	404.153	-159.612
Koersverschillen op geldmiddelen	-370	48
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	403.783	-159.564
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-35.873	1.893
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-299.851	210.442
Aankoop van beleggingen	-244.732	-516.707
Verkoop van beleggingen	337.879	95.875
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-4.142	-4.452
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-3.703	3.784
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	153.361	-368.729
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	243.251	473.892
Inkoop van participaties	-351.080	-61.333
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	56	1.164
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-735	735
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-1.340	1.824
Uitgekeerd dividend	-43.883	-47.505
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-153.731	368.777
Totaal nettokasstromen	-370	48
Koersverschillen op geldmiddelen	370	-48
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

11.1.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand aan het begin van de periode	1.531.916	1.323.419
Aankopen	244.732	516.707
Verkopen	-337.879	-95.875
Gerealiseerde waardeveranderingen	35.873	-1.893
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	299.851	-210.442
Stand ultimo periode	1.774.493	1.531.916

In de verslagperiode zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe niet toegestaan.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de betreffende markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Effectenportefeuille

Beleggingen per 31 december 2019

Valutaverdeling ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Euro	886.558	50,0	762.292	49,8
Britse pond	462.956	26,1	414.777	27,1
Zwitserse frank	261.536	14,7	211.433	13,8
Zweedse kroon	78.600	4,4	69.595	4,5
Deense kroon	53.156	3,0	44.366	2,9
Noorse kroon	19.716	1,1	20.070	1,3
Amerikaanse dollar	11.971	0,7	9.383	0,6
Totaal	1.774.493	100,0	1.531.916	100,0

Landenverdeling ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Verenigd Koninkrijk	407.715	23,1	356.379	23,4
Frankrijk	301.954	17,0	257.535	16,8
Zwitserland	275.469	15,5	228.592	14,9
Duitsland	240.711	13,6	211.756	13,8
Nederland	141.971	8,0	118.797	7,8
Spanje	79.552	4,5	75.045	4,9
Zweden	72.954	4,1	63.831	4,2
Italië	58.963	3,3	49.633	3,2
Denemarken	53.156	3,0	44.366	2,9
Finland	33.585	1,9	32.637	2,1
België	28.600	1,6	24.165	1,6
Ierland	27.196	1,5	17.517	1,1
Noorwegen	19.716	1,1	20.070	1,3
Australië	10.314	0,6	9.474	0,6
Luxemburg	7.575	0,4	5.262	0,3
Oostenrijk	6.662	0,4	6.258	0,4
Portugal	4.172	0,2	3.621	0,2
Chili	1.768	0,1	1.634	0,1
Verenigde Staten	1.743	0,1	1.842	0,1
Verenigde Arabische Emiraten	717	-	1.068	0,1
Mexico	-	-	1.282	0,1
Zuid-Afrika	-	-	1.152	0,1
Totaal	1.774.493	100,0	1.531.916	100,0

1 De landenverdeling gaat uit van de wettelijke domiciliëring van de betreffende beleggingen uit de beleggingsportefeuille. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat er in de tabel een aantal landen vermeld worden die geen deel uitmaken van de regio waarin wordt belegd. De betreffende beleggingen staan echter wel genoteerd aan een beurs binnen de betreffende regio.

Sectorallocatie ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Financiële conglomeraten	321.193	18,2	289.859	19,0
Niet-duurzame consumentengoederen	246.496	13,9	216.160	14,1
Kapitaalgoederen	245.317	13,8	195.437	12,8
Gezondheidszorg	243.967	13,7	199.348	13,0
Luxe consumentengoederen	179.378	10,1	140.267	9,2
Basisgoederen	130.122	7,3	114.983	7,5
Energie	119.239	6,7	127.160	8,3
Informatie Technologie	106.882	6,0	78.754	5,1
Nutsbedrijven	78.678	4,4	64.835	4,2
Zakelijke dienstverlening	77.265	4,4	81.598	5,3
Onroerend goed	25.956	1,5	23.515	1,5
Totaal	1.774.493	100,0	1.531.916	100,0

Grootste vijf belangen per sector

	BEURSWAARDE in € 1.000	% VAN SECTOR
Financiële conglomeraten		
HSBC	30.321	9,4
Allianz	19.575	6,1
Banco Santander Central Hispano	13.055	4,1
BNP Paribas	12.511	3,9
Zurich Financial Services	11.500	3,6
Totaal	86.962	27,1
Niet-duurzame consumentengoederen		
Nestlé	62.039	25,2

	BEURSWAARDE in € 1.000	% VAN SECTOR
Unilever	28.368	11,5
Diageo	20.973	8,5
L'Oréal	14.058	5,7
Anheuser-Busch	12.910	5,2
Totaal	138.348	56,1
Kapitaalgoederen		
Siemens	19.490	7,9
Schneider Electric	12.358	5,0
Vinci	12.343	5,0
RELX	9.521	3,9
ABB	9.001	3,7
Totaal	62.713	25,5
Gezondheidszorg		
Roche Holding -Genuss	42.973	17,6
Novartis	38.448	15,8
AstraZeneca	25.384	10,4
GlaxoSmithKline	22.614	9,3
Sanofi	21.334	8,7
Totaal	150.753	61,8
Luxe consumentengoederen		
LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton	24.871	13,9
Adidas	11.520	6,4
Daimler	10.950	6,1
Kering	9.836	5,5
EssilorLuxottica SA	8.617	4,8
Totaal	65.794	36,7
Basisgoederen		
BASF	13.360	10,3
Air Liquide	12.866	9,9
BHP Group PLC	10.314	7,9
Glencore	7.310	5,6
Anglo American	6.555	5,0
Totaal	50.405	38,7
Energie		
Royal Dutch Shell	45.681	38,3
TOTAL	24.961	20,9
BP	24.444	20,5
ENI	7.402	6,2
Repsol	4.201	3,5
Totaal	106.689	89,4
Informatie Technologie		
SAP	24.996	23,4
ASML	23.722	22,2
NXP Semiconductors	6.631	6,2
Amadeus	6.587	6,2
Infineon Technologies	5.309	5,0
Totaal	67.245	63,0
Nutsbedrijven		
Enel	12.108	15,4
Iberdrola	11.675	14,8
National Grid	8.648	11,0
Engie	5.503	7,0

	BEURSWAARDE in € 1.000	% VAN SECTOR
E.On	5.183	6,6
Totaal	43.117	54,8
Zakelijke dienstverlening		
Vodafone	10.254	13,3
Deutsche Telekom	10.245	13,3
Telefónica	6.103	7,9
Orange SA	5.476	7,1
Vivendi	4.595	5,9
Totaal	36.673	47,5
Onroerend goed		
Vonovia	5.164	19,9
Unibail-Rodamco-Westfield	4.044	15,6
Segro	2.859	11,0
Deutsche Wohnen	2.688	10,4
Land Securities	2.158	8,3
Totaal	16.913	65,2

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	137	3.987
Te vorderen dividend	1.581	2.025
Te vorderen dividend-/bronbelasting	12.043	3.607
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	13.761	9.619
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	133	189
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	133	189
Totaal	13.894	9.808

De bovenstaande vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe betreft het een bedrag van € 182 duizend (2018: € 128 duizend).

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	81	3.784
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	81	3.784
Financieringsactiviteiten		
Schulden aan kredietinstellingen	1.903	3.243
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	-	735
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	1.903	3.978
Totaal	1.984	7.762

De kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Schulden aan kredietinstellingen

Financiering van beleggingen met vreemd vermogen is in beginsel niet toegestaan behalve wanneer bedragen nog zijn te ontvangen uit hoofde van dividenduitkeringen op (certificaten van) aandelen die behoren tot de beleggingsportefeuille van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	1.532.902	1.113.483
Uitgegeven participaties	243.251	473.892
Ingekochte participaties	-311.184	-54.473
Stand ultimo periode	1.464.969	1.532.902
Overige reserves		
Stand per 1 januari	160.672	76.281
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-203.495	91.251
Ingekochte participaties	-39.896	-6.860
Stand ultimo periode	-82.719	160.672
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-159.612	138.756
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	203.495	-91.251
Uitgekeerd dividend	-43.883	-47.505
Resultaat over de verslagperiode	404.153	-159.612
Stand ultimo periode	404.153	-159.612
Totaal fondsvermogen	1.786.403	1.533.962

ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe geeft één soort participaties uit. Deze participaties zijn genoteerd in euro's. Elke participatie vertegenwoordigt een nominale waarde van EUR 50.000. Participaties worden uitgegeven respectievelijk ingekocht tegen de door de Beheerder berekende intrinsieke waarde op het moment van uitgifte respectievelijk inkoop en tegen de in het prospectus vermelde condities en procedures. Deelname in ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe kan uitsluitend geschieden door gekwalificeerde beleggers in de zin van de Wft.

Verloopoverzicht aantal participaties

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	26.105,39	19.749,22
Uitgegeven participaties	3.710,50	7.299,23
Ingekochte participaties	-5.245,74	-943,06
Stand ultimo periode	24.570,15	26.105,39

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	1.786.403	1.533.962	1.328.520	1.209.414	890.413
Aantal uitstaande participaties	24.570,15	26.105,39	19.749,22	19.365,63	14.345,41
Dividend aandelen	66.472	51.635	47.019	41.341	25.466
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	35.873	-1.893	16.787	-4.761	3.292
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	299.851	-210.442	74.564	18.599	27.507
In rekening gebrachte op- en afslagen	701	1.175	806	973	- ¹
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	1.256	-87	-420	42	-74
Totaal resultaat	404.153	-159.612	138.756	56.194	56.191
Per participatie (in € 1)					
Intrinsieke waarde	72.706,23	58.760,35	67.269,49	62.451,60	62.069,52
Dividend p.p. ²	1.650,00	2.300,00	2.000,00	1.425,00	1.753,70
Per participatie (in € 1)					
Dividend aandelen	2.586,61	2.489,27	2.360,14	2.364,26	2.124,74
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.395,91	-91,24	842,62	-272,26	274,70
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	11.667,92	-10.145,19	3.742,71	1.063,58	2.295,04
In rekening gebrachte op- en afslagen	27,28	56,62	40,45	55,67	- ¹
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	48,88	-4,19	-21,10	2,43	-6,21
Totaal resultaat per participatie	15.726,60	-7.694,73	6.964,82	3.213,68	4.688,27

- 1 Bij de uitgifte van participaties wordt de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag. Bij de inkoop van participaties wordt de berekende intrinsieke waarde verlaagd met een afslag. In voorgaande verslagperiodes werden deze op- en afslagen rechtstreeks in het fondsvermogen verwerkt. Deze op- en afslagen zijn afzonderlijk identificeerbaar. Op grond daarvan moeten ze volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 615.711) ten gunste van het resultaat worden verwerkt. Met ingang van verslagperiode 2017 worden de in rekening gebrachte op- en afslagen in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen'. De vergelijkende cijfers zijn niet herrekenend voor het verslagjaar 2015.
- 2 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	40.705	4.945
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-6.163	-6.285
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	2.008	322
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-677	-875
Subtotaal aandelen	35.873	-1.893
Totaal	35.873	-1.893

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	299.197	29.589
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-26.978	-241.038
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	29.648	8.101
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-2.016	-7.094
Subtotaal aandelen	299.851	-210.442
Totaal	299.851	-210.442

7 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	370	-
Overige bedrijfsopbrengsten	1.025	2
Totaal	1.395	2

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit ontvangen rente van de Franse belastingdienst.

8 Overige bedrijfslasten

Onder de overige bedrijfslasten worden verantwoord valutaresultaten op bankrekeningen, vorderingen en schulden in vreemde valuta alsmede rente op de rekening-courant.

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	-	48
Rente rekening courant	139	41
Totaal	139	89

Lopende kosten factor

De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. De Beheerder ontvangt van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer. De lopende kosten factor van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt -0,68% (2018: 5,18%).

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De totale transactiekosten bedragen in de verslagperiode € 619.365 (2018: € 1.128.048). De daling wordt in 2019 ten opzichte van 2018 wordt veroorzaakt doordat er in 2019 minder aankopen van beleggingen zijn dan in 2018.

Werknemers

ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, verricht de werkzaamheden voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe.

Accountantskosten

De Beheerder brengt een beheervergoeding in rekening bij de participanten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen ten laste van de Beheerder. De Beheerder bekostigt de accountantskosten uit de beheervergoeding. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe.

De accountantskosten die over 2019 in rekening gebracht zijn bij de Beheerder en die volledig betrekking hebben op de controle van het jaarverslag 2019, bedragen € 7.800 ex. 21% BTW (2018: € 7.800 ex. BTW).

De accountant heeft geen andere diensten verleend dan hierboven vermeld.

Gebeurtenissen na balansdatum

Wijziging voorwaarden ARIFE EU

De voorwaarden van ACTIAM Responsible Index Fund Equity Fondsen (ARIFEs) wijzigen op 24 maart 2020. Met de wijzigingen beoogt ACTIAM een eenduidige reeks van indexfondsen aan te bieden die allen gebaseerd zijn op een soortgelijk onderscheidend en duurzaam beleggingsbeleid. De wijzigingen van de voorwaarden van ARIFE EU zien daarbij op een verduurzaming van het beleggingsbeleid, een aanpassing in de structuur van de beleggingsinstelling en aanpassing van de tenaamstelling van ARIFE EU.

Voor een nadere toelichting bij deze wijzigingen wordt verwezen naar de Website van ACTIAM.

COVID-19

Op het moment van schrijven (maart 2020) volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. In het eerste kwartaal van 2020 is de wereld opgeschrikt door de COVID-19 pandemie. ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

11.2 ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America

11.2.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	3.165.862	2.416.414
Vorderingen	2	14.902	4.321
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	3.831	4.321
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		11.071	-
Activa min kortlopende schulden		3.176.933	2.416.414
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		2.243.222	2.156.056
Overige reserves		99.222	292.317
Onverdeeld resultaat		834.489	-31.959
Totaal fondsvermogen		3.176.933	2.416.414

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.2.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		15.789	-
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	563.701	6.566
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	254.898	-38.972
In rekening gebrachte op- en afslagen		393	447
Som der bedrijfsopbrengsten		834.781	-31.959
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	7	292	-
Som der bedrijfslasten		292	-
Resultaat		834.489	-31.959

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.2.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	834.489	-31.959
Koersverschillen op geldmiddelen	267	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	834.756	-31.959
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-563.701	-6.566
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-254.898	38.972
Aankoop van beleggingen	-487.430	-802.168
Verkoop van beleggingen	556.581	126.471
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-11.400	-1.569
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.582	139
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	72.326	-676.680
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	471.524	841.641
Inkoop van participaties	-503.284	-131.412
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	819	-757
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-2.200	2.119
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	3.292	68
Uitgekeerd dividend	-42.210	-34.979
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-72.059	676.680
Totaal nettokasstromen	267	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-267	-
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

11.2.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand aan het begin van de periode	2.416.414	1.773.123
Aankopen	399.980	802.168
Verkopen	-431.102	-126.471
Opheffen Onderliggende Beleggingsinstelling	-2.940.061	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	554.769	6.566
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-38.972
Stand ultimo periode	-	2.416.414

Per 3 oktober 2019 heeft ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America haar belegging in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B beëindigd, waardoor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B niet meer als Onderliggende Beleggingsinstelling van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America fungeert. De directe beleggingen van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B zijn per die datum overgeheveld naar ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, waardoor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America vanaf die datum directe beleggingen in de portefeuille heeft in plaats van participaties in een andere Onderliggende Beleggingsinstelling.

In de verslagperiode zijn alle aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen, er zijn echter geen kosten verbonden aan deze aan- en verkooptransacties. Na 3 oktober 2019 zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, en tot 3 oktober 2019 voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B, niet toegestaan.

Directe beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand aan het begin van de periode	-	-
Overheveling directe beleggingen Onderliggende Beleggingsinstelling	2.940.061	-
Aankopen	87.450	-
Verkopen	-125.477	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	8.930	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	254.898	-
Stand ultimo periode	3.165.862	-

Forwards

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand aan het begin van de periode	-	-
Verkopen (afwikkelen van posities)	-2	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	2	-
Stand ultimo periode	-	-

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de betreffende markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Effectenportefeuille

Beleggingen per 31 december 2019

Bij de tabellen valutaverdeling, landenverdeling en sectorallocatie worden geen vergelijkende cijfers vermeld aangezien per 3 oktober 2019 de directe beleggingen over zijn gegaan van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B naar ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America. Voor de directe beleggingen per 31 december 2018 van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America wordt verwezen naar jaarrekening 2018.

Valutaverdeling ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Amerikaanse dollar	3.009.838	95,1
Canadese dollar	156.024	4,9
Totaal	3.165.862	100,0

Landenverdeling ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Verenigde Staten	2.919.408	92,3
Canada	157.744	5,0
Ierland	38.099	1,2
Verenigd Koninkrijk	30.032	0,9
Zwitserland	12.331	0,4
Bermuda	4.743	0,1
Argentinië	2.754	0,1
Zweden	751	-
Totaal	3.165.862	100,0

- 1 De landenverdeling gaat uit van de wettelijke domiciliëring van de betreffende beleggingen uit de beleggingsportefeuille. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat er in de tabel een aantal landen vermeld worden die geen deel uitmaken van de regio waarin wordt belegd. De betreffende beleggingen staan echter wel genoteerd aan een beurs binnen de betreffende regio.

Sectorallocatie ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Informatie Technologie	712.425	22,6
Financiële conglomeraten	451.991	14,3
Gezondheidszorg	425.101	13,4
Zakelijke dienstverlening	316.553	10,0
Luxe consumentengoederen	305.007	9,6
Kapitaalgoederen	283.324	8,9
Niet-duurzame consumentengoederen	216.188	6,8
Energie	157.107	5,0
Nutsbedrijven	103.559	3,3
Onroerend goed	98.751	3,1
Basisgoederen	95.856	3,0
Totaal	3.165.862	100,0

Grootste vijf belangen per sector

	BEURSWAAR DE in € 1.000	% VAN SECTOR
Informatie Technologie		
Apple	140.852	19,8
Microsoft	121.438	17,0
VISA	34.468	4,8
MasterCard	28.637	4,0
Intel	28.141	4,0
Totaal	353.536	49,6
Financiële conglomeraten		
JPMorgan Chase & Co	47.309	10,5
Bank of America	33.057	7,3
Berkshire Hathaway	31.661	7,0
Wells Fargo	23.902	5,3
Citigroup	19.155	4,2
Totaal	155.084	34,3
Gezondheidszorg		
Johnson & Johnson	40.861	9,6
UnitedHealth Group	29.570	7,0
Merck & Co	24.716	5,8
Pfizer	23.001	5,4
Abbott Laboratories	16.294	3,8
Totaal	134.442	31,6
Zakelijke dienstverlening		
Alphabet	86.944	27,5
Facebook	52.408	16,6
AT&T	30.309	9,6
The Walt Disney Company	27.653	8,7
Verizon Communications	26.954	8,5
Totaal	224.268	70,9
Luxe consumentengoederen		
Amazon.com	82.492	27,0
Home Depot	25.411	8,3
McDonald's	16.384	5,4
Nike	13.461	4,4
Starbucks	11.621	3,8
Totaal	149.369	48,9
Kapitaalgoederen		
Union Pacific	13.519	4,8
3M	13.095	4,6
General Electric	12.603	4,4
Caterpillar	11.052	3,9
United Parcel Service	8.677	3,1
Totaal	58.946	20,8
Niet-duurzame consumentengoederen		
Procter & Gamble	33.177	15,3
Coca-Cola	25.114	11,6
PepsiCo	21.505	9,9
Costco Wholesale	16.332	7,6
Mondelēz International	9.660	4,5
Totaal	105.788	48,9
Energie		
Exxon Mobil	32.097	20,4
Chevron	25.056	15,9
Enbridge	9.329	5,9
	8.445	5,4
	6.673	4,2
Totaal	81.600	51,8

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	393	1.650
Te vorderen dividend	2.744	-
Te vorderen dividend-/bronbelasting	9.913	-
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	13.050	1.650
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	1.852	2.671
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	1.852	2.671
Totaal	14.902	4.321

De bovenstaande vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar.

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	471	2.053
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	471	2.053
Financieringsactiviteiten		
Schulden aan kredietinstellingen	3.360	68
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	-	2.200
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	3.360	2.268
Totaal	3.831	4.321

De kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.156.056	1.419.398
Uitgegeven participaties	471.524	841.641
Ingekochte participaties	-384.358	-104.983
Stand ultimo periode	2.243.222	2.156.056
Overige reserves		
Stand per 1 januari	292.317	255.431
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-74.169	63.315
Ingekochte participaties	-118.926	-26.429
Stand ultimo periode	99.222	292.317
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-31.959	98.294
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	74.169	-63.315
Uitgekeerd dividend	-42.210	-34.979
Resultaat over de verslagperiode	834.489	-31.959
Stand ultimo periode	834.489	-31.959
Totaal fondsvermogen	3.176.933	2.416.414

ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America geeft één soort participaties uit. Deze participaties zijn genoteerd in euro's. Elke participatie vertegenwoordigt een nominale waarde van EUR 25,-. Participaties worden uitgegeven respectievelijk ingekocht tegen de door de Beheerder berekende intrinsieke waarde op het moment van uitgifte respectievelijk inkoop en tegen de in het prospectus vermelde condities en procedures. Deelname in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America kan uitsluitend geschieden door gekwalificeerde beleggers in de zin van de Wft.

Verloopoverzicht aantal participaties

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	45.070.522,91	32.375.915,48
Uitgegeven participaties	7.679.445,33	14.992.998,43
Ingekochte participaties	-7.822.168,94	-2.298.391,00
Stand ultimo periode	44.927.799,30	45.070.522,91

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	3.176.933 ¹	2.416.414 ²	1.773.123	1.354.484	798.282
Aantal uitstaande participaties	44.927.799,30	45.070.522,91	32.375.915,48	25.812.877,60	17.362.117,13
Dividend aandelen	15.789	-	-	-	-
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	563.701	6.566	1.685	12.318	5.811
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	254.898	-38.972	96.342	179.987	53.498
In rekening gebrachte op- en afslagen	393	447	267	464	⁻³
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	-292	-	-	-	-
Totaal resultaat	834.489	-31.959	98.294	192.769	59.309
Per participatie (in € 1)					
Intrinsieke waarde	70,71	53,61 ²	54,77	52,47	45,98
Dividend p.p. ⁴	0,90	1,00	1,00	0,57	0,59
Per participatie (in € 1)					
Dividend aandelen	0,34	-	-	-	-
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	12,18	0,19	0,06	0,53	0,46
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5,50	-1,13	3,33	7,75	4,28
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,01	0,01	0,02	⁻³
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	-0,01	-	-	-	-
Totaal resultaat per participatie	18,02	-0,93	3,40	8,30	4,74

- De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening wijkt af doordat er een negatieve resultaatcorrectie van € 119.000 heeft plaatsgevonden. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening is daardoor ten opzichte van de eerder afgegeven intrinsieke waarde afgenomen van € 3.177.052.000 naar € 3.176.933.000. De intrinsieke waarde per participatie is gelijk gebleven.
- De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2018 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2018. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening wijkt af doordat er een positieve resultaatcorrectie van € 1.597.721 heeft plaatsgevonden. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening is daardoor ten opzichte van de eerder afgegeven intrinsieke waarde toegenomen van € 2.414.816.044 naar € 2.416.413.765. De intrinsieke waarde per participatie is gestegen van € 53,58 naar € 53,61.
- Bij de uitgifte van participaties wordt de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag. Bij de inkoop van participaties wordt de berekende intrinsieke waarde verlaagd met een afslag. In voorgaande verslagperiodes werden deze op- en afslagen rechtstreeks in het fondsvermogen verwerkt. Deze op- en afslagen zijn afzonderlijk identificeerbaar. Op grond daarvan moeten ze volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 615.711) ten gunste van het resultaat worden verwerkt. Met ingang van verslagperiode 2017 worden de in rekening gebrachte op- en afslagen in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen'. De vergelijkende cijfers zijn niet herkend voor het verslagjaar 2015.
- Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

11.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	565.890	7.062
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-1.269	-496
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-922	-
Subtotaal aandelen	563.699	6.566
Forwards		
Forwards - gerealiseerde koerswinsten	-	-
Forwards - gerealiseerde koersverliezen	-	-
Forwards - gerealiseerde valutawinsten	2	-
Forwards - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal forwards	2	-
Totaal	563.701	6.566

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	343.140	2.046
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-20.105	-41.018
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	11	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-68.148	-
Subtotaal aandelen	254.898	-38.972
Totaal	254.898	-38.972

7 Overige bedrijfslasten

Onder de overige bedrijfslasten worden verantwoord valutaresultaten op bankrekeningen, vorderingen en schulden in vreemde valuta alsmede rente op de rekening-courant.

Overige bedrijfslasten

In EUR 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	267	-
Rente rekening courant	25	-
Totaal	292	-

Lopende kosten factor

De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. De Beheerder ontvangt van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer. De lopende kosten factor van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

Tot 3 oktober 2019 belegde ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America in Onderliggende Beleggingsinstellingen waarbinnen de werkelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvonden. Derhalve wordt voor de omloopfactor tot die datum verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling.

Voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America betreft dit de omloopfactor van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B.

Vanaf 3 oktober 2019 heeft ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America directe beleggingen. De omloopfactor over die verslagperiode bedraagt 2,35%.

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode (1 januari 2019 tot 3 oktober 2019) € 168.943 (2018: € 181.941).

Werknemers

ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, verricht de werkzaamheden voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America.

Accountantskosten

De Beheerder brengt een beheervergoeding in rekening bij de participanten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen ten laste van de Beheerder. De Beheerder bekostigt de accountantskosten uit de beheervergoeding. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America.

De accountantskosten die over 2019 in rekening gebracht zijn bij de Beheerder en die volledig betrekking hebben op de controle van het jaarverslag 2019, bedragen € 10.400 ex. 21% BTW (2018: € 7.800 ex. BTW). De éénmalige stijging van de accountantskosten in 2019 wordt veroorzaakt door het opheffen van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B en de daarmee samenhangende overheveling van de directe beleggingen van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B naar ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America. De accountant heeft geen andere diensten verleend dan hierboven benoemd.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van schrijven (maart 2020) volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. In het eerste kwartaal van 2020 is de wereld opgeschrikt door de COVID-19 pandemie. ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

11.3 ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B

11.3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	-	2.408.772
Vorderingen	2	-	14.281
Overige activa			
Liquide middelen	3	-	1.711
Kortlopende schulden	4	-	8.350
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-	7.642
Activa min kortlopende schulden		-	2.416.414
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		-2.441	2.074.439
Overige reserves		-552.488	373.947
Onverdeeld resultaat		554.929	-31.972
Totaal fondsvermogen		-	2.416.414

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.3.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		47.279	55.995
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	505.973	-481
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	-	-88.267
In rekening gebrachte op- en afslagen		1.756	435
Overige bedrijfsopbrengsten	8	111	371
Som der bedrijfsopbrengsten		555.119	-31.947
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	9	190	25
Som der bedrijfslasten		190	25
Resultaat		554.929	-31.972

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	554.929	-31.972
Koersverschillen op geldmiddelen	-92	-371
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	554.837	-32.343
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-505.973	481
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-	88.267
Aankoop van beleggingen	-397.310	-842.728
Verkoop van beleggingen	3.312.055	113.578
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	12.228	-5.057
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-6.700	6.700
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	2.969.137	-671.102
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	399.862	801.785
Inkoop van participaties	-3.371.205	-126.522
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	2.053	-140
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-1.650	1.568
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	-4.249
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-2.970.940	672.442
Totaal nettokasstromen	-1.803	1.340
Koersverschillen op geldmiddelen	92	371
Mutatie liquide middelen	-1.711	1.711
Liquide middelen begin van de verslagperiode	1.711	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	1.711

11.3.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand aan het begin van de periode	2.408.772	1.768.370
Aankopen	397.310	842.728
Verkopen	-371.994	-113.578
Overheveling directe beleggingen	-2.940.061	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	505.973	-481
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-88.267
Stand ultimo periode	-	2.408.772

In de verslagperiode zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B niet toegestaan.

Per 3 oktober 2019 heeft ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America haar belegging in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B beëindigt, waardoor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B niet meer als Onderliggende Beleggingsinstelling van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America fungeert. De directe beleggingen van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B zijn per die datum overgeheveld naar ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America, waardoor ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America vanaf die datum directe beleggingen in de portefeuille heeft in plaats van participaties in een andere Onderliggende Beleggingsinstelling.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de betreffende markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Effectenportefeuille

Beleggingen per 31 december 2018

Aangezien de beleggingen per 3 oktober 2019 zijn overgeheveld naar ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America (FBI) zijn de toelichtingstabellen van de effectenportefeuille niet meer opgenomen in de jaarrekening. Voor de toelichtingstabellen wordt verwezen naar het jaarverslag 2018.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	-	2.624
Te vorderen dividend	-	2.181
Te vorderen dividend-/bronbelasting	-	7.423
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	12.228
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	2.053
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	2.053
Totaal	-	14.281

De bovenstaande vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B betreft het over 2018 een bedrag van nihil (2018: € 9 duizend).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	6.700
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	6.700
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	-	1.650
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	1.650
Totaal	-	8.350

De kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Schulden aan kredietinstellingen

Financiering van beleggingen met vreemd vermogen is in beginsel niet toegestaan behalve wanneer bedragen nog zijn te ontvangen uit hoofde van dividenduitkeringen op (certificaten van) aandelen die behoren tot de beleggingsportefeuille van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.074.439	1.369.079
Uitgegeven participaties	399.862	801.785
Ingekochte participaties	-2.476.742	-96.425
Stand ultimo periode	-2.441	2.074.439
Overige reserves		
Stand per 1 januari	373.947	305.768
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-31.972	98.276
Ingekochte participaties	-894.463	-30.097
Stand ultimo periode	-552.488	373.947
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-31.972	98.276
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	31.972	-98.276
Resultaat over de verslagperiode	554.929	-31.972
Stand ultimo periode	554.929	-31.972
Totaal fondsvermogen	-	2.416.414

ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B geeft één soort participaties uit. Deze participaties zijn genoteerd in euro's. Elke participatie vertegenwoordigt een nominale waarde van EUR 25,-. Participaties worden uitgegeven respectievelijk ingekocht tegen de door de Beheerder berekende intrinsieke waarde op het moment van uitgifte respectievelijk inkoop en tegen de in het prospectus vermelde condities en procedures. Deelname in ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B kan uitsluitend geschieden door gekwalificeerde beleggers in de zin van de Wft.

Verloopoverzicht aantal participaties

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	41.827.816,50	30.603.472,15
Uitgegeven participaties	6.111.073,23	13.286.604,91
Ingekochte participaties	-47.938.889,73	-2.062.260,56
Stand ultimo periode	-	41.827.816,50

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019 ¹	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	-	2.416.414 ²	1.773.123	1.354.484	798.282
Aantal uitstaande participaties	-	41.827.816,50	30.603.472,15	24.878.459,41	16.943.568,34
Dividend aandelen	47.279	55.995	35.184	29.278	15.230
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	505.973	-481	-4.147	6.275	3.978
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-	-88.267	67.771	156.764	40.220
In rekening gebrachte op- en afslagen	1.756	435	250	451	- ³
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	-79	346	-782	-12	-119
Totaal resultaat	554.929	-31.972	98.276	192.756	59.309
Per participatie (in € 1)					
Intrinsieke waarde	-	57,77 ²	57,94	54,44	47,11
Dividend p.p. ⁴	-	-	-	-	-
Per participatie (in € 1)					
Dividend aandelen	1,10	1,73	1,27	1,30	1,24
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	11,77	-0,01	-0,15	0,28	0,32
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-	-2,73	2,45	6,97	3,28
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,04	0,01	0,01	0,02	- ³
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	-	0,01	-0,03	-	-0,01
Totaal resultaat per participatie	12,91	-0,99	3,55	8,57	4,83

1 Dit betreft de periode 1 januari 2019 tot 3 oktober 2019.

2 De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2018 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2018. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening wijkt af doordat er een positieve resultaatcorrectie van € 1.597.721 heeft plaatsgevonden. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening is daardoor ten opzichte van de eerder afgegeven intrinsieke waarde toegenomen van € 2.414.816.160 naar € 2.416.413.881. De intrinsieke waarde per participatie is gestegen van € 57,73 naar € 57,77.

3 Bij de uitgifte van participaties wordt de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag. Bij de inkoop van participaties wordt de berekende intrinsieke waarde verlaagd met een afslag. In voorgaande verslagperioden werden deze op- en afslagen rechtstreeks in het fondsvermogen verwerkt. Deze op- en afslagen zijn afzonderlijk identificeerbaar. Op grond daarvan moeten ze volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 615.711) ten gunste van het resultaat worden verwerkt. Met ingang van verslagperiode 2017 worden de in rekening gebrachte op- en afslagen in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen'. De vergelijkende cijfers zijn niet herrekenend voor het verslagjaar 2015.

4 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	476.225	7.587
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-84.445	-11.318
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	114.199	3.473
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-6	-223
Subtotaal aandelen	505.973	-481
Totaal	505.973	-481

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	91.636
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-269.534
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	94.432
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-4.801
Subtotaal aandelen	-	-88.267
Totaal	-	-88.267

8 Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten worden verantwoord valutaresultaten op bankrekeningen, vorderingen en schulden in vreemde valuta alsmede opbrengst inzake class actions.

Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	92	371
Overige bedrijfsopbrengsten	19	-
Totaal	111	371

9 Overige bedrijfslasten

Onder de overige bedrijfslasten worden verantwoord valutaresultaten op bankrekeningen, vorderingen en schulden in vreemde valuta alsmede rente op de rekening-courant.

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	190	25
Totaal	190	25

Lopende kosten factor

De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. De Beheerder ontvangt van ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-B geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer. De lopende kosten factor van het Fonds is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode (tot 3 oktober 2019) bedraagt -2,13% (2018: 1,31%).

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode (1 januari 2019 tot 3 oktober 2019) € 168.943 (2018: € 181.941).

12 Jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen: Beleggingspools

Introductie

De beleggingen van de Fondsen - met uitzondering van het Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen. In lijn met de grondslagen zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, wordt in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BgfO Wft), de jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen opgenomen.

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt in de Euro Aandelenpool. Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt in de Euro Obligatiepool. Het Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds belegt in de Euro Short Duration Pool en het Zwitserleven Vastgoedfonds belegt in de Euro Vastgoedfondsenpool. Sinds 14 juni 2019 belegt het Zwitserleven Wereled Aandelenfonds naast de vier ACTIAM Responsible Index Funds ook in de Global Equity Impact Pool. De jaarrekening van de Euro Aandelenpool, Euro Obligatiepool, Euro Short Duration Pool, Euro Vastgoedfondsenpool en de Global Equity Impact Pool is opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 12.1, hoofdstuk 12.2, hoofdstuk 12.3, hoofdstuk 12.4 en hoofdstuk 12.5.

Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed.

De jaarcijfers van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund zijn opgenomen in hoofdstuk 13.1.

12.1 Euro Aandelenpool

12.1.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	2.693.738	2.406.935
Vorderingen	2	24.215	18.952
Overige activa			
Liquide middelen	3	8.169	2.249
Kortlopende schulden	4	5.423	6.654
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		26.961	14.547
Activa min kortlopende schulden		2.720.699	2.421.482
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		1.825.712	2.095.915
Overige reserves		235.268	550.846
Onverdeeld resultaat		659.719	-225.279
Totaal fondsvermogen		2.720.699	2.421.482

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.1.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		89.199	99.235
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	97.771	-67.119
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	470.590	-257.192
Overige bedrijfsopbrengsten	8	2.266	-
Som der bedrijfsopbrengsten		659.826	-225.076
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	9	107	203
Som der bedrijfslasten		107	203
Resultaat		659.719	-225.279

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.1.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	659.719	-225.279
Koersverschillen op geldmiddelen	-235	132
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	659.484	-225.147
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-97.771	67.119
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-470.590	257.192
Aankoop van beleggingen	-1.026.136	-1.485.128
Verkoop van beleggingen	1.307.694	1.628.451
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-5.186	-12.004
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.097	1.544
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	366.398	232.027
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	161.294	243.111
Inkoop van participaties	-521.796	-480.140
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-77	72
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-134	-1.357
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	-360.713	-238.314
Mutatie liquide middelen	5.685	-6.287
Liquide middelen begin van de verslagperiode	2.249	8.668
Koersverschillen op geldmiddelen	235	-132
Liquide middelen eind van de verslagperiode	8.169	2.249

12.1.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	2.406.935	2.874.569
Aankopen	1.026.136	1.485.128
Verkopen	-1.307.694	-1.628.451
Gerealiseerde waardeveranderingen	97.771	-67.119
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	470.590	-257.192
Stand ultimo periode	2.693.738	2.406.935

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille geven inzicht in het koersrisico en valutarisico.

Effectenportefeuille Euro Aandelenpool

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			2.693.738
Aandelen binnenland			219.383
1.694.506	Ahold Delhaize	EUR	37.779
259.681	ASML	EUR	68.478
166.454	DSM	EUR	19.325
751.883	Exor	EUR	51.940
692.156	NN Group	EUR	23.409
423.984	Philips	EUR	18.452
Aandelen buitenland			2.474.355
België			77.272
352.317	Anheuser-Busch	EUR	25.617
714.932	KBC Groep	EUR	47.943
85.618	Umicore	EUR	3.712
Denemarken			64.488
1.086.540	Novo Nordisk	DKK	56.221
91.767	Vestas Wind Systems	DKK	8.267
Duitsland			227.538
57.978	Adidas	EUR	16.802
283.436	Allianz	EUR	61.902
69.247	BASF	EUR	4.664
252.509	Covestro	EUR	10.466
467.772	Deutsche Wohnen	EUR	17.036
70.161	HeidelbergCement	EUR	4.558
200.243	Kion Group	EUR	12.327
325.829	SAP	EUR	39.204
519.811	Siemens	EUR	60.579
Finland			115.115
291.736	Elisa	EUR	14.368
735.960	Fortum	EUR	16.191
1.253.282	Neste Oil	EUR	38.877
7.498.653	Nokia	EUR	24.716
678.191	UPM-Kymmene Corp.	EUR	20.963

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
	Frankrijk		502.778
196.520	Accor	EUR	8.205
1.437.320	AXA	EUR	36.091
590.586	BNP Paribas	EUR	31.201
223.051	Capgemini	EUR	24.290
734.212	Danone	EUR	54.258
188.846	Eiffage	EUR	19.262
44.839	Kering	EUR	26.240
120.106	LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton	EUR	49.748
1.581.920	Orange SA	EUR	20.755
1.337.296	Peugeot	EUR	28.484
363.630	Sanofi	EUR	32.589
715.286	Schneider Electric	EUR	65.449
812.911	TOTAL	EUR	39.995
322.554	Vinci	EUR	31.933
1.327.561	Vivendi	EUR	34.278
	Ierland		136.242
1.467.234	CRH	EUR	52.336
183.581	Kerry Group	EUR	20.396
445.958	Kingspan	EUR	24.282
1.145.015	Smurfit Kappa	EUR	39.228
	Italië		80.631
12.670.809	Intesa Sanpaolo	EUR	29.757
4.079.353	Italgas	EUR	22.208
1.333.941	Prysmian	EUR	28.666
	Noorwegen		73.999
2.048.649	DNB	NOK	34.062
1.307.713	Equinor Asa	NOK	23.267
1.044.341	Telenor	NOK	16.670
	Oostenrijk		64.574
721.707	Erste Bank	EUR	24.220
805.784	OMV	EUR	40.354
	Spanje		109.534
280.354	Amadeus	EUR	20.410
5.524.836	Iberdrola	EUR	50.718
638.575	Inditex	EUR	20.083
1.315.354	Repsol	EUR	18.323
	Verenigd Koninkrijk		670.967
4.150.185	3i Group	GBP	53.780
800.438	Ashtead Group	GBP	22.804
739.924	AstraZeneca	GBP	66.428
4.418.102	Barratt Developments	GBP	38.929
1.507.667	Bunzl	GBP	36.743
2.118.939	Compass Group	GBP	47.264
442.610	Croda International	GBP	26.745
1.897.863	Diageo	GBP	71.685
854.597	GlaxoSmithKline	GBP	17.943
637.756	Halma	GBP	15.926
330.259	Johnson Matthey	GBP	11.677
1.399.125	Land Securities	GBP	16.347
56.042.413	Lloyds Banking Group	GBP	41.338
277.413	London Stock Exchange	GBP	25.373

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
187.873	Persimmon	GBP	5.975
1.599.096	RELX	GBP	35.961
2.238.233	Segro	GBP	23.700
5.984.598	Standard Chartered	GBP	50.316
6.772.415	Tesco	GBP	20.397
630.807	Unilever	EUR	32.316
5.380.691	Vodafone	GBP	9.320
	Verenigde Staten		-
996.656	Sigma Finance ¹	USD	-
	Zweden		80.253
870.744	Boliden	SEK	20.592
2.500.894	Epiroc Ab-A	SEK	27.216
863.312	Essity	SEK	24.796
252.522	Lundin Petroleum	SEK	7.649
	Zwitserland		270.964
225.166	Coca-Cola HBC	GBP	6.816
401.095	Lafargeholcim	CHF	19.815
296.418	Nestlé	CHF	28.574
389.585	Roche Holding -Genuss	CHF	112.542
97.529	Sika Ag-Br	CHF	16.317
687.196	STMicroelectronics	EUR	16.472
171.446	Swiss	CHF	17.145
48.023	Vifor Pharma	CHF	7.804
124.488	Zurich Financial Services	CHF	45.479

¹ Sigma Finance is failliet maar blijft in positie omdat er mogelijk nog een slotuitkering zou kunnen plaatsvinden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Euro Aandelenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurse genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie Euro Aandelenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Kapitaalgoederen	353.454	13,0	281.356	11,8
Farmacie & biotechnologie	293.527	10,9	271.910	11,3
Banken	258.837	9,6	231.845	9,6
Basisgoederen	250.398	9,3	206.569	8,6
Voeding en dranken	207.346	7,7	224.148	9,3
Verzekeringen	184.026	6,8	221.078	9,2
Energie	168.465	6,3	181.865	7,6
Duurzame consumptiegoederen	137.694	5,1	60.889	2,5
Financiële conglomeraten	131.093	4,9	37.621	1,6
Nutsbedrijven	89.117	3,3	104.271	4,3
Halfgeleiders	84.950	3,2	39.695	1,6
Software & services	83.904	3,1	62.107	2,6
Telecommunicatiediensten	61.113	2,3	128.768	5,3
Detailhandelvoeding	58.176	2,2	57.491	2,4
Verzorgingsproducten	57.112	2,1	85.541	3,6
Onroerend goed	57.083	2,1	19.817	0,8
Consumentenservicebedrijven	55.469	2,1	44.360	1,8
Zakelijke dienstverlening	35.961	1,3	27.479	1,1
Media	34.278	1,3	-	-
Auto's	28.484	1,1	37.833	1,6
Technologie	24.716	0,9	36.606	1,5
Detailhandel	20.083	0,7	-	-
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	18.452	0,7	33.640	1,4
Reclame	-	-	12.046	0,5
Totaal	2.693.738	100,0	2.406.935	100,0

Landenverdeling Euro Aandelenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018 ¹	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Verenigd Koninkrijk	670.967	24,9	616.862	25,6
Frankrijk	502.778	18,7	453.570	18,8
Zwitserland	270.964	10,0	251.529	10,5
Duitsland	227.538	8,4	260.669	10,8
Nederland	219.383	8,1	225.944	9,4
Ierland	136.242	5,1	93.283	3,9
Finland	115.115	4,3	102.445	4,3
Spanje	109.534	4,1	94.006	3,9
Italië	80.631	3,0	54.270	2,3
Zweden	80.253	3,0	68.141	2,8
België	77.272	2,9	38.734	1,6
Noorwegen	73.999	2,7	79.395	3,3
Oostenrijk	64.574	2,4	48.234	2,0
Denemarken	64.488	2,4	19.853	0,8
Totaal	2.693.738	100,0	2.406.935	100,0

¹ Een aantal saldi van landen per 31 december 2018 zijn in het jaarverslag 2018 met elkaar verwisseld. De gegevens die in dit jaarverslag worden verantwoord zijn de juiste gegevens.

Valutaverdeling Euro Aandelenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Euro	1.581.855	58,7	1.421.591	59,2
Britse pond	645.467	24,0	588.274	24,4
Zwitserse frank	247.676	9,2	229.681	9,5
Zweedse kroon	80.253	3,0	68.141	2,8
Noorse kroon	73.999	2,7	79.395	3,3
Deense kroon	64.488	2,4	19.853	0,8
Totaal	2.693.738	100,0	2.406.935	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	443	6.117
Te vorderen dividend	2.385	4.581
Te vorderen dividend-/bronbelasting	21.293	8.237
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	24.121	18.935
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	94	17
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	94	17
Totaal	24.215	18.952

De bovenstaande vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van Euro Aandelenpool betreft het een bedrag van ca. € 562 duizend (2018: € 1,6 miljoen).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	447	1.544
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	447	1.544
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	4.976	5.110
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	4.976	5.110
Totaal	5.423	6.654

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.095.915	2.261.021
Uitgegeven participaties	161.294	243.111
Ingekochte participaties	-431.497	-408.217
Stand ultimo periode	1.825.712	2.095.915
Overige reserves		
Stand per 1 januari	550.846	483.012
Ingekochte participaties	-90.299	-71.923
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-225.279	139.757
Stand ultimo periode	235.268	550.846
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-225.279	139.757
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	225.279	-139.757
Resultaat over de verslagperiode	659.719	-225.279
Stand ultimo periode	659.719	-225.279
Totaal fondsvermogen	2.720.699	2.421.482

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.720.699	2.421.482	2.883.790	1.872.640	1.695.278
Aantal participaties	43.928.572	50.475.072	54.782.352	38.796.758	35.879.745
Per participatie (x € 1)	61,93	47,97	52,64	48,27	47,25

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Aandelenpool bedraagt ultimo verslagperiode € 32,4 miljoen (2018: € 21,2 miljoen).

12.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	118.770	68.522
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-26.427	-136.583
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	7.944	5.690
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-2.516	-4.748
Subtotaal aandelen	97.771	-67.119
Totaal	97.771	-67.119

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	470.270	55.711
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-30.680	-307.486
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	32.511	6.089
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-1.511	-11.506
Subtotaal aandelen	470.590	-257.192
Totaal	470.590	-257.192

8 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	235	-
Overige bedrijfsopbrengsten	2.031	-
Totaal	2.266	-

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit ontvangen rente van de Franse belastingdienst.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	-	132
Rente rekening courant	107	71
Totaal	107	203

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van de Euro Aandelenpool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Aandelenpool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Aandelenpool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 62,84% (2018: 88,27%). De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Aandelenpool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 2.547.993 (2018: € 3.876.583).

12.2 Euro Obligatiepool

12.2.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	2.881.278	2.769.839
Vorderingen	2	73	19.374
Overige activa			
Liquide middelen	3	5.563	1.551
Kortlopende schulden	4	5.517	6.469
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		119	14.456
Activa min kortlopende schulden		2.881.397	2.784.295
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		2.537.264	2.520.046
Overige reserves		228.989	264.672
Onverdeeld resultaat		115.144	-423
Totaal fondsvermogen		2.881.397	2.784.295

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.2.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		14.495	45.884
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	54.723	-22.216
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	45.991	-24.035
Som der bedrijfsopbrengsten		115.209	-367
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	8	65	56
Som der bedrijfslasten		65	56
Resultaat		115.144	-423

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.2.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	115.144	-423
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	115.144	-423
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-54.723	22.216
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-45.991	24.035
Aankoop van beleggingen	-999.504	-2.916.590
Verkoop/lossingen van beleggingen	988.779	3.139.670
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	19.292	11.227
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	22.997	280.135
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	280.075	238.223
Inkoop van participaties	-298.117	-522.994
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	9	-74
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-952	148
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	-18.985	-284.697
Mutatie liquide middelen	4.012	-4.562
Liquide middelen begin van de verslagperiode	1.551	6.113
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	5.563	1.551

12.2.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen tegen marktwaarde overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass).

Directe beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	2.769.839	3.039.170
Aankopen	852.208	2.916.590
Verkopen	-786.513	-3.059.542
Lossingen	-32.716	-80.128
Overheveling naar ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund	-2.857.303	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	54.485 ¹	-22.216
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-24.035
Stand ultimo periode	-	2.769.839

¹ Van het totale saldo heeft een bedrag van € 49,7 miljoen betrekking op de overheveling van de directe beleggingen naar het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

In de verslagperiode is voor een saldo van € 2,857 miljard sprake van overheveling van beleggingen vanuit de Euro Obligatiepool naar het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Verder zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Per 20 mei 2019 bestaat de beleggingsportefeuille van de Euro Obligatiepool volledig uit participaties in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass).

Participaties in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass)

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	-	-
Overheveling uit hoofde van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund	2.857.303	-
Aankopen	147.296	-
Verkopen	-172.999	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.687	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	45.991	-
Stand ultimo periode	2.881.278	-

Futures

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	-	-
Verkopen	3.449	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	-3.449	-
Stand ultimo periode	-	-

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), zijn de jaarcijfers van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in hoofdstuk 13.1 opgenomen. Voor de structuur van de Fondsen en Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt verwezen naar de juridische structuur van ACTIAM Beleggingsfondsen N.V in paragraaf 1.6.

Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

Voor de risico's die op het Fonds van toepassing zijn en een beschrijving daarvan, wordt verwezen naar hoofdstuk 2.8 Toelichting paragraaf Financiële risico's en beheersmaatregelen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting op de jaarcijfers van de in bovenstaande tabel genoemde Onderliggende Beleggingsinstelling voor een inzicht in de risico's per balansdatum.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	-	2.411
Te vorderen rente	-	39
Lopende rente obligaties	-	16.842
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	19.292
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	73	82
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	73	82
Totaal	73	19.374

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	5.517	6.469
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	5.517	6.469
Totaal	5.517	6.469

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.520.046	2.755.945
Uitgegeven participaties	280.075	238.223
Ingekochte participaties	-262.857	-474.122
Stand ultimo periode	2.537.264	2.520.046
Overige reserves		
Stand per 1 januari	264.672	293.402
Ingekochte participaties	-35.260	-48.872
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-423	20.142
Stand ultimo periode	228.989	264.672
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-423	20.142
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	423	-20.142
Resultaat over de verslagperiode	115.144	-423
Stand ultimo periode	115.144	-423
Totaal fondsvermogen	2.881.397	2.784.295

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.881.397	2.784.295	3.069.489	1.947.776	2.061.720
Aantal participaties	57.007.049	57.340.344	63.233.802	40.258.647	44.044.335
Per participatie (x € 1)	50,54	48,56	48,54	48,38	46,81

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Obligatiepool bedraagt ultimo verslagperiode € 5,6 miljoen (ultimo 2018: € 2,8 miljard). De daling is het gevolg van de overdracht van de directe beleggingen naar ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (paragraaf 13.1). In de Euro Obligatiepool is nog steeds sprake van kredietrisico, echter vanaf de overdracht van de beleggingen wordt het kredietrisico grotendeels gedragen door dat Fonds.

12.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	3.705	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-18	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	3.687	-
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	59.395	8.178
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-4.910	-27.051
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	54.485	-18.873
Futures		
Futures - gerealiseerde koerswinsten	5.509	41.994
Futures - gerealiseerde koersverliezen	-8.958	-45.337
Futures - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Futures - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal futures	-3.449	-3.343
Totaal	54.723	-22.216

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	45.991	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	45.991	-
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	9.727
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-33.762
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	-	-24.035
Totaal	45.991	-24.035

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	65	56
Totaal	65	56

Lopende kosten factor

De beheerder ontvangt van de Euro Obligatiepool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Obligatiepool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Obligatiepool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode tot en met 17 mei 2019 bedraagt 49,79% (2018: 177,70%). Vanaf 20 mei 2019 belegt de Euro Obligatiepool haar vermogen in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund waarbinnen de werkelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden. Voor de omloopfactor over de verslagperiode vanaf 20 mei 2019 wordt derhalve verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Obligatiepool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten van de Euro Obligatiepool zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 18.356 (2018: € 25.306).

12.3 Euro Short Duration Pool

12.3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	151.218	148.295
Vorderingen	2	1.517	854
Overige activa			
Liquide middelen	3	1.491	4.994
Kortlopende schulden	4	236	443
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		2.772	5.405
Activa min kortlopende schulden		153.990	153.700
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		152.955	152.017
Overige reserves		1.543	2.495
Onverdeeld resultaat		-508	-812
Totaal fondsvermogen		153.990	153.700

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.3.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		1.849	1.057
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	-267	-1.060
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	-2.086	-808
Som der bedrijfsopbrengsten		-504	-811
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	8	4	1
Som der bedrijfslasten		4	1
Resultaat		-508	-812

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-508	-812
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-508	-812
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	267	1.060
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.086	808
Aankoop van beleggingen	-153.810	-398.676
Verkoop/lossingen van beleggingen	148.534	413.553
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-824	550
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-4.255	16.483
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	14.127	7.045
Inkoop van participaties	-13.329	-20.694
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	161	-159
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-207	13
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	752	-13.795
Mutatie liquide middelen	-3.503	2.688
Liquide middelen begin van de verslagperiode	4.994	2.306
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	1.491	4.994

12.3.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	148.295	165.040
Aankopen	153.810	398.676
Verkopen	-77.527	-6.653
Lossingen	-71.007	-406.900
Gerealiseerde waardeveranderingen	-267	-1.060
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-2.086	-808
Stand ultimo periode	151.218	148.295

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De modified duration geeft een indicatie van de procentuele waardemutatie van de portefeuille bij een wijziging van de marktrente met één procent.

	31-12-2019	31-12-2018
Effectief rendement	-0,42%	-0,42%
Coupon rendement	1,36%	0,63%
Gemiddeld resterende looptijd	1,86 jaar	0,16 jaar
Modified duration	1,84	0,16

Het coupon rendement is per ultimo 2019 gestegen ten opzichte van ultimo 2018 als gevolg van een relatief grote belegging in Duitsland tegen een couponrente van 2% (zie ook onderstaande specificatie van de effectenportefeuille).

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector-, landen-, rating- en looptijdverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en kredietrisico.

Effectenportefeuille Euro Short Duration Pool

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019					151.218
Staatsobligaties					121.847
5.300	0,125%	Berlin Hyp AG	EUR	5-5-2022	5.349
3.000	3,3%	Caisse de Refinancement de l'Habit	EUR	23-9-2022	3.294
3.000	4%	Caisse de Refinancement de l'Habit	EUR	17-6-2022	3.317
1.000	3,9%	Caisse de Refinancement de l'Habitat	EUR	18-1-2021	1.044
3.000	3,5%	Caisse de Refinancement de l'Habitat	EUR	22-6-2020	3.054
40.000	2%	Duitsland	EUR	4-1-2022	42.140
3.000	3,625%	European Investment Bank	EUR	15-1-2021	3.127
5.000	2,75%	European Investment Bank	EUR	15-9-2021	5.273
3.000	1,5%	Gemeinsame Bundesländer	EUR	29-1-2021	3.060
1.500	0,45%	KBC Bank NV	EUR	22-1-2022	1.523
7.000	0,125%	Landesbank Baden- Württemberg	EUR	21-2-2022	7.064
2.100	1,75%	Muenchener Hypotheekbank	EUR	3-6-2022	2.204

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
3.000	1,375%	Münchener Hypotheekenbank eG	EUR	16-4-2021	3.066
14.900	0%	Nederland	EUR	15-1-2022	15.073
6.300	3,375%	SpareBank 1 Boligkreditt	EUR	7-9-2021	6.689
5.000	0,75%	SpareBank 1 Boligkreditt	EUR	5-9-2022	5.131
2.000	0,75%	Sveriges Sakerstallda	EUR	17-6-2022	2.049
3.000	0,25%	Sveriges Sakerstallda Obligationer	EUR	20-1-2021	3.018
2.800	0,375%	Sveriges Sakerstallda Obligationer	EUR	5-10-2020	2.815
3.500	0,625%	Zweden	EUR	7-10-2021	3.557
	Overige obligaties				29.371
6.000	0%	Kommunekredit	EUR	8-9-2022	6.048
1.600	1,625%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-1-2021	1.634
1.000	2,5%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	17-1-2022	1.060
5.500	0,125%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	27-10-2020	5.527
2.000	2,125%	Microsoft Corp	EUR	6-12-2021	2.082
900	0,875%	Santander Consumer Bank AS	EUR	21-1-2022	916
3.000	0,3%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	17-2-2022	3.020
3.000	2%	Swisscom AG	EUR	30-9-2020	3.049
3.000	0,25%	Toyota Motor Finance Netherlan	EUR	10-1-2022	3.025
3.000	0,125%	Unibail-Rodamco SE	EUR	14-5-2021	3.010

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Euro Short Duration Pool (voorheen: Euro Liquiditeitenpool) bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie Euro Short Duration Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	121.847	80,6	91.327	61,5
Financiële conglomeraten	14.269	9,4	2.964	2,0
Banken	3.936	2,6	36.922	24,9
Telecommunicatiediensten	3.049	2,0	-	-
Auto's	3.025	2,0	10.219	6,9
Onroerend goed	3.010	2,0	-	-
Technologie	2.082	1,4	-	-
Voeding en dranken	-	-	5.004	3,4
Gezondheidszorg	-	-	1.859	1,3
Totaal	151.218	100,0	148.295	100,0

Landenallocatie Euro Short Duration Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Duitsland	71.104	46,9	7.309	4,9
Nederland	15.073	10,0	77.150	52,0
Zweden	14.459	9,6	6.018	4,1
Frankrijk	13.719	9,1	16.629	11,2
Noorwegen	12.736	8,4	6.013	4,1
Luxemburg	8.400	5,6	-	-
Denemarken	6.048	4,0	-	-
Ierland	3.049	2,0	2.964	2,0
Japan	3.025	2,0	-	-
Verenigde Staten	2.082	1,4	11.331	7,6
België	1.523	1,0	-	-
Verenigd Koninkrijk	-	-	14.725	9,9
Australië	-	-	6.156	4,2
Totaal	151.218	100,0	148.295	100,0

Ratingallocatie Euro Short Duration Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
AAA	138.198	91,4	86.270	58,1
AA-	6.045	4,0	19.386	13,1
A+	-	-	26.030	17,6
A	6.059	4,0	7.319	4,9
A-	916	0,6	6.327	4,3
BBB+	-	-	2.964	2,0
Totaal	151.218	100,0	148.295	100,0

Aflossing van de beleggingen Euro Short Duration Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	14.445	9,6	139.017	93,7
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	136.773	90,4	9.278	6,3
Totaal	151.218	100,0	148.295	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen rente	-	1
Lopende rente obligaties	1.429	604
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.429	605
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	88	249
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	88	249
Totaal	1.517	854

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	236	443
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	236	443
Totaal	236	443

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	152.017	165.375
Uitgegeven participaties	14.127	7.045
Ingekochte participaties	-13.189	-20.403
Stand ultimo periode	152.955	152.017
Overige reserves		
Stand per 1 januari	2.495	3.404
Ingekochte participaties	-140	-291
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-812	-618
Stand ultimo periode	1.543	2.495
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-812	-618
Onttrekking aan overige reserves	812	618
Resultaat over de verslagperiode	-508	-812
Stand ultimo periode	-508	-812
Totaal fondsvermogen	153.990	153.700

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	153.990	153.700	168.161	126.370	138.738
Aantal participaties	4.971.380	4.945.503	5.383.490	4.029.806	4.413.950
Per participatie (x € 1)	30,98	31,08	31,24	31,36	31,43

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Short Duration Pool bedraagt ultimo verslagperiode € 154,2 miljoen (ultimo 2018: € 154,1 miljoen).

12.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	38	-
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-305	-1.060
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	-267	-1.060
Totaal	-267	-1.060

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	57	-
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-2.143	-808
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	-2.086	-808
Totaal	-2.086	-808

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	4	1
Totaal	4	1

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van de Euro Short Duration Pool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Short Duration Pool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Short Duration Pool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 178,88% (2018: 488,68%). De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Short Duration Pool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten van de Euro Short Duration Pool zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 573 (2018: € 176).

12.4 Euro Vastgoedfondsenpool

12.4.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	363.680	275.572
Vorderingen	2	2.236	1.278
Overige activa			
Liquide middelen	3	1.695	247
Kortlopende schulden	4	2.500	614
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.431	911
Activa min kortlopende schulden		365.111	276.483
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		290.814	275.436
Overige reserves		-6.435	18.628
Onverdeeld resultaat		80.732	-17.581
Totaal fondsvermogen		365.111	276.483

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.4.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		13.617	3.641
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	13.604	-1.105
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	52.841	-20.118
Overige bedrijfsopbrengsten	8	707	2
Som der bedrijfsopbrengsten		80.769	-17.580
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	9	37	1
Som der bedrijfslasten		37	1
Resultaat		80.732	-17.581

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.4.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	80.732	-17.581
Koersverschillen op geldmiddelen	-51	-2
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	80.681	-17.583
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-13.604	1.105
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-52.841	20.118
Aankoop van beleggingen	-170.610	-122.538
Verkoop van beleggingen	148.947	121.361
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.382	-294
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-410	523
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-9.219	2.692
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	65.920	17.530
Inkoop van participaties	-58.024	-19.335
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	424	-521
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	2.296	-122
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	-
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	10.616	-2.448
Mutatie liquide middelen	1.397	244
Liquide middelen begin van de verslagperiode	247	1
Koersverschillen op geldmiddelen	51	2
Liquide middelen eind van de verslagperiode	1.695	247

12.4.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	275.572	81.556
Aankopen	170.610	122.538
Overheveling van Zwitserleven Vastgoedfonds ¹	-	214.062
Verkopen	-148.947	-121.361
Gerealiseerde waardeveranderingen	13.604	-1.105
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	52.841	-20.118
Stand ultimo periode	363.680	275.572

¹ Vanaf 19 oktober 2018 belegt het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool. De beleggingen (aandelen) van het Zwitserleven Vastgoedfonds zijn overgegaan naar de Euro Vastgoedfondsenpool tegen verkrijging van participaties door het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille geven inzicht in het koersrisico en valutarisico.

Effectenportefeuille Euro Vastgoedfondsenpool

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			363.680
Aandelen binnenland			6.070
116.565	Eurocommercial Properties	EUR	2.914
39.750	Vastned Retail	EUR	1.061
104.134	Wereldhave	EUR	2.095
Aandelen buitenland			357.610
België			12.976
65.133	Befimmo SA	EUR	3.524
65.277	Cofinimmo	EUR	8.551
35.200	Intervest Offices & Warehouses	EUR	901
Duitsland			82.741
449.557	Alstria Office Reit	EUR	7.530
156.379	Deutsche EuroShop	EUR	4.132
937.380	Deutsche Wohnen	EUR	34.139
769.586	Vonovia	EUR	36.940
Finland			1.384
147.737	Citycon	EUR	1.384
Frankrijk			100.038
133.508	Covivio	EUR	13.511
126.611	Gecina	EUR	20.207
95.159	Icade	EUR	9.235
551.954	Klépierre	EUR	18.684
188.134	Mercialys	EUR	2.320
256.528	Unibail-Rodamco-Westfield	EUR	36.081
Guernsey			1.591
750.945	Picton Property Income Ltd	GBP	860
697.442	UK Commercial Property Trust	GBP	731

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
	Ierland		2.687
1.905.388	Hibernia REIT	EUR	2.687
	Jersey		1.494
433.065	Atrium European Real Estate	EUR	1.494
	Noorwegen		6.691
455.174	Entra	NOK	6.691
	Oostenrijk		5.019
134.021	Ca Immobilien Anlagen	EUR	5.019
	Spanje		23.956
890.609	Inmobiliaria Colonial	EUR	10.117
195.315	Lar España Real Estate SA	EUR	1.387
973.587	Merlin Properties SOCIMI	EUR	12.452
	Verenigd Koninkrijk		68.803
195.721	Big Yellow Group	GBP	2.772
1.194.983	British Land	GBP	9.009
628.287	Capital & Counties Properties	GBP	1.940
230.955	CLS Holdings PLC	GBP	822
108.858	Derwent London	GBP	5.152
821.945	Grainger PLC	GBP	3.038
281.722	Great Portland Estates	GBP	2.859
868.581	Hammerson	GBP	3.164
845.482	Intu Properties	GBP	339
948.240	Land Securities	GBP	11.079
1.107.287	LondonMetric Property	GBP	3.092
308.765	NewRiver REIT PLC	GBP	731
321.197	RDI REIT PLC	GBP	497
1.399.050	Segro	GBP	14.814
198.285	Shaftesbury	GBP	2.211
363.589	UNITE Group	GBP	5.407
133.866	Workspace Group PLC	GBP	1.877
	Verenigde Staten		-
2.802	Sigma Finance ¹	USD	-
	Zweden		46.116
684.167	Castellum	SEK	14.324
237.044	Dios Fastigheter AB	SEK	1.936
794.778	Fabege	SEK	11.777
339.843	Hufvudstaden	SEK	5.986
562.733	Kungsleden AB	SEK	5.270
415.646	Wihlborgs Fastigheter	SEK	6.823
	Zwitserland		4.114
15.500	Mobimo Holding AG	CHF	4.114

¹ Sigma Finance is failliet maar blijft in positie omdat er mogelijk nog een slotuitkering zou kunnen plaatsvinden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Landenverdeling Euro Vastgoedfondsenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Frankrijk	100.038	27,5	71.068	25,7
Duitsland	82.741	22,8	60.600	21,9
Verenigd Koninkrijk	68.803	18,9	53.335	19,4
Zweden	46.116	12,7	37.266	13,5
Spanje	23.956	6,6	18.821	6,8
België	12.976	3,6	7.152	2,6
Noorwegen	6.691	1,8	2.897	1,1
Nederland	6.070	1,7	8.007	2,9
Oostenrijk	5.019	1,4	3.728	1,4
Zwitserland	4.114	1,1	2.413	0,9
Ierland	2.687	0,7	4.670	1,7
Guernsey	1.591	0,4	1.401	0,5
Jersey	1.494	0,4	-	-
Finland	1.384	0,4	1.253	0,5
Italië	-	-	2.086	0,8
Griekenland	-	-	875	0,3
Totaal	363.680	100,0	275.572	100,0

Valutaverdeling Euro Vastgoedfondsenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Euro	236.365	65,0	178.260	64,6
Britse pond	70.394	19,4	54.736	19,9
Zweedse kroon	46.116	12,7	37.266	13,5
Noorse kroon	6.691	1,8	2.897	1,1
Zwitserse frank	4.114	1,1	2.413	0,9
Totaal	363.680	100,0	275.572	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	520	243
Te vorderen dividend	275	267
Te vorderen dividend-/bronbelasting	1.343	246
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.138	756
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	98	522
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	98	522
Totaal	2.236	1.278

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. Incidenteel kan het voorkomen dat een vordering uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting een looptijd heeft langer dan één jaar. In het geval van de Euro Vastgoedfondsenpool betreft het een bedrag van € 34 duizend (2018: € 19 duizend).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	146	556
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	146	556
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	2.354	58
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.354	58
Totaal	2.500	614

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	275.436	58.768
Uitgegeven participaties	65.920	17.530
Uitgegeven participaties u.h.v. overheveling van Zwitserleven Vastgoedfonds	-	214.062
Ingekochte participaties	-50.542	-14.924
Stand ultimo periode	290.814	275.436
Overige reserves		
Stand per 1 januari	18.628	10.382
Ingekochte participaties	-7.482	-4.411
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-17.581	12.657
Stand ultimo periode	-6.435	18.628
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-17.581	12.657
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	17.581	-12.657
Resultaat over de verslagperiode	80.732	-17.581
Stand ultimo periode	80.732	-17.581
Totaal fondsvermogen	365.111	276.483

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	365.111	276.483	81.807	120.553	127.948
Aantal participaties	2.899.512	2.801.630	780.671	1.306.353	1.448.051
Per participatie (x € 1)	125,92	98,69	104,79	92,28	88,36

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Vastgoedfondsenpool bedraagt ultimo verslagperiode € 3,9 miljoen (ultimo 2018: € 1,5 miljoen).

12.4.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	15.523	2.507
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-2.476	-3.812
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	1.163	456
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-606	-256
Subtotaal aandelen	13.604	-1.105
Totaal	13.604	-1.105

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	54.004	1.243
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-3.259	-20.847
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	2.911	433
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-815	-947
Subtotaal aandelen	52.841	-20.118
Totaal	52.841	-20.118

8 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	51	2
Overige bedrijfsopbrengsten	656	-
Totaal	707	2

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voor een deel uit een fiscale vergoeding.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	37	1
Totaal	37	1

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van de Euro Vastgoedfondsenpool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Vastgoedfondsenpool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Vastgoedfondsenpool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 59,45% (2018: 173,52%). De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 393.998 (2018: € 296.870).

12.5 Global Equity Impact Pool

12.5.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	642.444	10.591
Vorderingen	2	1.224	50
Overige activa			
Liquide middelen	3	2.342	147
Kortlopende schulden	4	2.261	186
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.305	11
Activa min kortlopende schulden		643.749	10.602
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		591.089	10.535
Overige reserves		-383	1
Onverdeeld resultaat		53.043	66
Totaal fondsvermogen		643.749	10.602

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.5.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		4.865	6
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	2.608	-14
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	46.029	73
Overige bedrijfsopbrengsten		-	1
Som der bedrijfsopbrengsten		53.502	66
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	8	459	-
Som der bedrijfslasten		459	-
Resultaat		53.043	66

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

12.5.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	53.043	66
Koersverschillen op geldmiddelen	409	-1
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	53.452	65
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.608	14
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-46.029	-73
Aankoop van beleggingen	-753.664	-10.620
Verkoop van beleggingen	170.448	88
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.149	-45
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-85	146
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-579.635	-10.425
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	601.237	10.576
Inkoop van participaties	-21.133	-40
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-25	-5
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	2.160	40
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	582.239	10.571
Mutatie liquide middelen	2.604	146
Liquide middelen begin van de verslagperiode	147	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-409	1
Liquide middelen eind van de verslagperiode	2.342	147

12.5.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	10.591	-
Aankopen	753.664	10.620
Verkopen	-170.448	-88
Gerealiseerde waardeveranderingen	2.608	-14
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	46.029	73
Stand ultimo periode	642.444	10.591

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille geven inzicht in het koersrisico en valutarisico.

Effectenportefeuille Global Equity Impact Pool

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			642.444
Australië			12.566
596.584	Lend Lease Group	AUD	6.575
388.400	National Australia Bank	AUD	5.991
Chili			6.342
16.780.171	Aguas Andinas	CLP	6.342
China			43.360
888.608	BYD Co Ltd		5.418
1.490.800	China Vanke Co Ltd		6.136
1.906.593	Huadong Medicine Co Ltd		5.945
167	Huaneng Renewables		-
2.402.929	Shanghai Pharmaceuticals Holdi	CNY	5.645
5.147.530	Shanghai Pudong Development Ba	CNY	8.144
143.871	Tal Education Group	USD	6.178
3.856.358	Xinjiang Goldwind Science & Te		5.894
Denemarken			36.579
197.521	Novozymes	DKK	8.617
170.102	Orsted	DKK	15.684
40.120	Rockwool	DKK	8.472
42.246	Vestas Wind Systems	DKK	3.806
Duitsland			24.242
59.017	Beiersdorf	EUR	6.294
257.202	Encavis AG	EUR	2.415
76.241	SAP	EUR	9.173
54.570	Siemens	EUR	6.360
Finland			12.043
237.556	UPM-Kymmene Corp.	EUR	7.343
477.170	Wärtsilä	EUR	4.700
Frankrijk			44.251
67.789	Albioma sa	EUR	1.763
89.715	Danone	EUR	6.630

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
13.941	L'Oréal	EUR	3.680
358.854	Plastic Omnium	EUR	8.935
174.311	Schneider Electric	EUR	15.949
540.926	Suez Environnement	EUR	7.294
	Ierland		17.701
53.077	Accenture	USD	9.957
142.226	Kingspan	EUR	7.744
	Indonesië		19.230
22.308.500	Bank Rakyat Indonesia Persero	IDR	6.299
4.797.684	Unilever Indonesia	IDR	12.931
	Italië		3.754
788.571	Falck Renewables SpA	EUR	3.754
	Japan		36.440
867.800	Astellas Pharma	JPY	13.303
62.100	Central Japan Railway	JPY	11.199
191.500	Daiseki	JPY	4.969
446.500	Sekisui Chemical	JPY	6.969
	Noorwegen		3.441
141.887	Norway Royal Salmon	NOK	3.441
	Kenia		4.245
15.330.700	Safaricom PLC	KES	4.245
	Portugal		12.005
3.106.933	Energias de Portugal	EUR	12.005
	Singapore		15.429
5.673.100	Capitaland Commercial Trust	SGD	7.480
463.600	DBS Group Holdings	SGD	7.949
	Taiwan		7.686
8.452.000	Mega Financial Holding	TWD	7.686
	Thailand		5.260
10.917.000	BCPG PCL	THB	5.260
	Tsjechië		4.999
1.494.642	Moneta Money Bank	CZK	4.999
	Verenigd Koninkrijk		38.148
824.295	Barratt Developments	GBP	7.263
223.721	Halma	GBP	5.587
726.752	John Laing Group	GBP	3.259
201.590	Johnson Matthey	GBP	7.128
262.656	Persimmon	GBP	8.354
62.501	Spirax-Sarco Engineering	GBP	6.557
	Verenigde Staten		249.664
66.510	A.O. Smith	USD	2.823
43.057	Agios Pharmaceuticals Inc	USD	1.832
105.459	Akamai Technologies	USD	8.115
39.396	Amgen	USD	8.461
26.008	Biogen	USD	6.875
24.786	Bright Horizons Family Solut	USD	3.319
79.495	Cadence Design Systems	USD	4.912

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
54.174	Danaher	USD	7.407
69.193	Digital Realty Trust	USD	7.381
481.537	Discovery Communications	USD	14.045
47.193	Edwards Lifesciences	USD	9.808
165.686	First Solar Inc	USD	8.260
404.024	Healthpeak Properties	USD	12.407
28.030	IDEXX Laboratories	USD	6.521
314.308	Interface	USD	4.645
108.298	Kilroy Realty Corp	USD	8.095
160.652	Microsoft	USD	22.570
24.595	Neurocrine Biosciences Inc	USD	2.355
51.400	NVIDIA	USD	10.774
49.131	Ormat technologies	USD	3.262
106.213	PNC Financial Services	USD	15.104
24.596	Proofpoint Inc	USD	2.515
33.743	Qualys Inc	USD	2.506
87.046	ResMed	USD	12.017
39.799	ServiceNow	USD	10.010
47.532	Sps Commerce inc	USD	2.347
256.741	Sunrun	USD	3.152
184.419	Teladoc Health Inc	USD	13.755
12.988	Tesla Motors	USD	4.840
82.698	Tetra Tech Inc	USD	6.348
86.498	Texas Instruments	USD	9.886
27.871	Universal Display Corp	USD	5.117
116.830	Xylem	USD	8.200
	Zuid-Afrika		16.244
6.932.085	Netcare	ZAR	8.594
512.819	PSG Group	ZAR	7.650
	Zuid-Korea		11.273
43.926	Coway	KRW	3.150
243.260	Shinhan Financial Group	KRW	8.123
	Zweden		6.692
232.984	Essity	SEK	6.692
	Zwitserland		10.850
21.711	Geberit	CHF	10.850

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Euro Aandelenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurse genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie Global Equity Impact Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Kapitaalgoederen	93.353	14,5	1.374	13,0
Software & services	72.105	11,2	1.267	12,0
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	69.692	10,8	551	5,2
Banken	64.295	10,0	1.455	13,7
Onroerend goed	48.074	7,5	1.283	12,1
Nutsbedrijven	41.325	6,4	612	5,8
Halfgeleiders	34.037	5,3	57	0,5
Farmacie & biotechnologie	32.826	5,1	620	5,9
Verzorgingsproducten	29.597	4,6	859	8,1
Duurzame consumptiegoederen	25.736	4,0	312	2,9
Basisgoederen	23.088	3,6	321	3,0
Auto's	19.193	3,0	205	1,9
Energie	16.454	2,6	340	3,2
Zakelijke dienstverlening	15.962	2,5	234	2,2
Media	14.045	2,2	-	-
Transport	11.199	1,7	148	1,4
Voeding en dranken	10.071	1,6	514	4,9
Consumentenservicebedrijven	9.497	1,5	219	2,1
Financiële conglomeraten	7.650	1,2	172	1,6
Telecommunicatiediensten	4.245	0,7	-	-
Detailhandelvoeding	-	-	48	0,5
Totaal	642.444	100,0	10.591	100,0

Landenverdeling Global Equity Impact Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Verenigde Staten	249.664	38,8	3.762	35,6
Frankrijk	44.251	6,8	1.108	10,5
China	43.360	6,7	265	2,5
Verenigd Koninkrijk	38.148	5,9	820	7,7
Denemarken	36.579	5,7	382	3,6
Japan	36.440	5,7	1.164	11,0
Duitsland	24.242	3,8	468	4,4
Indonesië	19.230	3,0	48	0,5
Ierland	17.701	2,8	119	1,1
Zuid-Afrika	16.244	2,5	172	1,6
Singapore	15.429	2,4	454	4,3
Australië	12.566	2,0	162	1,5
Finland	12.043	1,9	45	0,4
Portugal	12.005	1,9	100	0,9
Zuid-Korea	11.273	1,8	160	1,5
Zwitserland	10.850	1,7	207	2,0
Taiwan	7.686	1,2	-	-
Zweden	6.692	1,0	106	1,0
Chili	6.342	1,0	-	-
Thailand	5.260	0,8	188	1,8
Tsjechië	4.999	0,8	164	1,5
Kenia	4.245	0,7	-	-
Italië	3.754	0,6	92	0,9
Noorwegen	3.441	0,5	-	-
Spanje	-	-	417	3,9
Canada	-	-	140	1,3
Nederland	-	-	48	0,5
Totaal	642.444	100,0	10.591	100,0

Valutaverdeling Global Equity Impact Pool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Amerikaanse dollar	265.799	41,3	3.899	36,8
Euro	104.039	16,2	2.378	22,5
Britse pond	38.148	5,9	764	7,2
Chinese yuan	37.182	5,8	-	-
Deense kroon	36.579	5,7	382	3,6
Japanse yen	36.440	5,7	1.165	11,0
Indonesische roepia	19.230	3,0	48	0,5
Zuid-Afrikaanse rand	16.244	2,5	172	1,6
Singaporese dollar	15.429	2,4	454	4,3
Australische dollar	12.566	2,0	162	1,5
Zuid-Koreaanse won	11.273	1,8	160	1,5
Zwitserse frank	10.850	1,7	207	2,0
Taiwanese dollar	7.686	1,2	-	-
Zweedse kroon	6.692	1,0	106	1,0
Chileense peso	6.342	1,0	-	-
Thaise baht	5.260	0,8	188	1,8
Tsjechische kroon	4.999	0,8	164	1,5
Keniaanse shilling	4.245	0,7	-	-
Noorse kroon	3.441	0,5	-	-
Hongkong dollar	-	-	202	1,9
Canadese dollar	-	-	140	1,3
Totaal	642.444	100,0	10.591	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	409	39
Te vorderen dividend	181	5
Te vorderen dividend-/bronbelasting	604	1
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.194	45
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	30	5
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	30	5
Totaal	1.224	50

De bovenstaande vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van Global Equity Impact Pool hebben bovenstaande vorderingen een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	61	146
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	61	146
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	2.200	40
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.200	40
Totaal	2.261	186

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	10.535	-
Uitgegeven participaties	601.237	10.576
Ingekochte participaties	-20.683	-41
Stand ultimo periode	591.089	10.535
Overige reserves		
Stand per 1 januari	1	-
Ingekochte participaties	-450	1
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	66	-
Stand ultimo periode	-383	1
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	66	-
Toevoeging aan overige reserves	-66	-
Resultaat over de verslagperiode	53.043	66
Stand ultimo periode	53.043	66
Totaal fondsvermogen	643.749	10.602

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019 ¹	31-12-2018
Fondsvermogen (x € 1.000)	643.749	10.602
Aantal participaties	19.999.496	421.414
Per participatie (x € 1)	32,19	25,16

¹ De Global Equity Impact Pool is opgericht op 20 december 2018 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2017, 2016 en 2015.

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Global Equity Impact Pool bedraagt ultimo verslagperiode € 3,6 miljoen (2018: € 197 duizend).

12.5.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	10.546	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-9.326	-14
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	1.653	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-265	-
Subtotaal aandelen	2.608	-14
Totaal	2.608	-14

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	53.756	161
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-9.512	-113
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	3.903	38
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-2.118	-13
Subtotaal aandelen	46.029	73
Totaal	46.029	73

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	20-12-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	409	-
Rente rekening courant	50	-
Totaal	459	-

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van de Global Equity Impact Pool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Global Equity Impact Pool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Global Equity Impact Pool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 99,95% (periode 20 december 2018 tot en met 31 december 2018: 0,88%). De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Global Equity Impact Pool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 241.201 (periode 20 december 2018 tot en met 31 december 2018: € 10.661).

13 Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling

Introductie

De beleggingen van de Euro Obligatiepool bestaan uit participaties in een Onderliggende Beleggingsinstelling. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund betreft een door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling. In lijn met de grondslagen is de vereiste informatie op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft) ten aanzien van deze Onderliggende Beleggingsinstelling opgenomen in hoofdstuk 13.1.

13.1 ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

Indien een Fonds gemiddeld 85 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling moet op grond van art. 122 lid 1 onderdeel g, art. 123 lid 1 onderdeel m en art. 124 lid 1 onderdeel j van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft) aanvullende informatie worden verstrekt ten aanzien van deze Onderliggende Beleggingsinstelling. Ten aanzien van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund wordt meer toegelicht dan volgens de hierboven vermelde Bgfo artikelen verplicht is.

Het Zwitserse Obligatiefonds brengt haar beleggingsbeleid ten uitvoer door belegging in een door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling, de Euro Obligatiepool. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed.

ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

ALGEMEEN	
Vindplaats meest recente jaarrekening	Het jaarverslag 2019 en het halfjaarbericht 2019 van ACTIAM (L) Société d'Investissement à Capital Variable ("SICAV") zijn op schriftelijk verzoek kosteloos verkrijgbaar bij de Beheerder.
Toezichthouder	Onder toezicht van Luxemburgse wetgeving (CSSF)
Soort belegging	Europese obligaties
Beleggingsbeleid	Actief

13.1.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019 ²
Beleggingen	1	2.854.599
Vorderingen	2	16.084
Overige activa		
Liquide middelen	3	11.455
Kortlopende schulden	4	831
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		26.708
Activa min kortlopende schulden		2.881.307
Fondsvermogen	5	
Overige reserves		2.831.610
Onverdeeld resultaat		49.697
Totaal fondsvermogen		2.881.307

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2 Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

13.1.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ²
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten uit beleggingen		
Rente obligaties		21.623
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	22.477
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	5.653
Som der bedrijfsopbrengsten		49.753
Bedrijfslasten		
Overige bedrijfslasten	8	56
Som der bedrijfslasten		56
Resultaat		49.697

- 1 De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.
- 2 Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

13.1.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten	
Resultaat	49.697
Koersverschillen op geldmiddelen	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	49.697
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-22.477
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.653
Aankoop van beleggingen	-1.253.036
Verkoop van beleggingen	1.283.870
Mutaties in activa en passiva:	
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-15.784
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	831
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	37.448
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten	
Uitgifte / inkoop van participaties	-25.693
Mutatie vorderingen uit hoofde van verkoop participaties	-300
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	-25.993
Mutatie liquide middelen	11.455
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	11.455

- 1 Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

13.1.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Stand per 1 januari	-
Overheveling van Euro Obligatiepool	2.857.303
Aankopen	1.253.036
Verkopen	-1.277.172
Lossingen	-5.056
Gerealiseerde waardeveranderingen	20.835
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	4.844
Stand ultimo periode	2.853.790

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Beleggingen Futures

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Stand per 1 januari	-
Verkopen	-1.642
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.642
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	809
Stand ultimo periode	809

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

In de verslagperiode is voor een saldo van € 2,857 miljard sprake van overheveling van beleggingen vanuit de Euro Obligatiepool naar het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Verder zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De modified duration geeft een indicatie van de procentuele waardemutatie van de portefeuille bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	31-12-2019
Effectief rendement	0,05%
Coupon rendement	1,33%
Gemiddeld resterende looptijd	5,02 jaar
Modified duration	4,85

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector-, landen-, rating- en looptijdverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en kredietrisico.

Effectenportefeuille ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONREN TE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZI ENINGS- DATUM	MARKTWAAR DE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019					2.853.790
Staatsobligat ies					2.018.362
5.700	0,625%	ASB Finance	EUR	18-10-2024	5.861
13.000	1,4%	Asian Development Bank	EUR	6-2-2037	14.745
13.900	0,35%	Asian Development Bank	EUR	16-7-2025	14.288

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.600	0,875%	Banca Monte Dei Paschi	EUR	8-10-2026	1.596
4.500	3,5%	Banco Bilbao Vizcaya Argentari	EUR	7-10-2020	4.630
8.800	0,875%	Banco Bilbao Vizcaya Argentari	EUR	22-11-2026	9.291
3.400	0,25%	Banco Santander	EUR	10-7-2029	3.384
3.500	0,125%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	3-11-2020	3.515
5.180	0,05%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	13-7-2024	5.235
9.600	0,2%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	9-11-2024	9.784
20.000	1%	België	EUR	22-6-2026	21.516
8.000	1,25%	België	EUR	22-4-2033	8.947
7.000	4,25%	België	EUR	28-9-2022	7.928
13.600	0,9%	België	EUR	22-6-2029	14.631
15.000	4,25%	België	EUR	28-9-2021	16.273
9.900	0,625%	Berlin Hyp AG	EUR	22-10-2025	10.297
2.800	0,125%	Berlin Hyp AG	EUR	5-5-2022	2.826
11.500	0,01%	Berlin Hyp AG	EUR	19-7-2027	11.465
6.900	0,5%	BNG Bank NV	EUR	26-11-2025	7.137
11.000	0,01%	Caisse de Refinancement de l'Habit	EUR	8-10-2029	10.746
7.000	3,5%	Caisse de Refinancement de l'Habitat	EUR	22-6-2020	7.127
12.600	0,625%	CaixaBank	EUR	27-3-2025	12.971
11.600	0,625%	Caja Rural De Navarra	EUR	1-12-2023	11.883
4.000	0,875%	Caja Rural De Navarra	EUR	8-5-2025	4.151
13.550	0,125%	Council of Europe Development Bank	EUR	10-4-2024	13.790
19.800	0,375%	Council of Europe Development Bank	EUR	27-3-2025	20.393
2.900	0,05%	Crédit Agricole Home Loan SFH	EUR	6-12-2029	2.843
3.500	0,01%	Deutsche Kreditbank	EUR	7-11-2029	3.433
8.600	0,625%	DNB Boligkreditt As	EUR	19-6-2025	8.907
50.000	2%	Duitsland	EUR	4-1-2022	52.675
12.000	0,95%	Duitsland	EUR	13-3-2028	12.875
47.000	2,25%	Duitsland	EUR	4-9-2021	49.272
15.000	0%	Duitsland	EUR	11-9-2020	15.067
30.000	0,25%	Duitsland	EUR	15-2-2029	31.302
4.500	1,8%	Euro Stability Mechanism	EUR	2-11-2046	5.758
1.500	1,85%	Euro Stability Mechanism	EUR	1-12-2055	1.972

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
9.900	0,25%	Eurofima	EUR	9-2-2024	10.064
10.000	1,5%	European Investment Bank	EUR	15-7-2020	10.105
12.500	1,25%	European Investment Bank	EUR	13-11-2026	13.729
3.000	0,5%	European Investment Bank	EUR	13-11-2037	3.033
3.000	1,5%	European Investment Bank	EUR	16-10-2048	3.654
4.325	1,5%	European Investment Bank	EUR	15-11-2047	5.262
7.000	0,375%	Europese Investeringsbank	EUR	15-5-2026	7.231
3.300	0,875%	Ferrovie Dello Stato	EUR	7-12-2023	3.364
5.000	3,5%	Finland	EUR	15-4-2021	5.265
4.200	0,875%	Finland	EUR	15-9-2025	4.473
3.450	0,5%	Finland	EUR	15-4-2026	3.604
3.000	0,5%	Finland	EUR	15-9-2028	3.134
2.000	0,5%	Finland	EUR	15-9-2029	2.086
10.000	0,25%	Frankrijk	EUR	25-11-2020	10.075
24.000	3%	Frankrijk	EUR	25-4-2022	26.006
22.550	2,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2022	24.348
39.100	1,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2023	42.129
17.200	1,75%	Frankrijk	EUR	25-11-2024	18.989
35.000	0,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2025	36.512
35.500	0,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2028	37.773
33.000	1%	Frankrijk	EUR	25-11-2025	35.422
49.000	0,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2029	50.923
35.000	0%	Frankrijk	EUR	25-5-2022	35.481
11.400	0,5%	Île-de-France	EUR	14-6-2025	11.750
6.800	2,375%	Île-de-France	EUR	24-4-2026	7.799
11.300	0,625%	Île-de-France	EUR	23-4-2027	11.677
3.750	1,5%	International Bank for Reconstruction & Development	EUR	14-1-2036	4.355
6.000	1,375%	Intesa Sanpaolo	EUR	18-12-2025	6.477
8.300	1,125%	Intesa Sanpaolo Spa	EUR	14-7-2025	8.803
10.500	0,625%	Intl Bk Recon & Develop	EUR	22-11-2027	11.053
6.700	0,25%	Intl Bk Recon & Develop	EUR	10-1-2050	5.879
30.000	0,2%	Italië	EUR	15-10-2020	30.102
11.800	0,65%	Italië	EUR	15-10-2023	11.952
13.830	4,5%	Italië	EUR	1-3-2024	16.116
45.000	2,5%	Italië	EUR	1-12-2024	49.018
13.500	1,6%	Italië	EUR	1-6-2026	14.115
12.000	2,1%	Italië	EUR	15-7-2026	12.877
30.000	2,45%	Italië	EUR	1-10-2023	32.302
10.000	0,9%	Italië	EUR	1-8-2022	10.197
21.000	1,35%	Italië	EUR	15-4-2022	21.603
40.000	1,45%	Italië	EUR	15-9-2022	41.414
49.000	3%	Italië	EUR	1-8-2029	56.417

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
5.000	3,8%	Kingdom of Spain	EUR	30-4-2024	5.841
6.900	1,75%	KutxaBank	EUR	27-5-2021	7.095
9.700	1,25%	KutxaBank	EUR	22-9-2025	10.347
8.000	0,01%	La Banque Postale Home Loan SFH	EUR	22-10-2029	7.810
7.700	0,375%	La Caisse centrale Desjardins du Québec	EUR	25-11-2020	7.745
11.100	0,5%	Land Nordrhein-Westfalen	EUR	16-2-2027	11.508
4.000	0,125%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	27-6-2023	4.049
7.000	0,125%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	21-2-2022	7.064
7.200	0,25%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	21-7-2020	7.224
11.200	0,95%	Litouwen	EUR	26-5-2027	11.897
4.000	2,125%	Litouwen	EUR	29-10-2026	4.561
6.000	3,375%	Litouwen	EUR	22-1-2024	6.868
8.700	2,25%	Luxembourg	EUR	21-3-2022	9.243
6.200	0,25%	Münchener Hypothekenbank	EUR	13-12-2023	6.309
4.800	1,5%	Neder Waterschapsbank	EUR	15-6-2039	5.536
10.000	0%	Nederland	EUR	15-1-2022	10.116
40.000	2,25%	Nederland	EUR	15-7-2022	42.901
18.300	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2028	19.682
11.000	0,5%	Nederland	EUR	15-1-2040	11.379
6.300	1%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	3-9-2025	6.698
8.000	1,25%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	7-6-2032	8.845
9.000	0,125%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	25-9-2023	9.136
5.000	0%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	2-10-2034	4.647
5.000	0,625%	NIBC Bank	EUR	1-6-2026	5.163
6.200	1%	NIBC Bank	EUR	24-1-2028	6.554
3.000	0,01%	NIBC Bank	EUR	15-10-2029	2.887
6.000	0,5%	NIBC Bank NV	EUR	19-3-2027	6.119
3.800	1%	NN Bank NN Nederland	EUR	25-9-2028	4.023
3.500	0,125%	NN Bank NN Nederland	EUR	24-9-2029	3.413
7.200	0,5%	Nn Bank Nv Netherlands 0.5% 10102024	EUR	10-10-2024	7.367
6.300	0,375%	Nordic Investment Bank	EUR	19-9-2022	6.440

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
11.400	0,125%	Nordic Investment Bank	EUR	10-6-2024	11.619
18.800	0,5%	Nordic Investment Bank	EUR	3-11-2025	19.558
5.000	0%	Nordic Investment Bank	EUR	25-9-2026	5.045
9.000	0,125%	Nordrhein-Westfalen	EUR	16-3-2023	9.116
7.550	0,5%	Nordrhein-Westfalen	EUR	11-3-2025	7.806
6.000	0%	Oesterreichische Kontrollbank	EUR	8-10-2026	6.024
11.000	3,5%	Oostenrijk	EUR	15-9-2021	11.769
16.500	1,2%	Oostenrijk	EUR	20-10-2025	17.893
11.500	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2029	11.990
10.000	3,4%	Oostenrijk	EUR	22-11-2022	11.146
6.000	0,01%	OP Mortgage Bank	EUR	19-11-2026	5.979
7.300	1,125%	Polen	EUR	7-8-2026	7.808
25.000	2,2%	Portugal	EUR	17-10-2022	26.779
9.000	2,125%	Portugal	EUR	17-10-2028	10.347
4.250	2,875%	Portugal	EUR	15-10-2025	4.930
7.550	0%	Quebec Provincie	EUR	15-10-2029	7.303
5.900	1,375%	Région Île-de-France	EUR	20-6-2033	6.552
10.000	2,15%	Republic of Italy	EUR	15-12-2021	10.424
17.350	2,875%	Republic of Latvia	EUR	30-4-2024	19.714
10.500	0,05%	Royal Bank of Canada	EUR	19-6-2026	10.487
3.600	4,125%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	7-4-2021	3.801
8.800	0,375%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	9-2-2026	8.992
7.100	1,25%	Slovenië	EUR	22-3-2027	7.668
10.800	1,1875%	Slovenië	EUR	14-3-2029	11.664
3.500	1,375%	Slowakije	EUR	21-1-2027	3.812
4.100	0,625%	Slowakije	EUR	22-5-2026	4.260
7.700	0,125%	Société Générale SFH	EUR	18-7-2029	7.631
9.650	5,5%	Spanje	EUR	30-4-2021	10.411
21.100	0,4%	Spanje	EUR	30-4-2022	21.478
14.800	4,4%	Spanje	EUR	31-10-2023	17.390
26.500	2,75%	Spanje	EUR	31-10-2024	30.096
3.500	1,3%	Spanje	EUR	31-10-2026	3.767
25.800	1,4%	Spanje	EUR	30-4-2028	28.048
9.000	1,6%	Spanje	EUR	30-4-2025	9.765
24.000	0,75%	Spanje	EUR	30-7-2021	24.448
8.000	1,95%	Spanje	EUR	30-4-2026	8.920
12.300	0,5%	SpareBank 1 Boligkreditt	EUR	30-1-2025	12.645
6.800	0,01%	SR-Boligkreditt	EUR	8-10-2026	6.757
6.825	0,625%	Stadshypotek	EUR	10-11-2021	6.942
11.000	0,5%	Swedbank AB	EUR	5-2-2026	11.308

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
6.100	0,125%	Swedbank Hypotek AB	EUR	18-7-2022	6.157
5.000	0,4%	Swedbank Hypotek AB	EUR	8-5-2024	5.113
14.800	0,25%	Swedish Covered Bond	EUR	19-4-2023	15.008
7.000	0%	Toronto-Dominion Bank/The	EUR	9-2-2024	7.029
12.750	3,625%	Tsjechië	EUR	14-4-2021	13.407
3.000	0,01%	UniCredit	EUR	19-11-2027	2.973
6.300	1,375%	Vlaamse overheidsobligatie	EUR	21-11-2033	6.996
7.000	0,625%	Zweden	EUR	7-10-2021	7.114
18.000	0,125%	Zweden	EUR	24-4-2023	18.302
10.500	0,375%	Zweden	EUR	5-6-2029	10.622
	Overige obligaties				835.428
1.100	3,75%	Abertis Infrastructuras	EUR	20-6-2023	1.230
900	0,625%	Abertis Infrastructuras	EUR	15-4-2025	887
1.000	2,375%	Abertis Infrastructuras	EUR	27-6-2027	1.076
4.700	0,5%	ABN AMRO Bank NV	EUR	15-4-2026	4.760
7.200	0,875%	ABN AMRO Bank NV	EUR	22-4-2025	7.433
3.000	2,75%	Achmea Hypotheekbank	EUR	18-2-2021	3.098
4.600	4,25%	Achmea Hypotheekbank	EUR	4-2-2025	5.106
4.900	1,25%	Adif Alta Velocidad	EUR	4-5-2026	5.180
11.300	0,125%	Agence Française de Développement	EUR	15-11-2023	11.436
5.300	1,375%	Agence Française de Développement	EUR	17-9-2024	5.666
10.700	0,5%	Agence Française de Développement	EUR	31-10-2025	11.004
5.700	1,25%	Ald Sa	EUR	11-10-2022	5.879
2.300	1,625%	Alliander	EUR	30-3-2025	2.417
7.200	4,75%	Allianz	EUR	24-10-2023	8.310
2.000	0,875%	Allianz SE	EUR	15-10-2025	2.083
4.600	1,375%	American Honda Finance	EUR	10-11-2022	4.775
2.200	2%	Anheuser-Busch InBev	EUR	17-3-2028	2.454
4.000	1,5%	Anheuser-Busch InBev	EUR	18-4-2030	4.285
4.400	1%	Apple	EUR	10-11-2022	4.543
3.100	0%	Apple	EUR	15-8-2025	3.081

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.500	1,625%	Apple	EUR	10-11-2026	1.651
1.000	0,875%	Apple Inc.	EUR	24-2-2025	1.041
3.500	1,5%	APPR	EUR	25-10-2029	3.822
2.000	1,375%	ASML	EUR	7-4-2026	2.140
3.000	1,625%	ASML Holding	EUR	28-2-2027	3.281
4.100	0,625%	ASML Holding N.V.	EUR	7-4-2022	4.166
1.100	3,375%	ASR Nederland NV	EUR	2-2-2029	1.219
1.500	0,25%	AT&T	EUR	4-2-2026	1.467
1.500	1,8%	AT&T	EUR	4-6-2026	1.604
1.200	1,8%	AT&T	EUR	14-3-2039	1.141
970	1,95%	AT&T	EUR	15-6-2023	1.026
2.600	2,875%	Atlantia	EUR	26-2-2021	2.640
1.000	2,875%	Autoroutes du Sud de la France	EUR	18-1-2023	1.088
700	1,375%	Autoroutes du Sud de la France	EUR	22-10-2029	752
1.000	1,875%	Autostrade per l'Italia	EUR	4-11-2025	964
6.300	3,941%	AXA	EUR	7-11-2024	7.128
2.800	1%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	21-6-2026	2.879
4.700	0,375%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	15-11-2026	4.659
4.000	5,481%	Banco Santander Sa	EUR	12-3-2020	4.037
1.200	0,875%	Bankia SA	EUR	25-3-2024	1.226
3.200	0,75%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	8-6-2026	3.268
2.000	1,875%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	18-6-2029	2.122
3.000	0,625%	Barclays	EUR	14-11-2022	3.026
600	0,875%	BASF	EUR	15-8-2027	629
2.000	0,875%	Basf Se	EUR	22-5-2025	2.089
2.400	1,125%	Bayerische Motoren Werke AG	EUR	22-5-2026	2.523
1.700	0,625%	Bayerische Motoren Werke AG	EUR	6-10-2023	1.732
2.100	3%	Bertelsmann	EUR	23-4-2023	2.225
2.000	1,25%	BlackRock	EUR	6-5-2025	2.117
10.000	0,45%	Bluestep Mortgage Securities No. 2	EUR	10-2-2020	1.829
400	0,125%	BMW Finance	EUR	13-7-2022	401
3.700	1%	BMW Finance N.V.	EUR	21-1-2025	3.845
350	1,125%	BMW US Capital	EUR	18-9-2021	358
5.200	1%	BNP Paribas	EUR	17-4-2024	5.354
3.200	0,5%	BNP Paribas	EUR	4-6-2025	3.207
2.000	1,125%	BNP Paribas SA	EUR	28-8-2024	2.068
3.400	0,125%	BPCE	EUR	4-12-2024	3.383

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
10.200	0%	Bumper g Finance	EUR	22-1-2020	4.294
700	1,375%	CaixaBank	EUR	19-6-2026	720
2.500	0,625%	CaixaBank	EUR	1-10-2024	2.496
2.000	1,125%	CaixaBank SA	EUR	27-3-2026	2.066
4.400	0,875%	Canada Pension Plan Investment	EUR	6-2-2029	4.648
1.100	0,5%	Capgemini	EUR	9-8-2021	1.109
1.000	1,75%	Capgemini Se	EUR	18-1-2028	1.095
1.350	2,5%	Carlsberg	EUR	28-2-2024	1.482
500	1%	Carrefour	EUR	17-2-2027	514
2.300	1,75%	Carrefour	EUR	4-2-2026	2.466
700	1,75%	Carrefour	EUR	15-4-2022	729
10.000	0%	Cartesian Residential Mortgages 3 S.A. (ABS)	EUR	25-2-2020	9.256
3.000	0,625%	Cie de Saint-Gobain	EUR	15-3-2024	3.049
3.500	0,5%	Citigroup Inc	EUR	29-12-2021	3.538
3.300	4%	CNP Assurances S.A.	EUR	18-11-2024	3.712
2.500	0,625%	Coca-Cola HBC Finance	EUR	21-8-2029	2.440
1.300	1%	Coca-Cola HBC Finance	EUR	14-2-2027	1.336
1.800	1,936%	Commonwealth Bank of Australia	EUR	3-10-2024	1.870
2.500	1,125%	Compagnie De Saint-Gobain	EUR	23-3-2026	2.591
6.300	0,25%	Coöperatieve Rabobank	EUR	30-10-2026	6.227
1.500	0,375%	Crédit Agricole	EUR	21-10-2025	1.494
2.000	2,625%	Crédit Agricole	EUR	17-3-2027	2.241
2.000	1,25%	Crédit Mutuel Arkéa	EUR	31-5-2024	2.065
6.000	1,25%	Credit Suisse	EUR	14-4-2022	6.167
1.900	0,85%	Daimler AG	EUR	28-2-2025	1.943
4.900	1,375%	Daimler AG	EUR	26-6-2026	5.137
1.900	0,875%	Daimler Intl Finance BV	EUR	9-4-2024	1.944
3.900	1,5%	Dbz Group Holdings Ltd	EUR	11-4-2023	3.958
3.300	0,01%	De Volksbank	EUR	16-9-2024	3.260
2.800	1,625%	Deutsche Post AG	EUR	5-9-2028	3.074
250	2,75%	Deutsche Telekom International Finance	EUR	24-10-2024	281
2.300	0,625%	Deutsche Telekom International Finance	EUR	13-12-2024	2.349
2.800	1,7%	DH Europe Finance	EUR	4-1-2022	2.904
2.700	0,45%	DH Europe Finance	EUR	18-12-2027	2.664

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.700	0,5%	Diageo Finance	EUR	19-3-2024	1.734
900	1%	Diageo Finance Plc	EUR	22-1-2025	939
6.000	0,347%	Dilosk RMBS 2 (ABS)	EUR	20-3-2020	5.492
3.450	1,25%	Dover	EUR	9-8-2026	3.577
5.500	1,75%	Dxc Technology Co.	EUR	15-10-2025	5.522
1.100	0,35%	E.On	EUR	28-11-2029	1.056
4.500	2,875%	Eandis	EUR	9-10-2023	4.927
2.200	1,125%	easyJet	EUR	18-7-2023	2.260
400	0,875%	easyJet	EUR	11-3-2025	405
1.050	0,375%	EDP Finance	EUR	16-6-2026	1.036
1.800	1,875%	EDP Finance BV	EUR	13-10-2025	1.944
1.500	2,25%	Électricité de France	EUR	27-4-2021	1.549
2.900	1%	Électricité de France	EUR	13-7-2026	3.028
3.000	4%	Électricité de France SA	EUR	4-7-2024	3.271
6.400	2,5%	Elsevier Finance	EUR	24-9-2020	6.525
1.500	1,375%	Enagas Financiaciones	EUR	5-5-2028	1.584
2.400	1,625%	Enbw	EUR	5-5-2027	2.416
5.800	1,875%	Enbw Intl Finance BV	EUR	31-7-2033	6.660
2.200	0,375%	ENEL Finance International	EUR	17-3-2027	2.173
1.600	1,125%	ENEL Finance International	EUR	16-6-2026	1.669
3.400	1,375%	Engie SA	EUR	16-1-2023	3.430
2.900	3,25%	Engie SA	EUR	28-11-2024	3.178
2.000	0,375%	Erste Group Bank AG	EUR	16-4-2024	2.021
2.800	2,125%	Evonik Industries	EUR	7-8-2022	2.889
1.000	1,114%	FCE Bank	EUR	13-5-2020	1.004
2.500	1,528%	FCE Bank	EUR	9-11-2020	2.528
600	0,869%	FCE Bank Plc.	EUR	13-9-2021	602
900	1,134%	FCE Bank Plc.	EUR	10-2-2022	905
5.500	0,096%	FCT Crédit Agricole Habitat (ABS)	EUR	27-1-2020	5.559
11.000	0,125%	FMO-Nederlandse Financierings-Maatschappij	EUR	1-6-2023	11.173
700	1,514%	Ford Motor Credit Co	EUR	17-2-2023	706
4.400	0,875%	Gas Natural Fenosa Finance	EUR	15-2-2025	4.524
4.919	1,25%	General Electric	EUR	26-2-2023	5.044
12.800	0,194%	Green Storm 2018 B.V. (ABS)	EUR	24-2-2020	13.002
11.700	0,193%	Green Storm B.V.	EUR	22-1-2020	11.825

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
2.615	1,875%	Heathrow Funding	EUR	14-3-2034	2.790
2.000	1,5%	HeidelbergCement	EUR	7-11-2024	2.085
1.000	1,125%	Heidelbergcement Fin Lux	EUR	1-9-2027	1.013
2.200	1,625%	Heidelbergcement Fin Lux	EUR	7-1-2026	2.312
950	3,5%	Heineken	EUR	19-3-2024	1.089
1.000	1,25%	Heineken	EUR	10-6-2021	1.020
8.150	1,5%	HSBC	EUR	4-12-2023	8.533
2.500	2,5%	Iberdrola International	EUR	24-10-2022	2.674
2.600	1,875%	Iberdrola International	EUR	22-2-2023	2.671
1.500	1,125%	Iberdrola International	EUR	21-4-2026	1.576
500	2,625%	Iberdrola International	EUR	26-3-2024	533
6.000	2,5%	Ing Groep NV	EUR	15-11-2030	7.076
700	5,75%	innogy Finance	EUR	14-2-2033	1.096
3.000	1%	innogy Finance	EUR	13-1-2025	3.108
1.700	1,25%	innogy Finance	EUR	19-7-2027	1.792
5.000	0,05%	Instituto de Crédito Oficial	EUR	30-7-2020	5.010
10.350	0,75%	Instituto de Crédito Oficial	EUR	31-10-2023	10.683
2.000	2,125%	Intercontinental Hotels	EUR	15-5-2027	2.136
1.700	0,875%	International Business Machine	EUR	31-1-2025	1.757
5.500	0,32%	Irish Stock Exchange	EUR	10-2-2020	1.893
2.000	1,625%	Italgas SPA	EUR	19-1-2027	2.149
3.300	1%	KBC Groep	EUR	26-4-2021	3.350
3.300	0,625%	KBC Group NV	EUR	10-4-2025	3.341
1.300	0,625%	Kerry Group Financial Services	EUR	20-6-2029	1.255
3.500	0,2%	Kingdom of Spain	EUR	31-1-2024	3.541
5.500	0,75%	Kommunekredit	EUR	18-5-2027	5.779
4.300	0,75%	Kommunekredit	EUR	5-7-2028	4.531
2.000	0,25%	Koninklijke Ahold Delhaize	EUR	26-3-2025	1.995
2.400	1,125%	Koninklijke Ahold Delhaize	EUR	19-12-2025	2.508
1.000	0,5%	Koninklijke Philips	EUR	6-6-2023	1.017
1.900	0,75%	Koninklijke Philips NV	EUR	2-2-2024	1.949
17.000	0,05%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-5-2024	17.282

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
8.000	0,125%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	27-10-2020	8.039
2.700	1,375%	La Banque Postale SA	EUR	24-4-2029	2.841
1.700	1,45%	La Poste Sa	EUR	30-11-2028	1.824
10.000	0,098%	Leaseplan Corporation NV	EUR	27-1-2020	10.018
6.200	1,25%	Macquarie Group	EUR	5-3-2024	6.381
5.300	1,625%	Merck Financial Services	EUR	18-12-2024	5.448
3.500	2,625%	Merck KGaA	EUR	12-6-2021	3.616
2.250	3,125%	Microsoft	EUR	6-9-2028	2.824
1.200	1,875%	Mölnlycke Holding AB	EUR	28-2-2025	1.274
3.400	0,75%	Municipality Finance	EUR	7-9-2027	3.599
1.000	0,625%	National Australia Bank	EUR	30-8-2023	1.019
1.000	0,625%	Nationwide Building Society	EUR	19-4-2023	1.018
2.100	2%	Nationwide Building Society	EUR	25-7-2024	2.181
3.000	0,75%	Naturgy Finance	EUR	28-8-2029	2.993
33.250	0,125%	Nederlandse Financierings - Maatschappij voor Ontwikkelingslanden	EUR	20-4-2022	33.665
1.700	1,625%	NGG	EUR	5-9-2024	1.724
3.000	0,875%	NIBC Bank	EUR	8-7-2025	3.016
4.700	1,125%	NIBC Bank NV	EUR	19-4-2023	4.825
2.000	2%	NIBC Bank NV	EUR	9-4-2024	2.092
9.000	0,75%	NRW Bank	EUR	30-6-2028	9.510
8.000	0,875%	NRW.Bank	EUR	10-11-2025	8.463
1.100	1%	OMV	EUR	14-12-2026	1.152
2.500	0%	OMV	EUR	3-7-2025	2.474
500	0,75%	OMV AG	EUR	4-12-2023	513
4.000	0%	Orange	EUR	4-6-2026	3.885
1.350	8,125%	Orange SA	EUR	28-1-2033	2.483
2.200	1,375%	Orange SA	EUR	20-12-2027	2.336
700	1,75%	Orange SA	EUR	19-12-2026	705
1.600	1%	Orange SA	EUR	12-6-2025	1.659
1.100	0,875%	PPG Industries	EUR	3-8-2025	1.124
10.000	1,75%	Prologis International Funding II	EUR	15-12-2027	10.640
4.600	0,25%	Raiffeisen Bank Intl.	EUR	5-7-2021	4.621
900	1,25%	RCI Banque	EUR	8-6-2022	921
1.800	1,625%	RCI Banque S.A.	EUR	11-1-2025	1.859

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
3.800	2%	RCI Banque SA	EUR	11-4-2024	3.997
6.500	1,125%	Red Eléctrica de España	EUR	24-4-2025	6.811
4.000	1,25%	Red Eléctrica Finance	EUR	13-12-2026	4.227
4.000	0,125%	Royal Bank of Canada	EUR	23-7-2024	3.975
4.900	0,75%	Royal Bank of Scotland	EUR	15-11-2024	4.897
3.200	2,5%	Sanofi	EUR	14-8-2023	3.500
4.000	3,25%	Santander Issuances	EUR	4-4-2026	4.548
3.000	0,9%	Siemens Financieringsmaatschappij	EUR	28-2-2028	3.140
1.539	0%	Sigma Finance'	EUR	9-3-2009	-
8.094	3,1261%	Silverback Finance	EUR	25-12-2036	8.676
2.000	2,5%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	28-5-2021	2.060
7.400	2%	Smiths Group Plc.	EUR	23-11-2026	7.778
1.550	1,25%	Snam SpA	EUR	28-5-2025	1.619
8.400	1,875%	SNCF Réseau	EUR	30-3-2034	9.752
2.600	2,25%	SNCF Réseau	EUR	20-12-2047	3.237
2.000	2,5%	Société Générale	EUR	16-9-2021	2.073
6.550	0,9%	Standard Chartered	EUR	2-7-2026	6.621
2.600	1,25%	Statoil ASA	EUR	17-11-2026	2.774
3.500	0%	STORM 2016	EUR	22-1-2020	2.334
2.600	1,625%	Suez	EUR	1-6-2026	2.594
4.300	0,101%	Sumitomo Mitsui Tr Bk Lt	EUR	25-3-2020	4.311
3.000	1,25%	Svenska Handelsbanken	EUR	2-3-2023	3.071
2.000	1,125%	Swisscom Ag (Lunar Fundi	EUR	12-10-2026	2.110
900	1,75%	Swisscom via Lunar Funding	EUR	15-9-2025	975
5.100	3,987%	Telefónica Emisiones	EUR	23-1-2023	5.710
1.100	1,93%	Telefónica Emisiones	EUR	17-10-2031	1.210
3.000	3%	Telefónica Europe	EUR	4-9-2023	3.136
2.700	3,875%	TeliaSonera AB	EUR	1-10-2025	3.267
3.000	1,125%	Telstra	EUR	14-1-2026	3.145
3.000	1,375%	Tennet Holding BV	EUR	5-3-2028	3.217
3.000	1,375%	Terna	EUR	26-7-2027	3.168
1.200	1,625%	The Coca-Cola Company	EUR	9-12-2034	1.330
2.600	1,8%	The Priceline Group	EUR	3-12-2026	2.820
1.000	2,15%	Thermo Fisher Scientific	EUR	21-4-2022	1.050

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
9.800	0,75%	Thermo Fisher Scientific	EUR	12-6-2024	10.020
2.900	0,375%	Toronto-Dominion Bank/The	EUR	25-4-2024	2.923
4.000	2,125%	Total Capital Canada Ltd	EUR	18-9-2029	4.611
2.000	0,696%	Total Capital Intl	EUR	28-2-2028	2.052
1.150	0,75%	Toyota	EUR	21-7-2022	1.177
1.250	2,375%	Toyota Motor Credit	EUR	1-2-2023	1.344
3.900	4,339%	Transport et Infrastructures Gaz France	EUR	7-7-2021	4.152
1.900	2,2%	Transport et Infrastructures Gaz France	EUR	5-5-2025	2.069
700	0,125%	Unibail-Rodamco SE	EUR	14-4-2021	702
2.100	1,59%	Veolia Environnement	EUR	10-10-2027	2.285
2.300	1,94%	Veolia Environnement Sa	EUR	7-10-2029	2.574
1.800	1,375%	Verizon Communications	EUR	27-10-2026	1.909
2.000	1,375%	Verizon Communications	EUR	2-11-2028	2.126
1.200	0,875%	Verizon Communications	EUR	19-12-2031	1.178
2.500	1,5%	Vesteda Finance	EUR	24-2-2027	2.606
900	0,5%	Vodafone	EUR	30-1-2024	910
2.900	1,6%	Vodafone	EUR	29-7-2031	3.026
2.000	0,9%	Vodafone Group	EUR	24-11-2026	2.056
199	1,25%	Vodafone Group Plc.	EUR	25-8-2021	203

¹ Sigma Finance is failliet maar blijft in positie omdat er mogelijk nog een slotuitkering zou kunnen plaatsvinden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor nagenoeg alle financiële instrumenten (31 december 2019: € 2,80 miljard) die zich in de portefeuille van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor het resterende gedeelte van de portefeuille (31 december 2019: € 55,5 miljoen) vindt waardering plaats op basis van verkregen waarderingen van meerdere pricing leveranciers welke worden ingevoerd in het interne pricing systeem (Amanda). IDC (Interactive Data Company) en broker statements zijn onder andere de bronnen die door de pricing leveranciers worden gebruikt bij de bepaling van de waarde. Waardering vindt in dit geval plaats op basis van de modellen en aannames van de verschillende pricing leveranciers en niet op basis van verhandelbare prijzen.

Sectorallocatie ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	2.018.362	70,8
Financiële conglomeraten	244.481	8,6
Banken	170.318	6,0
Nutsbedrijven	97.894	3,4
Telecommunicatiediensten	49.897	1,7
Kapitaalgoederen	48.912	1,7
Auto's	37.701	1,3
Gezondheidszorg	33.442	1,2
Technologie	32.210	1,1
Verzekeringen	27.558	1,0
Voeding en dranken	26.985	0,9
Transport	14.813	0,5
Onroerend goed	13.948	0,5
Energie	13.576	0,5
Media	8.750	0,3
Consumentenservicebedrijven	8.212	0,3
Basisgoederen	6.731	0,2
Totaal	2.853.790	100,0

Landenallocatie ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Frankrijk	590.533	20,6
Nederland	413.286	14,5
Italië	337.317	11,8
Duitsland	324.335	11,4
Spanje	293.696	10,3
Zweden	103.031	3,6
België	94.648	3,3
Verenigde Staten	91.137	3,2
Luxemburg	88.776	3,1
Finland	70.802	2,5
Oostenrijk	69.603	2,4
Verenigd Koninkrijk	63.137	2,2
Canada	48.721	1,7
Portugal	42.056	1,5
Noorwegen	31.083	1,1
Filipijnen	29.033	1,0
Litouwen	23.326	0,8
Ierland	22.230	0,8
Letland	19.714	0,7
Slovenië	19.332	0,7
Tsjechië	13.407	0,5
Australië	12.415	0,4
Denemarken	11.792	0,4
Zwitserland	10.064	0,4
Slowakije	8.072	0,3
Polen	7.808	0,3
Guernsey	6.167	0,2
Japan	4.311	0,2
Singapore	3.958	0,1
Totaal	2.853.790	100,0

Ratingallocatie ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	MARKTWAARDE	%
AAA	867.683	30,4
AA+	239.887	8,4
AA	429.946	15,1
AA-	125.962	4,4
A+	49.757	1,7
A	84.621	3,0
A-	360.579	12,6
BBB+	186.209	6,5
BBB	459.119	16,1
BBB-	42.854	1,5
BB+	7.173	0,3
Totaal	2.853.790	100,0

Aflossing van de obligaties ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	192.546	6,7
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	1.278.178	44,8
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	1.231.566	43,2
Aflossing na 10 jaar	151.500	5,3
Totaal	2.853.790	100,0

2 Vorderingen

Onder de vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019 ¹
Beleggingsactiviteiten	
Te vorderen rente	15.327
Overige vorderingen en overlopende activa	457
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	15.784
Financieringsactiviteiten	
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	300
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	300
Totaal	16.084

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019 ¹
Beleggingsactiviteiten	
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	809
Te betalen rente	22
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	831
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-
Totaal	831

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Overige reserves	
Stand per 1 januari	-
Overheveling Euro Obligatiepool	2.857.303
Ingekochte / uitgegeven participaties	-25.693
Stand ultimo periode	2.831.610
Onverdeeld resultaat	
Stand per 1 januari	-
Resultaat over de verslagperiode	49.697
Stand ultimo periode	49.697
Totaal fondsvermogen	2.881.307

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019 ¹
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.881.307
Aantal participaties	283.240
Per participatie (x € 1)	10.172,57

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve alleen over cijfers 2019.

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund bedraagt ultimo verslagperiode € 2,9 miljard.

13.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Obligaties	
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	23.295
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-2.460
Subtotaal obligaties	20.835
Futures	
Futures - gerealiseerde koerswinsten	4.806
Futures - gerealiseerde koersverliezen	-3.164
Subtotaal futures	1.642
Totaal	22.477

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Obligaties	
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	23.513
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-18.669
Subtotaal obligaties	4.844
Futures	
Futures - niet-gerealiseerde koerswinsten	907
Futures - niet-gerealiseerde koersverliezen	-98
Subtotaal futures	809
Totaal	5.653

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Rente rekening courant	42
Overige bedrijfslasten	14
Totaal	56

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund geen beheervergoeding voor het door haar gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt bij de Fondsen, die in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund en Euro Obligatiepool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is derhalve nihil. Overigens gaat het hier om de Z-shareclass van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund waarin de Euro Obligatiepool belegt.

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode (20 mei 2019 tot en met 31 december 2019) bedraagt 75,69%. De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 14.129.

